

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ**

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

**Актуальні проблеми інтелектуальної власності
в інформаційній сфері**

Інформаційно-аналітичний дайджест

№ 9 (вересень)

Київ 2024

Заснований Відділом з охорони інтелектуальної власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2016 р. Видається щомісяця. Відповідальний редактор Л. Литвинова. Упорядник: Л. Литвинова. Дизайн обкладинки О. Саприкін. Адреса редакції: НБУВ, просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-19-92. E-mail: nbuvdpip@ukr.net.

Аналітичний дайджест покликаний надати інформацію про проблеми інтелектуальної власності, що є надзвичайно актуальними в контексті інтеграції України в Європейське співтовариство. Призначення дайджесту – ознайомлення широкого кола фахівців у сфері інтелектуальної власності, а також і всіх користувачів, які цікавляться цією проблематикою, з інформаційними джерелами мережі Інтернет та новими надходженнями до фондів НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, підручники, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, статті з періодичних видань), що висвітлюють сучасні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Ознайомитися з літературою із фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна за адресою: проспект Голосіївський, 3, м. Київ.

Публікується на умовах ліцензії Creative Commons «Attribution» («Атрибуція – Із Зазначенням Авторства») 4.0.

ЗМІСТ

Інтелектуальна власність за кордоном	2
Всесвітня організація інтелектуальної власності.....	107
Інтелектуальна власність в Україні	109
Інтелектуальна власність в мережі Інтернет	110
Інтелектуальна власність в епоху штучного інтелекту.....	120
Наука у сфері інтелектуальної власності.....	152
Законодавство з інтелектуальної власності.....	173
Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності.....	200
Сучасний стан авторського права в Україні та світі.....	238
Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів.....	253
Анонси наукових заходів з проблем інтелектуальної власності, запланованих у 2022 році.....	254

Інтелектуальна власність за кордоном

«Аудит роялті має важливе значення для забезпечення того, щоб ліцензіари ІВ отримували належний дохід, одночасно сприяючи прозорим і продуктивним відносинам з ліцензіатами. Однак кілька неправильних уявлень про процес аудиту можуть створити непотрібну напругу та перешкодити ліцензіарам отримати повну користь від цих аудитів...

Міф перший: перевірки псують відносини з ліцензіатами

Широко поширена помилкова думка, що аудити за своєю суттю є конфліктними та шкодять стосункам. Однак за умови правильного підходу аудити можуть бути спільними процесами, призначеними для забезпечення точності та справедливості виплати роялті.

Щоб запобігти непорозумінням, вкрай важливо відкрито повідомляти про мету аудиту, наголошуючи, що це рутинна ділова практика, спрямована на підтримку здорових партнерських відносин. Оформляючи аудит як стандартну процедуру, яка приносить користь обом сторонам, ліцензіари можуть зменшити напруженість і культивувати атмосферу співпраці.

Міф другий: запит на аудит означає відсутність довіри

Деякі ліцензіари не вагаються вимагати аудиту через побоювання, що це буде розцінено як прояв недовіри. Проте перевірки слід розглядати як звичайні перевірки відповідності, а не конфронтаційні розслідування.

Встановивши стандартизований процес аудиту, який чітко викладено в ліцензійній угоді, ліцензіари можуть нормалізувати аудит як регулярні перевірки. Цей підхід демістифікує процес аудиту та допомагає ліцензіатам зрозуміти, що аудит є звичайною частиною забезпечення чесності та відповідності, а не особистим судженням.

Міф третій: виявлення недоплати призведе до конфлікту

Страх виявити недоплату часто призводить до занепокоєння щодо можливого конфлікту. Однак перевірки не стосуються встановлення провини; вони спрямовані на те, щоб обидві сторони конструктивно дотримувалися узгоджених умов.

Коли виявляються розбіжності, підходьте до них з метою вирішення, а не конфронтації. Підкресліть, що мета полягає у виправленні будь-яких проблем і забезпеченні довгострокового успіху для обох сторін. Розглядаючи аудит як можливість зміцнити партнерство, ліцензіари можуть зменшити ризик конфлікту та підтримувати позитивні стосунки.

Міф четвертий: переплата не така серйозна, як недоплата

Хоча недоплати часто отримують найбільшу увагу під час перевірок, переplate також можуть мати значні фінансові наслідки, виснажуючи ресурси та знижуючи прибутковість.

Ретельний аудит має розглядати як недоплати, так і переplate, гарантуючи, що всі аспекти виплат роялті є точними. Цей збалансований підхід

не тільки захищає доходи ліцензіара, але й посилює неконкурентний характер аудиту, зосереджуючись на загальній точності та справедливості.

Аудити роялті – якщо вони проводяться із застосуванням стандартизованого та неконфронтаційного підходу – є потужними інструментами для забезпечення відповідності, зміцнення довіри та максимізації прибутку. Усунення цих поширених хибних уявлень за допомогою відкритого спілкування, стандартизованих процесів і зосередженості на співпраці гарантує, що аудити будуть позитивними та конструктивними заходами, які принесуть користь усім сторонам...» (*Tomas Geerkens. Standardised and non-confrontational approach to royalty audits key for ensuring compliance // Law Business Research (https://www.iam-media.com/article/standardised-and-non-confrontational-approach-royalty-audits-key-ensuring-compliance). 04.09.2024).*

«Зі зростанням онлайн-продажів і розвитком технологій підробка товарів стає дедалі більшою проблемою для багатьох брендів...»

Два основні наслідки, які підробка може мати для брендів споживчих товарів, полягають у наступному:

1. Втрата продажів

Наявність на ринку контрафактних товарів посилює конкуренцію за продукцію. Підроблені товари часто дешевші, оскільки виробляються з неякісних матеріалів і в країнах, де витрати на виробництво нижчі. Ці нижчі ціни можуть змусити споживачів віддавати перевагу підробкам, а не справжнім продуктам, а це означає, що власники брендів можуть втратити потенційні продажі.

2. Шкода репутації

Підроблені товари часто нижчої якості, ніж справжні. Вони навіть можуть поставити під загрозу споживачів, оскільки немає гарантії, що вони пройдуть ті самі перевірки безпеки, що й оригінальні продукти. Це може бути особливою проблемою для таких продуктів, як фармацевтичні препарати, електрообладнання, продукти харчування та дитячі іграшки.

Якщо споживачі помилково купують підробку, вважаючи, що це справжній фірмовий продукт, і залишаються незадоволеними, це може завдати шкоди репутації бренду...

Оскільки підробка може мати довгострокові та дорогі наслідки для бізнесу, власникам торгових марок слід розглянути можливість вжиття профілактичних заходів.

По-перше, власники торгових марок повинні розглянути можливість отримання зареєстрованої охорони відповідної інтелектуальної власності через торговельні марки, зразки та патенти. Володіння реєстраціями часто робить дешевшим і простішим для компаній захистити свою інтелектуальну власність від третіх сторін і навіть може діяти як стримуючий фактор для третіх сторін.

Реєстрацію ІВ також можна зареєструвати в митних органах багатьох країн. Це дає змогу органам влади ідентифікувати товари, які підозрюються у підробках, і запобігати їх надходженню на ринок.

Деякі платформи електронної комерції, такі як Amazon і eBay, також дозволяють власникам брендів реєструвати реєстрацію торгових марок у своїх онлайн-реєстрах брендів. Це дозволяє платформам електронної комерції автоматично запобігати потраплянню в список підозрілих контрафактних продуктів.

Зараз також існує безліч інструментів онлайн-моніторингу, які пропонуються різними компаніями, які сканують Інтернет, соціальні мережі та інші платформи на пошук правопорушного вмісту та позначають його для перевірки, або в деяких випадках вживають автоматизованих дій.

Нарешті, фізичні засоби, такі як водяні знаки, голограми та унікальні серійні номери, можна використовувати на продуктах або упаковці, щоб спробувати відлякати фальсифікаторів. Нещодавно кетчуп Heinz придумав креативний спосіб боротьби з підробками в Туреччині, розмістивши на пляшках етикетки із зразками кольору, що точно відповідають червоному кольору кетчупу за шкалою Pantone. Це дозволяє споживачам порівняти колір етикетки з кольором соусу в пляшці...» (*Lauren Fisher. Impact of counterfeiting on consumer goods brands // Boulton Wade Tennant LLP (<https://www.boulton.com/bulletin/impact-of-counterfeiting-on-consumer-goods-brands/>). 06.09.2024*).

«Перетин законодавства про товарні знаки та культурної спадщини представляє складний правовий ландшафт, де захист комерційних інтересів через торгові марки іноді може суперечити збереженню та повазі культурної спадщини...»

Коли компанії використовують культурно значущі символи, мотиви чи фрази як торговельні марки без належного дозволу чи поваги до їх культурної значущості, це може призвести до культурного присвоєння. Це часто призводить до комерціалізації культурних елементів таким чином, що може позбавити їх початкового значення або зменшити їх значення до простого товару.

Несанкціоноване використання культурної спадщини в товарних знаках може призвести до експлуатації корінних або місцевих громад, які можуть бачити, що їхні культурні символи використовуються з метою отримання прибутку, не отримуючи жодної вигоди чи визнання. Це може завдати шкоди культурній спільноті, зменшивши символічну цінність їхньої спадщини.

Реєстрація торгових марок, які містять елементи культури, може призвести до незаконного привласнення культурної спадщини. Коли компанія реєструє культурний символ як торговельну марку, це може перешкодити спільноті-початку вільно використовувати цей символ, що призведе до втрати культурної автономії.

Крім того, широке комерційне використання культурно значущих символів може зменшити їх початкове значення та цінність. Наприклад, символ, який має глибоке релігійне чи історичне значення, може бути зневаженим, якщо використовувати його в комерційному контексті, що призведе до втрати поваги до символу в його оригінальному культурному контексті.

Багато правових систем не забезпечують достатнього захисту культурної спадщини в контексті законодавства про товарні знаки. Хоча існують механізми протидії реєстрації торгових марок, які є образливими або такими, що вводять в оману, вони можуть не повністю вирішувати нюанси проблем, пов'язаних із культурним присвоєнням або незаконним привласненням.

Деякі міжнародні механізми, такі як зусилля Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) щодо захисту традиційних знань і культурного самовираження, спрямовані на вирішення цих проблем. Однак реалізація цих заходів захисту на національному рівні може бути складною, і часто існує розрив між міжнародними принципами та місцевим правозастосуванням.

Правові системи повинні знайти баланс між захистом комерційних інтересів бізнесу через торгові марки та забезпеченням поваги та збереження культурної спадщини. Це може передбачати суворішу перевірку заявок на торговельні марки, які включають культурні елементи, і більшу участь культурних спільнот у процесі прийняття рішень.

Одним з потенційних рішень є заохочення співпраці між бізнесом і культурними спільнотами. Залучаючи представників культури до процесу подання заявки на торговельну марку, підприємства можуть переконатися, що використання ними культурних елементів є поважним і корисним для спільнот, з яких вони походять...» (*The intersection of Trademark Law and Cultural Heritage // HFG* (<https://www.hfgip.com/news/intersection-trademark-law-and-cultural-heritage>). 09.09.2024).

«Право інтелектуальної власності є важливим аспектом сучасного бізнесу. Він регулює правила захисту творінь розуму, таких як винаходи, зразки та торгові марки. Розуміння цих законів і орієнтування в них мають важливе значення для компаній, щоб захистити свої унікальні активи та зберегти конкурентну перевагу...

Бізнес стикається з різними юридичними проблемами, пов'язаними з інтелектуальною власністю. Ці проблеми можуть виникати несподівано і спричиняти значні перебої в роботі...

1. **Порушення прав:** Однією з найпоширеніших проблем є порушення прав інтелектуальної власності, коли хтось використовує вашу захищену роботу без дозволу. Щоб вирішити цю проблему, дуже важливо відстежувати ринок на предмет будь-якого несанкціонованого використання вашої ІВ та

оперативно вживати правових заходів. Надсилання листів із вимогою припинити порушення або подання позову - звичайні кроки для захисту ваших прав.

2. Недійсні претензії щодо ІВ: Іноді конкуренти можуть стверджувати, що ваша ІВ є недійсною або що ви порушили їхню ІВ. Захист від таких претензій вимагає вагомих доказів і, часто, юридичного представництва. Проведення ретельного дослідження перед отриманням захисту ІВ може мінімізувати ризики зіткнення з недійсними претензіями.

3. Контрафакція: Підробка передбачає виробництво підроблених товарів, які імітують вашу продукцію. Це може зашкодити репутації вашого бренду та призвести до фінансових втрат. Співпраця з правоохоронними органами та митними службовцями для вилучення контрафактної продукції може допомогти в боротьбі з цією проблемою. Реєстрація ваших торгових марок на митниці також може запобігти потраплянню підробок на ринок.

4. Спори про право власності на ІВ: Спори щодо права власності на об'єкти інтелектуальної власності можуть виникати, особливо якщо у їх створенні беруть участь кілька сторін. Чіткі контракти та угоди, що визначають право власності на інтелектуальну власність, можуть запобігти цим суперечкам. За необхідності, юридична медіація може вирішити питання власності мирним шляхом.

Ефективне управління інтелектуальною власністю має вирішальне значення для захисту активів вашого бізнесу та забезпечення сталого зростання. Впровадження надійних стратегій може допомогти вам захистити, захистити та ефективно використовувати вашу ІВ. Ось кілька ключових стратегій:

1. Проводьте регулярний аудит ІВ: Регулярний аудит допоможе вам ідентифікувати всі ваші активи інтелектуальної власності та оцінити їхню вартість. Це можуть бути патенти, торгові марки, авторські права та комерційні таємниці. Аудит також допомагає переконатися, що всі засоби захисту ІВ є актуальними.

2. Зареєструвати та поновити права ІВ: Переконайтеся, що вся ваша інтелектуальна власність зареєстрована у відповідних органах. Це включає подачу заявок на патенти, реєстрацію торгових марок і захист авторських прав. Регулярно поновлюйте ці засоби захисту, щоб запобігти їх втраті.

3. Моніторинг та захист прав ІВ: Активно відстежуйте ринок на предмет будь-яких потенційних порушень вашої ІВ. Це стосується як онлайн, так і офлайн ринків. Вживайте оперативних заходів для забезпечення дотримання ваших прав, надсилаючи листи з вимогою припинити порушення або, за необхідності, подаючи позови до суду.

4. Навчайте працівників: Переконайтеся, що всі працівники розуміють важливість інтелектуальної власності та свою роль у її захисті. Проводьте тренінги та встановлюйте чітку політику щодо використання та захисту ІВ.

5. Використовуйте угоди про нерозголошення (NDA): Угоди про нерозголошення мають важливе значення при передачі конфіденційної

інформації третім особам. Вони гарантують, що ваші комерційні таємниці та інформація, що є власністю компанії, залишаться конфіденційними...» (*Ellis Sweetenham. How Intellectual Property Law Impacts Your Business // Lawdit® Solicitors* (<https://lawdit.co.uk/readingroom/intellectual-property-law-business>). 02.09.2024).

«У сучасному бізнес-ландшафті інтелектуальна власність (ІВ) стала вирішальним активом, який може суттєво вплинути на оцінку компанії. Для організацій, які прагнуть розвиватися, залучати інвесторів або готуватися до придбання, важливо розуміти, як ІВ впливає на оцінку бізнесу...»

Роль інтелектуальної власності в оцінці бізнесу

- Посилення позиції на ринку -

Інтелектуальна власність може значно підвищити позиції компанії на ринку. Надійний портфель інтелектуальної власності може вирізнити компанію з-поміж її конкурентів, створюючи унікальні продукти чи послуги та створюючи сильний бренд. Наприклад, запатентована технологія може зробити компанію лідером галузі та забезпечити конкурентну перевагу, яка приваблює інвесторів і партнерів.

- Генерація доходу -

Активи інтелектуальної власності можуть приносити значний дохід через різні канали. Патенти, наприклад, можуть бути ліцензовані іншим компаніям, забезпечуючи постійний потік доходу. Торговельні марки та авторські права можуть створювати цінність бренду та сприяти прибутку через продаж продукції та роялті. Компанії з цінними активами інтелектуальної власності часто вимагають вищих оцінок через їхній потенціал отримання прибутку.

- Зменшення ризику -

Сильний портфель інтелектуальної власності може зменшити ризики, пов'язані з судовими спорами та ринковою конкуренцією. Захищаючи унікальні інновації та елементи бренду, компанії знижують ризик порушення прав і підробок. Цей захист допомагає зберегти частку ринку та запобігає потенційним судовим баталіям, які можуть негативно вплинути на оцінку.

- Залучення інвестицій -

Інвестори часто розглядають ІВ як важливий фактор оцінки бізнесу. Добре кероване портфоліо інтелектуальної власності може продемонструвати інноваційний потенціал компанії та позицію на ринку. Інвестори, швидше за все, інвестуватимуть у компанії з цінними активами інтелектуальної власності, оскільки ці активи представляють матеріальну та нематеріальну цінність, яка може стимулювати зростання та прибутковість.

- Сприяння злиттю та поглинанню -

У злиттях і поглинаннях активи інтелектуальної власності відіграють вирішальну роль у визначенні вартості компанії. Компанії-покупці часто оцінюють портфель інтелектуальної власності цільової компанії, щоб оцінити її

вартість і потенціал для інтеграції. Сильний портфель інтелектуальної власності може підвищити привабливість компанії як об'єкта придбання та призвести до вищої оцінки.

Методи оцінки інтелектуальної власності

- Оцінка на основі доходу -

Цей метод оцінює вартість ІВ на основі доходу, який він, як очікується, принесе протягом свого корисного використання. Це передбачає прогнозування майбутніх грошових потоків від активів інтелектуальної власності, таких як ліцензійні збори або продаж продукції, і дисконтування їх до поточної вартості. Цей підхід зазвичай використовується для патентів і торгових марок.

- Ринкова оцінка -

Ринкова оцінка порівнює актив ІВ з аналогічними активами на ринку, щоб визначити його вартість. Цей метод передбачає аналіз останніх транзакцій із порівнянними активами ІВ та використання цих даних для оцінки вартості відповідної ІВ. Ринкова оцінка часто використовується для торгових марок і авторських прав.

- Оцінка на основі витрат -

Оцінка на основі витрат оцінює вартість ІВ на основі витрат, понесених на її розробку або придбання. Цей метод передбачає розрахунок витрат, пов'язаних з дослідженнями та розробками, правовим захистом та іншими супутніми витратами. Оцінка на основі витрат зазвичай використовується для комерційних таємниць і запатентованих технологій.

Стратегії максимізації цінності інтелектуальної власності

- Створення комплексного портфолію ІВ -

Компанії повинні прагнути створити та підтримувати повний портфель інтелектуальної власності, який охоплює патенти, торгові марки, авторські права та комерційні таємниці. Різноманітний портфель інтелектуальної власності підвищує загальну вартість бізнесу та забезпечує численні джерела доходу. Регулярний перегляд і оновлення активів ІВ гарантує, що вони залишаються актуальними та цінними.

- Захист і захист прав інтелектуальної власності -

Ефективний захист і захист прав інтелектуальної власності мають вирішальне значення для максимізації їх цінності. Компанії повинні активно стежити за порушеннями та вживати судових заходів, коли це необхідно, щоб захистити свої активи інтелектуальної власності. Інвестиції в стратегії захисту прав інтелектуальної власності допомагають підтримувати цілісність портфеля прав інтелектуальної власності та запобігають потенційним втратам вартості.

- Використання ІВ для розвитку бізнесу -

Компанії можуть використовувати свої активи в сфері інтелектуальної власності для стимулювання зростання бізнесу за допомогою ліцензійних угод, стратегічного партнерства та співпраці. Ліцензування інтелектуальної власності іншим підприємствам може отримати додатковий прибуток і розширити

охоплення ринку. Стратегічне партнерство може підвищити цінність активів інтелектуальної власності шляхом поєднання ресурсів і досвіду.

- Регулярні аудити ІВ -

Проведення регулярних аудитів інтелектуальної власності допомагає компаніям оцінити цінність і відповідність своїх активів інтелектуальної власності. Аудити інтелектуальної власності передбачають перегляд портфоліо інтелектуальної власності, оцінку його ефективності та визначення можливостей для оптимізації. Регулярні аудити гарантують, що активи інтелектуальної власності відповідають бізнес-цілям і сприяють збільшенню загальної вартості.

- Інновації та оновлення активів ІВ -

Постійні інновації та оновлення активів інтелектуальної власності є важливими для збереження їх вартості. Компанії повинні інвестувати в дослідження та розробки для створення нових активів інтелектуальної власності та вдосконалення існуючих. Випереджати технологічний прогрес і ринкові тенденції допомагає компаніям зберігати конкурентоспроможність і підвищувати цінність бізнесу...» (*Impact of Intellectual Property on Business Valuation // International Intellectual Property Law Association (IPLA)*) (<https://iipla.org/intellectual-property-business-valuation/>). 05.09.2024).

«...Для компаній добре продумана стратегія патентного ліцензування має вирішальне значення для максимізації прибутку без контролю регуляторів. Укладаючи ліцензійні угоди, важливо структурувати їх таким чином, щоб сприяти конкуренції, а не пригнічувати її. Один із найефективніших способів уникнути антимонопольних занепокоєнь — переконатися, що ваша ліцензійна практика є прозорою, справедливою та сприяє конкуренції.

Під час переговорів щодо ліцензійних угод компанії повинні зосередитися на сприянні інноваціям і зростанню ринку. Замість того, щоб намагатися контролювати конкурентів, власники патентів можуть використовувати ліцензування як інструмент для співпраці та розширення охоплення своїх технологій.

Ліцензування може допомогти підприємствам вийти на нові ринки, залучити нових клієнтів і налагодити відносини з іншими новаторами. Пам'ятаючи про ці цілі, можна уникнути практики ліцензування, яка може розглядатися як антиконкурентна.

Компанії також повинні звернути особливу увагу на обсяг своїх ліцензійних угод. Занадто широкі умови ліцензування, як-от вимога до ліцензіатів застосовувати певні непов'язані технології, можуть викликати тривогу в антимонопольному законодавстві.

Наприклад, якщо бізнес змушує ліцензіатів купувати додаткові незапатентовані продукти в рамках угоди, це може призвести до звинувачень у

зв'язуванні чи об'єднанні, обидва з яких можуть вважатися антиконкурентними.

Для компаній також стратегічно думати довгостроково. Ліцензійна угода, яка здається вигідною в короткостроковій перспективі, але створює ринкові бар'єри або обмежує конкуренцію в майбутньому, може бути ризиком.

Моніторинг ринкових умов і відкритість до перегляду умов можуть допомогти підприємствам дотримуватися антимонопольного законодавства, продовжуючи отримувати вигоду від своїх патентів.

Одним із ключових факторів, який може призвести до антимонопольного контролю, є ринкова влада. Компанію, яка володіє патентами, необхідними для певної галузі або лінійки продуктів, можна вважати такою, що має значну ринкову владу, особливо якщо її патенти необхідні для роботи конкурентів. У таких випадках те, як компанія ліцензує ці патенти, може визначити, чи підпадають вони під антимонопольну перевірку.

Якщо компанія володіє важливими патентами, які широко використовуються в галузі, ризик того, що її вважатимуть монополістом, зростає. У цьому сценарії компанія повинна бути особливо обережною щодо того, як вона використовує свої патенти.

Хороша стратегія полягає в тому, щоб пропонувати невиключні ліцензії, які дозволяють кільком гравцям отримувати доступ до технології на справедливих і розумних умовах. Це не тільки відкриває двері для більшої конкуренції, але й допомагає власнику патенту уникнути звинувачень у маніпулюванні ринком.

Одним із ключових факторів, який може призвести до антимонопольного контролю, є ринкова влада. Компанію, яка володіє патентами, необхідними для певної галузі або лінійки продуктів, можна вважати такою, що має значну ринкову владу, особливо якщо її патенти необхідні для роботи конкурентів. У таких випадках те, як компанія ліцензує ці патенти, може визначити, чи підпадають вони під антимонопольну перевірку.

Якщо компанія володіє важливими патентами, які широко використовуються в галузі, ризик того, що її вважатимуть монополістом, зростає. У цьому сценарії компанія повинна бути особливо обережною щодо того, як вона використовує свої патенти.

Хороша стратегія полягає в тому, щоб пропонувати невиключні ліцензії, які дозволяють кільком гравцям отримувати доступ до технології на справедливих і розумних умовах. Це не тільки відкриває двері для більшої конкуренції, але й допомагає власнику патенту уникнути звинувачень у маніпулюванні ринком...» (*How Patent Licensing Practices Can Trigger Antitrust Scrutiny // PatentPC* (<https://patentpc.com/blog/how-patent-licensing-practices-can-trigger-antitrust-scrutiny>)). 13.09.2024).

«...3 мільярдів ліків, які призначаються або купуються щороку, близько 80 відсотків не мають патенту, тобто термін дії патентного захисту оригінального препарату закінчився, що дозволяє іншим компаніям дублювати та виробляти їх.

Незалежно від того, чи це невелика молекула, синтезована з хімічних речовин, чи дуже складний «біоподібний», виготовлений із живих систем, кожен незапатентований препарат ретельно розроблений, щоб діяти таким же чином і надавати ті самі клінічні переваги, що й фірмові ліки, які він копіює...

Єдиною справжньою відмінністю між незапатентованими ліками та їх фірмовими еквівалентами є їхня значно нижча ціна, яка може бути на 85 відсотків нижчою. Ця різниця в ціні зумовлена насамперед конкуренцією, а також зменшенням попередніх витрат на дослідження та значно меншими маркетинговими витратами. Незважаючи на те, що незапатентовані лікарські засоби все ще проходять суворе тестування для підтвердження однакових стандартів якості, ефективності та безпеки, вони мають скорочений шлях до виробництва, який зазвичай не повторює широкі клінічні дослідження, необхідні для підтвердження оригінального референтного препарату.

Важливість цієї значної економії коштів неможливо переоцінити. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) заявляє, що висока ціна на ліки є найбільшою перешкодою для доступу до медичної допомоги. У той час як країни з високим рівнем доходу можуть витратити 20 відсотків своїх бюджетів на охорону здоров'я на ліки, ця цифра зростає до 66 відсотків у країнах з низьким рівнем доходу: ліки є основними державними витратами і можуть підштовхнути домогосподарства до бідності та боргів...

Як наслідок, більше людей мають доступ до ліків, які покращують життя та рятують життя майже від усіх виліковних захворювань. Sandoz, світовий лідер у сфері генеричних та біоподібних лікарських засобів, має портфель із близько 1500 незапатентованих продуктів, які щороку використовуються для лікування понад 800 мільйонів пацієнтів у всіх основних терапевтичних сферах, включаючи протиінфекційні препарати, діабет, онкологію, аутоімунні, серцево-судинні, та респіраторних захворювань.

Спеціалізація на незапатентованих ліках дозволяє таким виробникам, як Sandoz, зосередитися на збільшенні виробництва, виробляючи якість у великих обсягах. Давно створене підприємство з виробництва антибіотиків в Австрії використало інноваційні технології та автоматизовані виробничі лінії, щоб збільшити виробничу потужність на 20 відсотків, виробляючи додатково один мільярд таблеток пеніциліну щороку.

Якщо незапатентовані ліки вже відіграють вирішальну роль у забезпеченні ліками за прийнятними цінами сьогодні, їхній потенційний вплив у майбутньому буде ще більшим. Конкретний приклад - ожиріння. Приблизно одна третина американців страждає ожирінням, що є значним тягарем для національної системи охорони здоров'я. Було розроблено нові ліки від ожиріння, які мають потенціал покласти край ожирінню. Але, хоча вони

залишаються під патентом, лікування 30 відсотків американців (не кажучи вже про 16 відсотків населення світу, яке класифікується як страждають ожирінням) є економічно не вигідним. Таким чином, хоча потенціал покласти край ожирінню існує, реальність не буде реалізована, доки незапатентований еквівалент не забезпечить глобальний доступ, тому ожиріння залишається дорогою проблемою.

Фармацевтичні компанії відіграють життєво важливу роль у дослідженні та розробці нових ліків для більш ефективного лікування більшої кількості захворювань. Але, з точки зору пацієнта, справжні прориви відбуваються лише тоді, коли лікування справді доступне тим, хто його потребує, як непатентовані ліки. Інновації без доступу мало що значать. І, окрім економії коштів, непатентовані ліки також створюють дієвий цикл інновацій, який мотивує фармацевтичні компанії досліджувати та розробляти наступний прорив – наступний високоприбутковий «запатентований» препарат...» (*Off-patent medicines: modern healthcare's silent majority // THE FINANCIAL TIMES LTD* (<https://www.ft.com/partnercontent/sandoz/off-patent-medicines-modern-healthcares-silent-majority.html>). 09.2024).

«При подачі відокремлених заявок в Південно-Східній Азії правила і обмеження відрізняються в різних юрисдикціях, і патентовласники повинні враховувати кілька основних відмінностей...

Філіппіни

Визначення подвійного патентування

Подвійне патентування буде оцінюватися між двома або більше заявками, поданими одним заявником, чиї претензії стосуються того самого винаходу, відповідно до пункту 6.3 на сторінках 134–135 Керівництва з процедури патентної експертизи (МРЕР). Таким чином, це включатиме будь-які заявки, що належать тому самому заявнику та які претендують на той самий винахід, навіть якщо заявки не пов'язані як батьківська та виділена заявка.

Тлумачення того, як два пункти формули можуть розглядатися як претензії на той самий винахід, викладено в пункті 10.6 на сторінках 198-199: «Батьківська та відокремлена заявки можуть не претендувати на той самий предмет (див. IV, 6.4 і, наприклад, розділи 111 і R.915). Це означає не тільки те, що вони не повинні містити пункти формули по суті ідентичного обсягу, але й те, що одна заявка не повинна претендувати на предмет, заявлений в іншій, навіть різними словами. Різниця між заявленим об'єктом двох заявок має бути чітко помітною. Однак, як правило, одна заявка може претендувати на власний предмет у поєднанні з предметом іншої заявки. Іншими словами, якщо материнська та виділена заявки претендують на окремі та окремі елементи А та В відповідно, які функціонують у комбінації, одна з двох заявок може також містити заяву на А плюс В».

У випадку, якщо заявник подає дві або більше заявок, що охоплюють той самий предмет, заявник матиме можливість спробувати внести зміни до формули винаходу, щоб розглянути заперечення щодо подвійного патентування. У разі невдачі заявник повинен вибрати одну заявку для продовження розгляду.

Коли буде визначено

Виходячи з практичного досвіду, будь-які питання щодо подвійного патентування зазвичай піднімаються після подання запиту на експертизу. Однак заперечення щодо подвійного патентування може бути висунуто після подання виділеної заявки, навіть якщо запит на експертизу ще не подано.

Подвійне патентування як підстава для скасування видачі

Немає чітких положень про те, що подвійне патентування є підставою для анулювання.

Бруней

Визначення подвійного патентування

Відповідно до розділу 30(3)(e) Закону про патенти Брунею визначення подвійного патентування буде здійснюватися між пунктами формули двох заявок, що знаходяться на розгляді, або виданих патентів, які були подані одним і тим же заявником або його правонаступником і які стверджують, що однакова дата пріоритету та той самий винахід. Таким чином, навіть заявки, які не пов'язані однією сім'єю патентів, можуть бути оцінені на подвійне патентування, якщо заявлена дата пріоритету та заявник однакові.

Закон про патенти Брунею конкретно не визначає, як визначається, чи стосуються дві чи більше заявки одного предмета. Проте, виходячи з практичного досвіду, оскільки патентне відомство Брунею залучає своїх експертів із патентних відомств Данії, Угорщини чи Австрії, очікується, що підхід до подвійного патентування буде таким самим, як і в цих країнах...

Коли буде визначено

Оцінка подвійного патентування проводиться після подання заявки на експертизу.

Подвійне патентування як підстава для скасування видачі

Подвійне патентування є підставою для анулювання відповідно до розділу 77(1)(g) Закону про патенти Брунею...

Малайзія

Визначення подвійного патентування

Розділ 30(6) Закону про патенти Малайзії передбачає, що дві або більше заявок, які подані одним і тим самим заявником або його правонаступником, не можуть претендувати на той самий винахід. Відповідно, окрім батьківської та виділеної заявок, це означатиме, що навіть заявки, які не пов'язані як материнська та виділена заявки, можуть розглядатися для подвійного патентування, якщо заявник один і той самий.

Однак немає чітких вказівок щодо того, якою мірою обсяги формули винаходу можуть збігатися, перш ніж вони будуть вважатися одним винаходом.

Коли буде визначено

Виходячи з практичного досвіду, під час експертизи виділеної заявки висуваються заперечення щодо подвійного патентування, особливо якщо виділена заявка була подана з тими самими пунктами формули, що й початкова заявка, що очікує на розгляд, або заявка, на яку надано дозвіл.

Подвійне патентування як підстава для скасування видачі

У Малайзії немає чітких положень про те, що подвійне патентування є підставою для анулювання.

В'єтнам

Визначення подвійного патентування

В'єтнам діє за принципом «першим подав заявку», згідно з яким стаття 90 Закону про патенти В'єтнаму передбачає, що якщо дві або більше заявок подано на однакові або еквівалентні винаходи, патент буде надано лише заявці, яка має найранішу дату пріоритету або дата подання серед заявок, які задовольняють усім критеріям охорони.

У випадку, якщо материнська та виділена заявка оцінюються на предмет потенційних проблем із подвійним патентуванням, критерії для подвійного патентування викладені в статті 24 рекомендацій щодо експертизи. У статті 24 зазначено, що подвійне патентування виникне у випадку, якщо обсяг формули винаходу першої та другої заявок ідентичний. Допускається часткове перекриття обсягу претензії в тому сенсі, коли перша заявка заявляє про продукт, а друга заявка заявляє про процес виробництва продукту. З іншого боку, якщо пункти формули першої заявки стосуються роду, а пункти формули другої заявки стосуються виду, охопленого родом першої заявки, буде вважатися, що сфери повністю збігаються, і подвійне заперечення щодо патентування буде бути піднятим.

Коли буде визначено

Виходячи з практичного досвіду, ми зазвичай стикаємося з подвійними запереченнями щодо патентування під час експертизи виділеної заявки.

Подвійне патентування як підстава для скасування видачі

Підстави для анулювання патенту викладені в статті 96 Закону про інтелектуальну власність, внесеного у 2022 році. Однією з підстав для відкликання є те, що винахід не відповідає вимозі «принципу першим подати». Відповідно, якщо буде встановлено, що виданий відокремлений патент стосується того самого об'єкта, що й виданий материнський патент, то відокремлена заявка вважатиметься такою, що не відповідає принципу «першої подачі» та може бути визнана недійсною...» (*Maik Brinkmann, Kimberly Ang. Double patenting between parent and divisional applications in Southeast Asia // Spruson & Ferguson (<https://www.spruson.com/news/double-patenting-between-parent-and-divisional-applications-in-southeast-asia/>). 19.09.2024*).

«...Захист вашої інтелектуальної власності на міжнародному рівні є життєво важливим для підтримки вашої конкурентної переваги та забезпечення довготривалого вашого бізнесу. Коли ваш бізнес розвивається та виходить на нові ринки, ваш ІВ стає привабливою мішенню для посягань. Без належного захисту ваші торгові марки, патенти та авторські права можуть використовуватися без дозволу, що призведе до фінансових втрат і шкоди репутації вашого бренду...

Захист глобальних торгових марок і патентів вимагає стратегічного підходу. Ось кілька ефективних стратегій, які варто розглянути:

1. Мадридський протокол щодо торгових марок: ця міжнародна система дозволяє реєструвати торгові марки в кількох країнах за допомогою однієї заявки. Це спрощує процес і зменшує витрати, забезпечуючи ширший захист вашого бренду.

2. Договір про патентну кооперацію (РСТ): для патентів РСТ пропонує уніфіковану процедуру подання патентів у кількох країнах. Ця угода спрощує процес, спрощуючи захист патентів у всьому світі.

3. Пріоритезуйте ключові ринки: зосередьтеся на отриманні захисту ІВ у країнах, де ви плануєте вести бізнес. Надайте пріоритет ринкам, які мають вирішальне значення для вашої стратегії зростання та мають високий ризик порушення.

4. Використовуйте місцевих агентів: наймайте місцевих агентів з інтелектуальної власності або соліситорів, які розуміють конкретні правила та процеси своєї юрисдикції. Вони можуть надати цінну інформацію та забезпечити дотримання місцевих законів.

5. Моніторинг та захист: Регулярно контролюйте використання вашої ІВ на міжнародних ринках. Вживайте оперативних заходів проти будь-яких порушень, щоб захистити свої права та запобігти майбутнім порушенням.

Впроваджуючи ці стратегії, ви можете ефективно захистити свої торгові марки та патенти в глобальному масштабі, захищаючи свої бізнес-інтереси та сприяючи міжнародному зростанню.

Навігація міжнародними законами та правилами ІВ може бути складною через відмінності правових систем у різних країнах. Кожна нація має власний набір правил, які регулюють захист і дотримання прав інтелектуальної власності. Важливо чітко розуміти ці закони, щоб забезпечити ефективний захист вашої інтелектуальної власності в усьому світі.

Однією з головних проблем є те, що те, що є дійсним товарним знаком або патентом в одній країні, може не визнаватися в іншій. Наприклад, критерії патентоспроможності, включаючи вимоги до новизни та винахідницького рівня, можуть істотно відрізнятися. Крім того, процедури подання та примусового виконання відрізняються, і можуть існувати конкретні терміни, які вам потрібно дотримуватися, щоб зберегти свої права.

Важливо знати про договори та міжнародні угоди, які можуть полегшити процес отримання захисту інтелектуальної власності в багатьох країнах. Такі

угоди, як Мадридський протокол щодо торгових марок і Договір про патентну кооперацію (РСТ) щодо патентів, забезпечують спрощений шлях для захисту прав ІВ на міжнародному рівні. Однак місцевий досвід все ще має вирішальне значення для орієнтування в конкретних вимогах і процедурах у кожній юрисдикції. Співпраця з місцевими агентами з інтелектуальної власності або адвокатами, які знайомі з місцевими законами, може значно покращити вашу здатність захищати та відстоювати свої права інтелектуальної власності в усьому світі...» (*Michael Coyle. Ensuring Worldwide Protection for Your Intellectual Property // Lawdit® Solicitors (https://lawdit.co.uk/readingroom/worldwide-protection-intellectual-property). 16.09.2024*).

«...Незалежно від того, чи є ви відомим бізнесом із великим портфоліо активів інтелектуальної власності чи компанією, що розвивається, яка прагне розбудувати свій бренд, розуміння ризиків, пов'язаних із підробленими товарами, має вирішальне значення для захисту бренду та довгострокової стійкості вашого підприємства...

Контрафактна продукція становить серйозну загрозу для бізнесу та його прав інтелектуальної власності. Важливо усвідомити вплив і наслідки цієї зростаючої проблеми:

a) Економічні наслідки: підробка призводить до величезних фінансових втрат для підприємств, внаслідок зменшення доходів, зменшення прибутку та підриву інвестицій у дослідження та розробки.

b) Підрив репутації торгової марки: підроблені товари часто використовують дешеві матеріали та методи виробництва, що призводить до нижчої якості. Споживачі можуть сплутати ці продукти з законними пропозиціями, що призведе до втрати довіри до справжнього бренду.

c) Проблеми правозастосування: широко розповсюджений характер підробки ускладнює підприємствам і органам влади ефективний захист прав інтелектуальної власності, що перешкоджає зусиллям по боротьбі з цією проблемою.

d) Ризики для здоров'я та безпеки: контрафактна продукція, особливо в харчовій, фармацевтичній та косметичній промисловості, може становити серйозну загрозу здоров'ю та безпеці споживачів, завдаючи довготривалої шкоди репутації постраждалим брендам.

Ефективний захист ваших прав інтелектуальної власності та репутації бренду від підроблених товарів вимагає проактивного підходу. Розгляньте наступні стратегії, щоб мінімізувати ризики:

a) Зареєструйте свої торговельні марки: зареєструйте назву свого бренду, логотип та інші відмітні елементи як торгові марки, щоб забезпечити правовий захист і встановити право власності на свої права інтелектуальної власності.

b) Відстежуйте ринок: регулярно перевіряйте онлайн- і офлайн-ринки на предмет потенційних контрафактних продуктів. Використовуйте програмне забезпечення для захисту торгової марки та заручіться допомогою дослідників ІВ, щоб виявити та видалити правопорушні товари.

c) Посилення безпеки ланцюга постачань: запровадьте надійні заходи безпеки у всьому ланцюзі постачання, включаючи ретельну перевірку постачальників, безпечні канали розподілу та використання технологій відстеження, таких як штрих-коди або мітки RFID.

d) Підвищення обізнаності споживачів: інформуйте споживачів про небезпеку підроблених товарів і інформуйте їх про те, як розпізнавати підозрювані підробки та повідомляти про них. Створіть сильну присутність в Інтернеті та підтримуйте відкриту лінію зв'язку, щоб зміцнити довіру споживачів.

Співпраця з адвокатами інтелектуальної власності, такими як Lawdit Solicitors, забезпечує неоціненну підтримку та рекомендації для компаній, які прагнуть захистити свій бренд і права інтелектуальної власності від контрафактних товарів:

a) Юридичні консультації: кваліфіковані адвокати з питань інтелектуальної власності пропонують експертні знання щодо тонкощів законодавства про інтелектуальну власність, допомагаючи підприємствам розробити ефективні стратегії захисту своїх прав інтелектуальної власності від контрафактних товарів.

b) Реєстрація торгової марки: юристи з питань інтелектуальної власності можуть допомогти вам зареєструвати ваші торговельні марки, гарантуючи, що ваш бренд отримає правовий захист, якого він заслуговує.

c) Підтримка правозастосування та судових процесів: у разі суперечки щодо порушення прав інтелектуальної власності, пов'язаної з контрафактними товарами, адвокати з питань інтелектуальної власності надають експертні юридичні консультації та представництво, допомагаючи підприємствам захистити їхні інтереси та цінні активи інтелектуальної власності.

d) Співпраця з органами влади: юристи з інтелектуальної власності тісно співпрацюють з правоохоронними органами, митними органами та державними органами, щоб конфіскувати контрафактні товари, переслідувати правопорушників і посилити заходи боротьби з контрафакцією.

З розповсюдженням електронної комерції та онлайн-ринків компанії повинні бути пильними щодо підроблених товарів в Інтернеті. Щоб ефективно боротися з цією загрозою, дотримуйтеся таких практик:

a) Співпраця на онлайн-ринку: тісно співпрацюйте з платформами електронної комерції та онлайн-ринками, щоб повідомляти та видаляти підроблені списки, використовуючи їхню політику та процедури боротьби з підробкою.

b) Моніторинг доменних імен: відстежуйте доменні імена та переконайтеся, що ваш бренд захищено від кіберсквоттингу чи інших тактик видачі себе за бренд в Інтернеті, які можуть сприяти продажу підроблених товарів.

с) *Використовуйте процедури видалення*: надсилайте повідомлення про видалення та використовуйте онлайн-форми скарг, щоб негайно видалити списки підроблених продуктів із веб-сайтів і платформ соціальних мереж.

д) *Послуги онлайн-моніторингу брендів*: заручіться підтримкою спеціалізованих онлайн-сервісів моніторингу брендів, які використовують розширені алгоритми для виявлення та видалення підроблених списків, захищаючи цифрову присутність вашого бренду.

Оскільки підроблені товари продовжують підривати права інтелектуальної власності та загрожують успіху бізнесу в усьому світі, прийняття проактивних стратегій захисту бренду та співпраця з кваліфікованими юристами з питань інтелектуальної власності є важливими для підтримки вашої конкурентної переваги та захисту репутації бренду...» (*Ellis Sweetenham. Counterfeit Goods and Intellectual Property: Combating Infringement and Protecting Your Brand // Lawdit* ® Solicitors (<https://lawdit.co.uk/readingroom/counterfeit-goods-intellectual-property>)).
16.09.2024).

«Інтелектуальна власність (ІВ) є цінним активом, який потребує належного захисту. Коли хтось порушує вашу інтелектуальну власність, це може бути неприємним і потенційно шкідливим для вашого бізнесу чи творчих починань. Захист ваших прав і вжиття відповідних заходів має вирішальне значення для збереження цінності та цілісності вашої роботи...

Першим кроком у боротьбі з порушенням прав інтелектуальної власності є виявлення та документування порушення. Це означає збір усіх доступних доказів того, що хтось використовує вашу інтелектуальну власність без дозволу...

Почніть зі збору будь-яких речових доказів. Це може включати знімки екрана веб-сайту, копії неавторизованих продуктів або будь-які інші матеріальні докази порушення. Переконайтеся, що ви фіксуєте такі деталі, як дати, місцезнаходження та будь-яка ідентифікаційна інформація, яка показує, як використовується ваша ІВ.

Потім ведіть детальний журнал усіх випадків порушення, з якими ви стикаєтесь. Цей журнал має включати описи матеріалів, що порушують авторські права, де й коли ви їх знайшли, а також його порівняння з вашою власною інтелектуальною власністю. Фотографії, відео та письмові описи слід зберігати в одному місці.

Документація виконує кілька завдань. Це не лише надає докази, але й допомагає зрозуміти масштаби порушення. Чим детальнішою та точнішою буде ваша документація, тим вагомішою буде ваша аргументація, коли ви звернетесь за юридичною консультацією або вживете подальших дій. Повна та систематизована документація є основою будь-якої успішної стратегії захисту ІВ.

Після того, як ви виявили та задокументували порушення, наступним кроком буде звернення за професійною юридичною консультацією. Консультація з юристом з питань інтелектуальної власності може допомогти вам зрозуміти свої права та найкращий шлях продовження. Експерт може надати вам цінну інформацію та варіанти, адаптовані до вашої конкретної ситуації...

Звернення до професійної юридичної консультації гарантує, що ви не зробите жодних помилок, які можуть поставити під загрозу вашу справу. Під керівництвом експерта ви зможете вжити найбільш ефективних і відповідних заходів для захисту своєї інтелектуальної власності.

Перш ніж переходити до офіційних судових позовів, часто корисно спробувати вирішити проблему мирним шляхом. Звернення безпосередньо до порушника іноді може призвести до взаємної згоди без необхідності тривалих судових розглядів. Це може заощадити час, гроші та стрес для обох сторін.

Почніть зі складання листа-застереження, у якому викладіть деталі порушення та вимагайте негайного припинення несанкціонованого використання вашої інтелектуальної власності. У цьому листі має бути детально описано зібрані вами докази, чітко пояснено, чому дії, що порушують ваші права ІВ, і вказано дії, які ви очікуєте від порушника.

У багатьох випадках одержувач може не знати, що він порушує ваші права, і може бути готовий підкоритися, щоб уникнути юридичних проблем. Включіть часові рамки для їхньої реакції та виправлення ситуації. Пропонування можливості для справедливого вирішення може призвести до більшої співпраці.

Якщо порушник відповість позитивно, ви можете домовитися про умови компенсації або ліцензування, якщо це можливо. Цьому кроку можна сприяти шляхом неформальних обговорень або посередництва. Спроба вирішити спір мирним шляхом свідчить про добросовісність і часто може призвести до швидшого та більш задовільного результату для обох сторін.

Якщо спроби вирішити проблему мирним шляхом зазнають невдачі, може виникнути необхідність звернення до суду. Цей крок слід розглядати як крайній засіб після того, як усі інші шляхи вичерпано. Судовий розгляд може захистити ваші права та запобігти подальшим порушенням.

Почніть із тісної співпраці зі своїм юристом із питань інтелектуальної власності, щоб визначити найефективнішу юридичну стратегію. Залежно від тяжкості порушення та типу інтелектуальної власності це може включати подання позову про відшкодування збитків, судову заборону на припинення порушної діяльності або обидва...

Судовий позов може бути тривалим і складним процесом, але він може бути важливим для захисту вашої інтелектуальної власності. Вживаючи рішучих дій, ви надсилаєте чітке повідомлення про те, що серйозно ставитесь до захисту своїх прав, що може запобігти майбутнім порушенням.

Захист вашої інтелектуальної власності має важливе значення для збереження цінності та цілісності ваших творінь. Коли хтось порушує вашу інтелектуальну власність, дуже важливо вжити оперативних і ефективних заходів для вирішення проблеми. Ретельно виявивши та задокументувавши порушення, звернувшись за професійною юридичною консультацією, спробувавши вирішити проблему мирним шляхом і вдавшись до суду, якщо необхідно, ви можете забезпечити дотримання своїх прав...» (*Ellis Sweetenham. Steps to Take If Someone Infringes on Your Intellectual Property // Lawdit © Solicitors* (<https://lawdit.co.uk/readingroom/ip-infringement-steps-to-solve>). 24.09.2024).

«Поєднання 3D-друку з ювелірним дизайном зробило революцію у світі аксесуарів на замовлення. Оскільки складний дизайн стає все більш досяжним, а кастомізація - нормою, питання інтелектуальної власності (ІВ) у цій ніші набувають дедалі більшого значення...

У той час як ювелірні вироби переважно належать до сфери художньої творчості, використання 3D-друку може додати функціональні елементи, особливо в технологічні прикраси, які можна носити. Розуміння цієї відмінності має вирішальне значення в процесі патентування.

Художні прикраси

Для суто декоративних виробів більш доречним може бути отримання патентів на дизайн або авторських прав. Ці засоби захисту зосереджені на зовнішньому вигляді, формі, поверхні чи орнаменті виробу, а не на його функціональності.

Функціональні елементи

Якщо ювелірний виріб включає, наприклад, розумні технологічні функції (наприклад, відстеження фізичної активності або сповіщення), патент на корисність стає актуальним. Такі патенти захищають спосіб використання та роботи виробу.

Розуміння сутності художніх прикрас

Художні ювелірні вироби є свідченням творчого бачення дизайнера, втілюючи естетику, особисте вираження та культурне значення. В епоху 3D-друку потенціал для художнього вираження розширюється експоненціально, дозволяючи створювати складні візерунки, безпрецедентні текстури та персоналізацію на рівні, який раніше неможливо було уявити.

Виклик і можливість полягають у визнанні того, що головною цінністю таких предметів є їхній дизайн і візуальна привабливість, що прямо говорить про потенціал патентів на дизайн. Ці патенти гарантують, що візуальні атрибути, сама суть того, що робить ці твори унікальними та привабливими, захищені від імітації.

Функціональний рубіж у дизайні ювелірних виробів

З іншого боку спектру – функціональні ювелірні вироби, які виходять за межі простих прикрас і мають практичне застосування. Від розумних ювелірних виробів, які відстежують показники здоров'я, до деталей, розроблених для адаптації та багатоцільового використання, функціональні елементи відкривають сферу, де патенти на корисність вступають у гру.

Ці патенти захищають роботу ювелірних виробів, їх механізми та будь-які вбудовані в них технології. Завдання тут полягає в тому, щоб сформулювати корисність дизайну таким чином, щоб відрізнити його від традиційних ювелірних виробів, підкреслюючи його інноваційні особливості та конкретні проблеми, які він вирішує, або зручності, які він пропонує.

Розробка стратегії патентних заявок

У галузі, яка нині перетинає межу між мистецтвом і технологіями, прийняття рішення про тип патентної заявки — або визначення того, чи потрібні обидва — потребує тонкого розуміння того, що ви намагаєтеся захистити. Для предметів, де естетика має першорядне значення, патенти на дизайн — це шлях вперед, який зосереджується на зовнішньому вигляді та на дотик виробу.

Однак, коли функціональність інтегрована, патент на корисність стає критичним для захисту «як» і «чому» дизайну виробу. Стратегічне рішення отримати один, обидва або комбінацію патентних захистів має ґрунтуватися на чіткому баченні основної цінності вашого продукту та того, як він вписується в широкий ринок.

Розробка комплексної стратегії захисту

Зближення функціональності та естетики в дизайні ювелірних виробів зумовлює необхідність багатогранного підходу до захисту інтелектуальної власності. Окрім патентів, інші форми інтелектуальної власності, такі як авторські права на файли дизайну та торгові марки на елементи бренду, відіграють вирішальну роль у комплексній стратегії.

Забезпечення належного захисту кожного аспекту вашого творіння вимагає ретельного планування, а часто й спільних зусиль із юридичними експертами, які спеціалізуються на праві інтелектуальної власності.

Майбутнє ювелірного дизайну

Оскільки технологія 3D-друку продовжує розвиватися, потенціал для інновацій у дизайні ювелірних виробів безмежний. Стартапи, які перебувають на передовій цієї революції, мають можливість переосмислити те, що можуть бути ювелірні вироби, вийшовши за межі традиційних кордонів і досліджуючи нові території вираження та функціональності.

Ключ до успіху в цьому динамічному ландшафті полягає в розумінні складної взаємодії між мистецтвом і корисністю, гарантуючи, що ваші творіння будуть не тільки унікальними та інноваційними, але й захищеними, що дозволить вашому стартапу процвітати на конкурентному ринку...» (*Patent Considerations*)

for 3D Printing in Jewelry Design // PatentPC (<https://patentpc.com/blog/patent-considerations-for-3d-printing-in-jewelry-design>). 22.09.2024).

Австралійський Союз

«Останній щорічний Звіт про стан інтелектуальної власності в Австралії за 2024 рік (Звіт) свідчить про значне зростання інвестицій в інтелектуальну власність (ІВ) у 2023 році. Це зростання спостерігалось як з боку місцевих, так і з боку міжнародних суб'єктів, які прагнуть отримати охорону промислових зразків і торговельних марок в Австралії, що є важливою зміною порівняно з попередніми роками...»

Основні висновки

- Очікувати посилення конкуренції: компаніям слід бути готовими до зростання конкуренції та кількості спірних питань на австралійському ринку ІВ, а також підвищити свою пильність і відповідним чином удосконалити процедуру подання заявок.
- Слідкуйте за розвитком практики: оскільки Австралія продовжує переглядати та приводити свою практику та законодавство у сфері ІВ у відповідність до міжнародних стандартів та новітніх технологій, компаніям слід стежити за змінами, які можуть вплинути на їхню стратегію захисту або поточний портфель об'єктів.
- Враховувати глобальну динаміку: при прийнятті стратегічних рішень щодо власних стратегій захисту ІВ суб'єктам господарювання слід враховувати глобальну динаміку конкуренції між ключовими країнами, що відображається в тенденціях подання заявок на об'єкти ІВ...» *(Robert Munro, Robin Richardson, Hamid Hamandi. What the recent surge in IP filings means for your business // Allens (<https://www.allens.com.au/insights-news/insights/2024/09/what-the-recent-surge-in-IP-filings-means-for-your-business/>). 10.09.2024).*

Арабська Республіка Єгипет

«...У 2024 році Єгипет залишається в Спеціальному списку спостереження 301. Єгипет доклад певних зусиль для посилення захисту інтелектуальної власності (ІВ) і забезпечення її дотримання, включаючи ухвалення закону про створення Єгипетського агентства інтелектуальної власності (EAIP) у 2023 році. Проте виконання Єгиптом п'яти Багаторічна Національна стратегія інтелектуальної власності була повільною, і не було помітних покращень у загальному середовищі ІВ за останній рік. Митники Єгипту не мають за посадою повноважень конфіскувати контрафактні та піратські товари на кордоні. Зацікавлені сторони висловлюють занепокоєння щодо відсутності ефективного механізму раннього вирішення потенційних

патентних спорів та обов'язкової вимоги щодо реєстрації ліцензій на торговельну марку.

Багатонаціональні фармацевтичні компанії в минулому скаржилися на те, що місцеві компанії-виробники генеричних ліків порушують їхні патенти. Уряд ще не встановив систему, яка б зв'язувала заявки на маркетинг фармацевтичних препаратів із патентними ліцензіями, і, як наслідок, дозволи на продаж фармацевтичних препаратів зазвичай видаються без попередньої перехресної перевірки патентних заявок.

Указом 251 від 2020 року, виданим у січні 2020 року, було створено міністерський комітет для розгляду петицій щодо примусових патентних ліцензій. Станом на березень 2023 року комітет не отримував жодних обов'язкових патентних петицій, і комітет не збирався та не вживав жодних дій. Відповідно до Закону Єгипту про права інтелектуальної власності 2002 року (Закон 82 від 2002 року), який у деяких випадках дозволяє видавати обов'язкові патентні ліцензії, комітет має повноваження видавати обов'язкові патентні ліцензії відповідно до ряду критеріїв, викладених у законі; визначити фінансову винагороду для первинних власників патенту; і схвалити експропріацію патентів.

Піратство книжкового, музичного та розважального програмного забезпечення поширене в Єгипті, і значна частина піратства відбувається в Інтернеті. Американські кіностудії стурбовані незаконним розповсюдженням американських фільмів на регіональних супутникових каналах.

Деякі з міністерств уряду Англії, відповідальних за нагляд за питаннями прав інтелектуальної власності, це: постачання та внутрішня торгівля товарними знаками; Вища освіта та дослідження для патентів; Культура для авторських прав; Сільське господарство та меліорація рослин; Комунікаційні та інформаційні технології щодо авторського права на комп'ютерні програми; Інтер'єр для боротьби з порушенням ПІВ; Митниця для контролю за кордоном; і Торгівлі та промисловості щодо стандартів і технічних регламентів. Стаття 69 Конституції Єгипту 2014 року передбачає створення «спеціалізованого агентства для підтримки прав [ІВ] та їх правового захисту». Національний комітет з прав інтелектуальної власності було створено для вирішення питань прав інтелектуальної власності до створення постійного органу. Усі зацікавлені сторони з прав інтелектуальної власності представлені в комітеті, і члени зустрічаються кожні два місяці для обговорення питань. Національний комітет з прав інтелектуальної власності очолює міністр закордонних справ і підпорядковується безпосередньо прем'єр-міністру.

У серпні 2023 року президент Ель-Сісі підписав закон № 163 від 2023 року, який схвалює створення ЕАІР після прийняття парламентом закону в червні 2023 року. ЕАІР відповідає за реалізацію Національної стратегії ІВ Єгипту, яку запустив прем'єр-міністр Мостафа Мадбулі 21 вересня 2022 р. Національна стратегія окреслює дорожню карту впровадження інституційних і політичних реформ для покращення захисту та захисту прав інтелектуальної

власності, включаючи консолідацію кількості державних установ, залучених до процесу під егідою нового ЕАІР. ЕАІР ще не працює. Відповідно до Закону № 163 від 2023 року, ЕАІР матиме повноваження створювати та затверджувати власний бюджет на основі доходів, які він генерує від зборів та ліцензій, а також зможе приймати місцеві та міжнародні гранти та пожертви.

Митне управління Єгипту (ЕСА) займається дотриманням прав інтелектуальної власності на національному кордоні, а Департамент розслідувань Міністерства внутрішніх справ розглядає внутрішні випадки незаконного виробництва. ЕСА не може діяти, якщо власник торгової марки не подасть скаргу. Митна служба ЕСА також зосереджена на захисті єгипетських товарів і торгових марок. ЕСА вживає заходів для впровадження платформи інтерфейсу Всесвітньої митної організації (WCO) Public-Members, яка дозволяє митникам виявляти контрафактні товари шляхом сканування штрих-коду товару та перевірки системи бази даних торгових марок WCO.

Єгипет не є учасником Договору ВОІВ про виконання та фонограми або Договору ВОІВ про авторське право, спільно відомих як Інтернет-договори ВОІВ...» (2024 Investment Climate Statements: Egypt // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/egypt/>). 09.2024).

Держава Еритрея

«...Еритрея не має письмових законів про інтелектуальну власність, і наразі неможливо отримати захист інтелектуальної власності. Номінальними органами влади з питань інтелектуальної власності є Відділ внутрішньої торгівлі та інтелектуальної власності Міністерства торгівлі та промисловості та Департамент культури Міністерства інформації та культури.

Тимчасовий Комерційний кодекс і Тимчасовий Цивільний кодекс (починаючи з 1993 року) містять формулювання, що стосуються прав інтелектуальної власності (ІВ). Через брак прозорості важко визначити, чи захищаються права ІВ на практиці та як. Уряд не веде загальнодоступної статистики щодо правоохоронних чи судових дій. Цивільний і Кримінальний кодекси 2015 року також містять мову адресації ІВ, однак її ще не впроваджено...» (2024 Investment Climate Statements: Eritrea // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/eritrea/>). 09.2024).

Домініканська Республіка

«...Домініканська Республіка має жорсткі закони про права інтелектуальної власності (ПІВ), виконує свої зобов'язання згідно з

міжнародними угодами та демонструє послідовний прогрес у нарощуванні потенціалу установ, відповідальних за правозастосування. З 1997 по 2023 рік Торгове представництво США (USTR) призначило Домініканську Республіку країною зі спеціального контрольного списку 301 через серйозні недоліки прав інтелектуальної власності. У 2024 році USTR виключив Домініканську Республіку зі списку спостереження за значний прогрес у вирішенні проблем із забезпеченням прав інтелектуальної власності (ІВ) і прозорістю. Країна не включена в Огляд сумнозвісних ринків підробок і піратства USTR.

Уряд зосереджується на координації та забезпеченні виконання з моменту прийняття указу про створення Національної міжміністерської ради з питань інтелектуальної власності у грудні 2022 року. Рада під керівництвом Міністерства промисловості та торгівлі, до складу якої входять директори всіх відповідних агенцій ІВ, слугує формальним координаційним механізмом для делегування обов'язків різним агенціям. На четвертому році роботи відділ інтелектуальної власності Генеральної прокуратури продовжує розслідувати справи та переслідувати справи, одночасно зміцнюючи потенціал спеціалізованих прокурорів у сфері інтелектуальної власності в кожному регіоні країни. Домініканська Республіка зобов'язалася продовжувати вживати примусових заходів для боротьби з порушенням авторських прав, включаючи піратство сигналів, і збільшувати потенціал шляхом навчання та взаємодії зі Сполученими Штатами.

Незаконні або контрафактні товари є поширеними і включають модний одяг та аксесуари, електроніку, фармацевтичні препарати, косметику, сигарети та алкоголь. У 2023 році Генпрокуратура спільно з правоохоронними органами знищила 528 292 фальшивих ліків (на 62 відсотки більше, ніж у 2022 році), 28 425 446 тютюнових виробів (на 16 відсотків) та 110 429 алкогольних виробів (на 22 відсотки менше). Хоча звинувачення в корупції серед митників з метою сприяння ввезенню підроблених товарів залишалися, уряд Домінікани в цілому співпрацював з правоохоронними органами США для розслідування та, у разі необхідності, звільнення та арешту посадових осіб, які були співучасниками.

Протягом останнього року уряд не прийняв жодних законів чи постанов, пов'язаних з інтелектуальною власністю...» *(2024 Investment Climate Statements: Dominican Republic // U.S. State Department (https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/dominican-republic/). 09.2024).*

Європейський Союз

«Європейське патентне відомство (ЕРО) оголосило, що з 1 вересня 2024 року Румунія буде частиною системи унітарного патенту (UP). Це розширення не тільки збільшить кількість держав-членів ЄС до 18, але також

означатиме додаткові 19 мільйонів людей до ринку з 330 мільйонів, які охоплені системою UP...

Складена з двох стовпів – Унітарного патенту та Єдиного патентного суду (UPC) – Унітарна патентна система пропонує нижчі витрати, спрощену процедуру, однакову охорону та більшу правову визначеність у всіх державах-членах ЄС. Винахідники можуть подати заявку на патентний захист і підтримувати його в ЄПВ, яке діє як єдиний центр для власників патентів, у тому числі, коли йдеться про сплату зручних для бізнесу зборів за продовження та реєстрацію наступних транзакцій (таких як надання ліцензій)...

З моменту набуття чинності унітарного патенту 1 червня 2023 року ЕРО отримало понад 34 000 заявок на отримання унітарного ефекту та зареєструвало 33 000 унітарних патентів. Новий патент користується високим попитом серед європейських компаній: у першій половині цього року 63% усіх запитів на отримання унітарного ефекту надійшли з 39 країн-членів ЕРО, причому понад 32% з них були подані малими підприємствами та індивідуальними винахідниками. Для класичних європейських патентів, поданих у 2023 році, відповідні показники становили 43% та 23% відповідно, згідно з Патентним індексом. Цього року майже кожен четвертий виданий європейський патент був перетворений на унітарний патент» (*Unitary Patent Now Covers 18 States as Romania Joins System – EPO // AG-IP-NEWS (https://www.agip-news.com/news.aspx?id=75537&lang=en). 01.09.2024*).

«...Латвія створила комплексну правову базу для захисту прав інтелектуальної власності, яка відповідає міжнародним стандартам. Основні законодавчі акти, що регулюють інтелектуальну власність у Латвії, включають:

- ****Закон про патенти****: захищає винаходи та надає власнику патенту виключні права на його винахід протягом 20 років.
- ****Закон про торговельні марки****: захищає унікальні знаки та символи, які відрізняють продукти чи послуги, пропонуючи захист торгових марок протягом 10 років з можливістю поновлення на невизначений термін.
- ****Закон про авторське право****: забезпечує права для творців літературних і художніх творів, надаючи захист протягом усього життя творця плюс 70 років.
- ****Закон про дизайн****: захищає зовнішній вигляд промислових виробів із терміном захисту до 25 років.

Ці закони відповідають нормативним актам ЄС і міжнародним угодам, таким як угоди Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), гарантуючи, що латвійські права інтелектуальної власності визнаються та підлягають виконанню в глобальному масштабі.

Основним органом, відповідальним за питання інтелектуальної власності в Латвії, є ****Патентне відомство Латвійської Республіки****. Він займається реєстрацією патентів, торгових марок і зразків, наглядає за дотриманням прав

інтелектуальної власності та полегшує доступ до важливої інформації та ресурсів інтелектуальної власності.

Для винахідників, які прагнуть захистити свої інновації, Патентне відомство Латвії забезпечує ретельний процес реєстрації патенту. Відомство перевіряє новизну, винахідливість і промислову придатність винаходу до видачі патенту. Крім того, Латвія є учасником ****Договору про патентну кооперацію (РСТ)****, який дозволяє винахідникам отримувати патентний захист у кількох країнах за допомогою однієї міжнародної заявки.

Підприємства, які прагнуть захистити свої бренди, можуть зареєструвати торгові марки в Патентному відомстві Латвії. Цей процес включає забезпечення того, що товарний знак є відмінним і не суперечить існуючим зареєстрованим товарним знакам. Латвія також бере участь у ****Мадридській системі****, зручній міжнародній системі реєстрації торгових марок.

Творцям у Латвії автоматично надається захист авторських прав на їхні твори, усуваючи потребу в офіційній реєстрації. Однак творці можуть добровільно передати свої роботи в ****Асоціацію авторів Латвії**** для додаткового захисту від порушень.

Закон Латвії про Промислові зразки захищає естетичні аспекти продукції. Дизайнери можуть подати заявку на захист, гарантуючи, що їхні унікальні елементи дизайну не будуть скопійовані чи використані без дозволу. Прихильність Латвії ****Гаазькій угоді**** дозволяє міжнародну охорону промислових зразків.

Ефективний захист прав інтелектуальної власності має вирішальне значення для підтримки цілісності ринку. У Латвії справи про порушення прав інтелектуальної власності розглядаються ****Економічною поліцією**** та ****Митною адміністрацією****, які контролюють та запобігають підробним товарам. Юридичні спори, як правило, вирішуються через судову систему за участю спеціалізованих суддів, які мають досвід у сфері права ІВ...» (*Karolina Glogulska. Understanding Intellectual Property in Latvia // My Global Zone (<https://mgz.com.tw/2024/09/02/understanding-intellectual-property-in-latvia/>). 02.09.2024*).

«Європейське патентне відомство та Європейська комісія опублікували статистику за перший рік застосування унітарного патенту, що діє з 1 червня 2023 року. Було зареєстровано понад 28 000 заявок та видано 27 500 унітарних патентів. Близько 23% європейських патентів стають унітарними, з більшою часткою в деяких країнах, таких як Данія та Іспанія.

Унітарний патент - це об'єкт промислової власності, який забезпечує однакову охорону в декількох країнах ЄС, спрощуючи процес та зменшуючи витрати для бізнесу. Управляється Європейським патентним відомством і застосовується автоматично в країнах-учасницях, що гарантує послідовне

правове покриття. Наразі в системі беруть участь сімнадцять країн, а з вересня 2024 року до неї планується приєднання Румунії.

У 2023 році 35,5% власників патентів були малими європейськими компаніями. Більшість патентів стосуються медичних технологій, цивільного будівництва та транспорту...» (*UB - Une révolution brevetée qui s'étend encore en 2024 // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/fr/vision/blog-jub-une-revolution-brevetee-qui-setend-encore-en-2024>). 10.09.2024).

«...Щоб бренди залишалися сильними, важливо переконатися, що ваш портфель торгових марок оновлюється та відповідає вашим бізнес-цілям і стратегії. Найкращий спосіб досягти цього — періодичний аудит вашого портфолію торгових марок.

Інформація, яка вам знадобиться для аудиту (окрім самого портфолію), включає вашу бізнес-стратегію; схильність вашої компанії до ризику; та інформацію про ваших клієнтів, виробничі потужності, постачальників і конкурентів, а також порушників. До важливих зацікавлених сторін належать колеги, які працюють над стратегією, брендом, маркетингом, розробкою продукту та юриспруденцією.

Мета аудиту полягає в тому, щоб переконатися, що всі торгові марки, які використовуються і важливі для майбутнього вашої компанії, зареєстровані як торгові марки, а також переконатися, що ваш портфель є скромним і скромним, що відповідає ризику вашої компанії.

Компанії часто припускають, що аудит призведе до збільшення кількості реєстрацій торгових марок. Однак у багатьох випадках перевірки виявляють нерелевантні торговельні марки, які можуть втратити чинність. У всіх випадках вони нададуть портфолію торгових марок, яке синхронізується зі стратегією, цілями та схильністю до ризику вашої компанії, а також є ефективним за витратами та часом. Чим чіткіше ваше портфолію, тим сильнішими та ціннішими будуть ваші бренди.

Типові тригери для аудиту включають:

- Спеціально виявлені недоліки в портфолію торговельних марок, які можуть підкреслити необхідність стратегічного підходу до очищення та створення вашого портфолію розумним і надійним способом, а також
- (Майбутні) злиття та поглинання, які, як правило, призводять до ретельного дослідження того, що є, що більше не потрібно та чого ще не вистачає.

Таким чином, проведення аудиту означає взяти на себе активну роль у забезпеченні того, щоб ваші торговельні марки підтримували ваш бізнес за допомогою прагматичного аналізу «збігів і прогалин» ситуації, відображеної в реєстрах торгових марок, і в реальному, актуальному світі, в якому ви працюєте щодня...

Щоб забезпечити успіх у ваших проектах аудиту торгових марок та ієрархії брендів, пам'ятайте про таке:

- Ефективні аудити інтелектуальної власності вимагають від організацій поєднання кількох видів досвіду.
- Об'єднавши зусилля, ваші зацікавлені сторони можуть допомогти вам створити цінний бренд.
- Цей бренд повинен підтримуватися економічно ефективним портфоліо торгових марок, яке також підходить для розвитку вашої компанії» (*Maartje Broekmans. Match, gap and build a brand hierarchy with an IP audit // Novagraaf (<https://www.novagraaf.com/en/insights/match-gap-and-build-brand-hierarchy-ip-audit>). 09.09.2024*).

«...Незважаючи на те, що деякі сфери захисту та забезпечення прав інтелектуальної власності залишаються проблематичними, зокрема цифрове піратство та підробки, Хорватія наразі не включена до Спеціального звіту 301 Торгового представника США чи до списку сумнозвісних ринків. Завдяки своєму географічному розташуванню Хорватія є транзитним маршрутом для різних нелегальних товарів, що прямують до інших країн регіону. Не повідомлялося про жодні проблеми щодо реєстрації прав інтелектуальної власності в Хорватії американськими компаніями. Американська торгова палата підтримує діалог з урядом Хорватії з питань прав інтелектуальної власності.

Законодавство Хорватії про права інтелектуальної власності (ПІВ) включає Закон про патенти, Закон про товарні знаки, Закон про промислові зразки, Закон про географічні зазначення продуктів і послуг, Закон про захист дизайну компонування інтегральних схем, Закон про авторські права та Суміжні права, Закон про захист неопублікованої інформації на ринку, Закон про збори у сфері інтелектуальної власності та Положення про збори у сфері інтелектуальної власності та експертні послуги Державного відомства інтелектуальної власності. Ці акти визначають процес захисту та забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в Хорватії... Усі закони гармонізовані з законодавством ЄС.

Правова структура міцна, правозастосування добре, а порушення прав і крадіжки інтелектуальної власності не є поширеними, хоча трапляються окремі випадки.

Співробітники правоохоронних органів Хорватії ведуть публічний облік конфіскованих контрафактних товарів. Відповідно до звіту митного управління Хорватії за 2022 рік (останній доступний звіт), офіційні особи зупинили 505 міжнародних імпортів на підставі порушення прав інтелектуальної власності, що призвело до 717 процедур тимчасового затримання товарів загалом 263 491 позиції. Митниця також оформила 112 актів побутового правопорушення, вилучила 67 539 контрафактних товарів та порушила 2 кримінальні

провадження проти осіб, причетних до порушення прав на торговельні марки. Співробітники хорватської митниці та Міністерства внутрішніх справ працюють разом, щоб виявити та вилучити контрафактні товари.

Як член СОТ Хорватія є учасником Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Хорватія також є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) і учасником Бернської конвенції, Паризької конвенції, Договору про патентну кооперацію, Договору ВОІВ про авторське право та Договору ВОІВ про виконання та фонограми...» (2024 *Investment Climate Statements: Croatia // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/croatia/>). 09.2024).

**

«...У 2011 році Чехія була виключена зі списку спостереження спеціального звіту 301 Торгового представника США. Хоча деякі американські організації назвали онлайн-піратство в Чехії проблемою, правова база для захисту та дотримання прав інтелектуальної власності була перевірена та підтверджена успішністю у покаранні порушників. У звіті USTR про сумнозвісні ринки за 2022 рік Чехія не вказана як хостинг будь-яких фізичних чи онлайн-ринків.

Чехія є членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) і учасником Бернської конвенції, Паризької конвенції, Договору про патентну кооперацію (РСТ), Договору ВОІВ про авторське право та Договору ВОІВ про виконання та фонограми. Національне законодавство захищає всі права інтелектуальної власності (ПІВ), включаючи патенти, авторські права, торгові марки, промислові зразки та корисні моделі. Поправки до закону про товарні знаки та авторського права привели чеське законодавство у відповідність до відповідних директив ЄС та Угоди Світової організації торгівлі про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Кримінальний кодекс передбачає максимальне покарання у вигляді восьми років позбавлення волі за порушення прав на товарний знак, промислові права та авторські права. Митна адміністрація Чехії та Чеська комерційна інспекція мають законні повноваження конфіскувати підроблені товари. Інформація про вилучення контрафактних товарів та випадки порушення прав інтелектуальної власності відслідковується митницею...

Наприкінці 2022 року Чехія оновила Закон про авторське право, наклавши нові зобов'язання на онлайн-платформи, які відображають контент сторонніх видавців новин. Уряд Чехії розробив закон у відповідь на Директиву ЄС про авторське право на єдиному цифровому ринку (EUCD) від 2019 року, яка вимагає від усіх країн-членів ЄС оновити своє законодавство про авторське право.

Чеське законодавство про транспозицію EUCD, серед інших положень, зобов'язує онлайн-платформи домовлятися з видавцями новин про ліцензійні

збори за відображення вмісту новин на платформах. У відповідь на новий закон Google і Meta обмежили показ коротких уривків деяких новин на своїх чеських платформах для користувачів у Чехії...» (*2024 Investment Climate Statements: Czechia // U.S. State Department (https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/czechia/). 09.2024*).

«Відомство інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) знову відкриває можливість подати заявку на отримання гранту від Фонду підтримки малого та середнього підприємництва (SME Fund) за торгові марки, патенти та за послугу IP Scan з 16 вересня 2024 року до кінця року (або поки не закінчиться фінансування).

Малі та середні підприємства (або їх представники) можуть подати заявку на такі ваучери:

- *Ваучер 1 на послугу IP Scan до 800 євро:* експерт проаналізує вашу бізнес-модель і продукти з метою створення стратегії у сфері інтелектуальної власності. На основі аналізу ви дізнаєтеся, на які пріоритетні напрямки потрібно звернути увагу та які необхідно вирішити. Ви можете отримати відшкодування до 90% вартості послуги (максимум 720 євро) за послугу IP Scan.

- *Ваучер 2 для торговельних марок і зразків на суму до 1000 євро:* під час реєстрації торгових марок і дизайнів ви можете вимагати відшкодування в розмірі 75% суми збору за заявку на національну, регіональну або європейську торговельну марку та/або дизайн. Також можна відшкодувати половину зборів за основну заявку на торговельну марку та/або дизайн, подану в країні, що не входить до ЄС.

- *Ваучер 3 для патентів на суму до 3500 євро:* якщо це патенти, ви можете вимагати відшкодування 75% гонорару за дослідницький звіт про стан техніки перед подачею заявки на патент, який підготує для вас ÚPV SR або Вишеградський патентний інститут. Ви також можете вимагати відшкодування 75% зборів за попередню видачу патенту (подача заявки, пошук та опитування), за видачу та публікацію патенту в країні ЄС, а також за подання та пошук європейських патентів подано до Європейського патентного відомства (EPO). Ви також можете вимагати відшкодування половини витрат на представництво під час складання та подання нових європейських патентних заявок до Європейського патентного відомства (максимум 2000 євро).

- *Ваучер 4 для сортів рослин на суму до 1500 євро:* якщо це сорт рослин Співтовариства (ЄС), ви можете вимагати відшкодування 75% суми зборів за онлайн-заявку прав на сорт рослин Співтовариства...» (*Granty na ochranné známky, patenty a IP Scan opät' otvorené! // Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (https://www.indprop.gov.sk/aktuality?clanok=granty-na-ochranné-znamky-patenty-a-ip-scan-opat-otvorene). 13.09.2024*).

«...Торгова марка служить знаком походження вашого бізнесу, його брендів і продуктів і може складатися зі слів, логотипів, зображень, слоганів, форм і кольорів або комбінації всього цього.

Деякі ключові питання, які слід поставити при оцінці вашого короткого списку торгових марок, включають в себе наступні:

- *Це поширений термін у вашій галузі?*

Ваш бренд може використовувати загальний термін, якщо ви працюєте в секторі, де цей термін зазвичай не використовується. Наприклад, Diesel функціонує як бренд і торгова марка в секторі одягу та моди, але не буде прийнято як торгова марка для дизельного палива, пального. Те саме стосується комп'ютерів Apple.

- *Чи є термін загальним?*

У той час як багато маркетологів захоплюються успіхом таких брендів, як «google», у тому, що вони стають частиною повсякденної мови, спеціалісти з торгових марок постійно застерігають брендів і власників торгових марок від використання назв брендів як іменників або дієслів, оскільки вони можуть стати загальними термінами. За загальним правилом, як тільки назва торгової марки стане прийнятою як загальний опис типу товарів або послуг, до яких застосовується марка, вона не матиме права на реєстрацію торгової марки...

- *Це неологізм?*

Ви можете поєднати два слова, щоб сформувати назву бренду, яка має право на захист як торгова марка. Створення нового слова таким чином часто може створити дуже характерні назви брендів. Однак той факт, що отримане слово не можна знайти в словнику, не є гарантією того, що його можна зареєструвати як торгову марку (наприклад, якщо це явно поєднання двох описових термінів).

- *Ви вибрали аббревіатуру?*

У той час як назви торгових марок, такі як KFC або DHL, миттєво впізнаються через їхню довговічність на ринку, такі трілітерні торговельні марки, як правило, досить важко запам'ятати та застосувати проти подібних марок...

- *Ім'я означає щось іншою мовою?*

Тут також будьте обережні, щоб не вибрати слово, яке має негативне значення в іноземній мові, як відомий автомобільний виробник Ford, коли випустив Ford Pinto у Бразилії.

- *Чи містить знак графічний елемент?*

Вимогу розрізняльності можна задовольнити, додавши до описової назви графічний елемент; однак додавання має додати щось «зайве» до позначки. Наприклад, зображення ківі, додане до слова «KIVI», не зробить знак відмінним від фрукта (оскільки це просто робить його ще більш описовим), але додавання не пов'язаного елемента, наприклад складної геометричної форми, може. Однак важливо також зазначити, що отримане право на торговельну марку тоді

охоплюватиме лише торговельну марку в цілому, а не елементи окремо. Це ніколи не дозволить вам заборонити іншим продавати ківі та називати їх ківі...

- *Чи широко використовується бренд і товарний знак?*

Нарешті, якщо можна довести, що марка закріпилася на ринку завдяки тривалому та/або широкому використанню, ви можете отримати реєстрацію торгової марки, незважаючи на відсутність розрізняльності у вибраній вами торговій марці. Для цього ви повинні довести, що знак використовувався настільки широко, що ваші споживачі сприйняли його як вказівку на походження товару, а не як опис знака. Хоча цього нелегко досягти, це можна зробити, продемонструвавши частку ринку бренду, а також інтенсивність, географічне поширення та тривалість використання знака. На цій основі Audi отримала реєстрацію описової німецької фрази «VORSPRUNG DURCH TECHNIK» (прогрес завдяки технології).

Оцінка відмінності знака часто може бути суб'єктивною. Однак можна оцінити доцільність реєстрації вибраного бренду, перевіривши його на наявність описових і відмітних елементів. Також важливо переконатися, що знак доступний для використання перед запуском бренду» (*Brand and trademark creation: More than a description // Novagraaf (<https://www.novagraaf.com/en/insights/brand-and-trademark-creation-more-description>). 01.09.2024*).

«...Для ефективного використання та підвищення вартості своїх активів інтелектуальної власності компанії повинні усвідомлювати важливість сильної стратегії інтелектуальної власності:

1. Проведіть аудит інтелектуальної власності

Це систематичний і орієнтований на рішення аналіз активів інтелектуальної власності, якими володіє, користується або придбав бізнес. Аудити інтелектуальної власності служать двом основним цілям:

- Для виявлення та оцінки активів інтелектуальної власності та
- Передбачити та керувати ризиками, пов'язаними з портфелями ІВ

2. Зареєструйте права інтелектуальної власності

Зареєструйте офіційні права інтелектуальної власності, тобто торгові марки, патенти та промислові зразки, у відповідному відомстві інтелектуальної власності. Товарні знаки ЄС і зразки Співтовариства забезпечують захист у 27 країнах-членах ЄС. Зареєстрована ІВ особливо важлива, коли йдеться про фінансування.

Авторське право не підлягає реєстрації в Ірландії. Воно автоматично виникає при створенні оригінального твору.

3. Захист прав інтелектуальної власності

Забезпечте належний захист прав ІВ під час переговорів і складання комерційних контрактів шляхом:

- Отримання згоди на передачу прав ІВ від усіх сторонніх підрядників

- Включення належним чином складених положень про інтелектуальну власність у трудові договори
- Належний захист інтелектуальної власності в контрактах з постачальниками та клієнтами

4. Ведіть Реєстр ІВ

Реєстр інтелектуальної власності – це перелік активів інтелектуальної власності, якими володіє, користується чи придбає бізнес. У ньому наведено таку інформацію, як опис активів, вік, тип і будь-які оцінки, які були проведені. Реєстр ІВ слід постійно оновлювати для кращого управління портфелем ІВ. Це також допоможе, коли справа доходить до належної перевірки під час інвестиційних раундів і при пошуку фінансування на основі ІВ» (*Hazel McDwyer and Gerard Kelly. 4 Top Tips for Harnessing the Value of Your IP Assets // Mason Hayes & Curran LLP (<https://www.mhc.ie/latest/insights/4-top-tips-for-harnessing-the-value-of-your-ip-assets#page=1>). 12.09.2024*).

«...Компанії, що займаються харчовими технологіями, інвестують багато ресурсів у розробку інноваційних продуктів і методів виробництва та шукають захисту цих розробок шляхом подання патентних заявок. Смак і відчуття у роті є важливими факторами при розробці продукту, але чи можна отримати патент на їжу чи напій за посиланням на їхній смак чи смак?

Як правило, патенти захищають розробки технічного характеру. Таким чином, важливим питанням є те, чи є смак і відчуття у роті технічним характером і чи можуть, в принципі, скласти основу патентної заявки.

Просте визначення нової їжі чи напою як «солодкого» або «пікантного» в патентній заявці навряд чи задовольнить вимоги патентоспроможності. Натомість підхід до підготовки успішних патентних заявок у сфері харчових технологій полягає в тому, щоб розглянути, яку технічну проблему вирішує, наприклад, покращення смаку. Після того, як це було встановлено, подумайте, яка особливість складу їжі чи напоїв відповідає за покращення. Наприклад, яка сполука відповідає за покращення смаку? Як тільки це буде визначено, можна провести оцінку новизни та винахідницького рівня щодо відомих харчових продуктів і напоїв та інших суміжних галузей, щоб оцінити шанси на отримання патенту.

...сенсорні характеристики, такі як смак або відчуття в роті, можуть відігравати важливу роль у патентуванні винаходів харчових продуктів і напоїв. Такі сенсорні атрибути повинні бути визначені з точки зору технічних ознак, які їх зумовлюють, і, як правило, принаймні в Європі, потрібно сформулювати проблему, яка вирішується, і чому рішення, що забезпечується винаходом, не є очевидним (і, отже, винахідницьким). Сенсорні характеристики можуть бути підтвержені, наприклад, вимірюваннями фізичних властивостей продукту або даними дегустаційної панелі з бальною оцінкою» (*Kerry Rees, Aron Ferenczi. IP*

Ingredients: Can you patent a flavour? // HGF Ltd (<https://www.hgf.com/blogs/ip-ingredients-can-you-patent-a-flavour/>). 09.2024).

«Технології давно відіграють важливу роль у професійному спорті, але сьогодні вони пронизують індустрію. Камери, датчики та моделі ігрових поверхонь обчислюють і передають дані та інформацію в режимі реального часу, покращуючи трансляції, створюючи нові категорії статистики та навіть допомагаючи офіційним особам приймати важливі рішення в грі з більшою точністю...

Наведений вище список може розтягнутися на багато сторінок завдяки десятиліттям інвестицій ліг, команд, медіакомпаній, постачальників технологій тощо. Минулого року обсяг угод зі спортивними технологіями досяг \$37 млрд, що майже вдвічі перевищує \$21 млрд у 2022 році, і, схоже, надзвичайне зростання галузі продовжиться.

Проте, незважаючи на всі можливості в цій швидкозмінній галузі, існує серйозний ризик: власники патентів стверджують, що володіють правами інтелектуальної власності (ІВ) на більшу частину технологій, які захоплюють спорт і спортивні ЗМІ, а також компанії, які не в змозі повністю перевірити свої інвестиції в цей простір можуть стати об'єктом позову про порушення...

Одним з найважливіших є управління відносинами з постачальниками. Ліги та команди часто не розробляють технологію на стадіонах, на гравцях або за нашими екранами. Замість цього вони належним чином віддають розробку постачальникам або ліцензують у них встановлені технології.

У будь-якому випадку збір повної та точної інформації про обсяг ІВ постачальника є важливим. Ця інформація має включати всі пов'язані з технологіями патенти та ліцензії постачальника, а також те, що вони охоплюють у точних деталях.

Ліги та команди також можуть захистити себе від можливості того, що постачальник порушив чужу інтелектуальну власність, і гарантувати, що якщо інший власник патенту подасть позов, постачальник буде зобов'язаний заплатити за захист. Це означає узгодження повних заяв і гарантій непорушення, а також надійні компенсації, які стоять за ними.

Значення таких положень важко переоцінити. Дійсно, коли власники патентів подають судові позови щодо інтелектуальної власності на технологію, вони часто шукають допомоги від найвищого профілю в ланцюжку розробки — тобто користувачів технології, а не її розробників.

Ще більше ускладнює ситуацію те, що патенти часто збігаються, надаючи кільком компаніям права інтелектуальної власності на ту саму технологію — або на додаткові компоненти одного продукту чи послуги. Це ускладнює інноваторам комерціалізацію своєї роботи, а спортивній індустрії — її використання.

Розуміння ширшого патентного поля так само важливо. Інвестиції в спортивні технології є дорогими, так само як і широкомасштабне розгортання, яке супроводжує ці інвестиції, тому компаніям галузі доцільно оцінити профіль ризику технології, перш ніж вкладати в неї ресурси.

Ця комплексна оцінка передбачає ретельний аналіз будь-яких суперечок, пов'язаних із технологією, яку вони планують застосувати, будь-яких власників патентів, окрім свого постачальника, які можуть володіти правами інтелектуальної власності на неї, а також те, наскільки ці власники патентів показали себе в суді, серед іншої важливої інформації.

Проведення цієї оцінки допомагає компаніям оцінити життєздатність потенційних інвестицій у спортивні технології, надає їм більше можливостей для переговорів про потенційні ліцензії та дає зрозуміти, як найкраще уникнути порушення прав інтелектуальної власності інших або захистити юридичний виклик, якщо такий виникне...

У наступні роки будь-якій компанії, що займається спортивними технологіями, знадобиться продумана стратегія інтелектуальної власності... Але лише таким чином компанії зможуть прийняти обґрунтовані рішення щодо інвестицій у спортивні технології та як найкраще їх захистити» (*Hilary L. Preston. A Hidden Risk in the Sports Tech Boom // Vinson & Elkins LLP* (<https://www.velaw.com/insights/a-hidden-risk-in-the-sports-tech-boom/>). 13.09.2024).

«Альтернативне вирішення спорів (ADR) охоплює будь-який метод, за допомогою якого сторони, що сперечаються, намагаються врегулювати свої розбіжності, не вдаючись до звичайного судового процесу, як правило, за допомогою нейтральної третьої сторони. Основні методи ADR включають посередництво та арбітраж. Інші підходи, такі як примирення, експертне визначення та рання нейтральна оцінка, також підпадають під ADR.

Центр посередництва Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) надає послуги ADR усім сторонам, залученим у спори щодо інтелектуальної власності (ІВ), які розглядаються EUIPO. Базуючись на більш ніж 10-річному досвіді успішної медіації та примирення у справах щодо інтелектуальної власності, Центр медіації EUIPO пропонує широкий спектр послуг з ADR через кваліфіковану команду досвідчених медіаторів і менеджерів із справ, які допомагають сторонам досягти ефективних і мирних рішень, адаптованих до їхніх ділових інтересів.

Мета Центру посередництва — запропонувати користувачам добровільні, конфіденційні та легкодоступні альтернативи вирішення суперечок, надаючи додаткові варіанти, щоб вони могли вибрати найбільш прийнятний підхід у разі спору щодо ІВ...» (*ADR for Intellectual Property Disputes: EUIPO Mediation Centre // IP Helpdesk* (<https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news->

«Добре сформульована стратегія торговельної марки має вирішальне значення для узгодження та підтримки бізнес-стратегії та цілей компанії...

1. Ідентичність бренду та його диференціація:

Стратегія торговельної марки повинна відображати і посилювати ідентичність бренду компанії. Він має відповідати місії, цінностям і унікальним торговим пропозиціям компанії (USP). Це допомагає відрізнити бізнес від конкурентів і створити сильну присутність на ринку.

Приклад: якщо компанія прагне отримати визнання за свою інноваційну технологію, її стратегія торгової марки має бути зосереджена на захисті та просуванні імен, логотипів і символів, які підкреслюють цю інновацію.

2. Розширення ринку та глобальна стратегія:

При виході на нові ринки або в нові країни стратегія торговельних марок повинна враховувати міжнародний захист і реєстрацію торгових марок. Він має узгоджуватися з глобальною бізнес-стратегією, щоб гарантувати, що товарні знаки захищені законом у всіх відповідних юрисдикціях.

Приклад: компанія, яка планує вийти на європейський ринок, повинна зареєструвати свої торговельні марки в ЄС і потенційно адаптувати їх до місцевих мов і культурних нюансів.

3. Сприйняття та довіра споживачів:

Стратегія торговельної марки повинна підтримувати бізнес-цілі створення та підтримки довіри та лояльності споживачів. Послідовне та ефективне використання торгових марок може підвищити впізнаваність бренду та довіру до нього, що має вирішальне значення для утримання та залучення клієнтів.

Приклад: якщо бізнес прагне позиціонувати себе як бренд преміум-класу, його стратегія торговельної марки має відображати високоякісні елементи брендингу та уникати будь-якого потенційного зменшення вартості бренду.

4. Конкурентна перевага та управління портфелем інтелектуальної власності:

Стратегія торгової марки повинна бути розроблена таким чином, щоб створити й підтримувати конкурентну перевагу. Це передбачає не лише захист ключових торгових марок, але й стратегічне управління інтелектуальною власністю (ІВ) для охоплення нових продуктових ліній, послуг та інновацій.

Приклад: технологічна компанія може стратегічно подати заявку на торгові марки для нових назв продуктів і функцій, щоб запобігти використанню конкурентами подібних назв, таким чином зберігаючи свою позицію на ринку.

5. Юридичні питання та управління ризиками:

Стратегія торговельної марки повинна інтегрувати методи управління ризиками, щоб захистити компанію від потенційних юридичних проблем і порушень. Це включає моніторинг несанкціонованого використання торгових

марок і вжиття профілактичних заходів для забезпечення дотримання прав на торговельні марки.

Приклад: Підприємство, яке прагне мінімізувати судові спори, має запровадити проактивну систему моніторингу торгових марок і процедури примусового виконання для швидкого усунення можливих порушень...» (*Giselle Ayala Mateus. Five Key Aspects of a Trademark Strategy Aligned with Your Business Goals // Divi (https://gamlawoffice.com/five-key-aspects-of-a-trademark-strategy-aligned-with-your-business-goals/). 18.09.2024*).

«...Естонія не вказана в спеціальному звіті USTR 301 або в звіті Notorious Markets.

Естонія підтримує надійний режим захисту прав інтелектуальної власності. Якість захисту прав інтелектуальної власності в правових структурах є високою, правозастосування - добрим, а порушення та крадіжки - рідкісним явищем. Естонія дотримується Бернської конвенції Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), Римської конвенції, Женевської конвенції та Угоди Світової організації торгівлі про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС). Естонське законодавство повністю відповідає директивам ЄС, що надають захист авторам, виконавцям, продюсерам звукозапису та організаціям мовлення. Міжнародні конвенції та договори забезпечують рівний захист від несанкціонованого використання як іноземним, так і естонським авторам.

Інвесторам слід знати, що в Естонії інтелектуальна власність захищається інакше, ніж у США, і що реєстрація торгових марок і патентів у США не захищає інтелектуальну власність в Естонії. Реєстрація патентів і торгових марок здійснюється за принципом "хто перший подав заявку, той і має право", тому компаніям слід розглянути можливість подачі заявки на реєстрацію торгової марки або патенту до того, як продавати товари або послуги на естонському ринку. Інтелектуальна власність є насамперед приватним правом, і уряд США, як правило, не може захищати права приватних осіб в Естонії. Відповідальність за реєстрацію, захист і забезпечення дотримання своїх прав, де це доречно, несуть самі правовласники, залучаючи для цього власних юристів і консультантів. Компанії можуть звернутися за порадою до місцевих адвокатів або консультантів з питань ІВ.

Естонська митниця періодично відстежує та звітує про вилучення контрафактних товарів. У 2023 році Податково-митний департамент Естонії розглянув 222 справи, пов'язані з контрафактними товарами, в результаті чого було вилучено 1773 товари, переважно взуття, одяг, сумки та електроніку. Більшість контрафактних товарів було виявлено в поштових або кур'єрських відправленнях, а обсяг вилучених товарів у кожному випадку був невеликим. Злочини проти прав інтелектуальної власності переслідуються в Естонії...» (*2024 Investment Climate Statements: Estonia // U.S. State Department*

(<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/estonia/>).
09.2024).

«...Нова доповідь Маріо Драгі висвітлює значні виклики, з якими стикається Європа у підтримці стійкої глобальної конкурентоспроможності. Пан Драгі визначає три основні пріоритети: сприяння інноваціям, створення умов для сталого інвестування та уникнення надмірного регулювання, яке обтяжує європейський бізнес. Ключовим бар'єром для інновацій, за його словами, є "статична промислова структура Європи, яка створює замкнене коло низького рівня інвестицій та інновацій". Пан Драгі закликає Комісію розробити "всеосяжну міжнародну стратегію інтелектуальної власності та захистити перспективні патенти та інновації, що мають значення для ЄС". У звіті також зазначається, що конкурентоспроможність ЄС залежить від "діджиталізації всіх секторів і зміцнення позицій у сфері передових технологій, що сприятиме залученню інвестицій, створенню робочих місць і підвищенню добробуту".

Минулого тижня Президент Європейської Комісії Урсела фон дер Ляєн опублікувала місійні листи, в яких доручила новим призначеним комісарам реалізувати пропозиції пана Драгі зробити ЄС більш конкурентоспроможним, більш інноваційним, а також з меншим регулюванням і більш науково обґрунтованою політикою.

Питання полягає в тому, чи буде Комісія дотримуватися цих рекомендацій, чи продовжуватиме переслідувати застарілі пропозиції, які перешкоджають конкурентоспроможності ЄС та його глобальним торговельним амбіціям?

Однією з таких пропозицій є проєкт Регламенту про стандартні основні патенти (SEP). Ця пропозиція може підірвати саме існування європейської інтелектуальної власності, яка уможливорює глобальні технології, такі як 5G, WiFi, цифрове аудіо та відео.

Запропонований регламент був опублікований у квітні 2023 року, незважаючи на те, що власна оцінка впливу Комісії не виявила жодних доказів шкоди для ринку, що виникає внаслідок ліцензування стандартних основних патентів. У лютому цього року в першому читанні він був проштовхнутий через Європейський парламент до кінця його каденції.

Наразі Комісія оголосила тендер на аутсорсинг впровадження певних аспектів запропонованого регулювання. Це включає вибір стандартів і додатків, на які поширюватиметься запропонований регламент, а також розробку нового загального тесту: чи існує або може існувати "серйозне викривлення внутрішнього ринку через неефективність ліцензування"...» (*Elisabeth Opie, Keith Mallinson. To boost the EU's global competitiveness, we must change course on industrial and innovation policy // Political Holdings Limited* (<https://www.theparliamentmagazine.eu/partner/article/to-boost-the-eus-global->

competitiveness-we-must-change-course-on-industrial-and-innovation-policy).
25.09.2024).

«...Створюючи бізнес, одна з перших речей, про яку власники повинні придумати, — це юридична назва — зареєстрований титул, який виділяє компанію серед конкурентів. Оскільки такі назви, як правило, є більш формальними, ніж такими, що запам'ятовуються, компанія може представити клієнтам окрему торгову назву. Це часто визначається такими термінами, як «ведення бізнесу як», «торгівля як» або «працювання як» в офіційній документації. Багато країн вимагають від заявників окремо подавати юридичні та комерційні назви.

Наступним поняттям є фірмова назва, яка може збігатися з торговою назвою. Зазвичай це використовується для рекламних цілей, наприклад для виділення певної лінії продуктів серед конкурентів. Однак бренд — це більше, ніж просто комерційний прапор, оскільки він служить джерелом натхнення та джерелом почуттів споживачів. Таким чином, просування впізнаваності бренду вимагає від бізнесу донесення до нього своїх принципів і способів їх реалізації. Докладення цих додаткових зусиль є ефективним способом зацікавити потенційну аудиторію, оскільки 62 відсотки споживачів, опитаних у спільному дослідженні Razorfish і VICE Media, сказали, що цінності бренду є «важливими» або «дуже важливими» під час прийняття рішень про покупку, а 40 відсотків активно досліджують практики компанії.

Розробка відповідного стилю бренду — це складний процес розробки, який повинен враховувати ринковий контекст, емоційні повідомлення та цільову аудиторію.

Незважаючи на те, що це може бути вирішальним для споживачів, бренд існує лише нематеріально. Її першочерговою метою є створення компанії та максимізація її популярності, часто використовуючи заяви про місію та логотипи. Його друга мета — представити пріоритети компанії та ціннісну пропозицію, обіцяючи відповідати очікуванням клієнтів щодо якості. Остання функція, як правило, будується через продукти, послуги, підтримку клієнтів і маркетинг.

Усі активи, які сприяють успіху на ринку, звертаючись до споживачів, потребують правового захисту, і саме тому торгові марки є важливими. Товарний знак може бути у формі символу, логотипу, дизайну, слова, слогану або будь-якої їх комбінації; в деяких випадках можна зареєструвати навіть звук, запах або смак.

Тим часом юридичні, торгові назви та назви брендів часто можуть бути торговельними марками відповідно до таких критеріїв, як відмінність. Хоча реєстрація їх як торговельних марок забезпечує перекриваючий захист для бренду, сам бренд все одно не може бути торговою маркою, оскільки він існує лише в свідомості громадськості. З цієї причини власник бізнесу повинен

розуміти, чим ці концепції відрізняються, як вони працюють разом і як їх ефективно використовувати...» (*Brand and trademark: where marketing meets law // Dennemeyer – The IP Group* (<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/brand-and-trademark-where-marketing-meets-law/>). 27.09.2024).

«Захист патентів і зразків доповнює один одного, оскільки вони застосовуються до різних аспектів інновації, що дає змогу запропонувати більш повний захист продукту.

Патентний захист:

- Захищений об'єкт: патент захищає технічний винахід, тобто інноваційний продукт або процес, який пропонує технічне вирішення технічної проблеми.
- Тривалість охорони: зазвичай 20 років з моменту подання заявки на патент.
- Критерії охорони: винахід повинен бути новим, містити винахідницьку діяльність і бути придатним для промислового застосування.
- Мета: не дозволити конкурентам копіювати або використовувати технологію без дозволу.

Захист зразків:

- Захищений об'єкт: дизайн і модель захищають зовнішній вигляд продукту або частини продукту, тобто естетичні чи декоративні аспекти (форми, візерунки, кольори, текстуру), незалежно від його технічної функції.
- Тривалість захисту: зазвичай до 25 років (з періодичним відновленням).
- Критерії захисту: дизайн повинен бути новим і мати індивідуальний характер, тобто він повинен сприйматися обізнаним користувачем як відмінний від інших існуючих дизайнів.
- Мета: захистити естетику продукту та запобігти візуальним імітаціям цього продукту.

Ці дві форми захисту доповнюють один одного, оскільки охоплюють як технічну інновацію, так і естетичний дизайн продукту:

- Продукт може бути як технічно інноваційним (захищений патентом), так і мати характерний зовнішній вигляд (захищений дизайном).
- Наприклад, смартфон може бути захищений одним або декількома патентами на його технічні інновації (процесор, алгоритми, функціональні можливості тощо) і дизайном його зовнішнього дизайну (форма, інтерфейс, кольори).
- Цей подвійний захист не тільки запобігає копіюванню основної технології, але й запобігає імітації зовнішнього вигляду продукту...» (*Emmanuel Potdevin. Les protections par brevet et par dessin & modèle, des outils complémentaires // Regimbeau* (<https://regimbeau.eu/insight/les-protections-par-brevet-et-par-dessin-modele-des-outils-complementaires/>). 24.09.2024).

Канада

«Підприємства можуть перешкодити третім сторонам зловживати їхньою цінною та комерційно конфіденційною бізнес-інформацією та комерційною таємницею за допомогою контрактів і загального права в Канаді.

Цей тип правового захисту надзвичайно важливий, якщо компанія має активи інтелектуальної власності (ІВ), які неможливо захистити традиційними формами інтелектуальної власності, що підлягає реєстрації (наприклад, патенти), або коли бізнес має комерційну стратегію, яка не сприяє обмеженій 20 -річній монополії, запропонована патентним режимом...

Конфіденційна бізнес-інформація може включати, наприклад, формулу, рецепт, вихідний код, програму, метод або техніку, які не є предметом патенту чи патентної заявки та зберігаються компанією як конфіденційні. Існують певні причини, за якими компанія може вибрати збереження такої інформації в таємниці, а не подавати заявку на патент у Канаді. Наприклад, патент забезпечує обмежену монополію протягом 20 років з дати подання заявки в обмін на розкриття винаходу громадськості. З іншого боку, комерційна таємниця теоретично може зберігатися необмежений час і, отже, може забезпечувати комерційну перевагу над конкурентами набагато довше, ніж патент за відповідних обставин.

Конфіденційна бізнес-інформація також зазвичай включає інформацію, яка не може бути предметом патенту, наприклад списки клієнтів або майбутні ідеї досліджень і розробок.

Компанії повинні вживати різноманітних заходів для збереження конфіденційності всієї такої інформації, зокрема:

- обмеження розкриття такої інформації призначеним працівникам у компанії та зовнішнім партнерам на основі принципу «необхідність знати»;
- заборона подальшого розголошення такої інформації одержувачами;
- обмеження використання такої інформації працівниками або діловими партнерами лише для виконання визначених доручень;
- зберігання фізичної та/або електронної конфіденційної інформації в безпечній зоні з обмеженим доступом;
- позначення зазначених відомостей як конфіденційних або позначення окремих категорій інформації як конфіденційні; і
- укладення відповідних угод про нерозголошення (або конфіденційності).

Угоди про нерозголошення (або угоди про конфіденційність) — це договори, які захищають конфіденційність цінної інформації. У контексті бізнесу, який захищає свої комерційні таємниці, угоди про конфіденційність можуть знадобитися за різних обставин, наприклад між роботодавцем і працівником, який отримуватиме конфіденційну ділову інформацію в рамках своїх обов'язків, або між компанією та її зовнішнім діловим партнером перед залученням у спільному науково-дослідному проєкті чи іншому спільному

підприємстві. Крім того, відповідні положення про конфіденційність можуть бути включені в більш широкий договір між сторонами.

Типова угода про конфіденційність встановлює обсяг взаємодії між двома сторонами та умови, за яких одна одній може бути надано обмежене розкриття цінної конфіденційної ділової інформації...

У Канаді сторона також може нести відповідальність за неправомірне використання конфіденційної інформації згідно з деліктом загального права про порушення конфіденційності.

Щоб отримати успіх у позові про зловживання довірою в Канаді, позивач повинен довести наступне:

1. інформація повинна мати необхідний характер конфіденційності;
2. передача інформації мала відбутися за обставин, що викликають зобов'язання зберігати конфіденційність
3. повинно бути зловживання або несанкціоноване використання інформації.

Сторона може нести відповідальність за порушення конфіденційності навіть за обставин, коли між сторонами не було угоди про конфіденційність. У цих випадках Суд розглядатиме, чи повинна була сторона, яка отримує інформацію, знати, що інформація передається конфіденційно.

Хоча угода про конфіденційність не обов'язкова для досягнення успіху в справі про порушення конфіденційності в Канаді, найкращою практикою залишається підготовка та виконання такої угоди для захисту будь-якої цінної конфіденційної інформації...» (*Matthew Norton, Emily Miller. Protecting trade secrets and confidential business information in Canada // Smart & Biggar* (<https://www.smartbiggar.ca/insights/publication/protecting-trade-secrets-and-confidential-business-information-in-canada>). 11.09.2024).

«...Подвійне патентування викликає серйозне занепокоєння в канадській патентній практиці, особливо для виділених заявок. Концепція подвійного патентування в Канаді запобігає видачі кількох патентів на той самий винахід або на винаходи, які не відрізняються один від одного за патентною ознакою. Це обмеження особливо впливає на виділені заявки, які можуть бути відхилені патентним відомством або визнані судом недійсними через претензію на винахід, який є ідентичним, суперечливим або очевидним з огляду на пункти формули батьківської заявки.

У Канаді ...під час подання виділених заявок потрібне ретельне планування, щоб уникнути потенційних пасток, пов'язаних із подвійним патентуванням.

...у Канаді є значний виняток із правила подвійного патентування для виділених заявок, поданих у відповідь на відхилення єдиного патенту. Якщо Канадське відомство інтелектуальної власності (СІРО) відхиляє заявку, стверджуючи, що заявка містить кілька винаходів, заявник може безпечно

подати виділену заявку на один або більше винаходів, визначених патентним експертом. Однак добровільні виділені заявки — ті, що не подані у відповідь на відхилення єдності — залишаються вразливими до подвійного патентування. Тому, щоб стратегічно подати виділену заявку, може знадобитися спровокувати відхилення єдиної заявки шляхом додавання пунктів формули, спрямованих на другий винахід.

У минулому було звичайним для заявників подавати будь-яку кількість пунктів формули в одній заявці — іноді понад 100 пунктів — які згодом подавали у виділених заявках у відповідь на відхилення єдиної заявки. Однак Канада нещодавно запровадила надлишкові збори за претензії, що змусило патентовласників переглянути свої канадські стратегії подання заявок. Стандартна плата за кожну претензію понад 20 наразі становить 110 доларів США (55 доларів США для малих організацій) і базується на найбільшій кількості претензій, які очікують розгляду в заявці в будь-який час після запиту на експертизу. На щастя, в Канаді дозволено кілька залежних пунктів формули, які можна використати для обмеження загальної кількості пунктів формули, захищаючи при цьому багато ознак винаходу...

Для тих, хто орієнтується в складній патентній практиці канадських підрозділів, наступні поради можуть бути корисними:

- *Подавайте виділені заявки лише у відповідь на відхилення уніфікації:* цей підхід мінімізує ризик подвійних відхилень у патентуванні та визнання виданого патенту недійсним, оскільки виділені заявки, подані у відповідь на відхилення уніфікації, зазвичай захищені від таких проблем.
- *Порівняйте претензії на виділення з відхиленням у єдності:* щоб уникнути подвійних звинувачень у патентуванні, переконайтеся, що формули, подані у виділеній заявці, точно відображають невибрані формули в батьківській заявці.
- *Ретельно керуйте підрахунками претензій:* враховуючи нещодавнє запровадження надлишкових комісій за претензії, важливо ретельно керувати кількістю претензій як у заявках материнської компанії, так і в підрозділах, щоб уникнути непотрібних витрат...» (*Gillian Burrell. Divisional Patent Applications in Canada: An Overview // PCK IP (<https://www.pckip.com/article/divisional-patent-applications-in-canada-an-overview>). 04.09.2024*).

«...Канадське відомство інтелектуальної власності (СІРО) випустило нові Настанови щодо специфічності для товарів і послуг. Як зазначає СІРО, настанови мають на меті "надати вказівки щодо рівня специфічності, який вимагається Реєстратором для певних видів товарів і послуг".

Ці настанови будуть корисними для зацікавлених сторін та фахівців у сфері товарних знаків при складанні опису товарів і послуг для нових заявок, оскільки експертиза заявок на товарні знаки, що використовують попередньо

затверджені товари і послуги (або товари і послуги, які вважаються схожими з попередньо затвердженими товарами і послугами), прискорюється.

Крім того, ці рекомендації будуть корисними для зацікавлених сторін та фахівців у сфері торговельних марок для підготовки відповідей на звіти експертів із запереченнями проти заявлених товарів і послуг» (*The Canadian Intellectual Property Office publishes New Specificity Guidelines for Goods and Services // Oyen Wiggs (<https://patentable.com/the-canadian-intellectual-property-office-publishes-new-specificity-guidelines-for-goods-and-services/>). 18.09.2024*).

«...Канада включена до списку спостереження на 2024 рік у Спеціальному звіті 301 Конгресу Управління торговельного представника США (USTR), що вказує на наявність проблем із захистом і дотриманням прав інтелектуальної власності. Торговий центр Pacific Mall у Торонто, Онтаріо, був включений до Огляду сумнозвісних ринків підробок і піратства USTR за 2023 рік.

Канада зробила значні кроки для вдосконалення своїх положень про інтелектуальну власність (ІВ), коли USMCA набув чинності 1 липня 2020 року, звернувшись до сфер, що викликають давні занепокоєння, включаючи повний національний режим захисту авторських прав, прозорість і належну процедуру щодо нових географічних зазначень, більш розширений захист комерційної таємниці, повноваження конфіскувати контрафактні товари під час транзиту до інших країн та заходи примусу в цифровому середовищі. У 2023 році Канада ввела в дію законодавство, прийняте в 2022 році, для розширення захисту авторських прав з 50 років до 70 років після життя автора, яке набуло чинності 30 грудня 2022 року. Канада також прийняла законодавство в 2023 році для впровадження коригування терміну дії патенту для компенсації необґрунтованого патенту затримки судового переслідування. До липня 2024 року Канада має виконати ще одне зобов'язання щодо інтелектуальної власності в рамках USMCA, приєднавшись до Брюссельської конвенції про розповсюдження сигналів, що несуть програму, що передаються через супутник. Канадські суди встановили значні покарання проти пристроїв і служб обходу. У 2019 році Канада внесла позитивні зміни в Раду з питань авторського права, пов'язану з процедурами встановлення тарифів на використання творів, захищених авторським правом.

Не дивлячись на цю потужну законодавчу базу, у Канаді залишаються різні проблеми з захистом ІВ. Захист канадської інтелектуальної власності щодо контрафактних і піратських товарів на кордоні та в межах Канади залишається обмеженим. Неоднозначне звільнення Канади, пов'язане з освітою, включене в закон про авторське право 2012 року, підриває ринок освітніх видавців і авторів.

У провінції Квебек Закон про повагу до французької мови, офіційної та загальноприйнятої мови Квебеку (також відомий як законопроект 96), став

провінційним законом у червні 2022 року, щоб посилити та зміцнити використання французької мови в провінції. Американські та канадські ділові та промислові асоціації висловили занепокоєння тим, що зміни, внесені Законом до закону про товарні знаки Квебеку, є нечіткими, їх впровадження буде обтяжливим і дорогим. Закон містить значні поправки щодо торговельних марок, які набудуть чинності 1 червня 2025 року, і вимагає, щоб зовнішні публічні вивіски переважно позначалися французькою мовою, а незареєстровані нефранцузькі торговельні марки перекладалися французькою мовою на етикетках продуктів, упаковці, внутрішніх вивісках і рекламі. реклама. Крім того, для пакування та маркування товарні знаки, зареєстровані в Канаді англійською мовою, все одно мають бути перекладені французькою мовою, якщо товарний знак містить загальний термін або опис. Кілька великих американських компаній вважають, що запропоновані зміни створять значний фінансовий тягар для ведення бізнесу в Квебеку. Закон також підживлює юрисдикційні питання в Канаді щодо узгодження федеральної та провінційної політики щодо торгових марок...» (2024 Investment Climate Statements: Canada // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/canada/>). 09.2024).

«У сучасному бізнес-ландшафті, що швидко розвивається, компанії інвестують значні ресурси в розробку нових продуктів, технологій і процесів, щоб забезпечити собі конкурентну перевагу. Однак цінність цих інновацій може бути швидко підірвана, якщо права інтелектуальної власності не будуть чітко визначені та захищені в контексті зайнятості. Як правило, компанія хоче переконатися, що вона володіє інтелектуальною власністю, створеною її працівниками під час їхньої роботи, і компанії може навіть знадобитися володіти інтелектуальною власністю, створеною її підрядниками.

У контексті зайнятості право власності роботодавця на товарні знаки та комерційну таємницю, як правило, не викликає суперечок:

- Право власності на торговельну марку в Канаді виникає лише внаслідок використання торговельної марки разом із товарами та послугами, тому малоімовірно, що працівник або підрядник зможе успішно претендувати на право власності на торговельну марку роботодавця.
- Роботодавець може захистити свої комерційні таємниці, використовуючи угоди про неконкуренцію та нерозголошення з відповідними сторонами, включаючи своїх працівників.

Інші форми інтелектуальної власності, як правило, призводять до більш значних проблем власності. Наприклад:

Патенти

Загальне правило в Канаді полягає в тому, що працівники володіють будь-якими патентними правами на власний винахід, крім випадків, коли:

- Працівника «найняли винаходити» для роботодавця; або

- Існує чітка договірна умова про протилежне...

Вважається, що підрядник володіє всіма правами на створений ним винахід, якщо немає угоди (явної чи неявної) про протилежне. Щоб визначити, чи має місце неявна угода, суд може розглянути конкретні обставини справи та поведінку сторін, щоб визначити, чи слід у відносинах мати на увазі умову, згідно з якою підрядник передав свої або свої права на винахід компанії.

Враховуючи можливість невизначеності, рекомендується, щоб сторони уклали письмову угоду, яка регулює право власності на винаходи та патенти.

Авторське право

Відповідно до Закону про авторське право Канади, загальне правило полягає в тому, що автор є першим власником авторських прав на свій твір. Проте твір, що захищається авторським правом, вважається власністю роботодавця, а не працівника, якщо відповідають усім наведеним нижче критеріям:

- Існують трудові відносини у формі договору про надання послуг («традиційні» відносини роботодавець-працівник);
- Робота написана в процесі трудової діяльності автора; і
- Немає угоди про протилежне (якщо зазначається, що працівник зберігає право власності на авторські права на створені твори).

Навіть якщо зазначені вище критерії виконуються, працівники все ще можуть зберігати свої «моральні права» (положення закону про авторське право, спрямоване на кодифікацію та захист асоціації автора з творчою роботою шляхом збереження цілісності роботи та наміру, що стоїть за роботою). Моральні права можна розділити на дві основні категорії: права на авторство та права на цілісність твору, які можуть обмежувати використання роботодавцями цих творів. Ці права застосовуються (навіть після звільнення працівника з роботодавця), якщо працівник спеціально не відмовляється від цих прав.

Промислові зразки

Стосовно канадських промислових зразків, першим власником зразка є його автор, якщо тільки дизайн не був створений для іншої особи в обмін на хорошу та цінну компенсацію, у такому випадку ця особа стає першим власником. Канадські суди припускають, що заробітна плата працівника вважатиметься доброю та цінною винагородою, тобто промислові зразки, розроблені під час роботи, будуть належати роботодавцю. Однак для уникнення невизначеності рекомендується офіційна угода про те, що будь-які промислові зразки, розроблені працівником, належать роботодавцю.

Роботодавці повинні вживати активних заходів для забезпечення володіння інтелектуальною власністю, створеною їхніми працівниками та підрядниками (за бажанням). Без чітких договірних умов право власності на ІВ може бути незрозумілим, а суперечки щодо права власності на ІВ можуть наражати роботодавця на судові позови та інші ризики...» (*Jaclin Cassios, Jenny Wang. Safeguarding innovation: What employers need to know // Dentons*

(<https://www.employmentandlabour.com/safeguarding-innovation-what-employers-need-to-know/#page=1>). 17.09.2024).

Китайська Народна Республіка

«...Значення нематеріальних активів, зокрема інтелектуальної власності, в оцінці компаній, особливо в технологічному секторі, стрімко зростає. Додана вартість секторів з інтенсивним використанням інтелектуальної власності як частка від загального ВВП для ЄС, США, Південної Кореї та Великої Британії наразі становить значний внесок у ВВП, який становить від 38 до 45 відсотків...»

Використання ІВ як застави швидко привертає увагу в усьому світі. Згідно з дослідженням 2020 року, нематеріальні активи, в першу чергу активи інтелектуальної власності, становили 90 відсотків загальних активів, якими володіли 500 компаній зі списку Standard and Poor's (компанії S&P 500), що значно зросло з 32 відсотків у 1985 році до 68 відсотків у 1995 році.

Інше дослідження показує, що станом на 2018 рік компанії S&P 500 володіли нематеріальними активами на суму понад 21 трильйон доларів США порівняно з приблизно 4 трильйонами доларів США у матеріальних активах, таких як інвентар, нерухомість та обладнання.

В останні роки спостерігався значний інтерес до патентування ІВ, частково тому, що це може призвести до додаткового фінансування...

Досягнення Китаю вражають. У 2023 році було видано 921 000 патентів на винаходи, що на 15 відсотків більше, ніж роком раніше, понад 2 мільйони корисних моделей, 638 000 промислових зразків, 4,3 мільйона зареєстрованих торгових марок і 11 300 зареєстрованих топографій інтегральних мікросхем. Крім того, 201 колективну торговельну марку та сертифікаційну торговельну марку було схвалено для реєстрації географічних зазначень.

Кількість заявок на міжнародну реєстрацію патентів, промислових зразків та торговельних марок, поданих через Договір про патентну кооперацію та Гаазьку і Мадридську системи міжнародної охорони торговельних марок, становила 73 812, 1 166 (за попередні 11 місяців 2023 року) та 6 196 відповідно, що є найкращими показниками у світі.

...Китай швидко розвиває унікальну функціональну екосистему, яка включає відомства інтелектуальної власності, фінансові установи, оцінювачі інтелектуальної власності та страхові компанії. Ця екосистема спрямована на підтримку використання ІВ як застави. Наразі приблизно 17 000 проектів скористалися цією ініціативою, забезпечивши перевагу 15 000 підприємствам.

Ці цифри вражають навіть у порівнянні з показниками розвинених країн. Наприклад, ринок фінансування інтелектуальної власності в Південній Кореї становить лише 3,5 відсотка від китайського.

Новий метод фінансування отримав значну підтримку в Китаї. Останні рішення китайського керівництва підкреслили важливість підтримки приватних підприємств і прискорення зростання інноваційного сектора економіки. Завдяки своїм креативним ідеям малі та середні підприємства та технологічні стартапи вважаються головними рушійними силами модернізації, якісного розвитку та майбутнього світу бізнесу. Китай знову знайшов новий спосіб прискорити зростання свого технологічного сектору та вирвався вперед у глобальній гонці інновацій» (*Use of IP as collateral puts China ahead in innovation race // Big News Network* (https://www.bignewsnetwork.com/news/274545824/use-of-ip-as-collateral-puts-china-ahead-in-innovation-race?utm_source=feeds.bignewsnetwork.com&utm_medium=referral). 01.09.2024).

«Віце-прем'єр-міністр Китаю Дін Сюесян заявив у середу, що Китай готовий співпрацювати з усіма сторонами для сприяння розвитку інтелектуальної власності (ІВ) і вливання більшого потенціалу ІВ у високоякісну співпрацю в рамках «Один пояс, один шлях»...

Дін закликав до спільних зусиль для впровадження високого рівня захисту ІВ, припинення різноманітних порушень відповідно до закону, сприяння взаємному визнанню та захисту географічних зазначень у більших масштабах, сприяння захисту ІВ у даних та електронній комерції, а також створити сприятливе середовище для інновацій.

Віце-прем'єр наголосив на співпраці щодо сприяння ефективному використанню патентів, торгових марок, географічних зазначень та авторських прав, для підтримки інноваційної економіки та розвитку нових якісних продуктивних сил.

Китай прагне сприяти ефективному глобальному управлінню інтелектуальною власністю, дотримуючись правдивої багатосторонності та заохочуючи глобальну систему управління інтелектуальною власністю розвиватися більш справедливим і розумним шляхом, зазначив він...» (*Chinese vice-premier calls for high-quality Belt and Road cooperation on IP // China Daily Information Co (CDIC)* (<http://www.chinadaily.com.cn/a/202409/12/WS66e24e83a3103711928a7944.html>). 12.09.2024).

«...У 2024 році КНР залишилася в Списку пріоритетів для спостереження за спеціальним звітом USTR 301 і підлягала постійному моніторингу відповідно до розділу 301. Численні фізичні та онлайн-ринки КНР були включені до Огляду сумнозвісних ринків підробок і піратства USTR за 2023 рік.

У 2023 році реформи в КНР, спрямовані на вирішення питань захисту інтелектуальної власності (ІВ), і надалі були низькими. Хоча були відзначені деякі позитивні зміни, зацікавлені сторони продовжують стурбовані давніми проблемами, такими як передача технологій, крадіжка комерційної таємниці, підробка, онлайн-піратство, закон про авторське право, патентна та пов'язана політика.

У 2023 році уряд КНР продовжував вживати заходів щодо широкого кола питань інтелектуальної власності, включаючи зміни, пов'язані із зобов'язаннями першої фази торговельної угоди про захист інтелектуальної власності та правоохоронними органами, виданими остаточні та проектні заходи щодо впровадження високого рівня законодавства щодо інтелектуальної власності, виданого Національним Народного конгресу, а також вніс корективи в існуючу політику. Наприклад, у грудні 2023 року Державна рада КНР випустила змінені Інструкції до Закону про патенти. Змінені правила надають більшої ясності щодо процесу подання міжнародних і національних заявок на зразки. Крім того, нормативно-правові акти детально описують принцип добросовісності в процесі подання патентної заявки та викладають додаткові відомості про адміністративні заходи за порушення цього принципу. На жаль, згідно з новими положеннями про імплементацію Закону про патенти, лише препарати, які є «новими у світі», мають право на продовження терміну дії патенту (РТЕ), яке надається для затримки регуляторного розгляду до п'яти років. Хоча це ще не було перевірено в суді, нові правила можуть відмовити в захисті РТЕ для препаратів, які вперше були схвалені за межами КНР. Такий підхід суперечить міжнародним нормам і суперечить зобов'язанням КНР згідно зі статтею 1.12 першої фази угоди, яка визначає захист РТЕ «пов'язаного з першим комерційним використанням цього продукту в Китаї».

У січні 2023 року Верховний народний суд (SPC) і Верховна народна прокуратура (SPP) оприлюднили для громадського обговорення проект Роз'яснення деяких питань щодо застосування законів для розгляду кримінальних справ про порушення прав інтелектуальної власності, який забезпечить таку необхідну визначення ключових термінів у зміненому Кримінальному законі. Проте все ще потрібні подальші зміни для визначення того, як розпочинаються кримінальні розслідування щодо ІВ. Крім того, американські компанії продовжують виявляти значні проблеми із правозастосуванням, включаючи загалом високі планки для ініціювання заходів із захисту комерційної таємниці та високий тягар доказів.

У січні 2023 року CNIPA оприлюднив робочий план на 2023-2025 роки для системного управління реєстрацією недобросовісних торгових марок і сприяння високоякісному розвитку. План роботи встановлює цілі на наступні п'ять років у боротьбі з недобросовісною реєстрацією торгових марок, які включають сприяння раціональним заявкам на торговельні марки, добросовісній реєстрації, зміцненню використання торговельних марок і суворому захисту. Незважаючи на такий розвиток подій, реєстрація

недобросовісних торговельних марок залишається однією з найбільш важливих проблем для власників торгових марок США в КНР, і Сполучені Штати продовжують закликати КНР взяти подальших кроків для усунення занепокоєння, зокрема шляхом прийняття вимоги щодо наміру використання для заявок на торгові марки.

Права інтелектуальної власності залишаються предметом політики уряду КНР. Для американських компаній у КНР порушення залишалося звичним явищем на тлі постійно недостатніх зусиль стримування. Крім того, правоохоронні та регулятивні органи продовжують повідомляти правовласникам США про те, що застосування системи ІВ КНР залишається на розсуд уряду КНР і його промислової політики та інноваційних цілей, що призвело, серед іншого, до масових затримок у захисті прав ІВ справи за участю сторін США, зокрема в судах КНР. Виступи на високому рівні президента Сі Цзіньпіна та інших високопоставлених керівників у 2023 році ще більше посилили важливість інтелектуальної власності для розвитку «місцевих інновацій», вільних від іноземного контролю, і зміцнення науково-технічної потужності КНР по відношенню до інших країн. Ці та пов'язані з ними заяви, які закликають правоохоронні органи КНР вирішити «проблему обмежень» (тобто здатність іноземних організацій контролювати використання та доступ до технологій, критичних для розвитку та національної безпеки КНР), викликають серйозне занепокоєння у бізнес-спільноті щодо неупередженості органів інтелектуальної власності у вирішенні справ, що стосуються іноземців, у тому числі юридичних осіб США. Міжнародні бізнес-асоціації прогнозують, що справедливе, прозоре та недискримінаційне ставлення, ймовірно, і надалі буде відмовлено багатьом власникам прав у США, чия володіння та використання ІВ перешкоджає економічному розвитку КНР та досягненню цілей національної безпеки...» (2024 *Investment Climate Statements: China // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/china/>). 09.2024).

«На сучасному глобальному ринку права інтелектуальної власності мають вирішальне значення для бізнесу, який прагне захистити свої бренди та інновації. Ліцензійні угоди є поширеним способом надання дозволу іншим особам на використання їхньої інтелектуальної власності в обмін на роялті або інші форми компенсації.

Однак, коли ліцензіат не дотримується умов договору, ліцензіар може зазнати збитків внаслідок порушення договору та порушення прав інтелектуальної власності. Перетин між порушенням договору та порушенням прав інтелектуальної власності може мати серйозні наслідки для обох сторін. Це може зашкодити репутації бренду, підірвати довіру споживачів, призвести до втрати продажів та зменшення вартості бренду. Крім того, це може створити

плутанину на ринку, через що споживачам буде важко відрізнити справжню продукцію від контрафактної...

Одним із поширених видів недотримання, що призводить до порушення прав інтелектуальної власності, є використання ліцензіатом ліцензованої інтелектуальної власності поза межами дозволеного в угоді обсягу. Таке використання може включати

- використання інтелектуальної власності для несхвалених продуктів;
- перевищення узгоджених обсягів; і
- продовження використання інтелектуальної власності після закінчення терміну дії ліцензії.

Згідно зі статтею 8 Критеріїв оцінки порушення прав на торговельну марку, "без дозволу власника торговельної марки" включає в себе обставини, коли

- дозвіл не отримано;
- товари чи послуги виходять за межі категорії, терміну чи кількості дозволених товарів чи послуг.

Наприклад, якщо компанія видає ліцензію на використання своєї торговельної марки на певному типі продукції, але ліцензіат починає використовувати торговельну марку на іншому товарі без дозволу ліцензіара, це є несанкціонованим використанням за межами ліцензованого обсягу.

Іншою поширеною проблемою є субліцензування без дозволу. Якщо ліцензіат надає субліцензію третій стороні без згоди ліцензіара, це може дозволити третій стороні використовувати інтелектуальну власність у спосіб, який не дозволений оригінальною ліцензійною угодою. Це може призвести до втрати контролю над використанням інтелектуальної власності та може завдати шкоди репутації бренду.

Коли ліцензіат порушує права інтелектуальної власності, ліцензіар має в своєму розпорядженні як договірні засоби захисту загального права, так і законні засоби захисту. Спочатку ліцензіар може посилатися на ліцензійну угоду, щоб розірвати контракт або вимагати фінансових санкцій за порушення. Переговори, як правило, передують більш серйозним судовим діям. У випадках, коли ліцензіат відмовляється співпрацювати та/або припинити та утримуватися від порушення, невідкладне судове провадження часто є найкращим варіантом...

Управління перетином між порушенням договору та порушенням прав інтелектуальної власності в ліцензуванні вимагає дуже проактивного підходу. Ліцензіари можуть ефективно захищати свої права інтелектуальної власності шляхом:

- складання чітких і детальних ліцензійних угод;
- створення умов для вчинення виконавчих дій;
- бути готовим вжити судових заходів у разі необхідності»

(How to manage IP-infringing licensing breaches in China // Lusheng Law Firm (<https://www.lushenglawyers.com.cn/awards-press/how-to-manage-ip-infringing-licensing-breaches-in-china/>). 19.09.2024).

«Згідно з останніми даними, опублікованими головним регулятором інтелектуальної власності Китаю, кількість центрів захисту інтелектуальної власності в Китаї зросла до 73...

Ці центри виконують кілька функцій, таких як:

- Прискорене подання патентних заявок, особливо в ключових галузях, де інновації є пріоритетом.
- Вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності та правова допомога.
- Надання послуг із захисту прав інтелектуальної власності та правозастосування, що забезпечує більш ефективний захист прав інтелектуальної власності по всій країні.

Розширення цих центрів узгоджується зі стратегічним фокусом Китаю на розвитку, орієнтованому на інновації, і зміцненні його систем інтелектуальної власності для підтримки технологій і галузей, що розвиваються. Ця ініціатива також спрямована на покращення бізнес-середовища та сприяння чесній конкуренції.

Ці центри, що охоплюють 28 провінцій, автономних регіонів і муніципалітетів, покликані оптимізувати й покращити захист і захист прав інтелектуальної власності в ключових секторах...» (*China increases the number of IP protection centers to 73 // HFG (<https://www.hfgip.com/news/china-increases-number-ip-protection-centers-73>). 17.09.2024).*

«Китай досяг значних успіхів у просуванні захисту географічних зазначень (GI) за останні роки, станом на кінець серпня було схвалено 2523 продукти із GI та зареєстровано 7385 торгових марок із GI, заявило минулої суботи Китайське національне управління інтелектуальної власності (CNIPA). Починаючи з 2020 року, пряма річна вартість випуску GI Китаю демонструє стабільне зростання. У 2023 році ця вартість перевищила 961 мільярд юанів...» (*China promotes protection of geographical indications // China IP (<http://www.chinaiptoday.com/post.html?id=2162>). 20.09.2024).*

Королівство Есватіні

«...Управління інтелектуальної власності Есватіні, департамент Міністерства комерції та торгівлі, відповідає за дотримання законів країни про інтелектуальну власність. Основні закони, які стосуються прав інтелектуальної власності, включають Закон про патенти 2018 року; Закон про

авторське право та суміжні права, 2018 р.; Закон про насіння та сорти рослин, 2000 р.; і Закон про торговельні марки 1981 р. Закон про Трибунал з питань інтелектуальної власності Свaziленду 2018 р. заснував Суд з питань інтелектуальної власності, який відповідає за розгляд усіх справ і суперечок, пов'язаних з інтелектуальною власністю в Есватіні; однак на сьогоднішній день не було оприлюднено жодних правил, і Трибунал ще не працює.

Есватіні є членом Африканської регіональної організації інтелектуальної власності (ARIPO), а в 2023 році підписав Банжувський протокол про знаки та Харарський протокол про патенти та промислові зразки. Однак незрозуміло, чи підлягають протоколам примусову силу, оскільки Конституція Есватіні вимагає, щоб міжнародні угоди, якщо вони не підлягають виконанню, були прийняті парламентом як закон, а таких законів не було введено.

Есватіні також є учасником Бернської конвенції, Мадридського протоколу, Паризької конвенції та Паризького договору про співпрацю (РСТ).

До органів, відповідальних за дотримання прав інтелектуальної власності, належать Королівська поліцейська служба Есватіні, Національне центральне бюро Інтерполу в Мбабане (з питань транскордонних справ), Комісія з питань конкуренції Свaziленду (SCC) і Податкова служба Есватіні...» (2024 Investment Climate Statements: Eswatini // U.S. State Department (https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/eswatini/). 09.2024).

Королівство Камбоджа

«...На сьогоднішній день Камбоджа не включена до списку Управління торговельного представника США в його щорічному спеціальному звіті 301, який визначає торговельні бар'єри для американських компаній через середовище ПІВ.

У Камбоджі поширене порушення прав інтелектуальної власності (ПІВ). Підроблений одяг, взуття, сигарети, алкоголь, фармацевтичні препарати, споживчі товари та піратське програмне забезпечення, музика та книги є одними з прикладів товарів, що порушують права інтелектуальної власності, знайдених у країні.

Незважаючи на те, що Камбоджа не є головним центром виробництва чи експорту контрафактних або піратських матеріалів, проблеми з порушенням прав інтелектуальної власності залишаються через обмежений контроль.

Для боротьби з торгівлею підробленими товарами у 2014 році при Міністерстві внутрішніх справ було створено Камбоджійський комітет з боротьби з підробками (СССС) для розслідування претензій, вилучення незаконних товарів і переслідування фальшивомонетників. У вересні 2023 року уряд призупинив діяльність СССС без чіткого терміну відновлення, залишивши обов'язки щодо забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності на Поліцію з боротьби

з економічною злочинністю. Митна служба, Генеральний директорат із захисту прав споживачів і протидії шахрайству (CCF), MISTI та Міністерство торгівлі також відповідають за дотримання прав інтелектуальної власності; однак розподіл відповідальності між кожним агентством чітко не визначено. Це викликає плутанину у власників прав і заплутує загальне середовище прав інтелектуальної власності. Хоча останніми роками спостерігається збільшення кількості конфіскацій підроблених товарів, загалом такі дії не вживаються без офіційної скарги. У грудні 2023 року Камбоджа випустила національну політику щодо інтелектуальної власності з метою сприяння захисту інтелектуальної власності в деяких пріоритетних секторах, включаючи сільське господарство, комерційну, промислову, технологічну, охорону здоров'я, культуру та туризм...» (2024 Investment Climate Statements: Cambodia // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/cambodia/>). 09.2024).

«Починаючи з 15 жовтня 2024 року, Камбоджа запроваджує штрафні санкції за несвоєчасну сплату патентних зборів. Цей крок має на меті забезпечити більш суворе дотримання вимог щодо сплати цих зборів, які необхідні для підтримання чинності патенту. Ануїтетні платежі, як правило, сплачуються щорічно для підтримання чинності патенту, і їх невиконання може призвести до визнання патенту недійсним. Запровадження штрафних санкцій має на меті заохотити власників патентів до своєчасного дотримання термінів сплати платежів. Якщо власники патентів у Камбоджі пропустять термін сплати ануїтету, на них буде накладено фінансовий штраф.

Власники патентів, які не сплатять ануїтетні збори до встановленого терміну, матимуть 6-місячний пільговий період для здійснення платежу, але при цьому нараховуватиметься щоденний штраф у розмірі 0,125 доларів США. Якщо ануїтет не буде сплачено протягом цього пільгового періоду, патент буде вважатися відкликаним або анульованим. Однак Камбоджа пропонує процедуру відновлення, якщо ануїтет виплачується із запізненням.

Ключові моменти щодо процесу відновлення:

- Патентне відомство дозволяє відновити патент, термін дії якого закінчився, за умови дотримання певних умов.
- Для відновлення патенту необхідно сплатити збір за відновлення у розмірі 25 доларів США, а також додатковий щоденний збір у розмірі 0,125 долара США за кожен день затримки платежу, починаючи з пільгового періоду і до повної сплати ануїтету.

Ця система забезпечує певну гнучкість для власників патентів, але все ж таки заохочується своєчасна сплата, щоб уникнути накопичення штрафних санкцій та ризику втрати патентного захисту...» (Cambodia introduces penalties for Patent fee late payment // HFG (<https://www.hfgip.com/news/cambodia-introduces-penalties-patent-fee-late-payment>). 17.09.2024).

Королівство Нової Зеландії

«Одним із найприємніших аспектів розробки стратегії інтелектуальної власності є пропозиція альтернативних бізнес-моделей.

...розробляючи бізнес-моделі, необхідно розглянути чи:

1. існують перешкоди в поточній бізнес-моделі, які можна вирішити за допомогою стратегії ІВ для забезпечення масштабованості.
2. поточну модель необхідно налаштувати, щоб запобігти втраті цінної ІВ.
3. інші бізнес-моделі можуть бути розроблені для забезпечення додаткових потоків доходу через стратегічне використання ІВ.

Відсутність свободи діяльності (FTO) на ринку може бути значною перешкодою, особливо якщо це пов'язано з потужними правами інтелектуальної власності іншої особи. Крім того, існують інші бар'єри для входу на ринок, такі як регуляторні питання, які необхідно враховувати.

Наступним кроком є їх деталізація для визначення розміру та сили перешкоди (наприклад, обсягу патентних претензій), відповідних гравців (наприклад, регуляторного органу) та «обмежених ринків» (географічно чи предметно).

Потім ми можемо визначити, чи варто боротися з перешкодами чи йти шляхом найменшого опору та планувати їх обхід.

На практиці бізнес може не мати ресурсів або бажання усунути перешкоду, наприклад потенційне порушення патентних прав. Але одна з тактик полягає в тому, щоб розглянути можливість залучити стратегічного партнера, який може мати для цього силу для переговорів або кошти.

Перешкоди також можуть бути внутрішніми – наприклад, брак досвіду, грошей, часу та особистої пропускну здатності. Знову ж таки, деталізація їх може допомогти у внутрішньому управлінні проектом. Одним із прикладів може бути визначення часу розробки онлайн-інструменту, який попередньо перевіряє клієнтів, що дозволяє звільнити внутрішні ресурси.

Докладання зусиль для визначення того, що може обмежити масштабованість, і розробка того, як це вирішити, є важливою частиною стратегії ІВ.

Іноді стратегія ІВ показує, що поточна бізнес-модель не працюватиме ефективно.

Разом із бізнес-моделями стратегію інтелектуальної власності необхідно розглядати в контексті ринку в цілому. Таким чином, потенційна втрата інтелектуальної власності або відсутність контролю над інтелектуальною власністю повинні враховувати взаємодію, яку бізнес має з іншими гравцями.

Розглянемо бізнес-модель, яка базується на першому виході на ринок і постійних інноваціях, щоб «випереджати» конкурентів. Це може спрацювати, якщо бізнес має достатньо ресурсів, щоб домінувати на ринку. Однак для менших підприємств це навряд чи буде стійким, якщо менші підприємства не

встановлять бар'єри для входу (наприклад, захист ІВ), щоб стримувати конкурентів з кращими ресурсами, які можуть швидко наздогнати.

Іншою бізнес-моделлю є вертикальна інтеграція, тобто контроль за різними етапами вздовж ланцюжка поставок і перенесення виробничих процесів у компанію. Однак, якщо капітальні витрати, необхідні для вертикальної інтеграції, є обтяжливими, альтернативною моделлю може бути контроль над етапами шляхом ліцензування ІВ зовнішнім постачальником.

Загалом, якщо модель здається «дірявою» з точки зору ІВ, її потрібно налаштувати, щоб закрити ці витрати – часто за допомогою захисту ІВ як стримувального фактора або механізму контролю на ринку...» (*Kate Wilson. Flipping It Around - IP Strategy, Alternative Business Models and Revenue Streams // James & Wells (<https://www.jamesandwells.com/nz/flipping-it-around-ip-strategy-alternative-business-models-and-revenue-streams/>). 12.09.2024*).

Об'єднана Республіка Танзанія

«...Закони Танзанії про інтелектуальну власність ґрунтуються на кількох ключових законодавчих актах, доповнених міжнародними угодами:

1. ****Закон про авторське право та суміжні права, 1999 р.**:** Цей закон регулює захист літературних і художніх творів, гарантуючи, що творці зберігають права на свої твори та можуть отримати від них економічну вигоду.
2. ****Закон про патенти, 1987 р.**:** це законодавство забезпечує основу для захисту винаходів, надаючи власникам патентів виключні права на їхні інновації протягом певного періоду, як правило, 20 років.
3. ****Закон про торгові марки та знаки обслуговування, 1986 р.**:** цей закон регулює реєстрацію та захист торгових марок, гарантуючи, що підприємства можуть захистити свої бренди, а споживачі – розрізнити різні продукти та послуги.
4. ****Закон про промислові зразки, 2003**:** Цей закон охоплює захист промислових зразків, дозволяючи творцям забороняти іншим використовувати їхні зразки без дозволу.

Крім місцевих законів, Танзанія є учасником різних міжнародних угод, зокрема:

- ****Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ)**:** Танзанія є членом ВОІВ, користуючись перевагами міжнародного співробітництва та допомоги у сфері інтелектуальної власності.
- ****Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS)**:** як член Світової організації торгівлі (СОТ) Танзанія дотримується угоди TRIPS, яка встановлює мінімальні стандарти для захисту та дотримання прав інтелектуальної власності.

Незважаючи на наявність комплексних законів, захист прав інтелектуальної власності в Танзанії стикається з кількома проблемами. До них належать обмежена обізнаність громадськості та ділових кіл щодо прав інтелектуальної власності, обмежені ресурси для органів із захисту прав інтелектуальної власності та поширеність контрафактних товарів. Проте уряд Танзанії працює над зміцненням механізмів примусу шляхом:

– ****Розбудова потенціалу****: підвищення кваліфікації та знань співробітників правоохоронних органів, митників і судових органів для ефективного розгляду справ про ІВ.

– ****Кампанії з підвищення обізнаності громадськості****: навчання громадськості та бізнесу щодо важливості прав інтелектуальної власності, способів їх захисту та наслідків порушення.

– ****Співпраця з міжнародними органами****: партнерство з міжнародними організаціями, такими як ВОІВ і СОТ, для отримання технічної допомоги та підтримки в покращенні режиму ІВ.

Танзанія, як і багато інших країн, що розвиваються, стикається з балансуванням у своїй політиці ІВ. З одного боку, він спрямований на захист прав творців і залучення іноземних інвестицій; з іншого боку, він повинен забезпечити доступ до основних товарів, таких як ліки та навчальні матеріали. Встановлення цього балансу потребує вироблення розумної політики та ефективного правозастосування.

Маючи значний економічний потенціал, особливо в таких секторах, як туризм, сільське господарство та природні ресурси, Танзанія може отримати значні вигоди від надійної системи ІВ. Захист інновацій і творчих робіт своїх людей може стимулювати економічне зростання, заохочувати іноземні інвестиції та підвищувати глобальну конкурентоспроможність танзанійського бізнесу...» (*Artur Domaradzki. Understanding Intellectual Property Law in Tanzania // My Global Zone (<https://mgz.com.tw/2024/09/02/understanding-intellectual-property-law-in-tanzania/>). 02.09.2024*).

Південно-Африканська Республіка

«...У Південній Африці зростання кількості контрафактних товарів стало серйозною проблемою для власників інтелектуальної власності...»

У Південній Африці кілька законів допомагають захистити бізнес від підробок. Закон про торговельні марки, закон про промислові зразки та патентне право відіграють важливу роль у захисті інтелектуальної власності, а юридичні дії проти підроблювачів можуть варіюватися від цивільних позовів до кримінальних переслідувань...

1. Закон про контрафактні товари 37 від 1997 року

Закон про контрафактні товари забезпечує структурований юридичний процес для бізнесу в боротьбі з підробками.

Відповідно до цього закону, власники брендів за допомогою юриста по боротьбі з підробками можуть: - вилучати контрафактні товари під час рейдів; - вимагати цивільного відшкодування за втрачені продажі та репутацію; - порушувати кримінальні справи проти осіб, відповідальних за виробництво та продаж контрафактної продукції.

Департамент торгівлі та промисловості (DTI) здійснює нагляд за дотриманням цього закону, але власники брендів зазвичай співпрацюють з юридичною фірмою з питань інтелектуальної власності, щоб ініціювати та підтримувати правозастосовні процеси.

2. Законодавство про торговельні марки та патентне право

Законодавство про торговельні марки в Південній Африці регулюється Законом про торговельні марки 1993 року і є потужним інструментом у боротьбі з контрафактною продукцією. Торгова марка виступає ідентифікатором бренду, і незаконне використання торгової марки на контрафактних товарах відкриває двері для судових позовів.

Патентне право, викладене в Законі про патенти 1978 року, також застосовується у випадках, коли контрафактні товари порушують зареєстровані патенти на інноваційні продукти, особливо в технологічному та фармацевтичному секторах...

Комісія з питань компаній та інтелектуальної власності (CIPC) відіграє ключову роль у боротьбі з підробками, ведучи реєстр торговельних марок, патентів та промислових зразків. Співпрацюючи з власниками брендів та юридичними фірмами у сфері інтелектуальної власності, CIPC може вживати заходів для припинення контрафактної діяльності та підтримувати кримінальні переслідування. У багатьох випадках кримінальні аспекти підробок переслідуються завдяки скоординованим зусиллям правоохоронних органів, власників брендів та їхніх юристів, що спеціалізуються на боротьбі з підробками.

Окрім наявних засобів цивільного захисту, кримінальне правозастосування має вирішальне значення для стримування широкомасштабних операцій з контрафактною продукцією.

Південноафриканська прикордонна служба та митники регулярно вилучають контрафактні товари в портах в'їзду, що підкреслює важливість співпраці між бізнесом та державними органами...» (*Aisha Playton. All You Need to Know About Counterfeits: Legal Edition // DE BEER ATTORNEYS INCORPORATED (https://www.debeerattorneys.com/post/what-is-a-counterfeit). 23.09.2024*).

Республіка Еквадор

«...Застосування проти порушень інтелектуальної власності (ІВ) в Еквадорі залишається складним, незважаючи на добросовісні зусилля

уряду Еквадору щодо покращення захисту ІВ і помітний прогрес у боротьбі з цифровим піратством, проведення заходів на кордоні в координації з митними органами та виявлення випадків ІВ для кримінального переслідування. У квітні 2016 року торгове представництво Сполучених Штатів перемістило Еквадор зі списку пріоритетів до списку спостереження у своєму щорічному спеціальному звіті 301 про інтелектуальну власність, і з того часу Еквадор залишається в списку спостереження. У грудні 2020 року SENADI (Національна служба інтелектуальної власності) видав нормативні акти для Кодексу соціальної економіки знань, творчості та інновацій (Кодекс винахідливості) — законодавства, яке охоплює права інтелектуальної власності. Положення не в повній мірі вирішують занепокоєння, висунуті урядом США та різними зацікавленими сторонами щодо винятків та обмежень авторського права, об'єктів, що підлягають патентуванню, і географічних зазначень, включаючи процедури оскарження запропонованих географічних зазначень, поводження з загальними назвами харчових продуктів та захист попередніх прав на товарний знак.

У серпні 2021 року Національна асамблея схвалила зміни до Кодексу винахідливості, спрямовані на посилення запобігання та боротьби з незаконною торгівлею, стимулювання місцевої промисловості та просування електронної комерції. За словами офіційних осіб SENADI, ці реформи відіграли важливу роль у запобіганні надходженню підроблених товарів транзитом через країну та призвели до посилення заходів на кордоні у 2022 році. Національна асамблея також схвалила реформи Органічного інтегрального кримінального кодексу у 2021 році, які роз'яснили кримінальні порушення прав інтелектуальної власності. Посадові особи SENADI планують додаткові реформи до Кодексу винахідливості, зокрема щодо надання Митній службі Еквадору (SENAE) повноважень ex-officio, запобігання незаконній відеокамері та модернізації правил для боротьби з онлайн-піратством. SENADI має обмежені можливості щодо забезпечення дотримання закону та залишається на заваді через брак фінансування та персоналу через бюджетні обмеження. Компанія SENADI була заснована в січні 1999 року для реєстрації патентів, торгових марок і авторських прав...» (2024 Investment Climate Statements: Ecuador // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/ecuador/>). 09.2024).

Республіка Екваторіальна Гвінея

«...Компетентною установою на національному рівні для формування політики інтелектуальної власності є Рада з наукових і технологічних досліджень (CISTE), автономний орган при Офісі глави уряду, заснований 7 серпня 1987 року Декретом-законом № 7 /1987. Екваторіальна Гвінея є членом Африканської організації інтелектуальної

власності (ОАРІ). Члени ОАРІ поділяють спільне законодавство про інтелектуальну власність, Бангійську угоду та додатки, а також централізовану адміністративну процедуру реєстрації патентів, зразків і торгових марок.

В Екваторіальній Гвінеї діє національний закон про авторське право, але він сягає 1879 року (Закон від 10 січня 1879 року про інтелектуальну власність). У вересні 2022 року проект закону про інтелектуальну власність, розроблений міністром культури, туризму та сприяння ремісничому виробництву, за сприяння ЄС з питань прав інтелектуальної власності та інновацій (AfrIP), ОАРІ та Ради з науково-технічних досліджень (СІСТЕ) Екваторіальної Гвінеї було представлено уряду. Законопроект очікує на ухвалення парламентом. У той же період уряд урочисто відкрив Центр документації з інтелектуальної власності, який має на меті надавати науково-технічну інформацію про інтелектуальну власність, технологічні інновації та творчість для ремісників, дослідників, творців, бізнесменів і жінок, викладачів, студентів та інших учасників у науково-технічній сфері.

Екваторіальна Гвінея є учасницею Бернської конвенції, Паризької конвенції, а також Договору про патентну кооперацію (РСТ).

Захист прав інтелектуальної власності в Екваторіальній Гвінеї є обмеженим, і через відсутність кодифікації законодавства складно визначити, які відомства несуть відповідальність за захист прав інтелектуальної власності. Екваторіальна Гвінея є членом Економічного співтовариства центральноафриканських держав (СЕМАС), і Митний кодекс СЕМАС містить положення, що забороняють ввезення контрафактних товарів. Правоохоронні органи також, ймовірно, відіграють певну роль у забезпеченні прав інтелектуальної власності...» (2024 Investment Climate Statements: Equatorial Guinea // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/equatorial-guinea/>). 09.2024).

Республіка Ель-Сальвадор

«...Сальвадор не внесено до Спеціального звіту 301 Торгового представника США чи його Огляду відомих ринків підробок і піратства.

Законодавча база прав інтелектуальної власності (ПІВ) Сальвадору є міцною. Сальвадор переглянув кілька законів, щоб вони відповідали положенням САФТА-DR щодо прав інтелектуальної власності, наприклад подовжили термін дії авторського права до 70 років. Закон про заохочення та захист інтелектуальної власності (1993 р., переглянутий у 2005 р.), Закон про товарні знаки та інші відмітні знаки (2002 р., переглянутий у 2005 р.) і Кримінальний кодекс створюють правову базу для захисту прав інтелектуальної власності. Інвестори можуть реєструвати торговельні марки, патенти, авторські права та інші форми інтелектуальної власності в Управлінні інтелектуальної власності Національного центру реєстрації. У 2008 році уряд

ввів в дію положення про ексклюзивність тестових даних для фармацевтичних препаратів (на п'ять років) і агрохімікатів (на 10 років) і ратифікував міжнародну угоду, яка поширює захист на супутникові сигнали.

Відомство інтелектуальної власності Національного центру реєстру запустило нову онлайн-платформу для управління ПІВ. Доступні послуги включають доступ до бази даних торгових марок для пошуку; подання заявок на захист торгової марки, патенту, авторського права; сплата зборів і послуги після реєстрації, такі як поновлення торгової марки, передача права власності на реєстрацію та видача реєстраційних свідоцтв...

У 2022 році Національний реєстраційний центр створив Національну мережу центрів підтримки технологій та інновацій. Центри підтримки технологій та інновацій (TISC) допомагають новаторам і підприємцям створювати, захищати та керувати правами інтелектуальної власності. TISC надають доступ до патентних і непатентних (наукових і технологічних) баз даних і публікацій, пов'язаних з ІВ, а також до інформації про закони та нормативні акти в галузі ІВ. Національна мережа центрів підтримки технологій та інновацій має чотири регіональні центри в департаментах Ла-Лібєртад, Усулутан, Сан-Мігель і Санта-Ана, переважно при вищих навчальних закладах і технологічних, інноваційних і дослідницьких центрах, а також два центри в Сан-Сальвадорі, один з яких розташований у Національному реєстраційному центрі. Завдяки допомозі, наданій TISC, у 2023 році було подано 522 заявки на захист прав інтелектуальної власності. У 2023 році Академія інтелектуальної власності Національного центру реєстру запропонувала 97 тренінгів для жінок, які очолюють малий і середній бізнес, а також студентів вищих навчальних закладів на теми, пов'язані з ІВ, включаючи його важливість для бізнесу; управління ІВ; роль ІВ в інноваціях, дослідженнях і розробках; відеоігор та інтелектуальної власності, а також процес подання заявки на захист прав інтелектуальної власності.

Забезпечення Сальвадором захисту прав інтелектуальної власності не відповідає його письмовій політиці. Органи влади Сальвадору мають обмежені ресурси, щоб виділити їх на дотримання законів про права інтелектуальної власності. Національна цивільна поліція (PNC) має відділ інтелектуальної власності з п'ятьма слідчими, тоді як Офіс генерального прокурора (FGR) має 20 прокурорів у своєму відділі приватної власності, який також відповідає за інші майнові злочини, включаючи випадки вимагання. Відповідно до Сальвадорської асоціації інтелектуальної власності (ASPI), секція PNC добре координує роботу з іншими державними та приватними організаціями. Тим не менш, PNC визнає, що брак ресурсів і досвіду (наприклад, щодо інформаційних технологій) перешкоджає його ефективності в боротьбі зі злочинами проти прав інтелектуальної власності.

Національне управління лікарських засобів (DNM) має 37 продуктів, зареєстрованих для захисту даних. DNM захищає конфіденційність відповідних

даних тестування, а список таких захищених ліків доступний на DNM:
<https://expedientes.medicamentos.gob.sv/productos/protecciondatos>

Сальвадорська асоціація інтелектуальної власності (ASPI – Asociación Salvadoreña de Propiedad Intellektual) зазначає, що піратство є поширеним явищем у Сальвадорі, оскільки поліція зосереджується на розслідуванні злочинних мереж, а не на точках продажу. Поширеною є торгівля підробленими ліками та піратським програмним забезпеченням. 22 червня 2023 року РНС і Національне управління медицини вилучили 48 000 пляшок із забороненими ліками та харчовими добавками, у тому числі підробленими та без санітарної реєстрації, які пропонувалися населенню на ринках у Санта-Ана та Ла-Лібертад. 26 січня 2024 року РНС ліквідувала мережу, яка пропонувала незаконний доступ до передплатних телеканалів і спеціальних програм. Нелегальні послуги продавалися через веб-сторінки та в соціальних мережах і були доступні через цифрові платформи. Прибуток групи оцінюється в 153 000 доларів. 15 арештованим особам висунули звинувачення в крадіжці авторських прав і супутникових сигналів.

Митники виявили деякі контрафактні продукти, які надходять безпосередньо з Китаю через сальвадорський морський порт Акахутла. У 2023 році митники вилучили 15 вантажів за припущеннями про наявність контрафактної продукції. Ці поставки в основному стосувалися іграшок, одягу, аксесуарів для відеоігор, аксесуарів для мобільних телефонів, косметики, а також приладів і аксесуарів для волосся. Контрабанда та контрафактна продукція, особливо сигарети, алкогольні напої, зубна паста та олія, залишаються широко поширеними. Відповідно до контактів GOES і приватного сектору, більшість неліцензійних або контрафактних продуктів в країні імпортується до Сальвадору. Більшість контрабандних сигарет походить з Китаю, Індії, Панами, Південної Кореї та Белізу та знижує законно імпортовані сигарети, які обкладаються 39-відсотковим митом.

Національний реєстр інтелектуальної власності має 22 зареєстровані географічні зазначення для Сальвадору, найменування походження для «Jocote Barón Rojo San Lorenzo» (кислий фрукт), «Pupusa de Olocuilta» (варіант традиційної їжі Сальвадору), «Camarones de la Bahía de Jiquilisco» (креветки з затоки Jiquilisco) і «Loroco San Lorenzo» (квітка, яка використовується в сальвадорській кухні). Інші географічні зазначення включають «Balsamo de El Salvador» (бальзам для медичного, косметичного та гастрономічного використання – з 1935 року), «Café Pamateres» (кава – з 2010 року) та «Chararro» (сальвадорський міцний алкоголь – з 2016 року).

Сальвадор підписав Бернську конвенцію про охорону літературних і художніх творів; Паризької конвенції про охорону промислової власності; Женевська конвенція про охорону прав виробників фонограм від несанкціонованого відтворення; Договір ВОІВ про авторське право; Договір ВОІВ про виконання та фонограми; Римська конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення; і Пекінська угода про

аудіовізуальні виконання (2012), яка надає виконавцям певні економічні права (такі як права на трансляцію, відтворення та розповсюдження) живих і записаних творів...» (2024 Investment Climate Statements: El Salvador // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/el-salvador/>). 09.2024).

Республіка Замбія

«...Закони Замбії про інтелектуальну власність покликані захищати творіння розуму, включаючи винаходи, літературні та художні твори, символи, імена та зображення, що використовуються в торгівлі. Основні законодавчі акти, що регулюють інтелектуальну власність у Замбії, включають:

1. ****Закон про патенти, розділ 400****: регулює захист патентів, надаючи виключні права винахідникам на їхні нові та інноваційні продукти чи процеси.
2. ****Закон про торговельні марки Cap 401****: охоплює реєстрацію та захист торговельних марок, які є розпізнавальними знаками, що відрізняють товари чи послуги одного продавця від інших.
3. ****Закон про промислові зразки, глава 402****: передбачає охорону промислових зразків, які стосуються декоративних або естетичних аспектів виробу.
4. ****Закон про авторське право та права на виконання, розділ 406****: захищає літературні та художні твори, зокрема музику, книги та фільми. Він також включає права, пов'язані з виконанням цих робіт.
5. ****Закон про сорти рослин і насіння****: забезпечує охорону нових сортів рослин і регулює виробництво, сертифікацію та продаж насіння.

Агентство інтелектуальної власності Замбії (ZIPA) є державним органом, відповідальним за адміністрування та захист прав інтелектуальної власності. ZIPA контролює реєстрацію прав інтелектуальної власності та працює над тим, щоб ці права дотримувалися та підтримувалися. Механізми примусу включають:

- ****Адміністративні заходи****: ZIPA може вживати адміністративних заходів проти фізичних або юридичних осіб, які порушують права інтелектуальної власності. Це може включати штрафи, судові заборони та накази про припинення та утримання.
- ****Цивільний судовий процес****: правовласники можуть вимагати відшкодування через суди за порушення прав інтелектуальної власності. Засоби правового захисту можуть включати відшкодування збитків, судові заборони та відшкодування витрат.
- ****Кримінальне переслідування****: у випадках грубого порушення правопорушників можуть бути висунуті кримінальні звинувачення, що може призвести до штрафів і тюремного ув'язнення.

Незважаючи на те, що Замбія створила законодавчу базу для захисту інтелектуальної власності, залишається кілька проблем:

– ****Проблеми із правозастосуванням****: незважаючи на чинне законодавство, правозастосування може бути непослідовним, і власники інтелектуальної власності можуть зіткнутися з труднощами в ефективному захисті своїх прав.

– ****Обізнаність громадськості****: серед населення та деяких власників бізнесу недостатньо широкого розуміння та обізнаності щодо прав інтелектуальної власності.

– ****Підробка та піратство****: поширеність контрафактних товарів і піратство продовжує підривати зусилля щодо захисту інтелектуальної власності.

Однак для компаній, які інвестують в інтелектуальну власність у Замбії, є багато можливостей:

– ****Зростаючий ринок****: економічне зростання Замбії та зростання споживчої бази створюють сприятливий ґрунт для впровадження нових продуктів і послуг.

– ****Урядові ініціативи****: Уряд Замбії активно працює над покращенням середовища інтелектуальної власності, включаючи ініціативи щодо підвищення обізнаності та посилення механізмів забезпечення дотримання.

– ****Інвестиційні стимули****: Замбія пропонує різні стимули для іноземних інвесторів, які можуть включати переваги для тих, хто приносить інноваційні технології та продукти в країну...» (*Weronika Gajcowska. Intellectual Property in Zambia: An Overview of Legal Protection and Business Implications // My Global Zone (https://mgz.com.tw/2024/09/01/intellectual-property-in-zambia-an-overview-of-legal-protection-and-business-implications/). 01.09.2024*).

Республіка Індія

«...В Індії захист комерційної таємниці в першу чергу спирається на принципи загального права, оскільки немає спеціального закону, присвяченого захисту комерційної таємниці. Незважаючи на кілька спроб прийняти законодавство (наприклад, запропонований Національний закон про інновації), жодна з них не втілилася в конкретні закони. Отже, індійська система захисту комерційної таємниці значною мірою залежить від положень існуючих законів.

Для договірних питань, зокрема стосовно спорів між роботодавцем і працівником, положення Закону про контракти Індії та Закону про спеціальну допомогу є ключовими. Кримінальна відповідальність у випадках викрадення комерційної таємниці або злочинного зловживання довірою може бути передбачена статутом кримінального права Індії – Bharatiya Nyaya Sanhita. Закон про інформаційні технології також може вступити в дію, якщо йдеться про крадіжку або видалення електронних записів. Крім того, згідно з Законом про Раду з цінних паперів і бірж Індії використання внутрішньої інформації та публікація конфіденційної інформації є кримінальним діянням.

Підстава для позову відповідно до Закону про контракти часто збігається з виконанням обмежувальних положень, оскільки це рівноцінно обмеженню торгівлі. Як правило, коли працівники підписують угоди про нерозголошення (NDA), вони включають положення про неконкуренцію, які перешкоджають їм приєднатися або іншим чином брати участь у комерційній діяльності з конкурентом. Це зроблено для запобігання розголошенню конфіденційної інформації. Такі угоди можуть виконуватись протягом усього періоду роботи, але зазвичай не після звільнення – за винятком зобов'язання зберігати таємницю, яке може бути встановлено назавжди. Логіка цього полягає в тому, що працівник не може бути обмежений у використанні іншої ділової хватки, набутої під час попередньої роботи...

5 березня 2024 року 22-а юридична комісія Індії оприлюднила звіт під назвою «Комерційна таємниця та економічне шпигунство» разом із законопроектом, у якому рекомендовано правову базу sui generis для розгляду позовів, пов'язаних із розголошенням комерційної таємниці. Це забезпечить компаніям ясність щодо захисту конфіденційної інформації, підвищить довіру промисловості, дозволить передачу технологій до Індії та полегшить переговори щодо угод про вільну торгівлю, де відсутність чіткого закону про комерційну таємницю часто викликає занепокоєння. Важливо, що для захисту викривачів передбачені спеціальні винятки.

Тим часом компанії повинні запровадити заходи для захисту комерційних таємниць, включаючи NDA, проводити навчання та програми підвищення обізнаності та застосовувати надійні заходи захисту даних...» (*Cyril Abrol. A closer look at protecting trade secrets in India as new legislation could be on the horizon // Law Business Research (<https://www.iam-media.com/article/closer-look-protecting-trade-secrets-in-india-new-legislation-could-be-the-horizon>). 04.09.2024*).

«...Патентування в Індії - це структурований юридичний процес, покликаний надати винахідникам виключні права на їхні винаходи. Цей процес гарантує, що винахідник може запобігти виготовленню, використанню, продажу або імпортуванню запатентованого винаходу без дозволу інших осіб. Розуміння етапів патентування має вирішальне значення для ефективного захисту інтелектуальної власності...

- Розкриття інформації про винахід: Процес починається з того, що винахідник розкриває деталі винаходу фахівцю з патентного права. Цей етап передбачає підготовку детального опису винаходу, включаючи креслення, схеми та будь-яку відповідну довідкову інформацію. Це розкриття допомагає визначити патентоспроможність винаходу.

- Пошук новизни: Перед подачею заявки на патент проводиться пошук на новизну, щоб переконатися, що винахід є новим і не був раніше запатентований

або розкритий. Цей пошук допомагає уникнути потенційних порушень і уточнює сферу застосування винаходу.

- Складання патентної заявки: Вирішальний етап, на якому фахівець у галузі патентного права складає проект патентної заявки, включаючи формулу винаходу, яка визначає обсяг охорони, що запитується. Проект повинен бути точним, оскільки формула винаходу визначає правові межі патенту.

- Подання заявки на патент: Підготовлена заявка подається до Індійського патентного відомства. Цей крок передбачає сплату встановлених державних зборів та подання необхідних документів.

- Експертиза: Після подачі заявки необхідно подати запит на проведення експертизи. Патентне відомство перевіряє заявку на відповідність вимогам законодавства і видає Звіт про першу експертизу (FER) із запереченнями, якщо такі є.

- Відповідь на FER та видача патенту: Заявник повинен відповісти на FER, розглянувши висунуті заперечення. Якщо заперечення вирішені, патент видається...

Правила внесення змін до патентів від 2024 року запровадили кілька ключових змін, які впливають на вартість подання та підтримання чинності патентів в Індії. Однією з найбільш значущих змін є скорочення строків подання запиту на проведення експертизи (RFE). Раніше заявники мали 48 місяців від дати пріоритету або дати подання заявки для подання RFE, але за новими правилами цей термін скорочено до 31 місяця. Ця зміна вимагає ретельного планування, щоб уникнути пропуску строків та сплати зборів за прострочення.

Ще однією помітною зміною є запровадження нової структури оплати за слухання опозиції перед видачею дозволу. Раніше відвідування таких слухань було безкоштовним. Однак, згідно з новими правилами, як заявники, так і опоненти повинні сплатити внесок у розмірі 7500 рупій (~100 доларів США) за участь у слуханнях. Крім того, значно зросла вартість продовження строків для різних патентних процедур: нові правила дозволяють продовження строків до шести місяців за плату в розмірі 50 000 рупій на місяць.

Правила внесення змін до патентів 2024 року також запроваджують пільговий період для певних заявок зі сплатою відповідних зборів і передбачають десятивідсоткове зниження зборів за продовження, якщо вони сплачуються заздалегідь щонайменше за чотири роки. Крім того, нове правило вимагає, щоб звіт про результати роботи (Форма 27) подавався один раз на три фінансові роки, а не щорічно, з конкретними штрафними санкціями за затримку...» (*How Much Does it Cost to File a Patent? A Guide for Inventors // De Penning & De Penning (<https://depenning.com/blog/how-much-does-it-cost-to-file-a-patent-a-guide-for-inventors/>). 13.09.2024*).

**«...найпоширеніші помилки, які допускає людина під час реєстрації
торгової марки, і як їх уникнути...»**

- Вибір описового або загального знака: однією з найбільш часто повторюваних помилок є вибір описового або загального знака для товарів і послуг. Реєстрація таких повсякденних слів, як «пляшка», «компанія» тощо, не допускається.

Як запобігти: слід вибрати унікальний/відмітний знак, який представляє ваш бренд. Це збільшує шанси на те, що ваш знак буде прийнято, і забезпечує надійний захист від будь-яких порушень...

- Проведення ретельного пошуку: найпоширенішою помилкою є відсутність ретельного пошуку торгової марки перед подачею заявки. Без глибокого пошуку можна вибрати марку і порушити вже існуючу торгову марку або схожу на неї, що може призвести до фінансових втрат.

Як запобігти: найміть адвоката з торгових марок, щоб виконати детальний пошук. Використовуйте публічний інструмент пошуку, наданий Індійським реєстром торгових марок.

- Неправильна класифікація товарів і послуг. В Індії товарні знаки поділяються на 45 класів, що базується на характері товарів і послуг. Отже, вибір неправильного/неправильного класу може знизити ваші шанси на реєстрацію знака. Вибір неправильного класу може змусити сторону повторно подати заявку та знову сплатити збори.

Як запобігти: проведіть глибокий пошук різних класів в Індії та виберіть той, який ідеально підходить для характеру ваших товарів і послуг. Якщо ваш бізнес охоплює різні категорії, можна подати заявку на різні класи, щоб отримати захист.

- Ігнорування служб спостереження за торговельною маркою: після подання заявки на торговельну марку моніторинг її прогресу є важливим кроком. Якщо цього не врахувати, це може призвести до пропуску термінів для відповіді на заперечення чи заперечення, що призведе до відмови від розгляду заявки.

Як запобігти: слідкуйте за статусом вашої заявки на онлайн-порталі Індійського реєстру торгових марок або найміть адвоката, щоб відстежувати статус і відповідати на будь-які заперечення, якщо потрібно.

- Відсутні терміни поновлення торговельної марки: в Індії марка зареєстрована протягом 10 років. Пропущені терміни поновлення призводять до закінчення терміну дії знака, що означає, що ви втратите виключне право на нього.

Як запобігти: стежте за термінами поновлення та переконайтесь, що всі необхідні документи подані вчасно, або найміть адвоката, щоб стежити за термінами та подавати їх від вашого імені.

- Міжнародні міркування: якщо особа планує розширити свій бізнес за кордоном, їй слід розглянути захист торгової марки за межами своєї країни. Товарні знаки є територіальними, тобто захист в Індії не поширюється на інші

країни. Якщо людина не захистить свою торгову марку на міжнародному рівні, вона може втратити свої права на зовнішньому ринку.

Як запобігти: Індія є учасником Мадридського протоколу, який дозволяє особі подати заявку на міжнародну охорону торгової марки в одній заявці. Це заощаджує витрати на подання документів і дозволяє уникнути мовних бар'єрів, не наймаючи кількох агентів.

- Спроба подати все самостійно: подання заявки на торговельну марку пов'язане з такими юридичними складнощами, як неправильна класифікація або неповний пошук. Багато компаній в Індії намагаються подати заявку без сторонньої допомоги, що призводить до помилок або відхилення.

Як запобігти: зверніться за допомогою до адвоката з торгових марок, який має глибокі знання законів Індії про торговельні марки. Адвокат допоможе вам зорієнтуватися, щоб збільшити ймовірність успішної реєстрації...» (*Kartik Chandok. Common Mistakes to Prevent When Filing for a Trademark // IP & Legal Filings (IPLF) (<https://www.ipandlegalfilings.com/common-mistakes-to-prevent-when-filing-for-a-trademark/>). 10.09.2024*).

«У сфері права інтелектуальної власності патенти відіграють вирішальну роль, надаючи винахідникам виключні права на їхні винаходи, тим самим сприяючи інноваціям і технологічному прогресу. Однак не всі патенти залишаються чинними протягом усього терміну їхньої дії. Однією з важливих причин недійсності патенту є "неможливість". У контексті індійського патентного права неможливість стосується випадків, коли винахід за своєю суттю є нездійсненним або не може бути практично реалізованим...»

Патентне право Індії в основному регулюється Законом про патенти 1970 року, до якого кілька разів вносилися зміни, щоб йти в ногу з технологічним і правовим розвитком. Закон визначає різні підстави для визнання патенту недійсним, включаючи недотримання критеріїв патентоспроможності, таких як новизна, винахідницький рівень і промислова придатність. Неможливість, хоча прямо і не згадується в Законі, нерозривно пов'язана з цими критеріями, особливо з промисловою придатністю. Розділ 64 Патентного закону 1970 року перераховує підстави, на яких патент може бути анульований. До них відносяться:

- Винахід не новий або не має винахідницького рівня.
- Винахід не можна використовувати або працювати у спосіб, запропонований власником патенту.
- Повна специфікація недостатньо та чітко описує винахід та спосіб, за допомогою якого він має бути виконаний.

Неможливість підпадає під другу та третю підстави, оскільки винахід, який не може бути практично реалізований або використаний, як запропоновано власником патенту, не може вважатися таким, що має промислову придатність.

Неможливість у контексті патентів можна розділити на дві основні форми:

1. Технічна неможливість: це відбувається, коли винахід теоретично задуманий, але практично неможливий. Наприклад, винахід може базуватися на наукових принципах або технологіях, які неможливо реалізувати за допомогою сучасних знань або інструментів.

2. Експлуатаційна неможливість: Це стосується винаходів, які, незважаючи на те, що вони теоретично можливі, не можуть бути введені в дію через практичні обмеження, такі як економічні чи матеріально-технічні фактори.

Критерії визначення неможливості

1. Техніко-економічна можливість впровадження: чи можна винахід реалізувати за допомогою наявних технологій і знань.

2. Практична корисність: чи має винахід практичне застосування чи користь у галузі.

3. Розкриття інформації в специфікації патенту: чи опис патенту достатньою мірою розкриває, як може бути виконано винахід, дозволяючи фахівцю в даній галузі техніки відтворити його...

Наслідки недійсності патенту через неможливість

1. Захист громадських інтересів: недійсні патенти можуть пригнічувати конкуренцію та інновації, надаючи виключні права на непрацездатні винаходи. Визнання таких патентів недійсними гарантує захист лише справді інноваційних і практично реалізованих винаходів, сприяючи більш здоровій екосистемі інновацій.

2. Юридична визначеність: визнання недійсними патентів, які неможливо реалізувати на практиці, забезпечує юридичну визначеність для компаній та інноваторів. Він гарантує, що патентні права надаються лише на винаходи, які можна ефективно використовувати, зменшуючи ризик невинуватих судових розглядів і монополізації ринку.

3. Заохочення до ретельної експертизи патенту: усвідомлення можливості визнання патенту недійсним через неможливість спонукає заявників на патент переконатися, що їхні винаходи практично реалізовані та достатньо розкриті. Це сприяє суворій експертизі та патентам вищої якості.

4. Вплив на власників патентів: для власників патентів визнання недійсним через неможливість може призвести до значних фінансових і репутаційних втрат. Це підкреслює важливість ретельного дослідження, розробки та розкриття інформації під час процесу подачі патентної заявки.

Недійсність патенту через неможливість є ключовим аспектом патентного права, який гарантує правову охорону лише практично реалізованих винаходів. В Індії, хоча ця концепція явно не кодифікована, вона неявно розглядається через критерії промислової придатності та достатності розкриття інформації...»

(Patent Invalidity Due to Impossibility in India // Xperts Legal (https://xpertslegal.com/blog/patent-invalidity-due-to-impossibility-in-india/). 09.2024).

«...Оскільки сфера інтелектуальної власності постійно розвивається, звукові торгові марки стали унікальним і впливовим методом ідентифікації бренду. Будучи різновидом нетрадиційної торгової марки, компанії все частіше використовують звукові знаки для створення відмітних слухових підписів, які зв'язують споживачів...

Щоб виділитися на багатолюдних ринках, компанії в Індії та в усьому світі нещодавно почали використовувати сильний брендинг. Наприклад, у липні 2024 року компанія Amazon India оголосила про намір створити торгову марку нового звукового логотипу з метою створення унікального звуку, який відповідає цінностям бренду та пропозиціям компанії.

В Індії звукові торгові марки визнаються відповідно до Закону про торговельні марки 1999 року, який забезпечує захист звуків, які можуть бути візуально представлені музичними нотами, із супровідними словами чи без них. У 2017 році до Правил щодо торгових марок було внесено поправку, яка включала правило 26(5), у цьому правилі згадується, що звуковий знак може бути продубльований і поданий у форматі MP3 разом із «графічним представленням його нотацій». Таким чином процес реєстрації графічного представлення звукових знаків був спрощений. Для реєстрації звукового знака необхідно виконати дві умови:

– У заявці має бути зазначено, що марка, яка підлягає реєстрації, є звуковою та
– Заявник повинен надати MP3-ролик із звуковим знаком, тривалість якого не повинна перевищувати 30 секунд. Графічне зображення звукового знака у форматі нотних записів також необхідно надати під час подачі заявки.

Само собою зрозуміло, що навіть для додатків звукових позначок; повинні бути дотримані мінімальні стандарти реєстрації торгової марки. Наприклад, звук, який є торговельною маркою, має бути чітким, а загальні звуки не підлягатимуть реєстрації.

Важливо також зазначити, що звукові позначки не можуть бути зареєстровані, якщо це прості музичні фрази, що складаються лише з 1 або 2 нот, загальноживані дзвінки, відомі популярні пісні, дитячі віршики або музика, яка спеціально прив'язана до певних регіонів.

Реєстрація звукової торговельної марки допомагає створити міцну ідентичність бренду, юридично захищаючи звукові елементи, пов'язані з компанією. Власник має ексклюзивні права та сильний юридичний захист, що запобігає використанню конкурентами тих самих чи схожих звуків без дозволу...

Звукові торгові марки стають все більш відомими, що підкреслює їх значимість у сучасній рекламі. Здатність створити запам'ятовуваний і захищений законом слуховий підпис може змінити правила гри для брендів, які намагаються побудувати міцні стосунки зі своєю аудиторією, оскільки комерційний ландшафт стає все більш конкурентним. Ця тенденція є відображенням більшого руху в брендингу до більш творчих і унікальних форм, причому звукове маркування є ключовим компонентом цього розвитку»

(Gayatri Khatavkar, Teesha Arora. How Sound Marks Are Shaping Indian Advertising // Naik Naik & Co. (<https://naiknaik.com/2024/09/19/how-sound-marks-are-shaping-indian-advertising/>). 19.09.2024).

Республіка Кабо-Верде

«...Органом, відповідальним за управління правами інтелектуальної власності в Кабо-Верде, є Інститут якості та інтелектуальної власності (IGQPI). Основними законами про інтелектуальну власність Кабо-Верде є Кодекс промислової власності, законодавчий декрет № 4/2007 від 20 серпня 2007 року та Закон про авторське право та суміжні права (LDADC), законодавчий декрет № 1/2009 від 27 квітня 2009 року.

Кабо-Верде є членом Африканської регіональної організації інтелектуальної власності (ARIPO), а в 2023 році підписала Банжувльський протокол про знаки, Арушський протокол щодо захисту нових сортів рослин і Харарський протокол щодо патентів і промислових зразків. Кабо-Верде також є учасником Бернської конвенції, Мадридського протоколу, Марракеської угоди про VIP, Паризької конвенції, Угоди про патентну кооперацію, Угоди BOIV про авторське право та Угоди BOIV про виконання та фонограми.

Агентства, відповідальні за захист прав інтелектуальної власності, включають Загальну інспекцію економічної діяльності (IGAE), Незалежний орган регулювання охорони здоров'я (ERIS), Alfândegas (митниця), Національну поліцію та судову поліцію...» **(2024 Investment Climate Statements: Cabo Verde // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/cabo-verde/>). 09.2024).**

Республіка Казахстан

«...Казахстан досяг значних успіхів у створенні міцної правової бази для захисту інтелектуальної власності. Країна є членом основних міжнародних договорів щодо інтелектуальної власності, таких як Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ), Паризька конвенція про охорону промислової власності та Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.

Основне законодавство, що регулює права інтелектуальної власності в Казахстані, включає:

- ****Закон про авторське право та суміжні права****: захищає літературні, художні та наукові твори, включаючи програмне забезпечення та бази даних.
- ****Закон про торговельні марки, знаки обслуговування та найменування місць походження****: забезпечує захист торговельних марок і знаків обслуговування.

- ****Закон про патенти****: охоплює винаходи, корисні моделі та промислові зразки.
- ****Закон про охорону селекційних досягнень****: захищає сорти та породи рослин.

На ці закони впливають міжнародні стандарти, і вони періодично оновлюються для забезпечення відповідності світовій практиці.

Казахстан вжив кількох заходів для покращення захисту прав інтелектуальної власності:

1. ****Вдосконалення судової системи****: Спеціалізовані господарські суди розглядають спори про інтелектуальну власність, що підвищує кваліфікацію та ефективність справ, пов'язаних з ПІВ.
2. ****Митний контроль****: Митні органи мають повноваження вживати заходів проти імпорту контрафактних товарів.
3. ****Кампанії з підвищення обізнаності громадськості****: Уряд і різні неурядові організації проводять освітні програми для підвищення обізнаності щодо важливості прав інтелектуальної власності та наслідків порушення.

Незважаючи на значний прогрес, Казахстан стикається з постійними проблемами щодо повного впровадження та захисту прав інтелектуальної власності.

- ****Підробка та піратство****: ринок все ще має справу з проблемами, пов'язаними з контрафактною продукцією та піратством програмного забезпечення, що підриває зусилля щодо захисту прав інтелектуальної власності.
- ****Судові незгодженості****: відмінності в тлумаченні та застосуванні законів про ІВ у різних регіонах і судах можуть створити непередбачуваність.
- ****Обмежені ресурси****: правоохоронним органам часто не вистачає необхідних ресурсів і підготовки для ефективної боротьби з порушеннями прав інтелектуальної власності.

Казахстан активно співпрацює з міжнародними організаціями та іноземними урядами для вдосконалення своєї системи прав інтелектуальної власності. Партнерство з такими організаціями, як Європейський Союз, Сполучені Штати та інші країни-члени ВОІВ, відіграло ключову роль у навчанні, розбудові потенціалу та узгодженні законодавства...» (*Karolina Glogulska. Intellectual Property Rights in Kazakhstan // My Global Zone (<https://mgz.com.tw/2024/09/01/intellectual-property-rights-in-kazakhstan/>). 01.09.2024*).

Республіка Камерун

«...Правами інтелектуальної власності в Камеруні керує Управління технологічного розвитку та промислової власності при Міністерстві шахт,

промисловості та технологічного розвитку та Міністерстві мистецтв і культури.

Камерун є членом Африканської організації інтелектуальної власності (ОАРІ)... Члени ОАРІ поділяють спільне законодавство про інтелектуальну власність, Бангійську угоду та додатки, а також централізовану адміністративну процедуру реєстрації патентів, зразків і торгових марок. У Камеруні також діє національний закон про авторське право, Закон № 2000/011 від 19 грудня 2000 року про авторське право та суміжні права та Закон № 2021/014 від 9 липня 2021 року про доступ до генетичних ресурсів, їх похідних, асоційованих традиційних Знання та справедливий і справедливий розподіл вигод від їх використання.

Камерун є учасником Бернської конвенції, Марракеської угоди, Паризької конвенції та Договору про патентну кооперацію.

Управління, відповідальні за дотримання прав інтелектуальної власності, включають Управління технологічного розвитку та промислової власності, Генеральне управління митниці та Національну бригаду з контролю та боротьби з шахрайством Міністерства торгівлі...» (2024 Investment Climate Statements: Cameroon // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/cameroon/>). 09.2024).

Республіка Колумбія

«...У Колумбії надання, реєстрація та управління правами інтелектуальної власності (ПІВ) здійснюються чотирма основними державними установами. SIC діє як Колумбійське відомство з патентів і товарних знаків. Колумбійський сільськогосподарський інститут (ICA) відповідає за видачу прав захисту сортів рослин і захисту даних для сільськогосподарської продукції. Міністерство внутрішніх справ контролює авторські права через Національне управління авторських прав (DNDA). Міністерство охорони здоров'я та соціального захисту займається захистом даних про продукти, зареєстровані через INVIMA. Основну відповідальність за виконання покладено на Генеральну прокуратуру (FGR), DIAN і Фіскальну та митну поліцію (POLFA).

Міжгалузева комісія з інтелектуальної власності (CIPV) є міжвідомчим технічним органом з питань прав інтелектуальної власності. 22 червня 2021 року Конгрес Колумбії схвалив Закон 2090, відомий як Марракеська угода, щоб спростити доступ до опублікованих творів для сліпих, людей із вадами зору чи іншими обмеженими можливостями. Хоча міністерства внутрішніх і закордонних справ представили Конгресу ратифікацію Пекінського договору як законопроект 461 від 2021 року, Конгрес не завершив необхідні чотири дебати. Якщо адміністрація Петро хоче просунути ратифікацію, їй потрібно буде

подати нове законодавство. У грудні 2021 року Департамент національного планування Колумбії схвалив *Conpres 4066*, також відомий як «Національна політика щодо інтелектуальної власності», дорожню карту Колумбії щодо використання прав інтелектуальної власності та сприяння політикам захисту інтелектуальної власності. На Колумбію поширюється дія Рішення Андського співтовариства 486 про захист комерційної таємниці, яке повністю імplementовано всередині країни Законом про недобросовісну конкуренцію 1996 року.

Колумбія видає патенти на корисні послуги, які надають двадцятирічний захист винаходів, десятирічний захист патентів на процес і дизайн і п'ятирічний захист даних, зібраних під час клінічних випробувань. З 1991 року Колумбія входить до Спеціального контрольного списку 301 Торгового представника США щороку, а в 2019 році статус «Пріоритетного контрольного списку» переведено на «Контрольний список».

СТРА (Угода про сприяння торгівлі з Колумбією) покращив стандарти захисту та забезпечення дотримання широкого спектру прав інтелектуальної власності. Покращення включають найсучасніші засоби захисту цифрових продуктів, таких як програмне забезпечення, музика, текст і відео; посилені захист патентів США, товарних знаків і даних тестування; а також запобігання піратству та підробці шляхом криміналізації піратства кінцевого використання. Однак Колумбія має невиконані зобов'язання СТРА щодо прав інтелектуальної власності. Офіційні особи Колумбії продовжують обговорювати зі Сполученими Штатами проект законодавства, що регулює роботу інтернет-провайдерів, щодо таких питань, як обов'язкове видалення онлайн-контенту та захист посередників за допомогою положень про «безпечну гавань» у разі ненавмисного порушення авторських прав. Закон ще не внесено до Конгресу. Колумбія ще не підписала Міжнародний союз із захисту нових сортів рослин (UPOV 91). Колумбія стверджує, що існує Рішення Андського співтовариства 345 є чинним і еквівалентно UPOV 91, але це не тлумачення, яке поділяють Сполучені Штати. Колумбія є членом Міжамериканської конвенції про захист товарних знаків і комерційної діяльності.

Колумбія реформувала своє законодавство про авторське право згідно з Указом 1915 від липня 2018 року. Законопроект подовжує термін захисту авторських прав, встановлює цивільну відповідальність за обхід технічних заходів захисту та посилює захист авторських і суміжних прав. 31 липня 2019 року Конституційний суд Колумбії видав постанову C-345-19, яка визнає конституційність передбачених законом відшкодувань за порушення авторських прав.

Успіх Колумбії в боротьбі з контрафакцією та порушеннями прав інтелектуальної власності та правозастосування в цифровому просторі залишається обмеженим. У березні 2021 року DNDA видав наказ, який вимагає від інтернет-провайдерів блокувати IP-адреси, які використовуються для передачі піратського цифрового контенту, — перший такий наказ у Колумбії.

Прихильники галузі назвали це важливим прецедентом для боротьби з крадіжкою інтелектуальної власності. Закон 2015 року посилив покарання для тих, хто займається контрабандою, але потрібне більш ефективне впровадження. Влада Колумбії координує розслідування зі Сполученими Штатами, але ключові відомства часто не мають необхідних повноважень або достатньої кількості навченого персоналу для ефективної перевірки та конфіскації товарів і розслідування контрабандистів і фальшивомонетників. Незважаючи на резонансні конфіскації підроблених товарів, такі товари залишаються широко доступними на колумбійських ринках «Сан-Андресітос». Жоден колумбійський ринок не вказано в Огляді торговельного представника США (USTR) про сумнозвісні ринки підробок і піратства.

Зацікавлені сторони в США продовжують висловлювати занепокоєння щодо регулювання Колумбійського фармацевтичного сектору, де регуляторні бар'єри, зосередженість на стримуванні витрат над результатами для здоров'я, затримки в обробці фармацевтичних реєстрацій в INVIMA, обов'язкові ліцензії (вперше запроваджені в лютому 2024 року, що дозволяє Колумбії надавати ліцензії державному агентству або виробнику генеричних ліків на копіювання запатентованих ліків без згоди торгової марки, яка є власником патенту), а положення про реформу охорони здоров'я щодо обмеження фармацевтичних прав інтелектуальної власності обмежують вихід на ринок і зменшують привабливість Колумбії як місця для інвестувати та робити бізнес. Колумбійські чиновники заявили, що планують запровадити примусові ліцензії на додаткові фармацевтичні продукти...» (*2024 Investment Climate Statements: Colombia // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/colombia/>). 09.2024*).

Республіка Корея

«Згідно з даними центрального банку в середу, Південна Корея показала позитивне сальдо торгівлі правами інтелектуальної власності у першій половині року частково через активне сальдо торгівлі авторськими правами.

Профіцит транскордонної торгівлі правами інтелектуальної власності країни склав 140 мільйонів доларів США в січні-червні в порівнянні з профіцитом у 370 мільйонів доларів у другій половині минулого року та дефіцитом у 1,9 мільйона доларів роком раніше...

Активне сальдо торгівлі правами інтелектуальної власності частково походить від скорочення дефіциту торгівлі правами промислової власності, включаючи патенти, який склав 1,13 мільярда доларів США в першому півріччі.

У першій половині року країна опублікувала профіцит у розмірі 1,34 мільярда доларів у торгівлі авторським правом, включаючи культурний і мистецький контент, а також розробку програмного забезпечення. Зокрема, згідно з даними, країна отримала рекордне позитивне сальдо торгівлі авторськими правами на культуру та мистецтво в розмірі 650 мільйонів доларів...» (*Park Sang-soo. S. Korea logs trade surplus in intellectual property rights in H1 // Yonhap News Agency (https://en.yna.co.kr/view/AEN20240925002600320). 25.09.2024*).

Республіка Коста-Ріка

«...Правова структура Коста-Ріки щодо захисту прав інтелектуальної власності (ПІВ) є досить сильною, але правозастосування є спорадичним і не завжди привертає увагу та ресурси, необхідні для ефективності. У спеціальному звіті 301 Торгового представника США (USTR) за 2019 рік USTR відзначив значний прогрес, досягнутий Коста-Рикою у захисті прав інтелектуальної власності. Як наслідок, USTR не включало Коста-Ріку в спеціальні звіти 301 з 2019 року. Коста-Ріку також не було внесено до списку USTR в огляді сумнозвісних ринків підробок і піратства за 2023 рік.

Коста-Ріка підписала багато основних міжнародних угод і конвенцій щодо інтелектуальної власності. Спираючись на існуючу нормативно-правову базу, Угода про вільну торгівлю між Домініканською Республікою та Центральною Америкою (CAFTA-DR) вимагала від Коста-Ріки посилити та уточнити свій режим прав інтелектуальної власності, у 2008 році було додано кілька нових законів про права інтелектуальної власності. До цього світ Угода торговельної організації про торговельні аспекти інтелектуальної власності (ТРИПС) набула чинності в Коста-Ріці 1 січня 2000 року. У 2002 році Коста-Ріка ратифікувала Угоду Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) про виконання та фонограми та Угоду ВОІВ про авторське право.

Реєстр інтелектуальної власності (ІВ) представив законопроект 23.089 у травні 2022 року для проведення необхідних реформ до чинного законодавства про авторське право та суміжні права, зокрема до Закону про авторське право № 6683 та Закону про порядок захисту інтелектуальної власності Права № 8039 щодо імплементації в національне законодавство зобов'язань, набутих Коста-Рикою після ратифікації Марракеської угоди щодо полегшення доступу до опублікованих творів для сліпих, осіб із вадами зору чи інших обмежень щодо читання...

Реєстр інтелектуальної власності працює над спрощенням процесу реєстрації, скороченням відставання та ефективнішим винесенням рішень. У 2023 році Реєстр інтелектуальної власності повністю впровадив WIPO File, онлайн-платформу служби подання документів, розроблену, щоб дозволити користувачам подавати цифрові заявки та додаткову інформацію, яку запитує

Реєстр інтелектуальної власності. У червні 2022 року Реєстр інтелектуальної власності запусив платформу WIPO Publish, яка дозволяє безкоштовні онлайн-консультації щодо торгових марок та інших відмітних знаків, патентів, корисних моделей і промислових зразків. 30 серпня 2021 року Управління з патентів і торгових марок США (USPTO) і Національний реєстр підписали Меморандум про взаєморозуміння для заохочення обміну інформацією та нарощування потенціалу.

Уряд Коста-Ріки надає офіційну статистику щодо конфіскацій контрафактних товарів на запит. У 2023 році Поліція фіскального контролю (PCF) вилучила 91 504 предмети, такі як взуття, одяг, парфуми та інші предмети відповідно до Закону 8039, Закону про процедури захисту прав інтелектуальної власності, що значно більше порівняно з 22 735 предметами (спортивне взуття). у 2022 році.

Прокуратура з економічних злочинів Коста-Ріки вперше запровадила систему реєстрації справ про права інтелектуальної власності, що дозволяє точно розраховувати кількість нових справ у кожному регіональному офісі, причини та звільнення. У 2023 році офіцери з боротьби з економічними злочинами по всій країні отримали 121 справу про ПІВ, що більш ніж удвічі перевищує 50 справ, отриманих у 2022 році. Прокуратура також відхилила 101 справу щодо ПІВ від осіб, які накопичили справи до 2023 року. Як і в попередні роки, прокурори зрештою відхилили кілька справ. через відсутність інтересу, співпраці та подальших дій з боку представників правовласників торгових марок. Урядові органи зазначили, що відсутність відповіді з боку представників торговельних марок є регулярною поведінкою, яка датується щонайменше 2016 роком, і може пояснити зниження кількості випадків порушення прав інтелектуальної власності. У 2020 році прокуратура створила спеціалізований відділ боротьби з кіберзлочинністю з метою покращення реагування країни на комп'ютерні злочини, зокрема порушення авторських прав.

У вересні 2019 року митниця Коста-Ріки випустила внутрішню інструкцію під назвою «Контакт представників прав інтелектуальної власності з питань забезпечення дотримання прав», яка встановлює офіційну митну систему реєстрації торговельних марок, яка дозволяє митникам повністю використовувати свої повноваження ex officio для перевірки та затримання товарів. Згідно з цими вказівками, митниці мають повноваження включати нових власників прав на торгові марки до офіційної бази даних для використання митницями на місцях. Станом на 2023 рік до цієї бази даних включено 182 торгові марки...» (2024 Investment Climate Statements: Costa Rica // U.S. State Department (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/costa-rica/>). 09.2024).

Республіка Кот-д'Івуар

«...Урядовий офіс інтелектуальної власності (OIPi - Office Ivoirien de la Propriété Intellectuelle) відповідає за забезпечення захисту патентів, торгових марок, промислових зразків і комерційних найменувань, а Івуарійське бюро з авторських прав (BURIDA - Bureau Ivoirien du droit d'auteur) відповідає за захист авторських прав.

Кот-д'Івуар є членом Африканської організації інтелектуальної власності (ОАІ). Члени ОАІ мають спільне законодавство з інтелектуальної власності, Угоду Бангі та додатки до неї, а також централізовану адміністративну процедуру реєстрації патентів, промислових зразків і торговельних марок.

Національні закони країни, що стосуються прав інтелектуальної власності, включають Закон № 2016-555 від 26 липня 2016 року про авторські та суміжні права та Закон № 2013-865 від 23 грудня 2013 року про боротьбу з підробками та піратством, а також про захист прав інтелектуальної власності в експортно-імпорتنих операціях та комерціалізації товарів і послуг. Кот-д'Івуар також є учасником Бернської конвенції, Гаазької угоди, Марракешського договору про інтелектуальну власність, Паризької конвенції та Договору про патентну кооперацію.

У Кот-д'Івуарі кілька відомств займаються захистом інтелектуальної власності, зокрема Національний комітет по боротьбі з підробками (СНАС), незалежний адміністративний орган, уповноважений боротися з підробками; Бригада по боротьбі з шахрайством і піратством щодо творів культури при Міністерстві культури і франкофонії; Генеральна митна дирекція, Відділ по боротьбі з підробками і наркотиками; а також судова поліція...» (2024 *Investment Climate Statements: Côte d'Ivoire // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/cote-divoire/>). 09.2024).

Республіка Нікарагуа

«...У Нікарагуа юридичний захист фармацевтичних продуктів можна отримати за допомогою патентів. З іншого боку, спеціальний захист, застосовний лише до фармацевтичних продуктів, можна отримати за допомогою механізмів ексклюзивності, таких як захист тестових даних і патентний зв'язок.

У Нікарагуа Закон № 354 «Закон про патенти на винаходи, корисні моделі та промислові зразки» (Закон № 354) загалом встановлює правові вимоги та процедури, яких необхідно дотримуватися для захисту винаходів. Загалом, як і більшість країн-членів Світової організації торгівлі (СОТ) і ТРІПС, Закон № 354 визнає винаходом будь-який продукт та/або процедуру, яка забезпечує технічне вирішення конкретної проблеми. Для цього винахід має відповідати

вимогам новизни, промислового застосування та винахідницького рівня; тобто, що продукт і/або процедура не були розголошені або загальнодоступні, що вони неочевидні або очевидні для особи, яка пройшла підготовку в галузі, в якій застосовується винахід, і, нарешті, що зазначена процедура і/або продукт були корисний і застосовний до певної галузі.

Хоча Закон № 354 конкретно не визначає, що таке «інноваційний фармацевтичний продукт», за допомогою загальних понять, встановлених вище, ми можемо визначити, що в Нікарагуа інноваційний фармацевтичний продукт буде розумітися як продукт, який використовується у фармацевтичній промисловості та створення якого є новим і неочевидним для особи, яка пройшла навчання у цій галузі. Будь-який фармацевтичний продукт, який відповідає вимогам, встановленим у Законі № 354, може бути захищений за допомогою патенту, і при цьому власник матиме прерогативи, встановлені законом, зокрема право перешкоджати третім сторонам без їхньої згоди: (i) виробляти та виготовляти продукт; (ii) пропонувати до продажу, продавати або використовувати продукт; (iii) імпортувати або зберігати його для вищевказаних цілей; (iv) застосовувати процедуру (у разі процедур); та (v) пропонувати для продажу, продавати або використовувати продукт, отриманий у результаті процедури.

Щоб визначити обсяг захисту інноваційного фармацевтичного продукту в Нікарагуа, необхідно взяти до уваги буквальний характер того, що встановлено у формулі винаходу; Однак його також можна тлумачити разом з описом винаходу та кресленнями, якщо такі є. Що стосується обсягу охорони, важливо враховувати, що Нікарагуанське патентне відомство суворо ставить до чіткості формули винаходу, тому претензії, які не матеріалізуються в продукті та/або процедурі та в його технічних рішеннях, не знаходять своєї підстави опису винаходу, вони можуть бути предметом офіційних дій при розгляді патентної заявки по суті, а також ті, які є незрозумілими через множинні залежності. Незважаючи на вищезазначене, в Нікарагуа допускається захист як фармацевтичного продукту, так і конкретного способу виробництва цього продукту, або ж продукт і спосіб можуть охоронятися окремо.

Щодо типу формули винаходу, дозволеного патентним відомством Нікарагуа, важливо зазначити, що будь-який тип формули приймається, якщо він є чітким і стосується технічних характеристик винаходу і того, що підлягає охороні...

Щодо захисту фармацевтичних продуктів, які включають використання біотехнології, у Нікарагуа патентний захист поширюватиметься на будь-який біологічний матеріал, отриманий шляхом розмноження або розмноження запатентованого матеріалу, який має ті самі характеристики.

Права власника патенту в Нікарагуа складають 20 років з дати подання заявки в Нікарагуа або з дати міжнародної подачі у випадку національної фази міжнародної заявки згідно з Договором про співробітництво в цій галузі. патентів (РСТ). Однак цей період може бути подовжено через затримки

патентним відомством Нікарагуа при розгляді заявки або видачі патенту, а в конкретному випадку патенту на фармацевтичний продукт, коли Міністерство охорони здоров'я (MINSA)-як контролюючий орган - безпідставно не надає необхідний дозвіл на реалізацію протягом встановленого терміну...» (*Carlos Ubeda. Formas de proteger Productos farmacéuticos innovadores en Nicaragua // Arias* (<https://ariaslaw.com/es/detalle-noticia/1334/2/formas-de-proteger-productos-farmacéuticos-innovadores-en-nicaragua#page=1>). 09.2024).

Республіка Руанда

«...Руанда створила комплексну законодавчу базу ІВ, яка відповідає міжнародним стандартам. Ця основа включає Закон № 31/2009 про захист інтелектуальної власності, який охоплює патенти, торгові марки, промислові зразки та авторське право. Для реалізації цих законів Руанда покладається на кілька інституцій, включаючи Офіс Генерального реєстратора (ORG), Раду розвитку Руанди (RDB) і Міністерство торгівлі та промисловості.

В останні роки Руанда гармонізувала свої правила інтелектуальної власності з регіональними та міжнародними угодами, такими як Африканська регіональна організація інтелектуальної власності (ARIPO) та Всесвітня організація інтелектуальної власності (WIPO). Ці зв'язки допомагають оптимізувати процеси реєстрації та захисту прав інтелектуальної власності, забезпечуючи сприятливе середовище для місцевих та іноземних інвесторів.

Однією з ключових особливостей інтелектуальної власності в Руанді є легкість реєстрації торгових марок і патентів. Рада розвитку Руанди пропонує онлайн-платформу для спрощення процесу, зосереджуючись на зменшенні бюрократії та зручності для користувачів. Ця цифрова ініціатива відображає ширшу стратегію Руанди щодо використання технологій для вдосконалення управління та ділових операцій.

Посилення законів про ІВ позитивно вплинуло на бізнес-екосистему в Руанді. Компанії та підприємці почуваються в більшій безпеці, знаючи, що їхні інновації та творіння захищені законом. Це відчуття безпеки сприяє інвестиціям у дослідження та розробки, що веде до нових продуктів і послуг, які можуть конкурувати як на місцевому, так і на міжнародному рівнях.

Крім того, захист прав інтелектуальної власності стимулює сектор творчих індустрій у Руанді. Індустрія музики, кіно та моди процвітає, сприяючи культурному багатству та економічному диверсифікуванню країни. Наприклад, режисери Руанди здобули міжнародне визнання, а музиканти виграють від кращих законів про авторське право, які захищають їхні роботи та сприяють справедливому винагородженню.

Незважаючи на прогрес, Руанда стикається з кількома проблемами, пов'язаними із захистом прав інтелектуальної власності та обізнаністю громадськості. Багато людей, особливо в сільській місцевості та

слаборозвинених районах, досі не знайомі з правами інтелектуальної власності та їхніми перевагами. Щоб вирішити цю проблему, уряду та відповідним органам влади необхідно активізувати інформаційні кампанії та освітні програми.

Крім того, хоча законодавча база є міцною, існує потреба в більш підготовлених спеціалістах і ресурсах, присвячених захисту прав інтелектуальної власності. Зміцнення інституційної спроможності та співпраці між правоохоронними органами матиме вирішальне значення для підтримки цілісності системи ІВ...» (*Jerzy Czarnecki. The Role and Development of Intellectual Property in Rwanda // My Global Zone* (<https://mgz.com.tw/2024/09/01/the-role-and-development-of-intellectual-property-in-rwanda/>). 01.09.2024).

Республіка Чилі

«...Відповідно до Міжнародного індексу інтелектуальної власності Торгової палати США, законодавча база Чилі передбачає справедливе та прозоре використання примусового ліцензування; поширює необхідні виключні права на власників авторських прав і підтримує систему добровільного сповіщення; і передбачає цивільні та процесуальні засоби захисту. Проте проблеми захисту ІВ залишаються. Чилійська система захисту комерційної таємниці була визнана недостатньою приватними зацікавленими сторонами. Фармацевтична продукція страждає від відносно слабких процедур патентування, відсутності ефективного механізму захисту патентів і вирішення проблем, а також деяких прогалів у регулюванні захисту даних.

У 2018 році уряд подав до Конгресу законопроект про реформу чилійського закону про фармацевтичні ліки під назвою «Ley de Fármacos II». Змішаний комітет, якому було доручено узгодити суперечливі поправки, внесені Сенатом і Нижньою палатою, відклав остаточний розгляд через глухий кут у Конгресі. У той час як представники фармацевтичної промисловості повідомляють, що процес узгодження вирішив деякі їхні занепокоєння щодо нових правил, він визначив відсутність покриття, яке пропонується в регулюванні цін, як невирішене питання, що викликає занепокоєння.

На додаток до Закону 21.335, який модернізує певні аспекти режиму патентів та інтелектуальної власності в Чилі, у 2022 році набув чинності Закон 21.426 проти торгівлі незаконними та контрафактними товарами. У 2023 році в Чилі було прийнято два закони, які можуть посилити дотримання прав інтелектуальної власності: Закон 21.577 проти організованої злочинності встановив спеціальні методи розслідування та посилив конфіскацію незаконних доходів, а Закон 21.595 створив нові категорії «економічних злочинів», нові покарання, такі як конфіскація прибутків, і нову кримінальну відповідальність для юридичних осіб. Чилі також видало Указ 7/2023 про дотримання політики

інформаційної безпеки та кібербезпеки для державних установ. Правовласники розуміють, що цей Указ не дозволить державним комп'ютерним системам мати неліцензійне програмне забезпечення.

Бригада інтелектуальної власності (BRIDEPI) слідчої поліції Чилі (PDI) повідомила, що у 2023 році вона вилучила 51 312 контрафактних продуктів на загальну суму 13,6 мільйона доларів США та заарештувала 194 особи за звинуваченнями у порушенні прав інтелектуальної власності. Крім того, Національна митна служба повідомила, що у 2023 році вилучила понад 4,2 млн контрафактних товарів.

Застосування прав інтелектуальної власності в Чилі залишається відносно слабким, особливо щодо піратства, авторського права та захисту патентів, тоді як переслідування за порушення прав інтелектуальної власності перешкоджає прогалинам у правовій базі та браком досвіду суддів у галузі права інтелектуальної власності. Правовласники вказують на потребу у більших ресурсах, спрямованих на митні операції, і в більш чітко визначеній процедурі роботи з невеликими пакетами, що містять правопорушні товари. Правова база для затримання та арешту підозрілих перевантажень також недостатньо чітка.

З 2007 року Чилі входить до спеціального 301 пріоритетного списку (PWL) Торгового представника США (USTR). У жовтні 2018 року Конгрес Чилі успішно ухвалив закон, який криміналізує супутникове піратство. У грудні 2021 року уряд Чилі подав закон про запровадження правової бази для покарання за обхід заходів із захисту технологій шляхом внесення змін до чинного закону Чилі про права інтелектуальної власності. Цей закон залишається на розгляді в Конгресі. Проте інші виклики залишаються пов'язаними з давніми проблемами прав інтелектуальної власності в рамках Угоди про вільну торгівлю між США та Чилі: впровадження ефективного патентного зв'язку у зв'язку із заявками на ринок фармацевтичних продуктів; відповідний захист нерозкритих даних, створених для отримання дозволу на маркетинг фармацевтичних продуктів; а також поправки до чилійського режиму відповідальності Інтернет-провайдерів, щоб дозволити ефективні дії проти інтернет-піратства.

13 грудня 2023 року Чилі підписала оновлену Угоду про асоціацію з Європейським Союзом, прийнявши захист 222 термінів продуктів як географічних індикаторів (GI), включаючи переважно сири та оброблене м'ясо. ЄС і Чилі також погодилися надати захист GI для деяких поширених назв продуктів, таких як пармезан, фета та грюйєр, які також виробляються в багатьох країнах світу, включаючи Сполучені Штати та Чилі. Широке визнання Чилі географічних імен ЄС і включення загальних назв впливає на доступ на ринок експорту молочної продукції США до Чилі, як це передбачено Угодою про вільну торгівлю між США та Чилі. Між Сполученими Штатами та Чилі триває взаємодія щодо збереження доступу на ринок для продуктів США, які продаються в Чилі під загальними назвами.

Чилі не внесено до списку сумнозвісних ринків USTR...» (2024 *Investment Climate Statements: Chile // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/chile/>). 09.2024).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Охорона здоров'я та науки про життя є високо цінуваними сферами, які відіграють велику роль у сучасному суспільстві. Таким чином, у цьому секторі тривають інновації. Технології охорони здоров'я, фармацевтика та біотехнології – це лише деякі сфери, які сприяють їх розвитку...»

Коли компанії створюють нові технології чи ліки, вони часто стикаються з проблемами, пов'язаними з зміною правил. Щоб представити нові продукти на ринку, їм потрібно створити стратегії, які дозволять їм відповідати цим критеріям.

У Великій Британії стандарти встановлюються такими органами влади, як MHRA (Агентство з регулювання лікарських засобів і товарів медичного призначення), тому детальне розуміння цих вимог, що постійно змінюються, зменшує ризики в цій сфері.

Інтелектуальна власність (ІВ) дозволяє організаціям залишатися конкурентоспроможними. Вони можуть дозволити періоди ексклюзивності ринку і, зрештою, допомогти компаніям утримувати лідерство на ринку.

Патенти надають новаторам виключні права на їхні винаходи протягом певного періоду. Це не дозволяє іншим використовувати їх запатентовану технологію без дозволу. Водночас товарні знаки захищають ідентичність бренду та забезпечують якість, запобігаючи потраплянню на ринок підроблених продуктів. Це особливо важливо у фармацевтичній промисловості, щоб запобігти обігу підроблених ліків із серйозними наслідками для здоров'я.

Захист комерційної таємниці є ще однією формою інтелектуальної власності, яку не можна недооцінювати. Це може бути використано для захисту конфіденційної інформації, такої як виробничі процеси та формули.

Як і в будь-якій справі, до етичних проблем слід ставитися обережно. У всій галузі можуть виникнути суперечки навколо таких технологій, як редагування штучного інтелекту або редагування генів. Клінічні випробування також необхідно проводити етично з повним розкриттям інформації та розумінням.

Саме тут важливу роль відіграють регулюючі органи, такі як Управління з досліджень охорони здоров'я (HRA) і Управління з регулювання лікарських засобів і товарів медичного призначення (MHRA). Глибоке розуміння згоди пацієнта та використання даних має вирішальне значення.

Охорона здоров'я все більше цифровізується. Діагностика на основі штучного інтелекту та цифрові записи про стан здоров'я вбудовані в більшість технологій, які використовуються в медичних установах. Це означає, що існує додатковий рівень відповідності, якого потрібно дотримуватися, щоб захистити конфіденційну інформацію.

Організації також повинні дотримуватися GDPR (Загальний регламент захисту даних), щоб захистити дані пацієнтів. Це можна зробити за допомогою шифрування, аудиту, оцінки ризиків тощо. Іншим важливим аспектом є сприяння розвитку культури, в якій співробітники добре обізнані з цього питання» (*Legal considerations in the age of healthcare and life sciences innovation // BNO news (https://bnonews.com/index.php/2024/09/legal-considerations-healthcare-life-sciences-innovation/). 01.09.2024).*

«...розуміння інтелектуальної власності актуальне в будь-якій сфері, яка передбачає інновації та творчість, включаючи садівництво та садовий дизайн...

Існує кілька різних видів ІВ, включаючи патенти, промислові зразки, торговельні марки та авторське право, і для кожного з них передбачено певний сценарій: патенти захищають технічну функцію (тобто те, як щось працює); зареєстровані та незареєстровані промислові зразки захищають зовнішній вигляд продукту; торговельні марки захищають ідентичність бренду; а авторське право захищає вираження оригінальних ідей.

Якщо продукт має унікальний, фіксований зовнішній вигляд, як, наприклад, садове крісло, совок або підняте ліжко, то, ймовірно, захист промислового зразка є найбільш доцільним. Якщо ж ідея садового дизайнера вирішує технічну проблему з існуючими продуктами або методами, то доречним може бути патентний захист.

Різні види ІВ мають різні форми: реєстровані та нереєстровані. Патенти, зареєстровані промислові зразки та торгові марки можуть бути зареєстровані. Авторське право та незареєстровані права на промислові зразки не потрібно реєструвати у Великій Британії, оскільки вони існують одразу після створення оригінального твору або промислового зразка.

Авторське право та незареєстровані права на промислові зразки існують автоматично, але забезпечують слабший захист, ніж права, що підлягають реєстрації. Наприклад, щоб захистити незареєстровані промислові зразки та авторські права, необхідно довести, що конкуренти скопіювали роботу дизайнера, що може бути складно (і дорого) зробити. І навпаки, хоча реєстровані права ІВ вимагають початкових інвестицій часу і грошей, після того, як дизайнер зареєструє свій продукт, потрібно буде лише порівняти його права з правами на продукт конкурента, і те, чи скопіював конкурент роботу дизайнера, чи надихався нею, не матиме значення. Це означає, що захист зареєстрованих прав інтелектуальної власності може бути дешевшим, а

ймовірність успішного доведення факту копіювання продукту часто вища, що полегшує використання зареєстрованих прав інтелектуальної власності для запобігання маркетингу подібних продуктів конкурентами.

Процес реєстрації інтелектуальної власності передбачає визначення типу захисту, який потрібен, як отримати найкращий захист для ідеї, а також заповнення та подання документів або зображень, які визначають обсяг захисту ідеї. Розробникам слід пам'ятати, що законодавство про інтелектуальну власність не дозволяє охороняти щось, що вже відомо, або що природним чином слідує існуючим ідеям. Таким чином, обсяг дизайну продукту має бути достатньо вузьким, щоб відрізнити його від інших, але достатньо широким, щоб уникнути того, щоб конкурент міг легко обійти ІВ. Не завжди просто визначити, який обсяг можна отримати, але патентний повірений або повірений з торгових марок може допомогти в цьому.

Процес має різні вимоги, які означають, що потрібно бути обережним, розкриваючи (тобто повідомляючи іншим або публікуючи) деталі ідей, які реєструються для захисту. Рекомендується подати заявку на захист ІВ до того, як буде розкрито будь-яку інформацію, так само як і укласти угоди про нерозголошення з комерційними партнерами перед отриманням прав ІВ. Інтелектуальна власність є територіальною і може застосовуватися лише в тих країнах, у яких права зареєстровані (діяльність в одній країні виходить за межі прав інтелектуальної власності в іншій). Це означає, що зазвичай права інтелектуальної власності зареєстровані в кількох країнах, і щоб зробити це найбільш ефективно, дизайнери садів повинні знати, де працюють їхні ймовірні конкуренти (а також де вони самі можуть працювати в майбутньому)...» (*Alice Sackville Hamilton. Protecting intellectual property in garden design // Gill Jennings & Every LLP (<https://www.gje.com/resources/protecting-intellectual-property-in-garden-design/>). 23.09.2024*).

Сполучені Штати Америки

«Новий бренд стилю життя Меган Маркл, American Riviera Orchard, зазнав невдачі після того, як її заявка на реєстрацію торгової марки в США була відхилена.

Герцогиня Сассекська отримала три місяці для відповіді на "не остаточний офіційний акт", виданий Відомством США з патентів і торгових марок (USPTO)...

Її попередили, що невиконання цього може призвести до відхилення її заяви...

У своєму 48-сторінковому позові представники USPTO пояснили, чому заявка Меган на торговельну марку не була успішною.

Причини включали вимогу внести зміни до ідентифікації товарів, вимогу до кількох класів заявки та вимогу відмовитися від описового формулювання Riviera...

Заявка герцогині також була невдалою, оскільки описи продуктів, які бажали бути торговою маркою, були занадто широкими.

До них належали «серветки для коктейлю», «каструлі» та «посуд для приготування їжі, а саме: ситечка, ложки, виделки, лопатки, щипці, розкладачки, віночки» та «дозатори для мила»...

Заявка на торговельну марку, вперше подана 2 лютого, окреслила плани щодо продажу кухонного посуду, посуду для напоїв і джемів під назвою American Riviera Orchard, яка ще не виставила жодного продукту в продаж через п'ять місяців після запуску в Instagram.

Його подала до USPTO компанія Mama Knows Best, LLC...» (*Christopher Bucktin. Meghan Markle receives huge blow to American Riviera Orchard after laughable requests // Express Newspapers (https://www.the-express.com/news/royals/147640/meghan-markle-american-riviera-orchard-patent-rejected?utm_source=flipboard&utm_content=DailyExpressUS%2Fmagazine%2Froyals). 03.09.2024*).

«...7 червня 2024 року USPTO опублікувало "Дослідження щодо патентів на лікарські засоби та їхньої ексклюзивності". Звіт підтверджує критичну важливість ІВ та розвінчує теорії про те, що "патентне згущення" або "вічнозелені" патенти спричиняють зростання цін на ліки.

У звіті проаналізовано 25 заявок на нові лікарські засоби (NDA), внесених до Помаранчевої книги в період з 2005 по 2018 рік, і зроблено висновок, що аналіз "необроблених чисел патентів і ексклюзивних прав є неточним способом вимірювання ландшафту інтелектуальної власності лікарського засобу, оскільки не кожен патент або ексклюзивне право має однакову сферу застосування". У дослідженні зазначається, що "на ексклюзивність фармацевтичного ринку з моменту затвердження NDA до виходу на ринок першого генеричного конкурента впливає складна взаємодія патентного права та статутів і правил Управління з контролю за продуктами та ліками (FDA). У деяких випадках, однак, час виходу на ринок генеричних продуктів не повністю відображається підрахунком патентів та ексклюзивності, а на конкуренцію можуть впливати інші фактори". Звіт мав би закрити неправдиві твердження та недоведені теорії прихильників патентного згущення та вічнозелених патентів, але ті, хто не вірить або не розуміє важливості прав інтелектуальної власності для американських інновацій та глобального економічного лідерства, здається, залишаються наполегливими, незважаючи на те, скільки доказів суперечить їхнім поглядам.

Незалежна оцінка впливу фармацевтичних патентів на ціноутворення є важливим кроком до розуміння вартості ліків та критичної важливості захисту

прав інтелектуальної власності в біофармацевтичній галузі, яку проводять USPTO та FDA. Інновації та конкуренція знижують витрати, а постійні спроби підірвати права інтелектуальної власності завдадуть шкоди пацієнтам, пригнічуючи дослідження та розробку нових ліків, що рятують життя» (*Deborah Collie. USPTO-FDA Study Debunks Critics and Demonstrates the Importance of Protecting IP // Citizens Against Government Waste* (<http://www.cagw.org/thewastewatcher/uspto-fda-study-debunks-critics-and-demonstrates-importance-protecting-ip>). 05.09.2024).

«Вчора Американська торгова палата опублікувала пост у блозі, в якому закликала адміністрацію Байдена змінити курс щодо своєї політичної пропозиції стосовно реалізації права на примусове приєднання відповідно до закону Байя-Доула, перш ніж це поставить під загрозу домінування США у сфері квантових обчислень. Публікація Американської торговельної палати є останнім виступом представників промисловості проти розширення прав федерального уряду на викуп акцій, що виявилось дуже суперечливим за дев'ять місяців, відколи адміністрація Байдена оголосила, що розглядає можливість використання цих прав для контролю над цінами на винаходи, розроблені за рахунок федерального фінансування.

У грудні минулого року Національний інститут стандартів і технологій (NIST) і Міністерство торгівлі США оприлюднили запропоновані рекомендації для федеральних відомств, якими вони мають керуватися при розгляді питання про реалізацію права на вступ до ринку, передбаченого Законом Байя-Доула. Майже одразу ж ця заява викликала негативну реакцію з боку Американської торговельної палати, яка назвала це "безпрецедентним рішенням", що суперечить закону і ставить під загрозу майбутні медичні інновації, а також Джозефа Аллена, виконавчого директора Коаліції Байя-Доула, який зазначив, що ці рекомендації вплинуть на всі винаходи, що фінансуються з федерального бюджету, а не тільки на медичні інновації...

Американська торговельна палата у своєму блозі закликала президента Байдена відкликати нову пропозицію щодо прав march-in, щоб заохотити державно-приватне партнерство, необхідне для підтримки американської інноваційної екосистеми. Такі дії підтримали б великі дослідницькі проекти в галузі квантових обчислень, такі як квантовий дослідницький центр площею 300 000 квадратних футів, що будується компанією PsiQuantum в Чикаго. Посилаючись на цей проект, Американська торговельна палата зазначає, що зараз настав час підтримати патентний захист у сфері квантових обчислень, щоб заохотити комерціалізацію, а не погрожувати розробникам у цій галузі перспективою примусового ліцензування» (*Steve Brachmann. U.S. Chamber Says March-In Rights Guidelines Threaten Future of Quantum Research in America // IPWatchdog, Inc.* (<https://ipwatchdog.com/2024/09/17/u-s-chamber->

says-march-rights-guidelines-threaten-future-quantum-research-america/id=181280/). 17.09.2024).

«Якщо ви автор, ви знаєте, що назва вашої книги — це більше, ніж просто ім'я — це невід'ємна частина вашого бренду та ідентичності. Подібно до того, як обкладинка та зміст книги є вирішальними для вашого успіху, правовий захист назви вашої книги також є вирішальним. Реєстрація торгової марки є потужним інструментом, який може допомогти вам захистити вашу інтелектуальну власність і гарантувати, що ваша творча робота виділятиметься на переповненому ринку...

Однак реєстрація назви книги як торговельної марки може бути складною через критерії захисту торговельної марки. Бюро патентів і торгових марок США (USPTO) вимагає, щоб назва книги була характерною і не була схожою на існуючі торговельні марки. Назви, які є надто загальними або описовими щодо вмісту книги, можуть не підпадати під захист торговельної марки. Крім того, назва, мабуть, набула вторинного значення через широке використання в торгівлі, а це означає, що вона повинна була асоціюватися у свідомості громадськості з конкретною книгою чи автором.

Якщо назва вашої книги відповідає цим критеріям, реєстрація торгової марки може забезпечити цінний захист. Він пропонує ексклюзивне право використовувати назву у зв'язку з вашою книгою та допомагає запобігти використанню іншими подібними назвами, які можуть призвести до плутанини. Ця юридична гарантія не тільки захищає вашу інтелектуальну власність, але й підвищує довіру до вашого бренду та його конкурентоспроможність...» (*Giselle Ayala Mateus. The Registration of Book Title as a Trademark // Divi* (<https://gamlawoffice.com/the-registration-of-book-title-as-a-trademark/>)). 10.06.2024).

«Правила, що регулюють право власності на інтелектуальну власність, створену працівниками, прості, якщо ви їх знаєте. Команда кадрів (HR) компанії часто має найкраще становище для того, щоб забезпечити дотримання цих правил, щоб компанія володіла всією інтелектуальною власністю, за створення якої вона платить своїм працівникам.

Як правило, працівники володіють винаходами, які вони зробили під час роботи, за винятком випадків, коли працівник був спеціально найнятий або пізніше йому доручено розробити конкретний винахід, або коли працівник прямо погодився (бажано в письмовій формі) передати винахід роботодавцю.

Ті самі правила застосовуються до винаходів і розробок співробітників, які роботодавець вирішив вважати комерційною таємницею, хоча роботодавець повинен мати з працівником угоду про конфіденційність.

Авторські твори, що захищаються авторським правом, створені працівниками під час виконання службових обов'язків, належать роботодавцю – і фактично роботодавець вважається автором цих творів. Однак роботи, виконані працівником поза межами трудових відносин, з власної ініціативи та у власний час, належать працівникові, тому роботодавець повинен передбачити цю можливість у письмовій угоді з працівником.

Оскільки права на товарні знаки встановлюються шляхом використання, товарні знаки, створені працівником, належать роботодавцю, який їх використовує.

У трудовій угоді має бути вказано право власності на інновації. В ідеалі це буде:

- Вимагати оперативного розкриття нововведень.
- Вимагати доручення нововведень роботодавцю.
- Дотримуйтеся відповідних законів про працівників і винахідників.
- Вимагати від працівника оформлення додаткових документів.
- Запропонуйте рішення, якщо працівник не хоче або не може підписувати додаткові документи.
- Дозволити компанії подавати заявки на винахід співробітника.
- Заборонити працівнику оскаржувати патенти, видані на винахід працівника.

Працівник також повинен захищати конфіденційність інформації роботодавця. Це важливо не лише для того, щоб запобігти розкриттю інформації про співробітника, але й щоб продемонструвати, що роботодавець вжив розумних заходів щодо конфіденційної інформації – важливого елементу позову про незаконне привласнення комерційної таємниці. Таким чином, угода в ідеалі:

- Включіть угоду про конфіденційність, яка визначає охоплену інформацію.
- Дотримуйтеся Закону про захист комерційної таємниці.
- Вимагати повернення майна та інформації роботодавця...

Відповідальність відділу кадрів за захист інтелектуальної власності компанії починається з хорошої угоди між працівниками, яка гарантує, що роботодавець володіє інтелектуальною власністю, за створення якої він платить своїм працівникам. Ретельна організація угод і доручень тримає бізнес готовим відстоювати свої права або використовувати ці права в бізнес-операціях. Набір політик щодо інтелектуальної власності та регулярне навчання співробітників гарантують, що співробітники залишаються на робочому місці...» (*Bryan Wheelock. Employee-Created Intellectual Property: Protecting Employer Ownership* // *hr.com* (https://www.hr.com/en?t=/contentManager/onStory_print&s=eDEIevak17e2PFWXF&StoryID=1725271522493&ParentID=1725270698210). 02.09.2024).

«Крадіжка китайським урядом інтелектуальної власності США залишається «значним ризиком», оскільки за останні місяці відбулося кілька резонансних випадків, сказав Скотт Тосі, аналітик консалтингової компанії з безпеки Nisos Intelligence...

У січні 2024 року ФБР провело обшук у будинку Діна в Каліфорнії і нібито знайшло "понад 500 унікальних файлів, що містять конфіденційну інформацію Google". Значна частина з них стосувалася "суперкомп'ютера Google, здатного працювати на передньому краї технологій машинного навчання та штучного інтелекту", згідно з подальшим обвинувальним висновком.

"За останні три роки Мін'юст висунув звинувачення або засудив громадян Китаю, які проживають у США, за крадіжку інтелектуальної власності у сфері технологій електромобілів, напівпровідникових технологій карбїду кремнію, автомобільного виробничого обладнання та вихідного коду для технологій автономних транспортних засобів", - сказав Тосі.

Він додав, що використання "кваліфікованих китайських працівників у США для працевлаштування та доступу до чутливих і критично важливих технологій пропонує китайському уряду модель з низьким ризиком і високою винагородою".

Це особливо актуально, оскільки США потребують "високотехнічних і кваліфікованих працівників для заповнення критично важливих технологічних ролей".

У 2019 році ФБР випустило посібник для американського бізнесу під назвою "Китай - загроза для корпоративної Америки", в якому йдеться про те, що Китай спочатку планує, яка технологія йому потрібна, перш ніж з'ясувати, як її вкрасти в іноземних компаній. У ньому також йдеться про те, що на той час існувало до 100 планів копіювання іноземних технологій.

"Для досягнення своїх стратегічних цілей Китай покладається на різні державні плани. Ці плани дають уявлення про види інтелектуальної власності та комерційної таємниці, на які країна націлена і які прагне отримати з іноземних джерел".

"Наразі уряд Китаю має понад 100 планів, що регулюють іноземні закупівлі Китаю в галузі науки і технологій, і їхній масштаб і вплив вражають. Два з найважливіших серед цих планів - 13-й п'ятирічний план і план "Зроблено в Китаї 2025"...» (*Sean O'Driscoll. Chinese Intellectual Property Theft a 'Significant Risk'—Security Expert // NEWSWEEK DIGITAL LLC (https://www.newsweek.com/china-intellectual-property-theft-fbi-linda-sun-hochul-infiltration-1950686). 09.09.2024*).

«...стратегії перетворення інтелектуальних активів на інвестиційні рушії.

1. Оцінка інтелектуальної власності

Основою будь-якої стратегії залучення капіталу на основі ІВ є ретельна, точна оцінка інтелектуальних активів. Це передбачає комплексну оцінку потенційного впливу портфеля ІВ на ринок, потоків доходів та конкурентних переваг. Професійні послуги з оцінки можуть запропонувати розуміння реальної вартості вашої ІВ, враховуючи такі фактори, як ринкові тенденції, технологічна актуальність та юридична сила. Разом з великою кількістю документації це не лише дає чітке уявлення про інтелектуальні активи вашої компанії, але й слугує потужним інструментом у переговорах з потенційними інвесторами, кредиторами та партнерами.

Хоча вплив стратегічної оцінки ІВ відчувається в усіх галузях, він особливо очевидний у наукомістких секторах. Наприклад, останні тенденції серед лідерів фармацевтичної промисловості свідчать про перехід до патентних стратегій, які надають перевагу якості, а не кількості. Такий підхід відображає зростаюче визнання того, що в деяких випадках менша кількість високоцінних патентів може принести більше користі, ніж великий портфель менш впливових патентів. Ретельна оцінка ІВ може пролити світло на те, на який бік цієї стратегії - якості чи кількості - має стати ваша організація...

2. Кредити під заставу інтелектуальної власності

Кредити під заставу об'єктів інтелектуальної власності - це інноваційний варіант фінансування, який дозволяє компаніям використовувати свої інтелектуальні активи як заставу. Цей підхід набув популярності в останні роки, пропонуючи бізнесу альтернативу традиційним методам фінансування, які можуть неадекватно враховувати вартість нематеріальних активів. Використовуючи ІВ як заставу, компанії часто можуть отримати більші кредити або вигідніші умови, ніж ті, які вони могли б отримати, спираючись лише на матеріальні активи чи грошові потоки.

Зрушення у бік визнання ІВ як життєздатної застави пов'язане з кардинальними змінами у структурі корпоративних активів. Знакове дослідження, проведене Інститутом Понемона, висвітлює цю зміну, показавши, що нематеріальні активи, переважно ІВ, зараз складають близько 90% загальних активів компаній S&P 500. Це значне зростання порівняно з 32% у 1985 році та 68% у 1995 році. У світлі цієї значної тенденції стає зрозуміло, чому позичальники та кредитори все частіше розглядають портфелі ІВ як цінну заставу для отримання кредитів.

Більше того, багато компаній - особливо ті, що мають гарну кредитну історію або пройшли кілька раундів фінансування - часто стикаються з тим, що їхні матеріальні активи вже передані в заставу. За такого сценарію інтелектуальна власність часто залишається основним необтяженим активом, доступним для забезпечення додаткового фінансування. Оскільки підприємства продовжують впроваджувати інновації та розширювати свої портфелі об'єктів інтелектуальної власності, розмір і вартість цих портфелів зростає, і вони стають дедалі привабливішими для фінансових установ як заставка...

3. Ліцензійні угоди

Ліцензійні угоди пропонують потужну стратегію отримання доходів від інтелектуальної власності, яка може залучити інвесторів або забезпечити додаткове фінансування. Надаючи іншим компаніям право на використання певних активів ІВ в обмін на роялті або гонорари, бізнес може створити стабільні потоки доходів, які демонструють практичну цінність і ринковий попит на свої інновації.

Більше того, ліцензування може відкрити двері до нових ринків або застосувань для вашої ІВ, на які у вашої компанії може не вистачити ресурсів, щоб вийти самостійно. Таке розширення охоплення може значно підвищити сприйнятту цінність ваших інтелектуальних активів. Деякі інвестори та фінансові фірми навіть пропонують спеціалізоване фінансування за рахунок роялті, надаючи авансовий капітал в обмін на відсоток від майбутніх ліцензійних надходжень. Такий підхід може бути особливо привабливим для компаній з багатообіцяючою ІВ, але обмеженими грошовими потоками...

4. Інвестиції в акціонерний капітал

Потужний портфель об'єктів ІВ може бути привабливим для інвесторів в акціонерний капітал, особливо в технологічних секторах, де інтелектуальні активи часто становлять основну цінність компанії. Згідно зі звітом LexisNexis "Інноваційний імпульс 2023", інформаційні технології, хімічні речовини та матеріали, електроніка та напівпровідники домінують у п'ятірці найбільш активних інноваторів, які прагнуть отримати захист ІВ (після фармацевтичної галузі, яка посіла перше місце).

Венчурні капіталісти та ангельські інвестори все більше усвідомлюють важливість ІВ для встановлення та утримання лідерства на ринку, і це має значний вплив на оцінку та потенціал фінансування стартапів та компаній на стадії зростання, які шукають інвестиції. Відомство США з патентів і торговельних марок (USPTO) повідомляє, що перший патент компанії збільшує венчурне фінансування на 76% протягом трьох років і збільшує фінансування від первинного публічного розміщення акцій на 128%. Крім того, дослідження показують, що середньорічна медіанна оцінка ангельських угод в середньому на 93,2% більша для компаній з патентами. Отже, шукаючи інвестиції в акціонерний капітал, дуже важливо чітко сформулювати, як ваша ІВ забезпечує стійку конкурентну перевагу або відкриває нові ринкові можливості...

5. Стратегічні партнерства

Стратегічні партнерства, засновані на інтелектуальній власності, можуть запропонувати потужний шлях для залучення капіталу та прискорення зростання. Співпрацюючи з великими компаніями, які мають додаткові ресурси або доступ до ринків, менші фірми, багаті на інтелектуальну власність, можуть отримати фінансування, цінну операційну підтримку та розширити охоплення ринку. Такі партнерства можуть набувати різних форм, від простих ліцензійних угод до більш складних спільних підприємств, де обидві сторони вносять активи і поділяють ризики та винагороди.

Останніми роками на стратегічні партнерства у сфері ІВ дедалі більше впливають міркування сталого розвитку. Дедалі більше компаній, особливо тих, що мають значні патентні портфелі, узгоджують свої стратегії з глобальними цілями сталого розвитку. Ця тенденція змінює підхід деяких компаній - і навіть секторів - до співпраці на основі ІВ, зосереджуючи увагу на розробці та використанні сталих технологій...

Стратегічні партнерства у сфері ІВ можуть створити значний синергетичний ефект, якщо вони ефективно структуровані, дозволяючи обом сторонам використовувати сильні сторони одна одної. Для компанії-власника ІВ це може означати доступ до капіталу, виробничих потужностей, мереж дистрибуції або напрацьованої клієнтської бази. Для більшого партнера це часто означає можливість швидко отримати інноваційні технології або вийти на нові ринки, не витрачаючи час і ризики, пов'язані з власними розробками. У контексті партнерств, орієнтованих на сталий розвиток, ці переваги можуть поширюватися на покращення репутації, доступ до "зелених" ринків і відповідність дедалі суворішим екологічним нормам...» (*Keegan Caldwell. Five Proven Strategies for Leveraging IP to Raise Capital // IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2024/09/11/five-proven-strategies-leveraging-ip-raise-capital/id=181124/>). 11.09.2024*).

«Органи захисту патентів (РАЕ) викликали значні дебати у світі патентного права та антимонопольного законодавства. РАЕ, яких зазвичай називають «патентними тролями», — це організації, які отримують патенти не для створення інновацій чи виробництва продуктів, а для захисту патентних прав передбачуваних порушників. Їхня бізнес-модель базується на отриманні доходу за рахунок ліцензійних зборів або розрахунків, часто без створення будь-яких фактичних продуктів, пов'язаних із патентами, якими вони володіють...

РАЕ, як правило, зосереджуються на патентах, які є широкими, широко застосовними та часто досить розпливчастими, щоб їх можна було тлумачити різними способами. Ці характеристики спрощують РАЕ заявити про порушення, оскільки вони можуть стверджувати, що широкий спектр продуктів або технологій підпадають під сферу їх патентних претензій.

Для компаній це може бути особливо складним, оскільки продукти, які включають численні технології, такі як смартфони, програмні платформи або складне обладнання, частіше випадково використовують технологію, запатентовану РАЕ.

У деяких випадках РАЕ зосереджуються на патентах, які охоплюють стандартні технології, зокрема в таких галузях, як телекомунікації чи розробка програмного забезпечення.

Коли технологія стає стандартною, тобто широко застосовується в галузі, РАЕ, які контролюють патенти, пов'язані з цією технологією, отримують

значний вплив на компанії, які повинні використовувати її, щоб залишатися конкурентоспроможними. Це дозволяє РАЕ вимагати більших ліцензійних зборів або розрахунків, знаючи, що цільова компанія не має іншого вибору, окрім як виконувати вимоги.

Підприємствам, які працюють у секторах, схильних до судових процесів РАЕ, необхідний проактивний підхід. Це починається з проведення ретельного аудиту технологій, вбудованих у ваші продукти, щоб переконатися, що вони не порушують жодних патентів, якими може володіти РАЕ.

Якщо ваша компанія покладається на стандартні технології, подумайте про приєднання до галузевих груп або організацій, що встановлюють стандарти, які можуть забезпечити колективні переговори під час роботи з РАЕ. Ще одна ефективна тактика — створення сильного захисного портфеля патентів. Маючи власні патенти, ви створюєте можливість для перехресних ліцензійних угод, що може служити стримуючим фактором для РАЕ. Якщо РАЕ знає, що ваша компанія має цінні патенти, які можуть бути використані у зустрічному позові, він може бути менш імовірним, щоб націлити на вас несерйозний судовий процес...

У відповідь на зростаючий вплив РАЕ багато компаній звернулися до захисних стратегій агрегування патентів. Захисне агрегування стосується практики придбання патентів, які можуть стати мішенню РАЕ, і поміщення їх у колективний пул, де вони захищені від агресивних дій правоохоронних органів. Такі організації, як RPX і Open Invention Network, пропонують такі послуги, дозволяючи підприємствам спільно захистити себе від судових процесів РАЕ, беручи участь у цих спільних стратегіях ІВ.

Захисні патентні пули можуть бути дуже ефективними для зниження ризику судових процесів РАЕ, оскільки вони вилучають цінні патенти з ринку, де РАЕ інакше могли б їх придбати. Для підприємств, які часто стають мішенню РАЕ, приєднання до захисного патентного пулу може забезпечити негайне полегшення, зменшивши ймовірність подання до суду через ключові технології.

Однак оборонна агрегація не позбавлена проблем. Це вимагає ретельної координації між компаніями та готовності співпрацювати з колегами в галузі, що не завжди може відповідати конкурентним інтересам компанії.

З цієї причини компаніям слід оцінювати потенційні переваги захисного агрегування в кожному конкретному випадку, враховуючи такі фактори, як галузеві стандарти, ринкова позиція та вразливість судових процесів РАЕ. Компанії, зацікавлені в дослідженні захисної агрегації, повинні звернутися до юриста, щоб визначити найкращий спосіб участі в цих зусиллях без шкоди для власних конкурентних переваг...

Іншою реакцією на загрозу, яку представляють РАЕ, є використання страхування інтелектуальної власності (ІВ). Страхування інтелектуальної власності може покрити як судові витрати на захист від судових процесів РАЕ, так і збитки чи врегулювання, які можуть виникнути в результаті таких позовів.

Для багатьох підприємств, особливо для малих і середніх підприємств (МСП), страхування інтелектуальної власності пропонує практичне рішення щодо непередбачуваності загроз РАЕ.

Страхування інтелектуальної власності також може слугувати стратегічним інструментом під час переговорів з РАЕ. Знаючи, що вони забезпечені страхуванням, компанії можуть відчувати себе більш впевненими у відстоюванні вимог РАЕ або судових претензіях, а не швидко врегулювати їх, щоб уникнути судових витрат.

Це, у свою чергу, може послабити позицію РАЕ, оскільки багато РАЕ покладаються на очікування, що їхні цілі вирішать миритися, а не брати участь у дорогих судових битвах...

Забезпечивши страхування інтелектуальної власності, підприємства можуть краще керувати фінансовими ризиками, пов'язаними з судовими процесами РАЕ, і більше зосереджуватися на інноваціях, а не на правовому захисті...» (*Patent Assertion Entities (PAEs) and Their Impact on Antitrust Laws // PatentPC* (<https://patentpc.com/blog/patent-assertion-entities-paes-and-their-impact-on-antitrust-laws>). 13.09.2024).

«У переповненому ринку кав'ярень та обсмажувальних фабрик створення унікальної ідентичності бренду має важливе значення для того, щоб виділитися з-поміж конкурентів. Хоча захист "центральної" інтелектуальної власності (ІВ), такої як назви брендів, логотипи та доменні імена, є абсолютно необхідним, стратегічно визначена та підтримувана "вторинна" інтелектуальна власність є ключовим шляхом до створення сильної ідентичності бренду та його впізнаваності. Термін "вторинна" інтелектуальна власність ...охоплює торговельну марку, авторське право та патентування таких об'єктів, як назви напоїв, кавові суміші, оформлення меню, фірмовий стиль/дизайн інтер'єру (специфічні, впізнавані меблі, кольори, мистецькі інсталяції тощо), а також дизайн упаковки, що є високоцінними активами, вартість яких визначається доходами від продажів, силою асоціації з брендом, або іншими факторами, що мають важливе значення для досягнення стратегічних цілей...»

Вторинна ІВ дозволяє кав'ярням, обсмажувальникам та іншим підприємствам харчової промисловості захистити цінні елементи бренду, щоб диференціювати себе на ринку, де використання загальних назв продуктів часто є неминучим.

Торгові марки - це добре відома форма захисту прав інтелектуальної власності, яка охоплює назви, логотипи та інші основні елементи бренду. Однак цей захист часто не може поширюватися достатньо далеко в галузях, які використовують загальні терміни для позначення продуктів. Наприклад, складно зареєструвати торговельну марку для таких назв напоїв, як "еспreso" або "капучино", оскільки вони є загальноновживаними, стандартними галузевими

термінами. У таких випадках компаніям потрібно зосередитися на вторинних об'єктах права інтелектуальної власності, таких як фірмові назви напоїв, специфічні кавові суміші та навіть кольорові схеми, що асоціюються з їхнім брендом.

Товарний вигляд - це ще одна форма вторинного захисту ІВ, яка може допомогти кав'ярням захистити дизайн інтер'єру, планування та естетику їхнього простору, специфічну тривимірну упаковку або маркування продукту, а також ароматизатори. Захист товарних знаків особливо важливий у галузі, де атмосфера та клієнтський досвід відіграють важливу роль у залученні та утриманні клієнтів. Захищаючи ці елементи, підприємства можуть запобігти копіюванню конкурентами зовнішнього вигляду їхнього магазину або конкретних продуктів, що часто є основним фактором ідентичності бренду.

Нарешті, захист авторських прав слід використовувати для захисту творчих робіт, таких як меню, веб-сайти та мистецтво, що використовується на упаковках кавових зерен, чашках тощо. У кавовій індустрії багато обсмажувальників використовують унікальні малюнки на упаковці, щоб відрізнити свою продукцію. Авторське право на ці елементи (на додаток до інших форм захисту ІВ) ускладнює для конкурентів імітацію малюнків на пакетах з кавою або описів у меню, які надають бренду його відмінну рису...» **(Beyond the Basics: Leveraging Secondary IP to Protect and Elevate Coffee Shop Branding in a Crowded Market // McKee Voorhees & Sease PLC (<https://www.filewrapper.com/beyond-the-basics-leveraging-secondary-ip-to-protect-and-elevate-coffee-shop-branding-in-a-crowded-market/>). 18.09.2024).**

«Негативна застава» інтелектуальної власності є поширеним явищем у венчурному кредитуванні, але її наслідки часто можуть бути неправильно зрозумілими. Деякі кредитори можуть бути здивовані, виявивши, що це не завжди забезпечує захист, на який вони можуть розраховувати у випадку дефолту.

...кредитори можуть вжити заходів для пом'якшення ризиків виключення інтелектуальної власності з пакету застави до того, як виникне сценарій примусового виконання.

Відповідна ретельна перевірка виявить обсяг зареєстрованої на федеральному рівні інтелектуальної власності позичальника та чи існують будь-які юридичні оскарження або звинувачення в порушенні, які можуть вплинути на її вартість або корисність для бізнесу. Кредиторів заохочують використовувати цю інформацію для глибшого розуміння підходу компанії та стратегії щодо її інтелектуальної власності, включаючи її відносну важливість (з точки зору історичних результатів і майбутніх операційних очікувань) і цінність (як як безперервне підприємство, так і в сценарій ліквідації).

Кредитори можуть також спробувати підтвердити, чи заборонено позичальнику надавати заставні інтереси в будь-якій його ліцензованій

інтелектуальній власності згідно з умовами відповідних ліцензійних угод, і розглянути будь-які додаткові ризики, що виникають у зв'язку з такими положеннями.

Кредиторам рекомендується оцінити обсяг заяв щодо інтелектуальної власності в кредитній документації, щоб переконатися, що вони забезпечують належний захист у світлі бізнес-стратегії позичальника та його залежності від своєї інтелектуальної власності.

Кредиторів також заохочують переконатися, що звітність, яку вони отримують щодо портфеля інтелектуальної власності позичальника, забезпечує достатню видимість активів інтелектуальної власності позичальника.

Погоджуючись покладатися на негативну заставу, розсудливі кредитори підтвердять, що відповідні умови в кредитній документації складено належним чином. Наприклад, венчурні кредитори зазвичай включають угоду про «подвійну негативну заставу», яка забороняє позичальнику надавати негативну заставу на свою інтелектуальну власність третім сторонам, щоб гарантувати, що пізніше він зможе отримати забезпечення інтелектуальної власності позичальника, не викликаючи дефолту за умовами позичальника. інші договори.

Крім того, позикодавці піклуються про те, щоб позичальник не міг використовувати угоду про відчуження або продаж активів для розпорядження істотною інтелектуальною власністю, яку він не міг би фінансувати через негативну заставу. Кредитори можуть звернути особливу увагу на потенційні лазівки, коли позичальник має (або може мати в майбутньому) дочірні компанії, які не є сторонами позики за кредитною лінією. У результаті цього занепокоєння «несуттєвим дочірнім компаніям» або подібним сторонам, які не займаються позиками, часто забороняється володіти істотною інтелектуальною власністю.

Нарешті, кредитори можуть захотіти підтвердити, що зобов'язання, забезпечені заставою позичальника, включатимуть будь-які потенційні судові рішення за порушення контракту внаслідок порушення позичальником негативної застави. У разі покриття (і припущення, що вартість застави позичальника перевищує суму заборгованості позикодавцеві), позикодавець може застосувати засоби правового захисту щодо інших активів позичальника, щоб виконати своє рішення. Це визначення може залежати від положень кредитної угоди про відшкодування збитків і витрат, які суди часто тлумачать вузько, тому ясність є ключовою.

Деякі кредитори можуть прагнути зміцнити свою позицію застави щодо інтелектуальної власності, оскільки позичальник відчуває значні труднощі, часто у зв'язку з погодженням відмовитися від існуючого дефолту або відмовитися від нього. Це може бути доцільним за деяких обставин, хоча кредитори повинні робити це лише після розгляду будь-яких потенційних репутаційних ризиків, враховуючи реляційні аспекти ринку венчурного кредитування та будь-які потенційні проблеми з шахрайським переказом і

перевагами, які можуть дозволити керуючому у справі про банкрутство «відібрати» певні передача майна, включаючи заставу, здійснена позичальником до банкрутства.

Креативні кредитори іноді можуть віддати перевагу чомусь іншому, ніж угода про чисту негативну заставу.

Наприклад, деякі кредитори можуть включати концепцію «застави застави», згідно з якою позичальник зобов'язаний надати заставний інтерес у своїй інтелектуальній власності після настання певних тригерних подій (таких як непогашені позики, що перевищують визначений поріг або порушення певних показники фінансової ефективності).

Хоча це не є поширеним явищем у сфері венчурного кредитування, венчурні кредитори могли б альтернативно включити механізм «ціни відступу», який зазвичай використовується в операціях із забудовою нерухомості, коли позичальник може звільнити частину своєї застави після узгодженої виплати непогашеної позики або задоволення інших умов.

Ці підходи виходять за рамки подвійного рішення про те, чи включити (чи виключити) інтелектуальну власність як заставу, але можуть спричинити делікатне обговорення перед закриттям, коли вони чутливі до свого важеля впливу та переговорної позиції та можуть мати інші недоліки, залежно від обставин...» (*Martin Goodlett, Justin Hewett, Eric Goldberg, Laurie Hutchins. nsuring positive outcomes with negative pledges in venture lending // DLA Piper US* (<https://www.dlapiper.com/en-us/insights/publications/2024/09/ensuring-positive-outcomes-with-negative-pledges-in-venture-lending>). 17.09.2024).

«Власники транспортних засобів і водії по всій країні повинні бути наготові щодо небезпечних і потенційно смертоносних підроблених автозапчастин, оскільки Національний координаційний центр прав інтелектуальної власності (IPR Center) запускає свою нову кампанію «Пригальмуйте підробки».

З 23 вересня по 1 грудня IPR Center ділитиметься порадами та ресурсами, щоб навчити споживачів, як зупинити підробки, виявляючи та уникаючи несправних автозапчастин, зокрема останнє повідомлення громадської безпеки. Кампанія була запущена за підтримки Національної безпеки США (HSI), митної та прикордонної служби США (CBP), автомобільної ради з боротьби з підробками та Національного управління безпеки дорожнього руху (NHTSA). Кампанія послідувала за нещодавнім сповіщенням споживачів про подушки безпеки, які закликали покупців і власників вживаних автомобілів остерігатися дешевих, неякісних змінних подушок безпеки, які можуть спричинити смерть або серйозні травми під час аварії...

CBP конфіскував понад 211 000 підроблених автомобільних запчастин у 2024 фінансовому році, що майже вдвічі перевищує кількість підроблених автомобільних запчастин, вилучених у попередньому році. З них CBP

конфіскував понад 490 підроблених подушок безпеки, що більш ніж у 10 разів перевищує кількість підроблених подушок безпеки, вилучених у 2023 фінансовому році.

HSI також має близько 40 відкритих розслідувань щодо підроблених автомобільних запчастин...» (*Automotive Safety Awareness Campaign Warns Consumers About Counterfeit Airbags // Homeland Security Investigations* (<https://www.dhs.gov/hsi/news/2024/09/23/automotive-safety-awareness-campaign-warns-consumers-about-counterfeit-airbags>). 23.09.2024).

«...Оскільки ваш бізнес запускає нові продукти, бренди та послуги, стратегічне планування інтелектуальної власності має вирішальне значення для захисту ваших інновацій і реалізації цінних ідей, що лежать в основі вашого бізнесу, щоб максимізувати рентабельність інвестицій (ROI).

Першим кроком у будь-якій стратегії інтелектуальної власності є оцінка рентабельності інтелектуальної власності, якою ви вже володієте. Це передбачає комплексну перевірку ваших патентів, торгових марок, авторських прав і комерційних секретів, щоб визначити, які активи створюють цінність. Якщо ви ще офіційно не захистили свою інтелектуальну власність, перегляньте свої інновації, брендинг, маркетингову підтримку, фотографії, технічні документи, важливу бізнес-інформацію, внутрішні та зовнішні процеси. Це ваші ІВ-активи.

Розгляньте такі запитання: які активи інтелектуальної власності приносять прибуток, залучають інвестиції чи підвищують репутацію вашого бренду? Чи є якісь недовикористані активи, які можна було б монетизувати через ліцензування чи партнерство?

Розуміння того, що працює, дає змогу визначити пріоритети ресурсів і зосередитися на найцінніших аспектах вашого портфолію. Це також допомагає виявити прогалини, де може знадобитися додатковий захист ІВ, щоб захистити вашу позицію на ринку. Наприклад, якщо конкретний патент має ключове значення для успіху вашої продуктової лінії, забезпечення його надійності та можливості виконання повинно бути головним пріоритетом.

Плануючи нову інтелектуальну власність, важливо передбачити конкурентну ситуацію. Якби всі ваші конкуренти вирішили наслідувати вашу інновацію, що б це означало для вашого бізнесу та ринку цього товару чи послуги? Цей уявний експеримент змушує вас розглянути як захисну, так і наступальну роль захисту ІВ.

З точки зору оборони, потужний захист ІВ може завадити конкурентам зменшити вашу частку ринку шляхом копіювання ваших інновацій. З іншого боку, бути одноосібним власником унікальної технології чи бренду може забезпечити значну конкурентну перевагу, потенційно призводячи до вищої ринкової оцінки, більшого інтересу інвесторів і доходів від ліцензій.

Цінність вашої ІВ не лише фінансова. Володіння ексклюзивними правами на новаторську технологію чи відмітний бренд може підвищити статус вашої компанії в галузі. Цей «інноваційний вплив» не тільки приваблює найкращих талантів і партнерів, але й підвищує престиж вашого бренду серед клієнтів і акціонерів.

Для багатьох підприємств, особливо для тих, які мають брати до уваги акціонерів, стратегічна цінність ІВ виходить за рамки миттєвих фінансових прибутків. Інвестори часто розглядають потужний портфель інтелектуальної власності як ознаку довгострокової життєздатності та потенціалу зростання компанії. Добре керована стратегія інтелектуальної власності може підвищити акціонерну вартість шляхом створення нових джерел доходу, підвищення капіталу бренду та забезпечення впливу на переговори або придбання.

Корпоративні керівники все більше визнають, що ІВ відіграє вирішальну роль у корпоративному управлінні. Ефективний захист та ефективне використання активів інтелектуальної власності може стати головним фактором загального успіху компанії, впливаючи на все – від цін на акції до корпоративної репутації...» (*Catherine Cavella. How to Plan Your Intellectual Property for Your Business // IP Works Law (<https://ipworkslaw.com/how-to-plan-your-intellectual-property-for-your-business/>). 18.09.2024*).

«...Багато людей не замислюються над тим, що станеться з їхньою торговою маркою після їхньої смерті, якщо припустити, що вони володіють бізнесом повністю або частково...»

Визначаючи, що станеться з вашим знаком після вашої смерті, важливо вирішити не лише те, хто отримає активи торговельної марки, але й те, хто повинен володіти бізнесом, пов'язаним зі знаком, оскільки ці дві юридичні властивості є нероздільними, і будь-яке відокремлення знака від бізнесу загрожує втратою прав на знак. Визначення того, хто найкраще підходить для володіння вашим знаком - фізична чи юридична особа, залежить від обставин і намірів власника знака, а також від того, з ким власник знака має намір продовжувати вести бізнес. Отже, так само, як важливо висловити свої побажання щодо того, що ви хотіли б, щоб сталося з вашими "речами" після вашої смерті, ви повинні вирішити, хто буде наступним власником бізнесу і як ви можете забезпечити передачу знака разом з бізнесом і, відповідно, збереження чинності або оновлення будь-яких реєстрацій...» (*Rafael Bultz, Alex Butterman. Trademark ownership and what happens to your trademark when you die // Dunlap Bennett & Ludwig PLLC (<https://www.dblawyers.com/trademark-ownership-and-what-happens-to-your-trademark-when-you-die/>). 20.09.2024*).

Турецька Республіка

«Турецький стрілець Юсуф Дікеч планує зареєструвати торгову марку на свою знамениту стрілецьку стійку, яка стала вірусною сенсацією під час Олімпійських ігор у Парижі...»

Таке рішення було прийнято після того, як Дікеч отримав широку увагу після того, як разом зі своїм товаришем по команді Севвалом Ілайдою Тарханом завоював срібну медаль у змішаних командних змаганнях зі стрільби з пневматичного пістолета на 10 метрів. ...Дікеч вже подавав заявки на реєстрацію торгової марки на свою стійку, після чого кілька неправомірних заявок були відхилені...

На відміну від багатьох інших стрільців, Дікеч не використовував ніякого додаткового спорядження і покладався виключно на свій неозброєний зір... Спокійний і розслаблений вигляд Дікеча, який у звичайній футболці, з однією рукою в кишені, стояв у впевненій, але розслабленій позі, цілячись на Паризьких іграх, привернув увагу всього світу. Вона злетіла до небес після того, як фотографія пози Дікеча швидко розлетілася по інтернету, зробивши турецького снайпера інтернет-сенсацією.

Відтоді ця позиція була прийнята спортсменами в різних видах спорту, особливо у футболі, як спосіб відсвяткувати свої досягнення...

Зареєструвавши свою стійку, Дікеч сподівається захистити свій унікальний стиль і гарантувати, що він буде використовуватися належним чином і за його згодою. Цей крок не лише захищає його права, але й підкреслює зростаючу важливість управління спортсменами своїми особистими брендами, особливо в епоху, коли вірусні моменти можуть швидко поширюватися і жити власним життям» (*Yusuf Dikec eyeing to trademark viral Paris Olympics shooting stance // Living Media India Limited (<https://www.indiatoday.in/sports/other-sports/story/yusuf-dikec-paris-olympics-viral-shooting-stance-trademark-coach-2592745-2024-09-03>). 03.09.2024*).

Федеративна Демократична Республіка Ефіопія

«...Управління інтелектуальної власності Ефіопії (EIPA) керує та реалізує політику Ефіопії щодо прав інтелектуальної власності. Основними законами країни про інтелектуальну власність є Декларація про винаходи, незначні винаходи та промислові зразки № 123/1995, Декларація про реєстрацію та захист торгових марок № 501/2006, Декларація про захист авторських прав і суміжних прав № 410/2004 і Розпорядження № 1068/2017 щодо прав селекціонерів рослин. Наразі Ефіопія не є членом жодної регіональної організації інтелектуальної власності, і всі реєстрації ІВ здійснюються на національному рівні.»

Ефіопія є учасником Марракеської угоди ВОІВ. Уряд висловив намір приєднатися до Бернської конвенції, Паризької конвенції та Мадридського протоколу. Оскільки вступ Ефіопії до СОТ не завершено, вона не є учасником Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS). Уряд *Efionii* встановив кінцевий термін до 2026 року для нації, щоб стати членом Світової організації торгівлі.

Агентства, відповідальні за дотримання прав інтелектуальної власності в Ефіопії, включають Міністерство торгівлі та регіональної інтеграції (MOTRI); Управління запобігання та контролю неякісних і фальсифікованих ліків, підрозділ Ефіопського управління харчових продуктів і медикаментів (EFDA); Федеральна поліція Ефіопії (EFP); і Міністерство доходів Ефіопії, митний відділ...» (2024 *Investment Climate Statements: Ethiopia // U.S. State Department* (<https://www.state.gov/reports/2024-investment-climate-statements/ethiopia/>). 09.2024).

Федеративна Республіка Нігерія

«Президентський комітет з фіскальної політики та податкових реформ запропонував запровадити 0% ПДВ на інтелектуальну власність та послуги в рамках ширшої ініціативи зі стимулювання експортного сектору Нігерії.

Ця реформа є однією з семи ключових змін у запропонованому режимі ПДВ, покликаному реформувати податкову систему країни.

...запропонований режим ПДВ, який запроваджує 0% ставку ПДВ на експорт послуг та інтелектуальної власності з метою підвищення глобальної конкурентоспроможності, контрастує з чинним режимом, який обкладає цей експорт ПДВ, роблячи його більш дорогим і менш привабливим на міжнародному рівні.

"Експорт послуг та інтелектуальної власності буде обкладатися ПДВ за ставкою 0%, що сприятиме зростанню експорту", - йдеться в заяві щодо запропонованого режиму ПДВ.

...понад 97% малих та середніх підприємств (МСП) будуть звільнені від сплати ПДВ.

Ця зміна спрямована на спрощення ведення бізнесу та зменшення адміністративного навантаження на малі підприємства, що дозволить їм зосередитися на зростанні та розширенні. На противагу цьому, чинний режим ПДВ вимагає від багатьох малих підприємств сплачувати ПДВ, що додає складності та збільшує витрати на дотримання вимог законодавства, що може перешкоджати розширенню їхньої діяльності...

Створюючи більш справедливу систему розподілу, запропоновані реформи мають на меті сприяти фіскальній справедливості та зменшенню конфліктів щодо розподілу доходів» (*Caleb Obiowo. Proposed VAT reforms offer*

0% tax on intellectual property and export of services // Nairametrics (https://nairametrics.com/2024/09/10/proposed-vat-reforms-offer-0-tax-on-intellectual-property-and-export-of-services/). 10.09.2024).

«...Основні закони, що регулюють права інтелектуальної власності (ІВ) у Нігерії:

- *Закон про авторське право:* захищає оригінальні літературні, художні, музичні, аудіовізуальні, звукозаписи, трансляції та інші творчі твори. Адмініструється Комісією з авторських прав Нігерії. Закон надає виключні права власникам авторських прав, включаючи відтворення, публікацію, виконання, адаптацію та розповсюдження їхніх творів. Він засновує Нігерійську комісію з авторських прав (NCC) як регулюючий орган, відповідальний за адміністрування та захист авторських прав у Нігерії.
- *Закон про патенти та зразки:* він передбачає реєстрацію та охорону винаходів, промислових зразків і корисних моделей, а також засоби захисту від порушень. Дія Закону ведеться Реєстратором патентів і зразків при Федеральному міністерстві промисловості, торгівлі та інвестицій.
- *Закон про торговельні марки:* Закон передбачає реєстрацію та захист торговельних марок, а також засоби правового захисту від порушення торгових марок. Його адмініструє Реєстр торгових марок, патентів і зразків при Федеральному міністерстві торгівлі та інвестицій.
- *Закон про товарні знаки:* забороняє використання неправдивих торгових описів товарів і послуг. Він спрямований на захист споживачів від введення в оману щодо природи, якості або походження продуктів, які вони купують. Закон надає судам повноваження видавати накази про конфіскацію та знищення товарів із неправдивими торговими описами. Виконання Закону забезпечується Організацією стандартів Нігерії (SON) і митною службою Нігерії. Інспектори SON мають повноваження входити в приміщення, перевіряти товари та конфіскувати ймовірну контрафактну продукцію.
- *Закон про охорону сортів рослин:* Закон передбачає охорону нових сортів рослин, заохочує інвестиції в селекцію рослин і розвиток сортів сільськогосподарських культур, а також створює Управління з охорони сортів рослин при Національній раді з насіння сільськогосподарських культур для виконання закону. Офіс відповідає за надання прав селекціонерам, ведення реєстру та сприяння передачі/ліцензування прав.
- *Закон про топографію інтегральних схем:* Закон передбачає охорону оригінальних макетів (топографій) інтегральних схем. Він спрямований на заохочення інвестицій та інновацій у напівпровідниковій промисловості шляхом надання ексклюзивних прав розробникам оригінальних інтегральних схем. Закон засновує реєстр топографій інтегральних мікросхем і надає Реєстру повноваження керувати законом.

...засоби правового захисту від порушення інтелектуальної власності в Нігерії:

Цивільні засоби правового захисту:

- Збитки: Суд може присудити компенсацію збитків власнику прав інтелектуальної власності (ПІВ), щоб покрити грошову вартість заподіяної шкоди та втраченої вигоди внаслідок порушення. Це має на меті поставити правовласника в положення, в якому він був би, якби порушення не відбулося.

Сума збитків визначається на основі таких факторів, як масштаб порушення, прибуток, отриманий порушником, і збиток, завданий бізнесу правовласника. Збитки можуть бути збільшені за умисне або грубе порушення, щоб служити стримуючим фактором...

- Облік прибутку: суд може зобов'язати порушника відзвітувати та повернути будь-який неправомірний прибуток, отриманий від порушення. Цей засіб запобігає неправомірному збагаченню порушника через його протиправні дії. Правовласник повинен підтвердити прибуток порушника, а порушник може відрахувати законні витрати

- Судові заборони: суди можуть видати судові заборони, щоб запобігти подальшій правопорушній діяльності порушника.

- Доставка для знищення: суди можуть наказати доставити та знищити правопорушні продукти, форми та виробничі пристрої, щоб запобігти подальшим порушенням.

- Присудження витрат: стороні, яка виграла справу про порушення, може бути присуджено судовий збір, судові витрати та інші адміністративні витрати.

Кримінально-правові засоби:

- Штрафи та тюремне ув'язнення: Закон про торговельні марки передбачає кримінальне покарання у вигляді штрафів і тюремного ув'язнення за порушення прав на торговельну марку.

- Неправдиві записи в реєстрі: Розділ 60 Закону про торговельні марки передбачає кримінальну відповідальність за внесення неправдивих записів у реєстр торгових марок, що карається позбавленням волі на строк до 7 років

Правова система Нігерії передбачає як цивільні, так і кримінальні засоби правового захисту для розгляду порушень інтелектуальної власності...» (*Available Legal Remedies for Intellectual Property Infringement in Nigeria // Adeola Oyinlade & Co. (<https://www.adeolaoyinlade.com/en/available-legal-remedies-for-intellectual-property-infringement-in-nigeria/>). 07.09.2024*).

«Національне управління з питань придбання та просування технологій (NOTAP) заявило, що винахідники творчої інтелектуальної власності можуть володіти виключними правами на свої роботи лише протягом 20 років.

Після цього терміну винахід переходить у суспільне надбання і може бути використаний будь-якою особою.

Про це повідомила генеральний директор NOTAP Обіагелі Амадіобі на прес-конференції, присвяченій Африканському дню технологій та інтелектуальної власності, що відбулася у четвер в Абуджі...

Ця заява з'явилася на тлі нещодавніх суперечок щодо володіння правами інтелектуальної власності на пісні музичних виконавців і необхідності отримання дозволу від оригінального виконавця.

Вона зазначила, що вшанування відповідає резолюції, ухваленій Організацією африканської єдності, яка зараз є Радою міністрів Африканського Союзу та Асамблеєю глав держав і урядів в Аддис-Абебі, Ефіопія, в липні 1999 року.

Резолюція мала на меті сприяти подальшому підвищенню обізнаності та розвитку системи захисту прав інтелектуальної власності в африканських державах-членах...» (*Damilola Aina. Intellectual property rights expire after 20 years, NOTAP reveals // Punch Nigeria Limited (<https://punchng.com/intellectual-property-rights-expire-after-20-years-notap-reveals/>). 12.09.2024*).

Швейцарська Конфедерація

«На тлі зростаючої екологічної обізнаності споживачів підприємства розвивають свою екологічну прихильність і ефективно повідомляють про це не лише у своїх рекламних заявах, але й через торгові марки. Отже, «зелені торгові марки» стають все більш поширеними також у Швейцарії...

На даний момент у Швейцарії немає спеціального законодавства щодо зелених торгових марок. Однак реєстрація зеленої торговельної марки все ще може бути проблемою за чинною швейцарською системою торгових марок. Заявки на екологічні торгові марки, які містять прямі екологічні претензії, можуть отримати відмову; найбільш очевидною підставою для такої відмови на абсолютних підставах є те, що товарний знак вважається описовим. Однак іншою потенційною підставою для відмови є те, що торгова марка вважається оманливою або суперечить чинному законодавству (див. статтю 2 Закону Швейцарії про захист торгових марок (ТmPA))...

Не лише реєстрація, але й використання зелених торгових марок пов'язане з різними юридичними аспектами, особливо якщо заявлені екологічні стандарти не дотримуються. У таких випадках можуть виникнути питання, серед іншого, щодо дотримання законодавства про недобросовісну конкуренцію, а також щодо того, чи використовуються ці "зелені" торгові марки у спосіб, що захищає права інтелектуальної власності...» (*Simone Brauchbar Birkhäuser and Olivia Zingg. How to protect green trademarks under Swiss law amid registration and enforcement challenges // Law Business Research (<https://www.worldtrademarkreview.com/review/the-trademark-prosecution-review/2025/article/how-protect-green-trademarks-under-swiss-law-amid-registration-and-enforcement-challenges>). 13.09.2024*).

Японська Держава

«У жовтні в Японії відбудеться перегляд системи, який призведе до збільшення витрат з власної кишені пацієнтів, які обирають оригінальні ліки з простроченим патентом, а не їхні генеричні аналоги.

Перегляд спрямований на зниження загальних витрат на медицину в країні шляхом заохочення використання генеричних препаратів, які мають таку ж ефективність, як і оригінальні ліки, але коштують дешевше...

Згідно з оновленою системою, пацієнти сплачуватимуть чверть різниці в ціні між оригінальними та генеричними препаратами на додачу до власних витрат, які зазвичай становлять від 10 до 30 відсотків витрат на лікування.

Однак оновлена система не поширюватиметься на випадки, коли лікарі виписують оригінальні ліки або коли в аптеках відсутні генеричні альтернативи» (*Out-of-Pocket Costs for Off-Patent Drugs to Rise in Oct // Jiji Press* (<https://jen.jiji.com/jc/eng?g=eco&k=2024091400379>). 14.09.2024).

Всесвітня організація інтелектуальної власності

«...ВОІВ випустила новий Інструментарій зі збереження, який допоможе національним законодавцям у розробці положень авторського права для цифрового збереження культурних матеріалів. Цей інструментарій враховує потребу в оновленні правової бази, про яку свідчать нещодавні інциденти, такі як пожежа в Кейптаунському університеті у 2021 році, що призвела до безповоротної втрати африканської культури та історії, оскільки бібліотечна колекція не мала цифрових резервних копій. Такі групи, як "Електронна інформація для бібліотек" (EIFL), разом з іншими брали участь у процесі розробки інструментарію, який охоплює ключові елементи програм збереження та фактори, які слід враховувати при розробці винятків з авторського права. Цей посібник, що з'явився в результаті обговорень авторського права в ВОІВ, є значним кроком у розширенні можливостей бібліотек, архівів і музеїв у збереженні культурної спадщини за допомогою сучасних цифрових технологій. Хоча цей інструментарій зосереджений на копіюванні для збереження, EIFL зазначає, що ВОІВ також починає розробляти подальший інструментарій щодо доступу до збережених матеріалів...» (*EIFL welcomes WIPO toolkit on preservation // EIFL (Electronic Information for Libraries)* (<https://www.eifl.net/news/eifl-welcomes-wipo-toolkit-preservation>). 02.09.2024).

«...Звіт ВОІВ про патентний ландшафт в агропродовольчому секторі показує, що за останні 20 років було запатентовано понад 3,5 мільйона винаходів в агропродовольчому секторі, а інвестиції в агропродовольчі технології зросли з \$3 мільярдів у 2012 році до майже \$30 мільярдів у 2022 році.

Агропродовольчий сектор охоплює широкий спектр діяльності, пов'язаної як з сільським господарством, так і з виробництвом продуктів харчування, від вирощування до дистрибуції, споживання та управління відходами. Цей сектор відіграє важливу роль у забезпеченні глобальної продовольчої безпеки, стимулюючи економічне зростання та сприяючи сталому розвитку. Використовуючи інновації та технології, агропродовольчі системи підвищують продуктивність, зменшують відходи та забезпечують доступ до безпечної, поживної їжі для зростаючого населення.

Хоча США, як і раніше, подають найбільшу кількість міжнародних патентів у сфері агропродовольства, Японія і Китай посідають друге і третє місця. В Індії, тим часом, спостерігається найшвидше щорічне зростання кількості заявок на патенти, а за нею йдуть Китай і Республіка Корея.

Це відбувається, оскільки все більше інноваторів приєднуються до цієї галузі, щоб дослідити, як вирішити проблеми, що стоять перед глобальною продовольчою безпекою, а також як зробити виробництво продуктів харчування більш ефективним, масштабним, стійким і життєздатним...» (*Patent Landscape Report on Agrifood: The United States leads in Global AgriFood Innovation // WIPO (https://www.wipo.int/web/patent-analytics/w/news/2024/patent-landscape-report-on-agrifood). 10.09.2024*).

«Глобальний інноваційний індекс (ГІІ) ранжує провідні економіки світу на основі їхнього інноваційного потенціалу. Ключовим фактором, що об'єднує країни з найвищими показниками, є наявність потужних науково-технічних кластерів (НТК). Рейтинг топ-100 науково-технологічних кластерів ГІІ дивиться ближче до землі, використовуючи дані про подачу патентів та наукові публікації для визначення локальних концентрацій провідної світової науково-технічної діяльності.

Презентований на IP Week @ SG 2024, визначному щорічному заході з інтелектуальної власності, організованому Відомством інтелектуальної власності Сінгапуру, рейтинг GII S&T Cluster показує, що сім з 10 найкращих науково-технологічних кластерів розташовані в Азії, а решта три - у США.

Кластери в Китаї вкотре продемонстрували значне зростання науково-технічного виробництва у 2024 році. У Китаї розташовані два найбільш швидкозростаючі кластери у світі - Хефей (+22,7%) та Чженчжоу (+18,9%). Зростання Хефея було зумовлене значним зростанням кількості заявок за процедурою РСТ. Рейтинг кластерів 73 Кластери, розташовані в інших країнах з середнім рівнем доходу, окрім Китаю, також продемонстрували значне

зростання науково-технічного виробництва. Каїр (Єгипет) мав найвищі темпи зростання в цій групі - 10,9%. Ченнаї (Індія) з 7,8% та Стамбул (Туреччина) з 7,5% також мали високі темпи зростання в цій групі» (*Global Innovation Index S&T Cluster Ranking: Chennai, India Sees 7.8% Growth // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/global-innovation-index-st-cluster-ranking-chennai-india-sees-78-growth-2024-09-20_en). 20.09.2024).

Інтелектуальна власність в Україні

«...В Україні запроваджено механізм боротьби з переміщенням контрафактних товарів через кордон через Митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності.

Такий механізм вилучення товарів та запобігання порушенням включає систему управління ризиками Митного реєстру України, яка дозволяє здійснювати перевірку імпортованих товарів за інформацією, внесеною до Митного реєстру України, а також шляхом візуального огляду товарів співробітниками митниці.

У такому випадку, якщо Митний реєстр вказує на те, що товари підозрюються в порушенні прав інтелектуальної власності, їх митне оформлення призупиняється на 10 робочих днів, про що повідомляється власник торговельної марки.

Строки вирішення питання про таке відсторонення залежать від судового розгляду. Якщо питання про правопорушення вирішено сторонами мирним шляхом шляхом переговорів, строк вирішення питання про застосування тимчасових заходів може тривати в межах загальних строків призупинення митного оформлення товарів, які є такими.

- Власник має право протягом 10 днів повідомити митницю про звернення до суду або подати клопотання до митниці про продовження строку призупинення (може бути продовжено ще на 10 днів).
- У разі звернення власника до митного органу з ухвалою суду про запобіжний захід, призупинення може бути продовжено на строк, зазначений у такій ухвалі.
- У разі подання позову термін розгляду такої судової справи становить від трьох до шести місяців.

Вилучення контрабандних товарів на кордоні митними органами можливе за рішенням суду.

Крім того, призупинені товари можуть бути знищені на кордоні за згодою власника вантажу або без такої згоди через 10 днів після повідомлення митниці про призупинення. Власник торгової марки несе всі витрати, пов'язані зі знищенням, якщо власник відправлення та власник торгової марки не домовилися про інше.

Важливо зазначити, що заходи прикордонного контролю не поширюються на оригінальні товари...» (*Oleg Zhukhevych. Ukraine: navigating the examination and registration framework before the UANIPIO // Law Business Research* (<https://www.worldtrademarkreview.com/review/the-trademark-prosecution-review/2025/article/ukraine-navigating-the-examination-and-registration-framework-the-uanipio>). 13.09.2024).

«Працівники Київської митниці запобігли ввезенню до України з Туреччини китайських дитячих пластикових іграшок, які знаходилися разом із бісквітом та шоколадом всередині "Яйця-сюрпризу". Загальна кількість контрафактного товару склала 11,5 тис. іграшок... Товар везли з Туреччини та задекларували як іграшки певної торговельної марки. Натомість при митному огляді працівники митниці виявили на дитячих товарах маркування іншої торговельної марки - Barbie...

Замість розгляду в судовому порядку обставин порушення прав інтелектуальної власності, що належать компанії Mattel, правовласник та імпортер уклали Угоду про знищення контрафактного товару. Після цього у присутності сторін угоди та під контролем працівників Київської митниці іграшки знищили з фото- та відеофіксацією процесу...» (*Мирослава БЗІКАДЗЕ. Київські митники спалили майже 12 тисяч іграшок Barbie // ТОВ «ЮЛАВ МЕДІА»* (<https://kp.ua/ua/incidents/a697109-kijivski-mitniki-spalili-majzhe-12-tisjach-ihrashok-barbie>). 17.09.2024).

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет

«Піратство в Інтернеті стає дедалі більшою проблемою для правовласників, зокрема книговидавців, кінопродюсерів, телевізійних станцій та правовласників спортивних об'єктів. За даними MUSO, консалтингової компанії, яка відстежує поширення піратства, минулого року було здійснено майже 230 мільярдів відвідувань піратських веб-сайтів. Це на 6,7% більше, ніж у попередньому році.

Але є перші ознаки того, що ширша індустрія бореться з порушенням авторських прав, оскільки за останні тижні низка великих піратських веб-сайтів пішли в офлайн, надіславши своїм користувачам дуже схожі сповіщення. Серед сайтів, які пішли в офлайн, не залишивши жодних слідів, або ж опублікували оголошення про зникнення, закликаючи своїх користувачів купувати фільми легально, є Fmovies, один з перших, що зник.

Але відтоді зникла ціла низка інших сайтів, зокрема theflixtor.to, mov2day.to, 2flix.to та інші. Там, де колись вони показували барвистий колаж

інтерфейсів, схожих на Netflix, на яких користувачі могли знайти майже все, що вони хотіли б подивитися, тепер залишилися суворі чорно-білі веб-сторінки. Багато з тих, що зникли, прибрали свій величезний каталог фільмів і серіалів, а натомість показували користувачам, які до них заходили, просте повідомлення...» (*Chris Stokel-Walker. Are pirate streaming sites in the middle of a copyright crackdown? // Cybernews (<https://cybernews.com/editorial/pirate-streaming-copyright-crackdown/>). 16.09.2024*).

«Стрімкий технологічний прогрес призвів до революційних способів маркетингу та захисту нематеріальних активів, повністю змінивши глобальний ландшафт торговельних марок, особливо з появою NFT (не взаємозамінних токенів) та їхньою зростаючою популярністю в таких галузях, як мистецтво, мода та розваги. NFT базуються на технології блокчейн, яка допомагає гарантувати автентичність цифрового активу. Однак це також створює нові виклики з точки зору захисту та несанкціонованого використання знаків у децентралізованому цифровому середовищі...»

Незважаючи на можливості, NFT представляють серйозні юридичні проблеми для брендів. Однією з найпоширеніших проблем є несанкціоноване використання торгових марок на NFT, створених третіми сторонами без дозволу їх власників. Оскільки блокчейн є децентралізованою технологією, важче контролювати та регулювати створення NFT із залученням торгових марок без належного дозволу. Це може призвести до продажу цифрових продуктів, які порушують права на товарні знаки, створюючи плутанину серед споживачів і руйнуючи вартість бренду.

Прикладом цього є випадок Hermès®, який подав до суду на цифрового художника, який створював і продавав NFT під назвою «MetaBirkin», що є несанкціонованим посиланням на культову сумку Hermès® Birkin. Суд ухвалив рішення на користь Hermès®, встановивши, що використання торгової марки без дозволу в контексті NFT може вважатися порушенням прав на торговельну марку. Цей випадок підкреслює необхідність чіткої юридичної стратегії для захисту брендів у цифровому середовищі та ставить запитання щодо юрисдикції та застосовності традиційних законів про ІВ до цих нових технологій.

Щоб вирішити ці проблеми, власники брендів повинні активно захищати свої права інтелектуальної власності в просторі NFT і блокчейн. Першим ключовим заходом є реєстрація торгових марок у категоріях, пов'язаних із цифровими товарами та послугами, на основі Ніццької класифікації, зокрема:

- Клас 9: охоплює програмне забезпечення та цифрові продукти;
- Клас 35: охоплює маркетинг продуктів у цифровому середовищі;
- Клас 41: охоплює розважальні послуги в цифровому середовищі;

- Клас 42: захищає технології та розробку програмного забезпечення, включаючи проектування та розробку цифрових додатків і платформ, таких як блокчейн-системи, де створюються та продаються NFT.

Передбачаючи можливі варіанти використання своїх брендів у цифровому просторі, компанії можуть краще захистити свої інтереси та зменшити ризик порушення.

Ще одним важливим кроком є моніторинг платформ обміну NFT на наявність можливих порушень. Це може включати впровадження технологій відстеження блокчейнів для виявлення транзакцій із цифровими активами, які зловживають торговою маркою. Хоча моніторинг може бути складним у децентралізованому середовищі, використання технологічних інструментів може запропонувати додатковий рівень захисту.

NFT представляють собою новий рубіж для брендів із значним потенціалом для розширення цифрової присутності компаній і створення нових каналів доходу. Однак вони також становлять значні ризики з точки зору порушення торговельної марки та необхідності адаптації традиційних правових стратегій до нового середовища...» (*Stephanie Arévalo. Marcas y NFTs: Nuevos desafíos y oportunidades para la Propiedad Intelectual // Consortium Legal* (<https://consortiumlegal.com/2024/09/24/marcas-y-nfts-nuevos-desafios-y-oportunidades-para-la-propiedad-intelectual/>). 24.09.2024).

Європейський Союз

«COPYTRACK - це інструмент для виявлення репродукцій фотографій в Інтернеті, а отже, будь-яких несанкціонованих репродукцій.

Таким чином, власники авторських прав можуть використовувати цей інструмент для моніторингу своїх творінь.

Коли COPYTRACK ідентифікує відтворення на веб-сайті, він зв'яжеться з його видавцем і запитає:

- Щоб підтвердити своє право на відтворення ідентифікованої фотографії (наприклад, шляхом передачі попередньо підписаної ліцензії); Або
- видалити фотографію та виплатити компенсацію (оцінюється COPYTRACK); Або
- сплатити витрати, пов'язані з ліцензійною угодою на фіксований період.

Однак, хоча цей інструмент ефективний, він ще не може оцінити ні рівень оригінальності відповідної фотографії, ні інтенсивність її використання.

Тому запити COPYTRACK іноді можуть бути оскарженими/сумнівними або навіть необґрунтованими...» (*Esther Dupain. Qu'est-ce que l'outil Copytrack? // Regimbeau* (<https://regimbeau.eu/insight/quest-ce-que-loutil-copytrack/>). 04.09.2024).

«На своєму засіданні 24 липня Рада Agcom (Італійська телекомунікаційна служба) прийняла рішення про розмір справедливої компенсації, яку група GEDI (Gruppo Editoriale L'Espresso SpA, італійський медіаконгломерат) повинна отримати від компанії Microsoft за використання журналістських публікацій відомої видавничої групи в пошуковій системі Bing. Це перше рішення, прийняте Agcom відповідно до транспозиції та імплементації Директиви про авторське право в Італії.

Постанова, про яку йдеться, стосується питання "суміжного" права журналістських видавництв і так званої "справедливої компенсації" за використання журналістських публікацій в Інтернеті, визначеного статтею 15 Директиви про авторське право (Директива ЄС 2019/790) та імplementованого в Італії Законодавчим декретом 177/2021, який вніс зміни до Закону про авторське право (L. 633/1941 зі змінами та доповненнями, також відомого як "LDA").

Це правило було введено європейським законодавцем з метою подолання дисбалансу доходів (так званого value gap) між онлайн-платформами та правовласниками журналістських видань.

Цей намір був втілений національним законодавцем у новій статті 43 bis LDA.

Це положення закріплює за видавцями виключне право дозволяти відтворення та доведення до загального відома через мережу Інтернет журналістських публікацій і зобов'язує постачальників послуг інформаційного суспільства виплачувати їм справедливу компенсацію за використання творів в Інтернеті (стаття 43 bis, пункт 8). Частка від 2% до 5% від цієї справедливої компенсації має бути виплачена видавцями авторам творів (стаття 43 bis, пункт 13).

Тому постачальники послуг, такі як пошукові системи, соціальні платформи та інші агрегатори онлайн-контенту, за законом зобов'язані укладати угоди з видавцями про використання журналістських творів.

Саме на цьому етапі AgCom стає актуальним.

Закон передбачає, що переговори між видавцями та платформами повинні проводитися з урахуванням критеріїв, встановлених Органом, тобто тих, що визначені в Положенні, затвердженому Резолюцією. 03/2023/Cons.

Стаття 4 Регламенту встановлює, зокрема, критерії ведення переговорів з так званими Over The Top (OTT) - компаніями, які надають через мережу Інтернет послуги, контент і додатки типу "rich media", які отримують дохід, головним чином, від продажу контенту і послуг через концесіонерів кінцевим користувачам або рекламних площ.

Положення надає сторонам право, у разі недосягнення згоди щодо справедливої компенсації, сформулювати запит на втручання Органу, таким чином активуючи адміністративну процедуру, спрямовану на визначення справедливої компенсації.

У цій справі AgCom, оцінивши економічні пропозиції сторін і встановивши, що вони не відповідають критеріям, викладеним у статті 4 Регламенту, прийняв рішення про визначення справедливої компенсації, належної GEDI, у розмірі 364 369,00 доларів США (335 330,00 євро) на 2021 рік і 427 593,00 доларів США (393 510,00 євро) на 2022 рік...» (*Lucia Maggi. Diritto connesso ed equo compenso degli editori, Agcom vara il primo provvedimento // Il Sole 24 Ore* (<https://ntplusdiritto.ilsole24ore.com/art/AFoPHXfD>). 02.09.2024).

«Італійська влада посилює свої зусилля по боротьбі з піратством контенту на основі підписки, особливо в сфері трансляції спортивних трансляцій...»

Наразі в країні діє система Piracy Shield, яка блокує сайти, що підозрюються у трансляції піратського контенту. Наразі система блокує 1 000 доменів і понад 500 IP-адрес...

Однак зараз влада прагне розширити систему, щоб отримати інформацію про осіб, які займаються піратством. Маючи таку інформацію, вони зможуть накладати штрафи у розмірі від 150 до 15 000 євро (165-16 500 доларів), відповідно до закону, прийнятого минулого року. Поки що неясно, коли нові плани можуть набути чинності...» (*Branislav Pekic. Italy intensifies crackdown on pay-TV piracy // Advanced Television Ltd.* (<https://advanced-television.com/2024/09/24/italy-intensifies-crackdown-on-pay-tv-piracy/>). 24.09.2024).

«Facebook викликав гнів серед польських ЗМІ, видаляючи зображення та текст із їхніх статей, коли вони публікуються на платформі соціальних мереж...»

У заяві Facebook заявили, що зробили це через те, що новий польський закон про авторське право, який набув чинності в п'ятницю, «не узгоджується зі сферою застосування або умовами» Директиви Європейського Союзу щодо авторського права, яку він має імплементувати.

Зокрема, йдеться про те, що польське законодавство «створило брак ясності» щодо статті 15 директиви ЄС, яка стосується так званих суміжних прав (також відомих як суміжні права) для тих, хто пов'язаний із творчою роботою, але не є його справжніх творців.

Facebook не повідомив, які саме юридичні проблеми він має. Однак він додав, що його рішення є «проміжним підходом до отримання вказівок щодо сфери застосування статті 15 від Суду Європейського Союзу (CJEU) щодо подібного імплементативного закону в Італії».

...у заяві, опублікованій у п'ятницю, Палата видавців преси Польщі (IWP) стверджувала, що імплементативна Польщею статті 15 «суттєво не відрізняється від рішень, прийнятих у кількох інших європейських країнах».

Вони звинуватили Meta – групу, яка володіє Facebook, а також Instagram і WhatsApp – у тому, що вона «стала цензором контенту та використовувала своє домінуюче становище». Дії компанії «матимуть негативні наслідки для всього сектора», попереджає IWP.

«Це може стати підставою для видавців вжити відповідних судових заходів», — додали вони» (*Agata Pyka. Polish publishers condemn Facebook after it limits post visibility following change to copyright law // Notes From Poland* (<https://notesfrompoland.com/2024/09/23/polish-publishers-condemn-facebook-after-it-limits-post-visibility-following-change-to-copyright-law/>). 23.09.2024).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...Оскільки метавсесвіт продовжує утверджуватися як важливий ринок для бізнесу, закони про торговельні марки стикаються з новими проблемами щодо захисту брендів у віртуальних середовищах.

Однією з головних проблем у метавсесвіті є визначення сфери захисту торговельних марок. Власники торгових марок повинні орієнтуватися в складнощах визначення товарів і послуг, які мають охоплювати їхні торгові марки, як у реальному світі, так і у віртуальному просторі. Це передбачає зміну їхніх стратегій подання заявок і розширення портфолію, щоб включити нетрадиційні класи Ніццької класифікації для досягнення захисту торгових марок у віртуальних середовищах. Крім того, існує невизначеність щодо того, чи можуть реальні торговельні марки відстоювати виключні права на їх використання щодо віртуальних товарів, що ще більше ускладнює питання захисту.

У той час як захист торгових марок у фізичному світі може поширюватися на віртуальні середовища, компанії можуть зіткнутися з труднощами під час доведення того, що несанкціоноване використання їхньої торгової марки на віртуальних товарах є використанням «у процесі торгівлі», оскільки фізичні товари не продаються. Це викликає питання щодо можливості захисту торговельних марок у метавсесвіті та ступеня, до якого вони можуть бути захищені у зв'язку з фізичними товарами.

Оскільки платформи метавсесвіту працюють у всьому світі незалежно від юрисдикційних кордонів, компаніям може бути складно орієнтуватися в складності міжнародних транзакцій між бізнесом і споживачем. Продавці без торгових марок у юрисдикції покупця можуть зіткнутися з процедурами порушення, а компанії з однаковою торговою маркою в різних юрисдикціях повинні будуть співіснувати в спільному віртуальному світі, створюючи потенційний ризик плутанини...» (*Anastasia Troshkova. Trade marks and the Metaverse // Briffa Legal Limited* (<https://www.briffa.com/blog/trade-marks-and->

metaverse/?utm_source=mondaq&utm_medium=syndication&utm_content=article original&utm_campaign=article). 06.09.2024).

Сполучені Штати Америки

«Компанія All About Cookies, яка спеціалізується на конфіденційності та цифровій безпеці в Інтернеті, опитала 1000 дорослих американців, щоб визначити, чи використовують вони торрент-сайти.

Торрент – це завантаження та розповсюдження файлів за допомогою протоколу BitTorrent, який дозволяє людям ділитися та завантажувати файли з Інтернету. Люди зазвичай торрентують фільми, серіали та музику...

Більшість учасників (66%) знали про торрент-завантаження, але це включає людей, які, можливо, ніколи цим не користувалися. Лише третина людей ніколи не чули про торрент.

Однак 35% людей відкрито зізналися в торрент-програванні, а 20% учасників сказали, що завантажували цей контент протягом останнього року.

Через закони про авторське право торрент-файли є незаконними в різних країнах, зокрема у Великобританії, США, Новій Зеландії та більшості країн Європейського Союзу. Завантаження певного вмісту, наприклад голлівудських блокбастерів, є порушенням авторських прав і є незаконним у багатьох країнах...

Однією з головних причин, чому опитані люди вибирали торрент-файли, було уникнення плати за контент. Майже половина опитаних учасників заявили, що їх мотивує безкоштовність торрент-завантаження.

Більшість людей не хочуть платити за потокові послуги, а також купувати або брати напрокат фільми та телешоу.

Ще одна причина полягає в тому, що люди можуть знайти фільми та телешоу, до яких вони не мають доступу у своїй країні – 43% сказали, що контент був недоступний деінде.

Сорок відсотків учасників сказали, що хочуть переглянути фільми чи телешоу до їх офіційного виходу.

Окрім цих причин, люди завантажують торрент-файли, тому що хочуть дивитися фільми та телешоу без реклами, мати довічний доступ до вмісту та не платити за небажаний вміст.

Частина людей сказала, що вони не хочуть платити за контент, який вони не хочуть дивитися, що означає, що вони не бажають підписуватися на потокову службу» (*Niamh Ancell. Torrenting copyrighted content is illegal, yet nearly half of US adults do it // Cybernews (https://cybernews.com/privacy/american-adults-torrent-movies-tv-shows/). 06.09.2024).*

«...компанії продовжують швидко оцінювати та інтегрувати інструменти, платформи та інші технології штучного інтелекту, тому важливо приділяти пильну увагу положенням контрактів, що стосуються ІВ та даних. Якщо клієнт або його дані лежать в основі розробки, навчання або вдосконалення певної технології штучного інтелекту, клієнт може розглядати себе більше як співавтора, ніж як клієнта, коли сторони обговорюють права інтелектуальної власності.

Коли договірні сторони оцінюють перспективні відносини, пов'язані з технологією ШІ, першим кроком є оцінка конкретного контексту та передбачуваних випадків використання. Наприклад, права інтелектуальної власності можуть відповідати «типовій» моделі, якщо

- клієнт буде одним із багатьох клієнтів, які використовують технологію ШІ в перший день;
- дані клієнта не є унікальними, конфіденційними, конфіденційними або іншими цінними;
- дані замовника логічно відокремлені від інших даних і не використовуються для навчання моделі;
- замовник не буде робити суттєвий внесок у розробку моделі, її налаштування (для певної галузі або повторного використання) або вдосконалення; та/або
- Налаштування технології штучного інтелекту зазвичай доступні всім клієнтам постачальника і не є унікальними для клієнта.

І навпаки, переговори можуть бути особливо складними, якщо, наприклад

- клієнт є першим клієнтом, і постачальник не буде масштабуватися дуже швидко;
- клієнт і дані клієнта активно залучені до розробки продукту та моделі;
- дані клієнта є значною частиною даних, які використовуються для навчання моделі або покращення послуги;
- замовник має намір брати участь у індивідуальному тонкому налаштуванні, навчанні під наглядом або оперативному проектуванні, яке замовник має намір використовувати з іншими технологіями ШІ; та/або
- дані клієнта є унікальними, конфіденційними або особливо цінними.

У цьому другому та більш складному сценарії замовник може стверджувати, що готова до ринку технологія штучного інтелекту не з'явилася б без даних замовника та його співпраці. Цей аргумент може бути особливо доречним, якщо постачальник адаптує модель до певних галузевих налаштувань, а клієнт надає досвід, кошти на розробку або дані, яких бракує постачальнику. Наприклад, якщо кінцевою метою є підвищення ефективності та якості медичних послуг і цифрових додатків у сфері охорони здоров'я, тоді дані та ноу-хау, пов'язані з доглядом за пацієнтами та моніторингом, можуть стати в нагоді для навчання моделей і їх тонкого налаштування...» (A. Benjamin Klaber and Randall Gleason. *Structuring Rights to AI/ML Outputs, Insights, and Improvements When Customer Data Is Foundational* // Morgan,

Lewis

&

Bockius

LLP(<https://www.morganlewis.com/blogs/sourcingatmorganlewis/2024/09/structuring-rights-to-ai-ml-outputs-insights-and-improvements-when-customer-data-is-foundational#page=1>). 04.09.2024).

«Very demure, very mindful» (Дуже скромний, дуже уважний) стало останнім словосполученням, що визначає літо в інтернеті. А творець TikTok Джулс Леброн працює над тим, щоб запатентувати використання своїх слів, які вже стали вірусними.

Минулого тижня Леброн подала заявку на реєстрацію торгової марки «very demure very mindful» для різних розважальних і рекламних послуг, включаючи просування косметичних засобів, в Бюро патентів і торгових марок США. Дві заявки, датовані четвергом, подані під її юридичним ім'ям, підтвердив представник Леброн...

Власні заявки Леброна на реєстрацію торговельної марки все ще перебувають на розгляді, і може пройти деякий час, перш ніж буде прийнято остаточне рішення. Але цей крок особливо помітний після того, як кілька інших осіб, які не мають жодного зв'язку з Леброном, окремо намагалися зареєструвати торговельні марки, пов'язані зі словосполученням "demure", очевидно, намагаючись скористатися успіхом цих фраз, на превеликий жаль для фанатів Леброна.

Ця сага, хоч і незавершена, висвітлила складний процес реєстрації торговельних марок, які фіксують вірусний момент, а також боротьбу, з якою стикаються творці контенту в соціальних мережах, щоб отримати визнання і знайти захист для монетизації трендів, які вони популяризують...» (*She Made 'Very Demure' Go Viral. Now She Wants to Trademark Its Use // U.S. News & World Report L.P. (<https://www.usnews.com/news/business/articles/2024-09-04/jools-lebron-filed-trademark-applications-related-to-her-very-demure-content-heres-what-to-know>). 03.09.2024).*

«...Нове дослідження «За кордоном і поза межами досяжності: міжнародне відеопіратство та варіанти боротьби з ним у США», проведене експертом із захисту прав інтелектуальної власності IP House, аналізує, як блокування сайтів працює в інших країнах для стримування злочинців, які крадуть у творчій індустрії, а потім використовують піратські фільми та телесеріали як приманку для зараження пристроїв користувачів Інтернету шкідливим програмним забезпеченням або крадіжки даних кредитних карток...

У рамках розслідування IP House було проведено всебічний огляд того, як працює екосистема піратства, поганих акторів, які тикають носом у правоохоронні органи США, і шкоди, яку завдає міжнародне піратство. IP House визначив, що блокування сайтів було ефективним, не створюючи

технічних проблем для інфраструктури Інтернету та не обмежуючи принцип онлайн-мовлення.

Ключові висновки:

- Зусилля щодо блокування сайтів ефективні. Наприклад, у Сполученому Королівстві, Португалії та Австралії, коли піратські сайти були заблоковані, трафік на ці сайти суттєво зменшився: на 89 відсотків у Сполученому Королівстві, 70 відсотків у Португалії та 69 відсотків в Австралії.
- Схоже, що блокування сайтів заохочує більше людей використовувати законні потокові сервіси. Наприклад, коли в Індії було запроваджено блокування сайтів, це призвело до збільшення законної потокової трансляції на 8 відсотків за рік. У Бразилії заходи щодо блокування сайтів призвели до 5-відсоткового зростання законного потокового передавання.
- У той час як противники блокування сайтів у минулому стверджували, що це «зламає Інтернет» і обмежить свободу слова, дослідження IP House у більш ніж 50 країнах, які запровадили це, показало, що ці побоювання не виправдалися. Зокрема, не було заподіяно помітної шкоди роботі Інтернету, жодного впливу на законні веб-сайти та жодного втручання в законну мову...» (*Colin Mann. Report: Site-blocking reduces piracy // Advanced Television Ltd. (<https://advanced-television.com/2024/09/19/report-site-blocking-reduces-piracy/>). 19.09.2024*).

«...Протягом вихідних сотні – навіть тисячі – музичних відео були заблоковані по всій Північній Америці через суперечку щодо авторських прав між YouTube і ліцензійною компанією SESAC. SESAC — ліцензійна компанія, визнана Бюро авторських прав США, яка «збирає гонорари та допомагає захищати авторські права від імені тисяч авторів пісень і видавців у США».

...Суперечка виникла через те, що YouTube не зміг укласти нову угоду з SESAC. Вважається, що термін дії поточної угоди між двома компаніями закінчився десь минулого тижня, згідно з повідомленням адміністратора акаунта YouTube на X, який написав у відповідь на скарги шанувальників: "Наша музична ліцензійна угода з SESAC закінчилася без угоди про умови продовження, незважаючи на всі наші зусилля. З цієї причини ми заблокували контент на YouTube у США, який, як відомо, пов'язаний з SESAC - відповідно до закону про авторське право".

Представник YouTube сказав, що платформа веде активні переговори з SESAC щодо нової угоди...» (*Surej Singh. Hundreds of iconic music videos pulled from YouTube in the US over copyright dispute // NME Networks (<https://www.nme.com/news/music/hundreds-of-iconic-music-videos-pulled-from-youtube-in-the-us-over-copyright-dispute-3798078>). 30.09.2024*).

Інтелектуальна власність в епоху штучного інтелекту

«...Нещодавній вибух розвитку штучного інтелекту викликав цілу низку проблем з авторським правом у творців усіх типів - від впливових світових анімаційних студій до окремих художників зі скромною кількістю прихильників. Питання про те, хто визначає право власності на зображення, створені штучним інтелектом, і чи повинні автори, чия праця використовується для навчання моделей штучного інтелекту, ділитися прибутком від зображення або тексту, створеного за допомогою їхньої творчості, постають все гостріше... Одним із можливих шляхів для компаній і великих виробників контенту, які хочуть захистити свої права інтелектуальної власності, може стати укладення ліцензійних угод з інструментами штучного інтелекту. OpenAI вже уклав значні угоди з багатьма видавництвами, серед яких Condé Nast, Time, News Corp, Axel Springer, Financial Times, Associated Press та інші, погодившись заплатити видавцям мільйони доларів за права на використання їхніх творів протягом наступних кількох років. Інший шлях випробовує Perplexity, пошукова система на основі штучного інтелекту, яка нещодавно запустила програму розподілу доходів.

І це не без прецеденту. У 2006 році, коли YouTube ще тільки зароджувався, звукозаписні лейбли погрожували судовими позовами, коли на платформі почався бум обміну музикою. Зрештою, YouTube підписав ліцензійну угоду з продюсерами, запропонувавши їм частку доходів від реклами в обмін на обмін музикою.

Але в той час як великі видавництва новин і продюсери звукозапису можуть мати юридичні ресурси, щоб укладати угоди з технологічними компаніями і отримувати прибуток від власної роботи, окремі художники, музиканти, видавці та інші творці часто не такі щасливі, що робить їх легкою мішенню для порушень авторських прав.

Менші творці YouTube часто заявляють, що їх безпідставно звинувачують у порушенні авторських прав за те, що вони використовують фрагменти текстів або кавер-версій пісень у навчальних відео. Коли великий музичний лейбл подає позов про порушення авторських прав, окремі автори часто мають мало засобів захисту через вузьку сферу дії законів про добросовісне використання. Вони можуть або видалити своє відео, або заплатити лейблу частину доходу від реклами - критично важливий потік доходу, який утримує творців на плаву.

Як саме вирішуватимуться складні питання авторського права та добросовісного використання в міру розвитку ШІ, поки що невідомо. Однак, оскільки все більше людей використовують генеративний ШІ для створення тексту, зображень і відео, ймовірно, виникатимуть неоднозначні випадки...»
(AI art is facing a copyright problem. Here's what it means for creators // The

Eagle Democrat (https://www.theeagledemocrat.com/premium/stories/ai-art-is-facing-a-copyright-problem-here039s-what-it-means-for-creators,77124?utm_source=flipboard&utm_content=WealthyTent%2Fmagazine%2FARTIFICIAL+INTELLIGENCE+%28AI%29+FOR+BUSINESS). 05.09.2024).

«...ProRata.ai, стартап, заснований піонером ранньої моделі монетизації інтернету, розробляє алгоритм для компенсації видавцям, авторам та іншим творцям, чия праця використовується для навчання генеративного ШІ.

ProRata стверджує, що створила алгоритм, який може переглядати згенерований штучним інтелектом результат, визначати джерело інформації на основі нових фактів і стилів тексту, а також обчислювати, який внесок у відповідь зробило кожне джерело. Ці відсотки потім використовуються для виписки чеків цим авторам наприкінці кожного місяця - модель, яка, теоретично, може допомогти захистити засоби до існування творчих людей і запобігти майбутнім судовим позовам навколо інтелектуальної власності.

...співзасновник і генеральний директор ProRata Білл Гросс ...вважається винахідником моделі монетизації інтернет-пошуку з оплатою за клік у компанії, яку він заснував наприкінці 1990-х років і яку згодом придбала Yahoo, згідно з інформацією на сайті ProRata.

Стартап, який залучив 25 мільйонів доларів від венчурних компаній Mayfield Fund, Prime Movers Lab, Revolution Ventures та IdeaLab Studio в рамках раунду фінансування серії А в серпні, має намір продемонструвати алгоритм за допомогою пошукової системи на основі штучного інтелекту, запуск якої очікується в жовтні. За словами Гросса, пошуковик монетизуватиме запити за 19 доларів на місяць за рахунок реклами та передплати. У той час як 50 відсотків отриманого доходу надходитиме до ProRata, інша половина буде пропорційно розподілена між авторами.

Кінцевою метою ProRata є не створення альтернативи Google Search, а впровадження нової бізнес-моделі, яку пошукові системи могли б прийняти, щоб гарантувати, що автори отримують гроші за свій внесок у ШІ. "Ми хочемо зробити це галузевим стандартом", - сказав Гросс. Хоча пошукові функції штучного інтелекту від Google і Bing від Microsoft безпосередньо не діляться доходами від реклами з видавцями, вони перенаправляють користувачів на посилання від видавців, щоб залучити трафік на їхні сайти.

Наразі компанія уклала угоди з такими видавництвами, як The Atlantic, Fortune, Financial Times, Time та Axel Springer, німецькою компанією, що володіє виданнями Politico та Business Insider. Такі автори, як Волтер Айзексон, Адам Грант та Ян Бреммер, також погодилися, як і ветерани музичної індустрії, такі як Universal Music Group...» (*Aaron Mok. This Startup Has Built an Algorithm to Pay Creators for Their Work Used to Train A.I. // Observer*

(<https://observer.com/2024/09/prorata-ai-revenue-sharing-creator-publisher/>).
03.09.2024).

«...власники патентів часто не можуть сформулювати, чому патенти важливі, і саме тут патентні команди стикаються з підвищеною ретельністю та бюджетним тиском.

Патентна інформація – це найбільша бібліотека наукової інформації у світі, тому патентна аналітика є важливим джерелом розуміння. У зв'язку з цим необхідно розглянути кілька ключових питань.

- Нові продукти та функції – хтось уже працює над цим?
- Захищеність – чи можемо ми заборонити іншим копіювати наш продукт?
- Альтернативи – які ще існують варіанти вирішення проблеми?
- Будуйте чи купуйте – нам бути незалежними чи співпрацювати з іншими?
- Виявлення тенденцій – чи рухається ринок до певної технології чи від неї?

Якщо повернутися на 20 років назад, то неможливо було б знайти відповіді на ці запитання в патентній аналітиці. Не тому, що інформації не існувало, а тому, що не було економічно ефективного способу пошуку та аналізу даних. Лише 10 років тому Cipher запустив платформу, яка могла кластеризувати та класифікувати глобальні патентні дані, не знаючи логічних рядків або кодів CPC/IPC, розроблених патентними відомствами. Відповідь на будь-яке з цих основних запитань може легко зайняти тижні зусиль і/або коштувати десятки тисяч доларів.

ШІ змінює правила гри. Патентна інформація тепер доступна так само, як і звичайна бізнес-інформація. Просто введіть своє запитання у вікно та отримайте результати в реальному часі.

Важливо те, що патентні групи роблять внесок в інновації. Як запропонував Наделла з Microsoft, це пов'яже патенти з комерційним успіхом. Історичною проблемою патентної аналітики є її складність у поєднанні з часом і коштами, залученими для підготовки звітів. Наступна хвиля патентної інформації та даних визначатиметься простотою використання, що покращить спілкування між командами з різними поглядами, але схожими інноваційними цілями. Не просто штучний інтелект долає розрив між інтелектуальною власністю та дослідженнями, а щось набагато більш людське – спілкування. Сучасна аналітика вирівняла ігрове поле таким чином, що більше часу можна приділяти впливу даних і менше часу на створення та курування...

Патентні дані є одним із найцінніших наборів даних у сучасному світі, і їх не цінують. Швидкість, точність і простота використання аналітичних рішень ШІ демократизують цей набір даних. Усім фахівцям з інтелектуальної власності заохочується брати участь, щоб інновації могли процвітати» (*Nigel Swycher. Harnessing AI to bridge the gap between R&D and patent analytics essential for innovation // Law Business Research* (<https://www.iam->

media.com/article/harnessing-ai-bridge-the-gap-between-rd-and-patent-analytics-essential-innovation). 04.09.2024).

«...Юридичні питання, що стосуються штучного інтелекту та інтелектуальної власності, тобто законодавство про товарні знаки та маркування, законодавство про авторське право та дизайн, особисті права та комерційні таємниці та багато іншого, в першу чергу стосуються введення даних у ШІ...

Перед тим, як вміст буде введено в ШІ, спочатку слід перевірити, наскільки технічно розроблений інструмент ШІ, який буде використовуватися. Вирішальним фактором для оцінки (законодавства про інтелектуальну власність) є, наприклад, те, чи інструмент ШІ працює компанією «на місці», тобто, зокрема, на серверах, контрольованих компанією, без підключення до зовнішніх серверів постачальника ШІ.

Однак також важливо, як штучний інтелект обробляє контент, який компанія вводить в штучний інтелект. Тому бажано перевірити умови використання відповідного постачальника штучного інтелекту. Слід бути обережними, якщо в них зазначено, що вхідні дані (і часто також вихідні дані) зберігаються, використовуються для вдосконалення інструменту штучного інтелекту, завантажуються в базу даних або використовуються іншими користувачами.

Якщо це так і між компанією та постачальником штучного інтелекту немає договірної угоди, яка забороняє постачальнику штучного інтелекту робити це, жодний сторонній вміст, захищений ІВ, зокрема жодні роботи, захищені авторським правом (наприклад, тексти, фотографії, маркетингові матеріали, гасла) або вміст, захищений особистими правами (наприклад, портрети осіб або дані, що стосуються особистої конфіденційності), але також жодних комерційних таємниць, будь то власні компанії чи ділових партнерів, не слід вставляти в ШІ.

Вихідна сторона також може мати відношення до закону про інтелектуальну власність, тому компаніям не слід публікувати створений штучним інтелектом контент без його перевірки. Якщо згенерований результат буде використовуватися, наприклад, як частина рекламних кампаній, на власному веб-сайті компанії або в соціальних мережах, користувач несе відповідальність за використання цього результату.

Найбільший ризик для контенту, створеного штучним інтелектом, полягає насамперед у попередньому навчанні штучного інтелекту, під час якого в нейронну мережу штучного інтелекту надходять мільярди даних, більшість із яких було завантажено з вільно доступного вмісту в Інтернеті (так звані зішкріб). Ці дані можуть містити вміст, захищений ІВ, як-от захищені авторським правом роботи, дизайни, комерційні секрети або бренди та торгові марки третіх сторін.

Користувачі ШІ не можуть розпізнати, які дані були використані для навчання ШІ. Вони також не знають, чи дали правовласники згоду на це навчання, чи вони не залишили за собою право використовувати свої роботи для навчання. Таким чином, вихідні дані штучного інтелекту завжди містять ризик впливу та порушення прав третіх сторін, якщо тільки правовласники не запитали згоди на його використання.

Результат може порушувати авторські права, якщо він явно містить роботи третіх осіб, які підлягають захисту, або якщо захищений твір суттєво змінено результатом без втрати особистих характеристик оригінального твору. З іншого боку, відтворення відомого стилю, мотиву чи ідеї художника, як правило, дозволено, оскільки вони самі по собі не можуть бути захищені авторським правом.

Крім того, права на торговельну марку та маркування також можуть бути порушені, якщо вихідні дані відтворюють ідентичні або вводять в оману попередні торгові марки чи знаки третіх сторін, і вони використовуються як торговельні марки. Якщо результат складається з дизайну, який не створює іншого загального враження на поінформованого користувача, ніж існуючий зареєстрований дизайн третьої сторони, це може порушувати права на дизайн, якщо права не були надані. Якщо вихід розпізнає реальних осіб або імена, особисті права відповідних осіб також можуть бути порушені.

Оскільки мовні моделі ШІ працюють на основі статистичних ймовірностей, вони розпізнають кореляції, але не причинно-наслідкові зв'язки, і вони працюють із синтаксисом, але не з семантикою. Тому вихід ШІ може містити будь-які помилки (так звані галюцинації). Такі галюцинації часто стають очевидними лише за умови точного знання відповідної області, оскільки вони представлені ШІ так само «переконливо», як і правильні результати...» *(IP and AI – what needs to be considered when using AI in a company? // Osborne Clarke Verein (OCV) (<https://www.osborneclarke.com/insights/ip-and-ai-what-needs-be-considered-when-using-ai-company>). 16.09.2024).*

«...Уряди Азіатсько-Тихоокеанського регіону (АРАС) адаптуються до штучного інтелекту та знаходять способи заохочувати та регулювати розвиток штучного інтелекту за допомогою існуючих режимів інтелектуальної власності (ІВ) і нової правової бази...»

КОРЕЯ: Рішення суду постановили, що копіювання або отримання інформації з веб-сайту або бази даних конкурента порушує права конкурента на базу даних відповідно до Закону про авторське право та УСРА. У Корії сторони повинні отримати дозвіл на використання творів, захищених авторським правом, для навчання штучному інтелекту, як зазначено в інструкціях. У грудні 2023 року Комісія з авторських прав опублікувала рекомендації щодо авторського права та штучного інтелекту. У рекомендаціях відзначається

зростаюча потреба в законодавстві щодо творів, створених штучним інтелектом. Англійська версія рекомендацій була випущена в квітні 2024 року.

ЯПОНІЯ: Закон про авторське право від 1 січня 2019 року надає дуже широкі права на використання захищених авторським правом творів без дозволу для навчання ШІ, якщо навчання відбувається з метою технологічного розвитку. Комітет має на меті запровадити контроль за цією свободою, а також забезпечити більший захист для японських творців контенту та власників авторських прав. Японське агентство у справах культури (АСА) оприлюднило свій проєкт "Підхід до ШІ та авторського права" для громадського обговорення 23 січня 2024 року. Станом на 29 лютого 2025 року до проєкту були внесені додаткові зміни після розгляду 25 000 коментарів. Також 19 квітня 2024 року Міністерство внутрішніх справ і комунікацій, Міністерство економіки, торгівлі та склали "Керівництво з питань ШІ для бізнесу" (AI Guidelines for Business Ver1.0) в Японії.

ТАЙВАНЬ: використання творів, захищених авторським правом, для навчання моделей штучного інтелекту передбачає «відтворення», що є порушенням, якщо немає згоди або ліцензії на використання твору. У червні 2023 року IPRO Тайваню опублікував інтерпретацію для роз'яснення питань штучного інтелекту. Згідно з циркуляром ІРО щодо інтерпретації від червня 2023 року, кабінет міністрів Тайваню схвалив проєкт інструкцій щодо використання генеративного штучного інтелекту виконавчою гілкою уряду Тайваню в серпні 2023 р. Уряд Тайваню також підтвердив, що він знаходиться в процесі формулювання урядової версії проєкту закону про штучний інтелект, який, як очікується, буде опубліковано цього року.

КИТАЙ: Тимчасові заходи з управління послугами генеративного штучного інтелекту, оприлюднені в липні 2023 року, вимагають, щоб послуги генеративного ШІ "поважали права інтелектуальної власності та комерційну етику" і щоб "права інтелектуальної власності не порушувалися". Консультаційний проєкт щодо основних вимог безпеки для послуг генеративного штучного інтелекту, який був опублікований у жовтні 2023 року, містить детальні вказівки щодо того, як уникнути порушення прав інтелектуальної власності. Наприклад, вимоги передбачають конкретні процеси, що стосуються даних для навчання моделей, які китайські компанії, що займаються ШІ, повинні впровадити. Крім того, проєкт закону про штучний інтелект, запропонований 16 березня 2024 року, окреслює використання захищених авторським правом матеріалів для навчальних цілей і слугує доповненням до чинних китайських правил у сфері ШІ...

В'ЄТНАМ: ШІ не може нести відповідальність за порушення, і в чинному законодавстві В'єтнаму немає положень про ступінь відповідальності користувачів ШІ за порушення прав. Закон про захист прав споживачів набуде чинності 1 липня 2024 року. Цей закон вимагає від операторів великих цифрових платформ періодично оцінювати використання ШІ та повністю або частково автоматизованих рішень.

ТАЙЛАНД: для порушення в Таїланді потрібен умисел або неявний умисел, наприклад, з підказок, які надсилаються ШІ. Тайське законодавство також передбачає відповідальність за сприяння або заохочення до порушення з боку іншої особи. Важливо, що користувач ШІ також може бути підданий відповідальності таким чином.

МАЛАЙЗІЯ: У неофіційному коментарі від лютого 2024 року голова Управління інтелектуальної власності Малайзії зазначено, що може бути порушення через навчання та/або використання програм ШІ.

СІНГАПУР: У Сінгапурі діє гібридний режим. Режим передбачає загальний виняток щодо добросовісного використання, який, ймовірно, керується судовою практикою США, згідно з апеляційним судом Сінгапуру. Режим також передбачає винятки для певних видів дозволеного використання, наприклад, виняток аналізу обчислювальних даних. Ландшафтний звіт про проблеми на перетині штучного інтелекту та інтелектуальної власності, опублікований IPOS 28 лютого 2024 року, надав модельну структуру управління штучним інтелектом для генеративного штучного інтелекту, яка була опублікована 30 травня 2024 року.

ІНДОНЕЗІЯ: «Циркуляр», урядовий документ, схожий на офіційний документ, означає, що в Індонезії можливе порушення. Циркуляр Міністерства зв'язку та інформації № 9/2023 про штучний інтелект був підписаний у грудні 2023 року.

ІНДІЯ: Відповідно до Закону про авторське право 1957 року, користувач генеративного ШІ зобов'язаний отримати дозвіл на використання творів власника авторських прав у комерційних цілях. У лютому 2024 року в заяві Міністерства торгівлі та промисловості було зазначено, що чинний режим інтелектуальної власності Індії "добре обладнаний для захисту творів, створених штучним інтелектом", а отже, не потребує окремої категорії прав. 15 березня 2024 року MeitY опублікувало переглянуту рекомендацію, яка передбачає, що платформи та посередники повинні забезпечити, щоб використання моделей ШІ, великих мовних моделей або генеративного програмного забезпечення чи алгоритмів ШІ кінцевими користувачами не сприяло розповсюдженню будь-якого незаконного контенту, передбаченого Правилом 3(1)(b) Правил ІТ, на додаток до будь-яких інших законів.

АВСТРАЛІЯ: Будь-який позов із вимогою отримати компенсацію за порушення авторського права системою штучного інтелекту повинен ґрунтуватися на Законі про авторські права 1968 року. Цифрове відтворення чи передача творів без дозволу власника авторських прав є порушенням авторських прав. В Австралії немає загального захисту «добросовісного використання» проти порушення авторських прав.

НОВА ЗЕЛАНДІЯ: Хоча правопорушення користувачів штучного інтелекту ще не розглядалися судами Нової Зеландії, Нова Зеландія має більш обмежені винятки щодо «чесної угоди». У Новій Зеландії триває перевірка авторських прав» (*Candice M. Kwok. Artificial Intelligence and Intellectual*

Property Legal Frameworks in the Asia-Pacific Region // National Law Forum LLC (https://natlawreview.com/article/artificial-intelligence-and-intellectual-property-legal-frameworks-asia-pacific). 17.09.2024).

«YouTube анонсував список нових інструментів виявлення штучного інтелекту для покращення своєї системи ContentID. Інструменти розроблено для вирішення проблем, пов'язаних із контентом, створеним штучним інтелектом, який стає все більш поширеним і складним. Оголошення збігається із закликами всієї галузі до більш надійних механізмів виявлення, оскільки межі між створеним штучним інтелектом і створеним людьми контентом продовжують стиратися.

1. *Технологія ідентифікації синтетичного співу:* YouTube представляє інструмент, який дозволить правовласникам виявляти та керувати завантаженнями, які містять несанкціонований вокал, згенерований штучним інтелектом. Цю технологію буде інтегровано в ContentID, а пілотну програму заплановано на початок 2025 року.

2. *Розпізнавання облич, створене штучним інтелектом:* платформа розробляє технологію, яка допоможе музикантам, акторам, спортсменам та іншим творцям ідентифікувати створені штучним інтелектом копії їхніх облич і керувати ними.

Ці досягнення базуються на історичній ролі ContentID у трансформації відносин YouTube із музичною індустрією. З моменту появи в 2007 році ContentID допоміг правовласникам монетизувати створений користувачами контент, спрощуючи мільярдні виплати роялті та створюючи YouTube як ключову платформу для відкриття та споживання музики. Ці нові інструменти узгоджені з зусиллями галузі, спрямованими на пом'якшення несанкціонованого використання образів і голосів виконавців у створеному штучним інтелектом контенті...» (*Samuel Cohen. YouTube Unveils AI Detection Tools: Advancing ContentID for the AI Era // National Law Forum LLC (https://natlawreview.com/article/youtube-unveils-ai-detection-tools-advancing-contentid-ai-era). 18.09.2024).*

«За останні два роки відбувся вибух нових і легкодоступних інструментів штучного інтелекту (AI), заснованих на великих мовних моделях (LLM), таких як ChatGPT, Claude і Gemini. Ці інструменти привернули увагу громадськості та обіцяють покращити багато сфер нашого життя. У той же час вони піднімають важливі питання про те, як технології ШІ та авторське право працюють разом...

Використання робіт, захищених авторським правом, у програмах LLM

LLM використовують величезну кількість текстових робіт, багато з яких захищені авторським правом. Для цього LLMs роблять копії творів, на які вони спираються, що передбачає авторське право кількома способами, наприклад:

- Використання захищеного авторським правом матеріалу в навчальних наборах даних LLM без дозволу може призвести до створення неавторизованих копій: копій, створених під час процесу навчання, і копій у формі представлень навчальних даних, вбудованих у LLM після навчання. Це створює потенційну відповідальність за авторське право.
- Результати — матеріал, створений системами штучного інтелекту, такими як LLMs — можуть створювати відповідальність за авторське право, якщо вони однакові або надто схожі на один із захищених авторським правом творів, які використовуються як вхідні дані, якщо немає відповідного винятку чи обмеження авторського права.

Незважаючи на те, що авторське право є очевидним питанням, спосіб його застосування є значно туманнішим. Вирішення цих проблем залежить від того, де використовуються технології та роботи, захищені авторським правом. Деякі країни мають або розглядають закони, що стосуються штучного інтелекту (або способів використання, які часто включені в штучний інтелект, як-от інтелектуальний аналіз тексту та даних), тоді як інші ще не ввели жодних законів у цій сфері. Ті країни, які вирішували деякі з цих питань через законодавство, не зробили цього послідовним чином, тому вимагають ретельного перегляду складного правового середовища. Це ускладнюється десятками позовів у різних юрисдикціях на різних стадіях відповідних процесів. Ці справи, швидше за все, не будуть вирішені однаково.

Хоча немає єдиного глобального закону про авторське право, країни суттєво різняться у своєму підході до питань, пов'язаних з авторським правом та штучним інтелектом, і немає єдиного суду, який би ухвалював усі рішення щодо авторського права та штучного інтелекту; глобальні ліцензії можуть гармонізувати те, як власники авторських прав і користувачі погоджуються використовувати твори, захищені авторським правом. Ліцензії забезпечують інновації та прогрес, дозволяючи послідовне та відповідальне використання авторських прав на підтримку незліченних наукових і культурних досягнень. Ліцензії мають потенціал покласти край невизначеності навколо незавершених і майбутніх судових процесів, встановлюючи прийнятні вказівки щодо того, що можна, а що не можна робити з матеріалами, захищеними авторським правом, під час навчання та використання LLM.

Як прями, так і колективні ліцензії є цінними для зменшення невизначеності та створення життєздатної екосистеми в майбутньому. Прямі ліцензування — угоди між одним або декількома власниками авторських прав і користувачами — дозволяє сторонам бути гнучкими у визначенні таких умов, як оплата, терміни та вирішення конкретних індивідуальних випадків використання. Конкретне використання високої вартості або індивідуальне використання на основі визначених наборів матеріалів, захищених авторським

правом, добре підходить для прямого ліцензування та приносить користь як власникам авторських прав, так і користувачам.

Добровільне колективне ліцензування також має вирішальне значення для вирішення проблеми ліцензування. Цей тип ліцензії дає змогу користувачам отримати єдину ліцензію, яка може охоплювати широкий спектр захищених авторським правом творів від кількох власників авторських прав без необхідності узгодження з кожним власником авторських прав окремо. Цей підхід дуже вигідний як для власників авторських прав, так і для користувачів, оскільки він забезпечує ефективний механізм надання та отримання дозволу на використання творів, захищених авторським правом. Важливо те, що він надає узгоджений набір прав, які можна використовувати в усьому світі, незалежно від відмінностей у законодавстві різних країн. У той же час колективна ліцензія надає власникам авторських прав можливість охопити та обслуговувати більшу кількість користувачів, ніж вони можуть працювати безпосередньо.

Таким чином, ліцензування забезпечує відповідний доступ до високоякісних творів, захищених авторським правом, що веде до інноваційного використання. Ліцензування постійно забезпечувало вихід для інновацій і дотримання авторських прав від винаходу фотокопіювального апарату до впровадження всесвітньої мережі, і воно готове зробити те саме з ШІ» (*The Heart of the Matter: Copyright, AI Training, and LLMs – Executive Summary // Copyright Clearance Center, Inc. (<https://www.copyright.com/blog/heart-of-the-matter-copyright-ai-training-llms-executive-summary/>). 23.09.2024*).

«...При дослідженні перетину генеративного ШІ та інтелектуальної власності основна увага часто зосереджується на авторському праві та патентах. Однак генеративний штучний інтелект також має значні наслідки для прав на товарні знаки та потенційного порушення прав на товарний знак. Торгова марка – будь то слово, фраза, логотип чи навіть форма – відрізняє товари чи послуги однієї компанії від товарів чи послуг іншої. Adidas, наприклад, зареєстрував торгову марку свого знакового логотипу з трьома смугами для використання, серед іншого, у спортивному одязі та взутті. Споживачі знають, що спортивний одяг і взуття з логотипом у три смуги надходить від Adidas, і Adidas може запобігти несанкціонованому використанню третіми сторонами.

Зараз штучний інтелект все частіше використовується для створення різних типів контенту, включаючи зображення, тексти та відео. Розглянемо такий сценарій: компанія доручає програмі штучного інтелекту створити помітний маркетинговий слоган для запуску нового спортивного напою, результатом якого є «*Just Do It With PowerDrink*». Потім компанія використовує цей слоган у своїх соціальних мережах. Однак «*Just Do It*» є добре відомою зареєстрованою торговою маркою Nike, і використання цього знака для реклами нового спортивного напою може збити споживачів з пантелику,

змусивши подумати, що продукт пов'язаний з Nike. Це було б порушенням прав на торговельну марку. Звинувачувати програму штучного інтелекту в створенні гасла не було б вагомим захистом. Це компанія, яка вчинила правопорушення, використовуючи комерційну марку «*Just Do It*». Дійсно, саме компанія активно вирішила створити слоган із торговою маркою «*Just Do It*» і використовувати цей слоган у своїй власній комерційній комунікації для просування свого спортивного напою.

...компаніям, які планують працювати в метавсесвіті чи інших віртуальних просторах, слід розглянути можливість подання нових заявок на торговельну марку або оновлення існуючих, щоб охопити віртуальні товари та послуги. Це забезпечує комплексний захист від потенційних порушень на цих ринках, що розвиваються...» (*Tiffany Perna, Lisbeth Depypere, Tom Heremans. Trademark rights in the digital age: AI and NFTs // CMS Legal (https://cms-lawnow.com/en/ealerts/2024/09/trademark-rights-in-the-digital-age-ai-and-nfts). 24.09.2024*).

Україна

«Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (IP офіс) здійснив державну реєстрацію авторського права та видав відповідні свідоцтва на твори, зображення в яких згенеровані штучним інтелектом (ШІ)...

Авторське право з урахуванням ШІ отримали такі твори:

- збірка зображень «Великодні листівки», упорядниці Маргарита Бойко;
- дитяча книга Анни Хорольської «Зачарована пригода Руфуса»;
- збірка віршів Андрія Сітнікова «Вірші незакінченої війни».

У всіх творах, які отримали авторське право, були використані згенеровані штучним інтелектом зображення. Втім, зазначається, що згідно із законодавством України, під авторське право підпадають тільки створені людиною зображення...» (*Перші українські твори із застосуванням ШІ отримали авторське право // Internetua (https://internetua.com/pershi-ukrayinski-tvori-iz-zastosuvannyam-shi-otrimali-avtorske-pravo). 25.09.2024*).

Австралійський Союз

«5 вересня Департамент промисловості, науки і ресурсів (DISR) опублікував документ, в якому викладені запропоновані обов'язкові запобіжні заходи для високоризикованих розробок ШІ в Австралії...

Пропозиції включають вимоги до розробників ШІ:

- забезпечити законне отримання даних

- розкривати інформацію про джерела, отримання та процеси даних, які вони використовували
- вирішення питань, пов'язаних з культурною та інтелектуальною власністю корінних народів (ICIP)...

5 вересня уряд також випустив Добровільний стандарт безпеки штучного інтелекту (VAISS). VAISS включає 10 засобів захисту, які уряд пропонує зробити обов'язковими, з інструкціями щодо їх застосування. Міністр промисловості сказав, що VAISS:

- надає практичні вказівки для підприємств, де їх використання є високим ризиком, щоб вони могли розпочати впровадження найкращих практик у використанні ШІ
 - дає підприємствам певність перед запровадженням обов'язкових огорож
 - разом із подібними діями в інших юрисдикціях, включаючи ЄС, Японію, Сінгапур, США, з часом буде оновлено відповідно до змін найкращої практики
 - допоможе вітчизняному бізнесу розвиватися, залучати інвестиції та гарантувати, що австралійці отримують переваги ШІ, керуючи ризиками...»
- (Copyright Agency welcomes AI guardrails proposals // Copyright Agency (<https://www.copyright.com.au/2024/09/copyright-agency-welcomes-ai-guardrails-proposals/>). 12.09.2024).*

Європейський Союз

«...технологічний прогрес у генеративному штучному інтелекті створює проблеми з юридичної точки зору, зокрема щодо того, як вони можуть вплинути на права інтелектуальної власності музикантів...»

Одна пісня може мати багато правовласників (автор, виконавець, видавець, лейбл звукозапису), і дозвіл на використання для навчання штучному інтелекту шляхом ліцензування потребуватиме кількох різних ліцензій на ту саму пісню.

Партнерство між технологічними компаніями та правовласниками може виникнути для використання існуючих музичних творів як навчальних даних ШІ.

...це може бути у формі режиму загального ліцензування, прийнятого ключовими товариствами колекціонування музики.

Неавторизований контент, створений штучним інтелектом, зараз вирішується на таких онлайн-платформах, як Facebook, Instagram, Messenger, Horizon, Threads і WhatsApp.

З'явиться подальша співпраця між видавцями або лейблами та онлайн-платформами з більш формалізованим підходом до повторного використання наявної музики для створення контенту, створеного ШІ.

Законодавчі винятки щодо авторського права застосовуються до досліджень у некомерційних цілях, якщо таке використання достатньо визнано.

Це передбачено статтею 3 Директиви ЄС 2019/790 про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку.

Цей виняток для некомерційних досліджень навряд чи буде корисним для навчання моделей штучного інтелекту з використанням захищених авторським правом робіт...

Більшість компаній, що розробляють великі генеративні моделі ШІ, мають намір комерціалізувати свої результати.

Особа також може відтворювати твір, захищений авторським правом, якщо автор прямо не зарезервував використання цього твору для аналізу тексту та даних (TDM).

Закон ЄС про штучний інтелект вимагає дотримання законодавства ЄС про авторське право та суміжні права, особливо резервування прав відповідно до статті 4(3) Директиви ЄС про авторське право.

Це зобов'язання почне діяти через 12 місяців після набрання чинності Закону про штучний інтелект...» (*Music rightsholders vary in approach to AI scraping // Law Society Gazette (<https://www.lawsociety.ie/gazette/top-stories/2024/september/music-rightsholders-vary-in-approach-to-ai-scraping>). 03.09.2024*).

«...Чи можуть підприємці реєструвати торгові марки з елементом «ШІ»? Питання досить складне. Загалом, для того, щоб позначення функціонувало як торгова марка, має бути виконано низку умов, у тому числі те, що запропонована торгова марка не повинна вводити споживачів в оману, суперечити державній політиці чи моралі чи мати описовий характер. В іншому випадку він не буде захищений, як показано в наведеному нижче прикладі щодо програми Samsung Electronics Co., Ltd.

Компанія подала заявку на реєстрацію торгової марки AI Phone EUTMA-018955494, однак заявка була відхилена Офісом інтелектуальної власності Європейського Союзу. Офіс обґрунтував своє рішення тим фактом, що товарний знак був описовим, тобто споживачі, які взяли в руки телефон із таким знаком, подумали б, що це просто телефон із програмним забезпеченням штучного інтелекту. Такі торгові марки не підлягають охороні.

Щоб максимально збільшити шанси отримати реєстрацію торговельної марки та не втратити вкладені кошти (збір за заявку на торговельну марку не повертається у разі відмови в реєстрації), не менш важливо, окрім дотримання вимог відповідного законодавства, перевірити, чи вже конкуренти зареєстрували ідентичний або дуже схожий товарний знак. Найкраще доручити такий пошук професійній юридичній фірмі, що спеціалізується на правах інтелектуальної власності, яка має необхідні ресурси для його проведення, включаючи сучасні аналітичні інструменти для здійснення такого типу пошуку, а також людські ресурси, тобто кваліфікованих юристів і спеціалістів з знання інтерпретації результатів пошуку» (*Dominika Ziolo. Trademarks with the “AI”*

element – whyever not? // JWP Rzecznicy Patentowi (<https://www.jwp-poland.com/trademarks-with-the-ai-element-whyever-not/>). 02.09.2024).

«...Дослідження «Copyright & Training of Generative AI - Technological and Legal Foundations», проведене групою німецьких авторів Initiative Urheberrecht, стверджує, що навчання штучному інтелекту виходить за межі винятку ЄС щодо використання матеріалів, захищених авторським правом, для аналізу тексту та даних, і що розповсюдження такої моделі штучного інтелекту передбачає окреме захищене право «робити доступним» захищені авторським правом твори для громадськості. Іншими словами, вони стверджують, що виробники штучного інтелекту, серед яких можуть бути дослідники, діють подібно до платформ, які транслюють роботи для загального споживання. Це дослідження було представлено в Європарламенті...» (*AI Training is Copyright Infringement // Initiative Urheberrecht (<https://urheber.info/diskurs/ai-training-is-copyright-infringement>)*). 05.09.2024).

«Найбільші світові технологічні компанії зробили останній поштовх, щоб переконати Європейський Союз застосувати легкий підхід до регулювання штучного інтелекту, оскільки вони намагаються відбити ризик штрафів у мільярди доларів.

Після місяців інтенсивних переговорів між різними політичними групами законодавці ЄС у травні погодили Закон про штучний інтелект...

Але поки супровідні кодекси закону не будуть завершені, залишається незрозумілим, наскільки суворо будуть застосовуватися правила щодо систем штучного інтелекту загального призначення (GPAI), таких як ChatGPT OpenAI, і скільки позовів щодо авторських прав і багатомільярдних штрафів можуть загрожувати компаніям.

ЄС запросив компанії, науковців та інших допомогти розробити кодекс практики, отримавши майже 1000 заявок, незвичайно високу кількість за словами джерела, обізнаного з питанням, яке побажало залишитися анонімним, оскільки вони не мали права говорити публічно.

Кодекс практики ШІ не буде юридично обов'язковим, коли він набуде чинності наприкінці наступного року, але він надасть компаніям контрольний список, який вони зможуть використовувати для демонстрації своєї відповідності. Компанія, яка стверджує, що дотримується закону, але ігнорує кодекс, може зіткнутися з судовим оскарженням...

Такі компанії, як Stability AI і OpenAI, стикаються з питанням про те, чи є використання книг-бестселерів або архівів фотографій для навчання своїх моделей без дозволу творців порушенням авторських прав.

Відповідно до Закону про штучний інтелект, компанії будуть зобов'язані надавати «детальні підсумки» даних, які використовуються для навчання їхніх

моделей. Теоретично, автор контенту, який виявив, що його робота була використана для навчання моделі ШІ, може вимагати компенсації, хоча це перевіряється в судах.

Деякі бізнес-лідери стверджують, що необхідні резюме повинні містити небагато деталей, щоб захистити комерційну таємницю, тоді як інші кажуть, що власники авторських прав мають право знати, чи їхній вміст використовувався без дозволу.

OpenAI, який викликав критику за відмову відповідати на запитання про дані, які використовуються для навчання його моделей, також подав заявку на приєднання до робочих груп, за словами людини, знайомої з цим питанням, яка відмовилася залишитися.

Google також подав заявку... Водночас Amazon заявив, що сподівається «внести свій досвід і забезпечити успіх кодексу правил»...

Некомерційні організації, зокрема Access Now, Future of Life Institute і Mozilla, також подали заявку на допомогу в написанні кодексу...» (*Martin Coulter. Tech giants push to dilute Europe's AI Act // Reuters (https://www.reuters.com/technology/artificial-intelligence/tech-giants-push-dilute-europes-ai-act-2024-09-20/). 20.09.2024*).

«...Для навчання генеративних алгоритмів штучного інтелекту, зокрема для систем загального призначення, розробники дуже часто вдаються до веб-скрапінгу.

Інформація та дані можуть систематично збиратися за допомогою програм (веб-роботів), які працюють в автоматизованому режимі, імітуючи навігацію людини, за умови, що ресурси, які вони відвідують, доступні широкому загалу і не підлягають контролю доступу. Дослідження (Imperva - Bad bot report) показало, що у 2023 році 49,6 відсотка всього інтернет-трафіку генерували боти, що на 2,1 відсотка більше, ніж у попередньому році, що частково пояснюється поширенням систем штучного інтелекту і, зокрема, великих мовних моделей (далі також "LLM" - Large Language Model), які лежать в основі генеративного штучного інтелекту...

Отже, з одного боку, ми маємо постачальників систем штучного інтелекту, які зацікавлені в необмеженому і безкоштовному доступі до цієї величезної маси даних в Інтернеті; з іншого боку, власники прав інтелектуальної власності хотіли б бачити свої права захищеними.

Законодавець повинен знайти спосіб узгодити ці дві вимоги, маючи на увазі, що законодавство, яке на даному історичному етапі стримує розвиток штучного інтелекту або робить його занадто дорогим, може стати перешкодою для конкурентного розвитку.

Європейський Союз рухається на кількох фронтах, розгортаючи власну стратегію оцифрування - Цифрову стратегію ЄС - EU4Digital (eufordigital.eu)

протягом багатьох років, і є численні регуляторні втручання, що стосуються даних (персональних і неперсональних)...

Нещодавно прийнятий Регламент ЄС 1689/2024 (AI АСТ - Закон про штучний інтелект) передбачає в ст. 53, п. 1, що "Постачальники шаблонів ШІ загального призначення повинні: с) впроваджувати політику, спрямовану на дотримання законодавства Союзу про авторське право та суміжні права і, зокрема, ідентифікувати та поважати, в тому числі за допомогою найсучасніших технологій, явне застереження прав відповідно до статті 4(3) Директиви (ЄС) 2019/790; d) скласти та зробити доступним для громадськості достатньо детальний виклад змісту, використаного для підготовки шаблону ШІ загального призначення, відповідно до шаблону, наданого Відомством з питань штучного інтелекту".

AI АСТ не має на меті регулювати аспекти захисту авторських прав, яких він стосується лише незначною мірою; однак у європейському законодавстві стаття 4 Директиви 2019/970 (DSM) дозволяє вилучення тексту та даних з творів або матеріалів, до яких є законний доступ, якщо автор не висловив застереження проти такого використання (так званий *opt out*).

Про DSM прямо згадується у статті 53 AI АСТ.

Таким чином, 53 AI АСТ накладає на постачальників два конкретні зобов'язання щодо питання захисту прав інтелектуальної власності.

1. Прийняття політики компанії та кодексів поведінки, які передбачають захист інтелектуальної власності та, зокрема, гарантують ідентифікацію та дотримання застережень, висловлених правовласниками належним чином, наприклад, за допомогою інструментів, які дозволяють автоматичне читання у випадку вмісту опубліковано в Інтернеті (стаття 3, параграф 4 Директиви ЄС 2019/790).

2. Складання та публікація документа, що підсумовує зміст, використаний для навчання алгоритмів. Стаття 53 передбачає розробку типового документа, який повинен бути доступний для ознайомлення в офісі ШІ, і передбачає, що резюме має бути достатньо детальним; наразі неможливо сказати, який рівень деталізації буде необхідним, але можна передбачити, що абсолютно загальні документи не будуть прийняті, оскільки вони суттєво порушуватимуть зобов'язання щодо прозорості, викладені в AI АСТ. Цілком ймовірно, що типовий документ, який повинен бути підготовлений офісом ШІ, стане корисним керівництвом не лише для розробки підсумкового документа, але й для підготовки внутрішніх політик.

З іншого боку, ст. 53 AI АСТ також вимагає від правовласників ІВ виконувати обов'язок, а саме належним чином вказувати, чи є контент вільно доступним, чи ні (відмовитися від нього)...

Таким чином, Європейська стратегія даних робить різноманітні джерела даних доступними для постачальників систем штучного інтелекту, а можливість використання даних в Інтернеті також не виключається, за умови дотримання (нечисленних) вимог AI АСТ» (*Eleonora Lenzi. Tutela della*

proprietà intellettuale e sviluppo dei sistemi di AI: due posizioni inconciliabili? // Studio Legale Bologna (https://www.studiolegalestefanelli.it/it/approfondimenti/tutela-della-proprietà-intellettuale-e-sviluppo-dei-sistemi-di-ai-due-posizioni-inconciliabili/). 23.09.2024).

Канада

«Моделі генеративного штучного інтелекту (Gen AI) проникли як у промисловість, так і в популярну культуру завдяки своїй здатності створювати високоякісні медіа, включаючи текст, код, зображення, аудіо та відео. Ці моделі кидають виклик нашому традиційному розумінню створення та авторства, особливо в контексті захисту прав інтелектуальної власності (ІВ)...

Що стосується патентів, канадський уряд ще не опублікував офіційну позицію щодо взаємодії патентних прав і комп'ютерних винаходів.

Що стосується авторського права, то канадський уряд опублікував Консультацію з авторського права в епоху генеративного штучного інтелекту в 2023 році, щоб розглянути міркування політики щодо авторського права в контексті Gen AI.

Загалом, канадські регулятори прагнуть підтримувати інновації ШІ, зберігаючи стимули для традиційних творців. У доповіді представлено три можливі підходи до захисту авторських прав для творів, створених комп'ютером: (i) обмеження захисту авторських прав творами, створеними людьми; (ii) приписування авторства творів, створених ШІ, особі, яка сприяла їх створенню (тобто людині-користувачу); або (iii) створення нового унікального набору прав для творів, створених ШІ. Звіт викликає додаткові ускладнення, які можуть вплинути на остаточний підхід. Наприклад, людина-автор необхідна для кількісного визначення тривалості захисту авторського права, оскільки права закінчуються через 70 років після смерті автора. Реалізація ексклюзивного авторства ШІ вимагатиме від законодавців перегляду цієї системи, зберігаючи справедливу тривалість прав між людьми та нелюдськими авторами...» (*Edward T. Fan, Teresa A. Reguly and Yolande Dufresne. Does AI have patent and copyright ownership? // Torys LLP (https://www.torys.com/our-latest-thinking/resources/forging-your-ai-path/does-ai-have-patent-and-copyright-ownership?). 18.09.2024).*

Республіка Індія

«...Індія зазнала значного зростання патентної діяльності, пов'язаної зі штучним інтелектом, особливо в таких сферах, як мережі та розумні міста. У період з 2014 по 2023 рік країна досягла річного темпу зростання в

56%, що робить її однією з шести лідерів у цій галузі, відразу після Японії. Крім того, уряд Індії продовжує підтримувати інновації через такі ініціативи, як «Зробити в Індії», яка заохочує місцеві компанії інвестувати в дослідження та розробки та захищати патенти, але ми не повинні забувати про виклики, які залишаються, такі як необхідність покращити розуміння процесу патентування та управління регуляторним середовищем...

Що стосується наукових кіл, то з 2014 року кількість наукових публікацій, пов'язаних із GenAI, у всьому світі різко зросла з приблизно 100 у 2014 році до понад 34 000 до 2023 року, з яких 1522 публікації – з Індії. Хоча Індія ще не досягла рівня публікацій таких країн, як Китай і США, з 12 453 і 12 036 публікаціями відповідно, її внесок є значним і демонструє постійне зростання. Крім того, наукова продукція Індії отримала 10 195 цитувань, що підкреслює її вплив на міжнародне співтовариство.

Тенденції патентування підкреслюють, що Індія готова стати одним із світових лідерів у розробці генеративного штучного інтелекту завдяки великій кількості кваліфікованих кадрів і зростаючим технологічним прогресам...» (*Generative AI models and patenting trends in India // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/generative-ai-models-and-patenting-trends-india-2024-09-06_en). 06.09.2024).

«...Коли справа доходить до пісень, авторське право стає досить цікавим. На відміну від інших творів, пісня не розглядається законом як єдине ціле. Замість цього, вона розглядається як сукупність окремих творів, кожен з яких має власний авторський потенціал. Це означає, що різні люди, які беруть участь у створенні пісні, можуть володіти авторськими правами на свій конкретний внесок.

Уявіть собі творчий пиріг, розділений на шматочки. Автор тексту володіє авторським правом на слова (шматок з дотепними римами), композитор - на мелодію і гармонію (шматок з мелодією, що запам'ятовується), а співак має окреме право виконавця на свою унікальну інтерпретацію (шматок з живим виконанням). Кожен учасник може незалежно вимагати захисту авторських прав на свій шматок музичного пирога.

Ця концепція "пакету прав" дозволяє різним творцям бути визнаними та отримати компенсацію за їхній внесок у пісню. Тож наступного разу, коли ви почувете мелодію, що запам'ятовується, пам'ятайте, що вона є результатом співпраці кількох творчих особистостей, кожна з яких має свій шматок авторського пирога. Створення музики за допомогою штучного інтелекту зараз в тренді...

Нещодавня хвиля музики, створеної штучним інтелектом, як-от пісня "Cupid", що імітує голос прем'єр-міністра Модіса, або мішап "Heart on My Sleeve" у виконанні Дрейка та Weeknd, захопила аудиторію та спричинила юридичні складнощі. Від "Cuff It" у стилі Ріанни з 850 000 переглядів до кавер-

версії "Kanye Westified" на пісню "Passionfruit", ці творіння розмивають межі між художнім вираженням та потенційним порушенням авторських прав...

Одне з ключових питань полягає в тому, хто володіє авторським правом на твори, створені штучним інтелектом. "Daddy Car", натхненний "Бітлз" трек, створений штучним інтелектом Flow Machines, висвітлює цю проблему. Чи було це порушенням авторських прав на оригінальні твори "Бітлз", чи трансформаційним використанням? Без чітких відповідей існує безліч правових "сірих зон".

Ще більше каламутить воду питання відповідальності. Якщо пісня зі штучним інтелектом порушує авторські права, хто несе за це відповідальність? Розробники, ті, хто навчав ШІ, чи люди, які його використовують? Ці питання без відповіді загрожують стримувати інновації та створювати невизначеність як для творців, так і для користувачів.

Окрім авторського права, піднімається питання конфіденційності даних. ШІ часто навчається на великих масивах даних, які потенційно містять особисту інформацію. Те, як ці дані збираються, використовуються і захищаються, вимагає ретельного вивчення і суворого регулювання.

Хоча музика зі штучним інтелектом відкриває захоплюючі творчі можливості, правовий та етичний ландшафт залишається незвіданим. Ми повинні відповідально долати цю межу, дотримуючись балансу між стимулюванням інновацій та захистом прав інтелектуальної власності, конфіденційності даних і відповідальним використанням цієї потужної технології. Беручи участь у відкритій дискусії та розробляючи відповідні правові рамки, ми можемо гарантувати, що музика зі штучним інтелектом збагатить наш культурний ландшафт без шкоди для етичних та правових принципів. Важливо зазначити, що хоча ШІ має потенціал для створення творчих творів, він не може замінити людську творчість і критичне мислення. Правові наслідки використання ШІ для створення творчих робіт все ще досліджуються, і важливо проявляти обережність при використанні таких інструментів...

В Індії в поточній законодавчій базі відсутні чіткі положення щодо ШІ як автора. Це створює невизначеність і потенційні перешкоди для творців, які можуть вважати свою роботу незахищеною залежно від юрисдикції. Ця невідповідність впливає з фундаментального питання про те, хто є справжнім автором: програміст, який розробив ШІ, особа, яка надала підказки чи параметри, чи навіть сам ШІ? Кожна перспектива представляє складності та викликає дискусії щодо оригінальності, власності та відповідальності.

Рухаючись вперед, міжнародна співпраця та гармонізація законодавчої бази є надзвичайно важливими. Такі країни, як Індія, повинні адаптувати свої закони про авторське право, щоб врахувати унікальні аспекти творів, створених штучним інтелектом, сприяючи інноваціям і захищаючи права всіх зацікавлених сторін, залучених до цього творчого середовища, що розвивається...

Індія повинна розпочати комплексну реформу свого законодавства про інтелектуальну власність. Для цього потрібен двосторонній підхід: адаптація існуючих структур, щоб охопити унікальну роль штучного інтелекту в творчих процесах, і встановлення чітких правил, які остаточно призначають авторські права на контент, створений штучним інтелектом. Лише тоді Індія зможе забезпечити процвітаючу творчу екосистему, яка живиться інноваціями, одночасно захищаючи права всіх зацікавлених сторін...» (*Falguni Khaparde. Copyright and Artificial Intelligence in Music Creation // IP & Legal Filings (IPLF) (https://www.ipandlegalfilings.com/copyright-and-artificial-intelligence-in-music-creation/). 11.09.2024).*

Республіка Чорногорія

«У Чорногорії відсутні спеціальні законодавчі норми чи національні стратегії щодо штучного інтелекту, а поточна діяльність щодо штучного інтелекту регулюється загальними правовими принципами існуючих законів. Незважаючи на відсутність детального регулювання чи сильної державної підтримки, громадськість поінформована про ШІ відносно висока: 59,1% громадян знайомі з технологією...

Відсутність нормативних актів, що стосуються штучного інтелекту, створює серйозні труднощі для застосування існуючих законів до проєктів штучного інтелекту, потенційно стримуючи інвестиції. Такі ключові правові сфери, як контракти, відповідальність, праця та захист прав споживачів, недостатньо розглядаються в контексті штучного інтелекту, що підкреслює нагальну потребу в більш чітких нормах.

Зокрема, системи штучного інтелекту часто обробляють великі обсяги персональних даних, що викликає серйозні проблеми щодо конфіденційності в правових рамках, які не відповідають GDPR, як це видно в Чорногорії. Ця нормативна прогалина не тільки не забезпечує адекватних вказівок щодо захисту даних і питань конфіденційності, пов'язаних зі штучним інтелектом, але й підвищує ризик неправомірного використання даних через слабку загальну систему захисту даних у Чорногорії. Хоча Чорногорське агентство із захисту персональних даних і вільного доступу до інформації ще офіційно не вирішило ці проблеми, його публікація «Огляду діяльності Ради Європи щодо штучного інтелекту» в липні 2023 року свідчить про те, що воно, можливо, чекає подальших європейських вказівок для узгодження своїх практики за стандартами ЄС.

Що стосується використання творів, захищених авторським правом, для навчання штучному інтелекту, то в Законі Чорногорії про авторське право та суміжні права відсутні винятки для аналізу тексту та даних у комерційних цілях. Вузько визначені винятки Закону не передбачають використання матеріалів, захищених авторським правом, для навчання штучному інтелекту, а

роботи, створені штучним інтелектом, наразі не підлягають захисту авторським правом, оскільки чинне законодавство вимагає, щоб твір, захищений авторським правом, був духовним та інтелектуальним творінням особи, маючи на увазі, що він має походити з фізична особа.

Незважаючи на відсутність чіткої правової бази, кілька ініціатив сприяють розвитку ШІ в Чорногорії. І президент, і уряд висловили підтримку ШІ, прагнучи зробити Чорногорію регіональним центром. ШІ інтегрується в стратегічне планування, наприклад, у проекті Стратегії вищої освіти, а Закон про інноваційну діяльність та Інноваційний фонд заохочують проекти ШІ. Асоціація штучного інтелекту Чорногорії (MAIA) та IT-сектор також активно просувають штучний інтелект із такими відомими проектами, як Uhura Solutions та інтеграція штучного інтелекту в ЗМІ...» (Andrea Radonjanin, Luka Veljović, Vuk Šćepanović. *The status and future prospects of AI regulation and development in Montenegro // Schönherr Rechtsanwälte GmbH* (<https://www.schoenherr.eu/content/the-status-and-future-prospects-of-ai-regulation-and-development-in-montenegro>). 02.09.2024).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Товариство авторів (SoA) звернулося до керівників компаній-розробників ШІ з листом, в якому повідомило, що понад 12 500 членів SOA не дають дозволу на використання їхніх творів для розробки систем ШІ, якщо вони не мають спеціально узгоджених ліцензійних угод. Хоча в ньому прямо про це не сказано, цей лист, ймовірно, має на меті виконувати, відповідно до вимог ЄС, функцію так званої "відмови" від використання текстів і даних відповідно до статті 4 Директиви DSM про авторське право, а також слугувати необхідним попередженням у Великій Британії та інших країнах.

SoA є найбільшою профспілкою такого типу, що представляє, зокрема, письменників, сценаристів, ілюстраторів і перекладачів художньої літератури, і є останньою групою, яка висловила занепокоєння щодо несанкціонованого використання творів, захищених авторським правом, для розробки генеративних систем ШІ. 2 травня 2024 року було скликано позачергові загальні збори, на яких члени SOA проголосували за резолюцію про звернення до технологічних компаній з цього приводу...

На початку листа зазначається, що члени SoA закликають розробників ШІ "узгодити умови на комерційній основі з відповідними правовласниками, враховуючи, що можливості ліцензування існують і розвиваються". До того часу він закликає розробників зробити наступне:

- визначити роботи, які були використані до цього часу для розробки її моделі штучного інтелекту

зобов'язуватися робити відповідні детальні запити на отримання дозволу на використання будь-яких робіт членів SoA в майбутньому;

- зобов'язуються, що перед використанням будь-яких творів, захищених авторським правом, вони спочатку отримають дозвіл від відповідного правовласника;

- зобов'язуються виплачувати відповідну винагороду за будь-яке використання творів, захищених авторським правом, як у минулому, так і в майбутньому;

- зобов'язуються у всіх випадках вказувати належне посилання на автора твору;

- зобов'язуються на вимогу (загальну або стосовно конкретного твору) видаляти зі своїх систем будь-який твір, який було використано без дозволу, і надавати докази дотримання цих зобов'язань...» (*Rachel Alexander and Ted Shapiro. Generative AI: Society of Authors warns of unauthorised use of copyright-protected works // Wiggin LLP (<https://www.wiggin.co.uk/insight/generative-ai-society-of-authors-warns-of-unauthorised-use-of-copyright-protected-works/>).*

02.09.2024).

«Розробка генеративних моделей штучного інтелекту, як-от ChatGPT, базується на навчанні великих наборів даних, які зазвичай містять захищені авторським правом матеріали, але чи є використання захищених авторським правом даних для навчальних цілей порушенням авторських прав, є гарячою темою для дебатів.

Згідно із законодавством Великої Британії, системи штучного інтелекту вимагають дійсної ліцензії на використання захищених творів, якщо вони не охоплені спеціальними винятками, такими як інтелектуальний аналіз тексту та даних (TDM) для некомерційних досліджень відповідно до Закону про авторське право, зразки та патенти 1998 року.

У 2022 році Офіс інтелектуальної власності Великої Британії (IPO) запропонувало розширити сферу винятків, щоб дозволити TDM у комерційних цілях для підтримки розробників ШІ та технологічних інновацій загалом. Це відповідало ширшій Національній стратегії ШІ уряду консерваторів, спрямованій на те, щоб Великобританія стала «глобальним центром інновацій ШІ»...

У січні 2023 року Комітет палати лордів із зв'язку та цифрових технологій опублікував звіт, у якому зазначено, що запропоновані IPO зміни «недостатньо враховують потенційну шкоду для творчих індустрій». У березні 2023 року плани розширити виняток TDM було зрештою скасовано.

У травні 2023 року уряд Великої Британії оголосив, що планує прийняти кодекс практики щодо авторського права та штучного інтелекту замість підходу до законодавчих реформ. Мета полягала в тому, щоб розробити цей кодекс робочою групою, що складається з торгових організацій, що представляють різні галузі...

Підхід робочої групи ІРО у Великобританії, хоч і мав добрі наміри щодо об'єднання різних точок зору для пошуку рішення, зрештою був відкинтий. Це сталося через те, що зацікавлені сторони не змогли дійти консенсусу щодо ефективного добровільного кодексу...» (*The trade-off between copyright protection and AI innovation in the UK // Verdict Media Limited* (<https://www.verdict.co.uk/ai-training-copyright-concerns/?cf-view&cf-closed>). 16.09.2024).

«...Велика Британія, яка має багату історію законодавства про інтелектуальну власність, пропонує різноманітні інструменти для захисту технологій штучного інтелекту, а саме патентів, торгових марок, авторських прав і комерційної таємниці. Кожен із цих засобів захисту ІВ служить різним цілям, і їх застосування в контексті штучного інтелекту вимагає ретельного розгляду...

Патенти забезпечують захист винаходів, які є новими, неочевидними та промислово придатними. У контексті штучного інтелекту патенти особливо важливі для захисту базових алгоритмів, методів і технічних реалізацій, які керують системами штучного інтелекту. Управління інтелектуальною власністю Великобританії (ІРО) все частіше бачить заявки на патенти, пов'язані зі штучним інтелектом, що відображає зростаючу важливість цієї технології...

Патенти найкраще використовувати, коли винахід штучного інтелекту відповідає суворим вимогам до технічних інновацій і коли потрібен довгостроковий захист (до 20 років). Вони особливо ефективні для захисту нових процесів, керованих штучним інтелектом, у таких галузях, як фармацевтика, де технічна реалізація є чіткою та чіткою. Однак високі витрати та публічне оприлюднення, пов'язані з патентуванням, можуть стримувати деяких розробників штучного інтелекту, особливо в швидкозмінних секторах, де технології швидко застарівають.

Торгові марки захищають знаки, символи або логотипи, які відрізняють товари та послуги на ринку. У сфері штучного інтелекту торговельні марки мають вирішальне значення для розпізнавання бренду та довіри споживачів, особливо в умовах, коли рішення ШІ стають все більш масовими та комерціалізованими...

Торгові марки найкраще використовувати під час запуску продуктів або послуг штучного інтелекту, які мають унікальний бренд. Вони особливо ефективні для компаній, які мають намір створити довгострокову лояльність до бренду та виділити свої пропозиції на конкурентному ринку. Поєднання торговельних марок з іншими засобами захисту ІВ, такими як патенти чи комерційні таємниці, може забезпечити більш комплексну стратегію.

Авторське право захищає оригінальні авторські твори, включаючи програмне забезпечення, бази даних і художні твори. У сфері штучного інтелекту авторське право в першу чергу стосується захисту вихідного коду

програмного забезпечення штучного інтелекту, баз даних, які використовуються для навчання моделей штучного інтелекту, і, можливо, результатів, створених системами штучного інтелекту...

Авторські права найкраще використовувати для захисту програмного коду та баз даних, які є основою систем ШІ. Це особливо актуально для компаній, які розробляють власне програмне забезпечення ШІ або унікальні набори даних. Однак його слід поєднувати з іншими засобами захисту, такими як патенти чи комерційні таємниці, щоб охопити весь спектр інновацій ШІ.

Комерційна таємниця захищає конфіденційну інформацію, яка забезпечує конкурентну перевагу, таку як власні алгоритми, навчальні дані та бізнес-стратегії. На відміну від патентів, комерційні таємниці не потребують публічного розголошення, що робить їх привабливим варіантом для захисту чутливих технологій ШІ...

Комерційну таємницю найкраще використовувати для захисту технологій штучного інтелекту, які не підлягають патентному захисту, або для яких збереження конфіденційності є першорядним. Вони особливо корисні в галузях, що швидко розвиваються, де ризик морального старіння переважає переваги патентування. Однак надійна законодавча база для збереження секретності, включаючи угоди про нерозголошення (NDA) та заходи внутрішньої безпеки, є важливою для ефективного захисту комерційної таємниці.

Враховуючи складність технологій штучного інтелекту та різні сильні та слабкі сторони кожного методу захисту інтелектуальної власності, поєднання патентів, торгових марок, авторських прав і комерційних таємниць часто є найефективнішою стратегією. Наприклад, компанія може запатентувати новий алгоритм штучного інтелекту, використовувати торгові марки для створення сильного бренду, застосувати авторські права для захисту коду програмного забезпечення та захистити власні навчальні дані через комерційну таємницю.

Цей багаторівневий підхід не тільки максимізує захист, але й зменшує ризики, пов'язані з використанням однієї форми ІВ. Ретельно оцінюючи природу технології штучного інтелекту, її ринковий потенціал і конкурентний ландшафт, компанії можуть адаптувати свою стратегію ІВ для забезпечення комплексного захисту та довгострокового успіху...» (*Tahir Khan. The Evolving Landscape of AI in the UK: Patents, Trademarks, Copyright, and Trade Secrets // The Barrister Group (<https://thebarristergroup.co.uk/blog/the-evolving-landscape-of-ai-in-the-uk-patents-trademarks-copyright-and-trade-secrets>). 30.09.2024*).

Сполучені Штати Америки

«Зі стрімким впровадженням генеративного ШІ стає дедалі важче визначити, що є реальним, а що ні. Інструменти штучного інтелекту - від

зображень і відео до тексту - перебувають на піку своєї популярності і здатні генерувати складні результати на основі підказок...

Дослідження, проведене дослідниками Amazon Web Services (AWS), свідчить, що 57% контенту, опублікованого в Інтернеті, створено штучним інтелектом або перекладено за допомогою алгоритму ШІ... Дослідники з Кембриджа та Оксфорда стверджують, що зростання кількості контенту, створеного штучним інтелектом, і надмірна залежність інструментів штучного інтелекту від цього контенту може призвести лише до одного результату - неякісних відповідей на запити.

Згідно з дослідженням, відповіді на запити, згенеровані штучним інтелектом, знижували цінність і точність після кожної спроби...

За словами дослідників, погіршення якості відповідей чат-ботів є циклічним передозуванням контенту, створеного ШІ. Як ви, мабуть, знаєте, моделі ШІ залежать від інформації в Інтернеті для навчання. Таким чином, якщо інформація в Інтернеті створена штучним інтелектом і є неточною, тренування стає неефективним, спонукаючи до генерування неправильних відповідей і дезінформації.

Дослідники вирішили копнути глибше, щоб виявити першопричину проблеми. З самого початку це можна пояснити збільшенням кількості статей, створених ШІ, які публікуються в Інтернеті без перевірки фактів. Команда використовувала попередньо підготовлену вікі на основі ШІ, щоб зробити свої висновки. Вони навчили інструмент, використовуючи його результати. Команда одразу помітила зниження якості інформації, яку генерує інструмент...» (*Kevin Okemwa. Sam Altman indicated it's impossible to create ChatGPT without copyrighted material, but a new study claims 57% of the content on the internet is AI-generated and is subtly killing quality search results // Future US, Inc. (https://www.windowcentral.com/software-apps/sam-altman-indicated-its-impossible-to-create-chatgpt-without-copyrighted-material?utm_source=flipboard&utm_content=alannishihara%2Fmagazine%2FALAN+NISHIHARA). 03.09.2024*).

«Інтеграція штучного інтелекту (ШІ) у програмні продукти стала стрімкою...

Це швидке розширення висунуло проблеми з авторським правом на перший план інтеграції ШІ. За лаштунками — а іноді й у заголовках — компанії-розробники програмного забезпечення борються з двома критичними проблемами: використання даних клієнтів для навчання моделей штучного інтелекту та захист користувачів від потенційних порушень і претензій щодо конфіденційності, що виникають через контент, створений штучним інтелектом...

Спочатку компанії значною мірою покладалися на загальнодоступні дані з Інтернету для наповнення своїх моделей ШІ. Однак цей ресурс не безмежний.

Саме тому багато компаній-розробників програмного забезпечення намагаються використовувати неперсональні дані, створені їхніми користувачами, - дані, які часто є більш актуальними, релевантними та пристосованими до їхніх конкретних застосувань, ніж ті, що є у відкритому доступі деінде. Цей зсув у бік використання даних користувачів став для багатьох компаній конкурентною необхідністю в гонці за розробку більш досконалих і точних систем штучного інтелекту.

Однак цей поворот не позбавлений викликів. Він викликає значні занепокоєння з приводу авторських прав і розширює межі того, чого можуть очікувати користувачі, коли погоджуються на умови надання послуг компанії - умови, які мало хто уважно читає. ...компанії повинні обережно підходити до цих викликів, балансує між потребою в навчальних даних і необхідністю збереження довіри користувачів та дотриманням законів про конфіденційність і авторське право...

Хоча більшість компаній вживають позитивних заходів для дотримання законів і нормативних актів про конфіденційність під час збору, зберігання та використання даних клієнтів усередині компанії, особливу увагу слід приділяти дотриманню цих законів і нормативних актів щодо будь-яких даних клієнтів, які передаються стороннім платформам штучного інтелекту, що перебувають поза межами контролю компанії. Якщо інформація, що ідентифікує особу, або будь-які інші дані клієнтів, які підпадають під дію чинного законодавства штату або федерального законодавства про конфіденційність, передаються зовнішній платформі штучного інтелекту для навчання або інших цілей, необхідно вжити відповідних заходів безпеки та розкриття інформації, щоб забезпечити дотримання цих законів і правил...

Оскільки компанії-розробники програмного забезпечення поспішають оновити свої умови надання послуг, щоб врахувати потреби в навчанні ШІ, вони стикаються з ще одним юридичним ризиком: примусовими заходами з боку Федеральної торгової комісії (FTC)...

FTC визнає, що розробка ШІ потребує великих обсягів даних, називаючи їх "ною нафтою", яка живить інновації. Однак вона також визнає конфлікт між бажанням компаній використовувати дані користувачів для навчання ШІ та їхніми існуючими зобов'язаннями щодо захисту приватності користувачів.

Агентство прямо заявляє, що для компанії може бути несправедливо або оманливо застосовувати більш широкі практики використання даних - наприклад, використання даних для навчання ШІ - і лише інформувати про це споживачів шляхом таємного внесення змін заднім числом у свої умови надання послуг або політику конфіденційності. Така практика, на думку FTC, ризикує порушити закон...

Для компаній-розробників програмного забезпечення, які інтегрують ШІ, це попередження підкреслює важливість прозорості та згоди користувачів при оновленні умов надання послуг. За словами FTC, в отриманні штучної згоди "немає нічого розумного"...

Оскільки правовий ландшафт навколо ШІ, авторських прав і конфіденційності продовжує розвиватися, компанії-розробники програмного забезпечення будуть змушені розробляти власні стратегії для зменшення ризиків і збереження довіри користувачів. Деякі з кроків, які компанії можуть розглянути, включають

1. Прозора комунікація: чітко та відверто пояснюйте, як дані користувача можуть використовуватися для навчання штучному інтелекту, особливо з огляду на правила конфіденційності та попередження FTC. Натомість чітко повідомляйте користувачам про будь-які зміни та їхні наслідки.
2. Отримайте явну згоду: якщо це можливо, запитуйте явну згоду користувачів перед використанням їхніх даних для навчання штучному інтелекту, наприклад, у формі функції згоди.
3. Регулярні юридичні перевірки. Проводьте регулярні перевірки ваших умов обслуговування та політики конфіденційності, щоб переконатися, що вони точно відображають ваші практики штучного інтелекту та відповідають чинним законам і нормам у США та за їх межами.
4. Навчайте користувачів: надайте чіткі вказівки та роз'яснюйте користувачам потенційні наслідки для авторських прав використання контенту, створеного ШІ. Деякі компанії можуть наслідувати приклад Microsoft і запропонувати компенсацію за будь-які претензії, пов'язані з використанням такого вмісту.
5. Слідкуйте за розвитком нормативних актів: будьте в курсі нових нормативних актів і судових рішень, пов'язаних із ШІ та авторським правом.

Проактивність може допомогти розробникам програмного забезпечення краще позиціонувати себе, щоб використовувати можливості штучного інтелекту, одночасно захищаючи від проблем з авторським правом і конфіденційністю та зберігаючи довіру користувачів. Майбутній шлях може бути невизначеним, але завдяки ретельному плануванню та відповідальному підходу компанії-розробники програмного забезпечення зможуть успішно впоратися з цими викликами» (*Benjamin C. Stasa, Fatima Kassem, John S. LeRoy. AI Integration, Copyright, and Privacy: Navigating the Challenges in Software Terms of Service // Brooks Kushman P.C. (<https://www.brookskushman.com/insights/ai-integration-copyright-and-privacy-navigating-the-challenges-in-software-terms-of-service/>). 04.09.2024*).

«Останні опитування вказують на широке використання генеративного ШІ (штучного інтелекту) та інших інструментів штучного інтелекту працівниками на робочому місці...

Проте небагато роботодавців прийняли офіційну політику щодо ШІ на робочому місці, яка необхідна для належного навчання працівників щодо безпечного впровадження та використання інструментів ШІ та пом'якшення

зростаючого переліку матеріальної безпеки, точності, конфіденційності, інтелектуальної власності та інших правових і операційних ризиків...

Один із способів, у який уряд США прагне регулювати використання ШІ на робочому місці, полягає в запобіганні алгоритмічної дискримінації під час застосування інструментів ШІ. У 2021 році Федеральна торгова комісія (FTC) попередила бізнес про ризик дискримінаційного упередження в результаті використання інструментів на основі алгоритмів, заявивши, що упереджені інструменти ШІ можуть порушувати закони про захист прав споживачів. FTC заявила, що компанії можуть бути притягнуті до відповідальності відповідно до Закону про рівні кредитні можливості або Закону про справедливу кредитну звітність за упереджені та несправедливі рішення, створені штучним інтелектом, і що недобросовісні та оманливі дії також можуть підпадати під дію розділу 5 Закону FTC.

Також у 2021 році у США Комісія з рівних можливостей у сфері зайнятості (ЕЕОС) - федеральне агентство, яке забезпечує дотримання федеральних законів про боротьбу з дискримінацією на робочому місці, таких як Розділ VII Закону про громадянські права 1964 року з поправками, Закон про внесення змін до Закону про права американців з інвалідністю 2008 року та Закон про вікову дискримінацію при працевлаштуванні, серед інших законів - запустила "Ініціативу з питань штучного інтелекту та алгоритмічної справедливості", щоб "гарантувати, що використання програмного забезпечення, включно зі штучним інтелектом, машинним навчанням та іншими технологіями, що з'являються, які застосовуються під час прийняття рішень про працевлаштування та інших трудових питань, відповідає вимогам федеральних законів про громадянські права, які контролює Комісія з питань зайнятості та працевлаштування". У травні 2023 року ЕЕОС опублікувала документ про технічну допомогу з рекомендаціями для роботодавців щодо моніторингу інструментів штучного інтелекту, які вони використовують для прийняття рішень про найм, просування по службі та звільнення на предмет дискримінації.

Нещодавно ЕЕОС випустив два різних інструкції з технічної допомоги, які стосуються використання штучного інтелекту під час прийому на роботу та його взаємодії з певними антидискримінаційними законами. Перший має назву «Закон про американців з обмеженими можливостями та використання програмного забезпечення, алгоритмів і штучного інтелекту для оцінювання претендентів на роботу та працівників», а другий стосується дискримінації різного впливу під час використання інструментів ШІ. Він називається «Оцінка несприятливого впливу програмного забезпечення, алгоритмів і штучного інтелекту, які використовуються в процедурах відбору на роботу відповідно до розділу VII Закону про громадянські права»...

29 квітня 2024 року Управління федеральних програм дотримання контрактів (OFCCP) Міністерства праці США (DOL), яке здійснює нагляд за федеральними підрядниками та гарантує, що вони дотримуються федеральних

законів і правил, випустило нові вказівки для федеральних підрядників, які використовують інструменти штучного інтелекту під час найму та інших акції з працевлаштування. Згідно з цими вказівками, федеральні підрядники та субпідрядники повинні дотримуватися законів про ЕЕОС, які забороняють дискримінацію під час працевлаштування на основі захищеного законом статусу особи, наприклад раси та статі (серед іншого), і вживати позитивних заходів для найму та просування по службі кваліфікованих меншин, жінок, осіб з інвалідністю та ветеранів, які охоплені. Нове керівництво OFCCP роз'яснює, що зобов'язання федеральних підрядників щодо ЕЕОС поширюються на використання автоматизованих систем, включаючи ШІ, під час прийняття рішень щодо працевлаштування. Крім того, OFCCP оновив свій процес перевірки відповідності, вимагаючи від федеральних підрядників документувати використання штучного інтелекту та автоматизованих систем під час найму, перевірки та найму...

29 квітня 2024 року DOL також опублікував інструкції для співробітників відділу оплати праці (WHD) щодо застосування федерального Закону про справедливі трудові стандарти (FLSA) та інших федеральних трудових стандартів, дотримання яких DOL виконує, до використання ШІ роботодавцями. Його керівництво розглядає деякі потенційні підводні камені використання інструментів штучного інтелекту та рекомендує належний нагляд з боку людини за інструментами штучного інтелекту, щоб уникнути юридичних ризиків і можливого порушення законів, які застосовуються відповідно до WHD...» (*Lisa M. Brauner, Slaven Jesic. Client Alert: Avoiding Legal Pitfalls and Risks in Workplace Use of Artificial Intelligence // Whiteford, Taylor & Preston LLP* (<https://www.whitefordlaw.com/news-events/client-alert-avoiding-legal-pitfalls-and-risks-in-workplace-use-of-artificial-intelligence>). 05.09.2024).

«...дані Відомства США з патентів і торговельних марок (USPTO), що охоплюють як винаходи, пов'язані зі штучним інтелектом, так і не пов'язані з ним, за період з 2015 по 2020 рік, ...показують різницю: винаходи, пов'язані зі штучним інтелектом, були відхилені через невідповідність об'єкта реєстрації в 45% випадків, тоді як для винаходів, не пов'язаних зі штучним інтелектом, цей показник становив лише 10%...

USPTO класифікує ШІ на вісім компонентів. Винаходи ШІ, віднесені до категорії "еволюційні обчислення", зіткнулися з найбільшими труднощами: 58% заявок було відхилено. Найлегше довелося тим, хто відноситься до категорії "технологій технічного зору", - лише 33% заявок було відхилено...» (*Joel E. Lehrer. Are AI Inventions Harder to Patent? // Goodwin Procter LLP* (<https://www.goodwinlaw.com/en/insights/publications/2024/09/insights-technology-aiml-are-ai-inventions-harder-to-patent>). 09.09.2024).

«Відомство США з патентів і торговельних марок (USPTO) нещодавно опублікувало "Керівництво щодо відповідності об'єктів патенту" від 2024 року та "Приклади відповідності об'єктів патенту" від липня 2024 року...

У "Керівництві 2024" пояснюється, коли винаходи у сфері ШІ та машинного навчання (ML) можуть мати право на отримання патентного захисту за тестом Alice/Mayo. Приклади пояснюють, як формули, пов'язані зі штучним інтелектом, можуть інтегрувати судові винятки в практичні заявки, і підкреслюють різницю між формулами, які в загальних рисах описують бажаний результат (наприклад, неприйнятними), і формулами, які описують конкретний спосіб досягнення результату (наприклад, прийнятними). Основний висновок полягає в тому, що винаходи на основі ШІ з більшою ймовірністю будуть визнані патентоздатними, якщо формула винаходу вказує, як винахід на основі ШІ досягає певного технічного вдосконалення, зосереджується на конкретних апаратних реалізаціях, надає конкретні деталі щодо навчання та/або впровадження моделі ШІ та/або демонструє включення моделі ШІ в удосконалений технологічний процес...

Керівництво 2024 містить практичні рекомендації для патентних повірених.

- Підкресліть, як винахід інтегрує судовий виняток у практичне застосування, наприклад, висвітлюючи конкретні поліпшення функції комп'ютера або технологічної галузі.

- Використовуйте нові приклади з Інструкції 2024 для формулювання формули винаходу та аргументів. Наприклад, опишіть конкретне застосування ШІ в певній технологічній галузі або конкретний спосіб досягнення бажаного результату.

- Задokumentуйте, як заявлений винахід покращує існуючі технологічні процеси, щоб показати, що формула винаходу є не просто абстрактною ідеєю, а має практичне застосування. Крім того, опишіть будь-які конкретні технічні перешкоди, які долає винахід...» (*Michael Fainberg, Patrick Lai. USPTO Issues Updated AI Subject Matter Eligibility Guidance // ArentFox Schiff LLP. (<https://www.afslaw.com/perspectives/ai-law-blog/uspto-issues-updated-ai-subject-matter-eligibility-guidance>). 05.09.2024*).

«Конституція США передбачає ...«Сприяти прогресу науки та корисних мистецтв, забезпечуючи на обмежений час авторам і винахідникам виключне право на їхні відповідні твори та відкриття». Але це «сприяти прогресу...» пункт, який має труднощі з судами, які не бачать штучний інтелект як «прогрес», але вважають, що мистецтво потребує захисту від нього...

«Митці», які використовують штучний інтелект (ШІ), є викликом для відомства з авторських прав. У відповідь на це Бюро з авторських прав

офіційно опублікувало «заяву про політику щодо роз'яснення своєї практики експертизи та реєстрації творів, які містять матеріал, створений за допомогою технології штучного інтелекту для використання ШІ в заявках на отримання авторських прав», яка набуде чинності 16 березня 2023 року...

Митці, які створюють витвори мистецтва, стверджують, що функції штучного інтелекту ґрунтуються на навчанні, яке вони отримали, поглинаючи їхні твори, таким чином використовуючи чужі роботи для створення своїх власних. Однак, здається, що саме це робить людський розум, оскільки він є людиною і живе у світі мистецтва. Вони надихаються і творять, спираючись на своє "навчання", бачачи майстрів, які малювали і створювали великі витвори мистецтва, а також менш відомих художників. Наявність машини, яка допомагає вам у цьому процесі, є своєрідним вдосконаленням людини...

Багато додатків зі штучним інтелектом... створені для митців, щоб вони могли використовувати їх для створення творів мистецтва, які можуть бути використані на комерційній основі або продані, але не захищені авторським правом. Деякі конкурси, як-от конкурс Colorado Fair, де одна з перших робіт, створених за допомогою штучного інтелекту, перемогла в цифровому відділі, тепер вимагають розкриття інформації про те, чи використовував митець штучний інтелект при створенні своєї роботи для участі у змаганні...

Зрештою, коли Конгрес США зверне увагу на долю митців і авторських прав, він, можливо, зможе розробити законодавство для іншої категорії мистецтва, створеного ШІ, яке матиме певні обмеження на його порушення, так само як і мистецтво, створене людиною...» (*Victoria Sutton. rembrandt.ai, davinci.ai, artist.ai: The Plight of Artists in an Artificial Intelligence World // Native News Online (<https://nativenewsonline.net/opinion/rembrandt-ai-davinci-ai-artist-ai-the-plight-of-artists-in-an-artificial-intelligence-world>). 22.09.2024*).

Федеративна Республіка Нігерія

«...Нігерія оприлюднила свою Стратегію розвитку штучного інтелекту в серпні 2024 року з метою стати "світовим лідером у використанні трансформаційної сили штучного інтелекту за допомогою відповідальних, етичних та інклюзивних інновацій, сприяючи сталому розвитку шляхом спільних зусиль".

...незважаючи на величезні переваги штучного інтелекту для національного розвитку, існує кілька проблем і прогалин, які необхідно усунути для кращого використання технології.

По-перше, це відсутність спеціального законодавства щодо ШІ. Наразі існують закони та політики, які підтримують розгортання штучного інтелекту в Нігерії, такі як Закон про національне агентство розвитку інформаційних технологій (NITDA) 2007 р., Закон про кіберзлочини (заборона, запобігання тощо) 2015 р., Закон про стартапи 2022 р., Національна цифрова економіка

Політика та стратегія (NDEPS) і Національна політика в галузі науки, технологій та інновацій (NPSTI). Однак ці закони та політика зосереджені на непрямих сферах, таких як сприяння кібербезпеці, захист критичної національної інформаційної інфраструктури та положення, що підтримують технологічні інновації. Хоча ці закони та політика закладають певну основу для розгортання штучного інтелекту, необхідні більш прямі положення. Спеціальне законодавство щодо штучного інтелекту встановить ключові визначення та сферу використання штучного інтелекту; вказати регулятор; кодифікувати майбутні національні етичні принципи ШІ; звернення до відповідальності розробників, операторів і користувачів ШІ; встановити механізми відшкодування; надати податкові пільги стартапам та компаніям, що працюють у сфері штучного інтелекту; зобов'язувати розробників ШІ проводити періодичну перевірку та аудит систем ШІ; на додаток до інших критичних положень. Це законодавство ефективно вирішуватиме унікальні виклики, пов'язані з штучним інтелектом, і сприятиме відповідальному розвитку штучного інтелекту...

По-друге, етичний виклик переміщення робочих місць... Чат-боти, такі як GPT-3, і віртуальні помічники обробляють запити, зменшуючи потребу в службах підтримки клієнтів. Крім того, ChatGPT від OpenAI і Magic Write від Canva допомагають створювати вміст для статей, блогів і публікацій у соціальних мережах, зменшуючи потребу в авторах контенту...

Щоб вирішити цю проблему переміщення робочих місць, рекомендовано, щоб Регулюючий орган відповідно до запропонованого законодавства щодо штучного інтелекту зобов'язав компанії, які впроваджують штучний інтелект, подавати обов'язкову щорічну звітність, демонструючи їх дотримання національних етичних принципів штучного інтелекту...

По-третє, це питання інтелектуальної власності. Контент, створений штучним інтелектом, передбачає кілька аспектів інтелектуальної власності, наприклад право власності на такий вміст; викрадення права власності на інтелектуальний інтелект; патентоспроможність та захист прав інтелектуальної власності. Прикладом є використання ChatGPT для створення тексту, де виникають запитання щодо того, чи порушує технологія будь-які існуючі авторські права під час створення свого вмісту, що, у свою чергу, вплине на право особи претендувати на право власності. В іноземних юрисдикціях також відбувалися дискусії та судові процеси щодо того, чи можна технологію ШІ визнавати винахідником для цілей видачі патенту. Суди в цих ситуаціях послідовно постановляли, що ШІ не може бути надано патенти.

Нігерійські суди матимуть ці переконливі прецеденти, якими керуватимуться у своїх рішеннях, якщо виникне питання щодо прав ШІ та ІВ. Проте наше законодавство про інтелектуальну власність має бути переглянуто, щоб врахувати зміни в ставленні до інтелектуальної власності по відношенню до ШІ. Таким чином, законодавчий перегляд має розглянути винахідництво штучного інтелекту, уточнити авторські права на контент, створений штучним

інтелектом, і переглянути критерії патентування, щоб врахувати винаходи з технології ШІ...

Нарешті, існує проблема штучного інтелекту щодо захисту даних і конфіденційності. Оскільки штучний інтелект керується даними та залежить від них, потрібно ще багато зробити, щоб узгодити штучний інтелект із вимогами конфіденційності та захисту даних...» (*Tilewa Oyefeso and Emaediong Lawrence. Strengthening the National AI Strategy: Addressing the challenges and gaps AI poses // Businessday NG (<https://businessday.ng/news/legal-business/article/strengthening-the-national-ai-strategy-addressing-the-challenges-and-gaps-ai-poses/>). 26.09.2024*).

Наука в сфері інтелектуальної власності

«...дослідники можуть зробити кілька кроків, щоб захистити свою інтелектуальну власність і захистити конфіденційні дані.

1. Критично подумайте про те, чи справді потрібен ШІ.

Якщо відмовитися від використання genAI, це може здатися втраченим золотим шансом. Але для певних дисциплін — особливо тих, які пов'язані з конфіденційними даними, такими як медичні діагнози — пропустити це може бути більш етичним варіантом...

2. Якщо ви використовуєте штучний інтелект, застосуйте запобіжні заходи.

Фахівці загалом погоджуються, що майже неможливо повністю захистити ваші дані від веб-скребоків, інструментів, які витягують дані з Інтернету. Однак є деякі кроки, такі як розміщення даних локально на приватному сервері або надання відкритих і доступних ресурсів, але лише за запитом, які можуть додати додатковий рівень контролю. Декілька компаній, зокрема OpenAI, Microsoft і IBM, дозволяють клієнтам створювати власні чат-боти, навчені на їхніх власних даних, які можна ізолювати таким чином.

3. Якщо можливо, відмовтеся.

Можливість застосування політики відмови, яка виключає дані з навчальних наборів ШІ, сильно варіюється, але такі компанії, як Slack, Adobe, Quora, Squarespace, Substack і OpenAI, пропонують варіанти запобігання вилученню контенту. Однак деякі платформи роблять цей процес складнішим, ніж інші, або обмежують його певними типами акаунтів. Якщо ви добре знаєтеся на кодуванні, ви можете змінити файл robots.txt вашого персонального веб-сайту, який повідомляє пошуковим роботам, чи дозволено їм відвідувати вашу сторінку, щоб запобігти вилученню вашого контенту...

4. Якщо можете, «отруйте» свої дані.

Вчені тепер можуть визначити, чи були візуальні продукти, такі як зображення або графіка, включені в навчальний набір, і розробили інструменти, які можуть "отруїти" дані так, що навчені на них ШІ-моделі будуть ламатися непередбачуваним чином. "Ми в основному вчимо моделі, що корова - це щось

з чотирма колесами і гарними крилами", - каже Бен Чжао, дослідник комп'ютерної безпеки з Чиказького університету в штаті Іллінойс. Чжао працював над одним з таких інструментів під назвою Nightshade, який маніпулює окремими пікселями зображення так, щоб модель штучного інтелекту асоціювала пошкоджений шаблон з іншим типом зображення (наприклад, собакою замість кота). На жаль, поки що не існує подібних інструментів для отруєння текстів.

5. Висловіть свої занепокоєння.

Науковці часто передають свої права інтелектуальної власності установам або видавцям, що дає їм менше важелів впливу на прийняття рішень щодо використання їхніх даних. Але Крістофер Корнелісон, директор з розвитку ІВ Державного університету Кеннесоу в штаті Джорджія, каже, що варто почати розмову з вашою установою або видавцем, якщо у вас є занепокоєння. Ці організації можуть мати кращі можливості для укладення ліцензійної угоди з компанією, що займається розробкою ШІ, або подати позов до суду, якщо є ймовірність порушення прав інтелектуальної власності...» (*Amanda Heidt. Intellectual property and data privacy: the hidden risks of AI // Springer Nature Limited (<https://www.nature.com/articles/d41586-024-02838-z>). 04.09.2024*).

«Нещодавно, 31 липня 2024 року, видавництво Taylor & Francis завершило пілотний проект "Обіцянка відкритого доступу 2023/24" (Pledge to Open Pilot 2023/24). Ця новаторська ініціатива, започаткована в липні 2023 року, мала на меті сприяти відкритому доступу (ОД) до наукових книг, трансформуючи спосіб розповсюдження та споживання наукового контенту в усьому світі. Для академічних видавництв успіх цієї ініціативи підкреслює потенціал для збільшення видимості та охоплення дослідницької продукції за допомогою моделей відкритого доступу, пропонуючи цінну інформацію про майбутні видавничі тенденції.

...пілотний проект "Обіцянка відкритості 2023/24" був розроблений для того, щоб зробити 70 найпопулярніших наукових видань відкритим доступом у момент публікації. Ці видання були розділені на сім колекцій, кожна з яких присвячена ключовій глобальній проблемі, натхненній Цілями сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй, як-от зміна клімату, зелена відновлювана енергетика, а також добробут і психічне здоров'я. Інституції з усього світу можуть взяти на себе зобов'язання підтримати одну або кілька з цих колекцій, сприяючи перетворенню видань з передплатних на відкриті.

Установи-учасниці, серед яких такі провідні університети, як Массачусетський технологічний інститут, Університет Карнегі-Меллона, Принстонський університет і Університетський коледж Лондона, могли б вибрати колекції, що найбільше відповідають їхньому дослідницькому фокусу, і сплатити одноразовий внесок за кожен колекцію. Кошти, отримані від цих внесків, були об'єднані для підтримки видавничих витрат на видання

відкритого доступу. Навіть якщо цільовий показник фінансування не був повністю досягнутий, установи все одно отримали безстроковий багатокористувацький доступ до підтриманих ними видань, що забезпечує цінність незалежно від остаточної кількості відкритих публікацій.

До створення 26 видань, відібраних для публікації у форматі відкритого доступу, долучилися 50 авторів і редакторів з 19 різних країн. Прикметно, що 16% цих авторів походять з країн з рівнем доходу нижче середнього, а дописувачі з інституцій Бангладеш та Індії демонструють глобальне охоплення та інклюзивність ініціативи...» (*Taylor & Francis' Pledge to Open Initiative: A New Era for Open Access Books // eContent Pro/MKP Technologies* (<https://www.econtentpro.com/blog/pledge-to-open/369>). 13.09.2024).

«...запущено новий онлайн-інструмент, призначений для оцінки справедливості моделей наукової комунікації. Інструмент «Наскільки це справедливо», розроблений робочою групою з багатьма зацікавленими сторонами, до складу якої входять бібліотекарі, представники бібліотечних консорціумів, спонсорів і видавців і скликаний cOAlition S, Jisc і PLOS, має на меті забезпечити основу для оцінки моделей наукової комунікації та домовленості на осі власного капіталу.

Інструмент, на створення якого надихнув «Наскільки це відкрито?» націлений на установи, бібліотечні консорціуми, спонсорів і видавців, тобто зацікавлених сторін, які інвестують або отримують кошти на видавничі послуги. Він пропонує користувачам можливість оцінювати моделі наукової комунікації та домовленості за семи критеріями:

- Доступ до читання
- Публікація у відкритому доступі
- Максимізація участі
- Права на повторне використання
- Прозорість ціноутворення та комісії
- Просування та заохочення відкритих дослідницьких практик: дані та код
- Сприяння та заохочення відкритих дослідницьких практик: препринти та відкрита рецензія

Однією з головних цілей Робочої групи було розробити щось практичне, щоб допомогти зацікавленим сторонам оцінити моделі наукової комунікації та домовленості на осі справедливості та зробити цю інформацію доступною у спосіб, який би полегшив порівняння між різними моделями. Замість того, щоб призначати результат, користувачі можуть покладатися на власне судження щодо того, як моделі чи механізми оцінюються за справедливими критеріями: за інструментом не стоїть попередньо заповнена база даних моделей, журналів чи домовленостей...

На основі вищезазначених критеріїв інструмент «Наскільки це справедливо» спонукає користувачів розглянути, наскільки оцінювана ними

модель (і пов'язаний потік фінансування) сприяє (або обмежує) справедливу участь у обміні знаннями. Користувачі оцінюють кожен критерій за шкалою від «найменш справедливого» до «найбільш справедливого», отримуючи загальну оцінку рівності після завершення разом із підсумком своїх відповідей...» (*New tool to assess equity in scholarly communication models // PLOS* (<https://theplosblog.plos.org/2024/09/new-tool-to-assess-equity-in-scholarly-communication-models/>). 18.09.2024).

«Публікація у відкритому доступі зростає. З 2 406 672 дослідницьких статей, опублікованих у 2023 році та проіндексованих у базі даних Web of Science, трохи більше мільйона, або 42 відсотки, було опубліковано в золотих журналах відкритого доступу, де автори платять плату, щоб зробити статті доступними. Ще 14 відсотків були опубліковані відкрито в гібридних журналах, які змішують плату за підписку та публікацію.

З 2018 року, коли загальна сума становила трохи більше 25 відсотків, частка відкритих статей збільшилася більш ніж удвічі (56 відсотків). Це втричі перевищує загальну кількість опублікованих таким чином робіт.

Однак ця тенденція залишила багатьох політиків і прихильників відкритого доступу незадоволеними. Зараз вони просувають алмазний відкритий доступ, де статті є безкоштовними як для авторів, так і для читачів, а журнали фінансуються напряму, а не через підписку чи збори за публікацію, консорціумами установ, грантами чи іншими джерелами.

Але в дискусії навколо цього підходу до наукового видання залишаються помилкові уявлення та сліпі плями. Реалістична оцінка стійкості відкритого доступу до діамантів потребує агностичної оцінки його загальних витрат і життєздатності як бізнес-моделі...» (*Ulrich Herb and Benedikt Schmal. The benefits of diamond are not crystal clear // Research Professional News* (<https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-europe-views-of-europe-2024-9-the-benefits-of-diamond-are-not-crystal-clear/>). 26.09.2024).

Україна

«...у I півріччі 2024 року показники надходження заявок та реєстрації об'єктів промислової власності збільшилися. Загалом за цей час подано 16723 заявок, що на 9,4% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Упродовж I півріччя 2024 року найактивнішими серед національних заявників-юридичних осіб були організації, які працюють у галузях «Освіта» – 74,7%, «Наукові дослідження та розробки» – 13,4%, і лише 11,9% заявок припадає на інші галузі.

Серед закладів вищої освіти, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, найдіяльнішими у звітний період були:

1. Вінницький національний технічний університет – 66 заявок;
2. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» – 48;
3. Харківський національний автомобільно-дорожній університет – 46;
4. Національний університет «Львівська політехніка» – 45;
5. Національний університет біоресурсів і природокористування України – 44...» (*Інтелектуальна власність у цифрах за I півріччя 2024 року: Львівська політехніка – традиційно серед лідерів // Національний університет «Львівська політехніка» (<https://lpnu.ua/news/intelektualna-vlasnist-u-tsyfrakh-za-i-pivrichchia-2024-roku-lvivska-politekhnika-tradytsiino>). 10.09.2024).*

«У червні 2023 року міністр освіти і науки України Оксен Лісовий відмовився від наукового ступеня. Це відбулося після того, як у його дисертації знайшли плагіат. Очільник міністерства стверджує, що знає природу походження збігів у своїй роботі...»

Водночас міністр відмовився пояснювати походження академічної недоброчесності в його кандидатській дисертації з філософії...

Міністр освіти і науки розповів, що на початку роботи над дисертацією він самостійно сформулював ідею, задуми, ознайомлювався з літературою. Однак згодом процес "обріс формальністю", адже дисертація мала бути більшою за обсягом, аби відповідати "нормі"...

Очільник МОН вважає, що дисертаційними дослідженнями мають займатися науковці – люди, для яких ця робота є частиною професійного зростання.

Наразі, за його словами, не всі автори дисертацій здійснюють наукову діяльність, але отримують ступені для того, аби здобути "статус"...» (*Олексій Михайлюк. Міністр освіти Лісовий відмовився пояснювати плагіат у своїй дисертації // Інформаційне агентство «Парламент» (<https://parlament.ua/news/ministr-osviti-lisovij-vidmovivsvya-poyasnyuvati-plagiat-u-svoij-disertaczii/>). 02.09.2024).*

«Трьох викладачок з Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету та Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України звинувачують в академічному плагіаті праць заступника міністра освіти та науки.

Про це заявив колишній доцент Сумського державного університету Олег Смірнов.

За його словами, науковиці опублікували статтю, яка, за висновком Смірнова, майже повністю складається з чужих матеріалів без належного цитування.

Одна з авторок статті – Світлана Кучеренко – кандидатка економічних наук, доцентка, декан факультету фінансово-економічної та професійної освіти Переяслав-Хмельницького університету. Вона також відзначена нагородою "Відмінник освіти України".

Її співавторка Людмила Леваєва – кандидатка економічних наук, доцентка кафедри економіки того ж університету, на сьогодні обіймає посаду заступниці завідувача кафедри.

Ще одна співавторка статті Наталія Припуга – кандидатка економічних наук, доцентка кафедри теоретичної та прикладної економіки Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України.

Разом вони опублікували статтю під назвою "Аналіз тенденцій розвитку сфери послуг в економіці України" у 2021 році в науковому виданні "Економічний вісник університету". Це науковий журнал категорії "Б", зареєстрований як фахове видання для публікації дисертаційних робіт.

За словами Смірнова, значна частина статті науковиць є плагіатом, взятим із праць заступника міністра освіти і науки України та доктора економічних наук Андрія Вітренка.

Рецензенти виявили, що у статті відсутні належні посилання на монографію Вітренка, хоча її фрагменти були використані в основній частині роботи. Зокрема, було знайдено збіги з його докторською дисертацією "Розвиток сфери послуг в умовах постіндустріальних трансформацій", яка була захищена у 2017 році...» (*Анастасія Мосорко. Трьох викладачок державних вишів звинуватили у плагіаті дисертації заступника міністра освіти // Українська правда (<https://life.prawda.com.ua/society/vikladachok-derzhavnih-vishiv-zvinuvachuyut-u-plagiati-naukovih-robot-zastupnika-ministra-osviti-303712/>). 13.09.2024*).

Європейський Союз

«Відкрита наука є важливою та інтегрованою частиною SciLifeLab, національної дослідницької інфраструктури молекулярних біологічних наук у Швеції. Центр обробки даних SciLifeLab розташований в Уппсальському університеті і обслуговує всю лабораторію SciLifeLab...

У Центрі також є відділ відкритої науки, який займається питаннями спільнот, метрик, програмного забезпечення та метаданих/семантичних технологій FAIR, працюючи з командою Центру даних над подальшим розвитком сервісів, платформ і проектів у сфері відкритих даних, пов'язаних з наукою/FAIR...

Однією з початкових цілей команди відкритої науки є вивчення можливості створення фокус-групи з відкритої науки, спільноти практиків з усього спектру досліджень, яка стане ресурсом для прийняття рішень і розвитку відкритих дослідницьких послуг SciLifeLab. Іншим важливим напрямком

роботи відділу є просвітницька діяльність та навчання...» (*Open access on the rise in life science // Stockholm University (<https://www.su.se/english/news/open-access-on-the-rise-in-life-science-1.748467>). 06.09.2024*).

«...Відкритий доступ (ОА) просуває та полегшує відкрити науку в рамках відкритого ринку, зосередженого на авторах. Пропонуючи вченим надійну, прозору та доступну послугу для ефективного розповсюдження результатів своїх досліджень, ми можемо найкраще підтримувати науковий прогрес. Проблема традиційних наукових журналів полягає в доступі. Традиційно ці журнали фінансуються через підписку, яку сплачують наукові установи, що означає, що лише члени передплатних установ можуть переглядати їхні сторінки. ОА, з іншого боку, робить нові результати досліджень доступними для всіх, незалежно від посади чи зв'язку...

У 2020 році відкриті публікації вперше випередили передплатні видання, що стало важливою віхою в їхній еволюції. Ця тенденція збереглася і в 2023 році, коли майже 65% статей було опубліковано в відкритому доступі...

Автори, які публікуються у відкритому журналі, можуть розраховувати на більшу кількість цитувань своєї роботи, що збільшує її потенційний вплив. Результати досліджень, які знаходяться у вільному доступі, з більшою ймовірністю будуть цитуватися, ніж ті, що захищені платним доступом... Крім того, автори зберігають авторські права на свою роботу замість того, щоб відмовлятися від них, що дозволяє ширше розповсюдження на умовах ліцензії Creative Commons і збільшує їхній вплив...

Кілька нещодавніх ініціатив, що фінансуються ЄС, ілюструють трансформаційний вплив відкритого доступу:

1. Проект «Людський мозок»: із фінансуванням понад 1 мільярд євро опублікував понад 500 статей ОА, сприяючи глобальному співробітництву в нейронауці та поглиблюючи дослідження критичних захворювань, таких як хвороба Альцгеймера.

2. Ініціатива щодо зміни клімату Європейського космічного агентства: забезпечення відкритого доступу до даних про клімат і підтримка прийняття обґрунтованих рішень і розробки політики – вирішальні фактори у боротьбі зі зміною клімату.

3. Європейська організація ядерних досліджень: забезпечує вільний доступ до всіх публікацій, сприяючи міжнародній співпраці та покращуючи наше розуміння Всесвіту.

ОА є ключовим компонентом відкритої науки...» (*Stefan Tochev. Open Access: A Moral Imperative for Progress // politico (<https://www.politico.eu/sponsored-content/its-time-to-embrace-open-access-for-positive-change/>). 09.09.2024*).

«Університети є живильним середовищем для інновацій, де дослідники постійно працюють над новаторськими технологіями. Ці інновації часто фіксуються в патентах, але, на жаль, багато з цих патентів потрапляють у глибокі ящики, так і не будучи використаними. Це прикро, тому що як для університетів, так і для стартапів є величезні можливості втілити ці патенти в життя...»

Ось тут і виникає цінність стратегічної співпраці. Університети часто можуть краще монетизувати свої патенти, зробивши їх доступними для стартапів та інших інноваційних компаній. Це вже відбувається все частіше, наприклад, через такі ініціативи, як HighTechXL, венчурний будівельник, який активно шукає технології, що лежать пилом у патентних базах даних установ, таких як Ейндховенський технологічний університет.

Активація цих патентів може створити безпрограшну ситуацію. Університет отримує доступ і бачить, як його дослідження перетворюються на матеріальні продукти чи послуги, тоді як стартапи отримують доступ до технологій, які інакше були б недоступні для них. Передачу патентів часто можна здійснити дорого, що може стати величезною допомогою для стартапів, які ще не мають великих фінансових ресурсів.

...університети та компанії повинні ретельно подумати, які патенти вони хочуть зберегти, а які можна відмовитися. Іноді, залежно від ситуації, краще зберегти технологію як комерційну таємницю, ніж подавати заявку на патент» (*Marco Coolen. Why universities can better value their patents // Innovation Origins (<https://innovationorigins.com/en/why-universities-can-better-value-their-patents/>). 08.09.2024*).

«Відкрита наука – це підхід, який спрямований на те, щоб зробити наукові дослідження більш прозорими, доступними та заснованими на співпраці. У дусі сприяння спільним дослідженням та інноваціям, які є основними цілями Horizon Europe, ключової програми фінансування досліджень та інновацій ЄС, відкрита наука тепер є невід’ємною частиною способу реалізації проектів, що фінансуються через цю рамкову програму.

Команда European IP Helpdesk випустила абсолютно новий Посібник, який має на меті допомогти читачам орієнтуватися у цій відносно новій темі та надати необхідні пояснення та вказівки для тих, хто готує проектну пропозицію Horizon Europe або вже реалізує проект Horizon Europe. Метою цього Посібника є не лише забезпечення дотримання всіх відкритих наукових зобов’язань, але й оптимальне використання цього нового аспекту Horizon Europe під час реалізації їхніх дослідницьких проектів та використання їх результатів...» (*Out Now: Your Guide to Open Science in Horizon Europe // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/out-now-your-guide-open-science-horizon-europe-2024-09-03_en). 03.09.2024*).

«Названий на честь Зенодота, першого бібліотекаря Стародавньої Александрійської бібліотеки і батька першого задокументованого використання метаданих, що стало віхою в історії бібліотек, Zenodo був запущений у 2013 році як універсальний репозитарій для досліджень, що фінансуються Європейською Комісією. Окрім репозитарію, Zenodo, за підтримки CERN, надає доступ до інструментів управління великими даними та розширених можливостей цифрової бібліотеки для відкритих даних. Оскільки потреба в такому репозитарії не обмежувалася однією організацією, що фінансує дослідження, або однією країною, нова концепція Zenodo швидко прижилася і стала "хітом" серед спільноти відкритої науки; дослідження з усього світу і з усіх дисциплін почали надходити до нього, що зробило новостворений репозитарій популярним місцем для науковців, які займаються відкритою наукою...

В даний час існує понад 2700 дослідницьких проєктів, що фінансуються ЄС, які вже мають спільноту Zenodo для обміну своїми дослідженнями: вони будуть індексуватися у Відкритому дослідницькому репозитарії ЄС під єдиною парасолькою і матимуть розширені можливості. Кілька проєктів-першопрохідців з різних областей (BY-COVID, FAIR-IMPACT, FAIRplus, GDI, iMagine, interTwin, RESILIENCE, SERPENTINE) співпрацюють, щоб забезпечити зворотній зв'язок щодо нових можливостей репозитарію...» (*Konstantinos Kavallaris. Zenodo: 11 Years of Setting the Standards of Open Science Excellence! // OpenAIRE (<https://www.openaire.eu/zenodo-11-years-of-setting-the-standards-of-open-science-excellence>). 08.09.2024).*

«...Європейська комісія висунула пропозицію щодо загальноєвропейської платформи, на якій дослідники могли б безкоштовно публікувати свої наукові роботи у відкритому доступі.

Пропозиція полягає в тому, щоб розширити Open Research Europe (ORE), існуючу безкоштовну видавничу платформу з відкритим доступом, яка досі була зарезервована для одержувачів фінансування ЄС.

ORE фінансується Комісією, тому читачам чи авторам не потрібно платити за доступ до статей на ньому чи публікацію статей через нього. Відповідно до плану, його буде розширено до ширшого кола авторів за підтримки додаткових фінансових органів.

Така пропозиція щодо ORE обговорювалася близько двох років, але зараз її попередньо підтримали близько 20 національних і міжнародних організацій, що фінансують дослідження, включаючи Національне дослідницьке агентство Франції та Німецький дослідницький фонд.

У оглядовому документі, опублікованому цього місяця, Комісія заявила, що ORE «дозволяє здійснювати наукові публікації високої наукової якості за економічно ефективною та прозорою моделлю».

У ньому сказано, що пропозиція зробити ORE «некомерційною видавничою службою, що підтримується колективно», з'явилася на тлі важливих подій у науковій комунікації та дослідницькій практиці, завдяки технологіям»...» (*Frances Jones. Plan put forward for Europe-wide free research publishing platform // Research Professional News (https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-europe-infrastructure-2024-9-plan-put-forward-for-europe-wide-free-research-publishing-platform/). 05.09.2024*).

«PALOMERA (Політика вирівнювання монографій відкритого доступу в європейському дослідницькому просторі) наближається до останнього етапу: двадцять місяців минуло, а попереду ще чотири місяці...

Перша половина PALOMERA була присвячена огляду та збору інформації; в останні місяці ми зосередилися на перетворенні цієї інформації в знання та рекомендації, якими можуть ділитися та використовувати інші, і на останніх етапах ми поділимося цими знаннями з усього світу.

PALOMERA зібрала понад 650 документів, пов'язаних із політикою, у відкриту базу знань для консультацій...

З початку року була проведена інтенсивна робота з перевірки та аналізу матеріалу в Базі знань. Процес перевірки дав цінну інформацію про те, як упаковувати та ділитися цим матеріалом, а також надав відгук про результати аналізу. Після завершення проекту PALOMERA завершить, мабуть, найповніше дослідження політики ОА (у книгах чи ні) на сьогодні.

Навесні PALOMERA розпочала процес розробки рекомендацій для восьми груп зацікавлених сторін ...на основі цього дослідження. Ці рекомендації підлягатимуть перевірці у вересні, перш ніж їх опублікують – слідкуйте за оновленнями в списку розсилки проекту, щоб отримати останні оновлення.

Також у травні PALOMERA провела третю зустріч Форуму донорів, пропонуючи простір для обміну знаннями між донорами та політиками, а також презентацію перших результатів аналізу Базу знань. Заключним Форумом донорів проекту стане очний семінар, присвячений тому, як підтримувати роботу Форуму донорів після завершення проекту PALOMERA, а також як підтримувати та оновлювати Базу знань...» (*Lucy Barnes. The PALOMERA project: Four months to go! // Open Access Books Network (https://openaccessbooksnetwork.hcommons.org/2024/09/13/the-palomera-project-six-months-to-go/). 12.09.2024*).

«Наразі Європейська комісія проводить дослідження, яке вивчає роль авторського права в полегшенні доступу до цифрових колекцій установ суспільного інтересу (ПІ); це включає бібліотеки, архіви, музеї,

навчальні заклади та дослідницькі організації. Основна мета цього дослідження полягає в тому, щоб зрозуміти, як правила авторського права впливають на доступ до різноманітного контенту для освітніх і дослідницьких цілей, особливо в контексті цифрового середовища...

У рамках цього дослідження Європейська комісія замовила опитування, щоб зафіксувати думки як установ (установ культурної спадщини, таких як бібліотеки, музеї та архіви, освітні установи та науково-дослідні установи), так і освітян, студентів і наукових дослідників. Мета полягає в тому, щоб зафіксувати точку зору та ідеї установ, а також осіб, які безпосередньо беруть участь у їхніх щоденних функціях; тому ваша участь зробила б величезний внесок у якість кінцевих результатів цього дослідження...» (*Konstantinos Kavallaris. Public Interest Institutions Survey: Copyright in Distance Education and Research // OpenAIRE (https://www.openaire.eu/public-interest-institutions-survey-copyright-in-distance-education-and-research). 16.09.2024).*

«...Нещодавно опублікований звіт «Ефективність науки, досліджень та інновацій» (SRIP) за 2024 рік підсумовує основні події в галузі науки та науково-дослідницьких робіт, зареєстровані протягом минулого року в країнах ЄС, і водночас окреслює важливу роль, яку науково-дослідницькі роботи відіграють у стимулюванні конкурентоспроможності, екологічної стійкості та покращенні якості життя. Звіт пропонує як дані, так і поглиблений аналіз розглянутих тем, а також детальне дослідження відповідних питань політики в контексті ЄС і висвітлює необхідні кроки для збереження існуючої динаміки просування вперед.

Це останнє видання зосереджено на наступних чотирьох стовпах: науково-дослідницькі зусилля у світлі викликів ЄС, наукова ефективність ЄС, місцеві екосистеми науково-дослідницьких робіт ЄС та загальний інноваційний ландшафт ЄС...» (*Leonidas Pispiringas. Looking to the Future: Science, Research and Innovation Performance 2024 E.U. Report // OpenAIRE (https://www.openaire.eu/looking-to-the-future-science-research-and-innovation-performance-2024-e-u-report). 19.09.2024).*

Республіка Зімбабве

«...Поширення книг у відкритому доступі в Зімбабве було зустрінуте зі змішаними почуттями. З одного боку, споживання книг у відкритому доступі є відносно високим. З іншого боку, внесок авторського контенту відкритого доступу залишається низьким. Кілька факторів сприяють цьому різочому контрасту. Важливо проаналізувати екосистему книг відкритого доступу та проаналізувати позиції та ролі, які відіграють ключові зацікавлені

сторони екосистеми, включаючи політиків та адміністраторів, дослідників або авторів, читачів та бібліотекарів.

Політики та адміністратори як на урядовому, так і на інституційному рівнях мають повноваження запроваджувати політику для сприяння руху відкритої науки. Відрадно відзначити, що майже всі університети Зімбабве зараз мають політику, яка регулює відкритую науку у формі політики відкритої науки та політики відкритого доступу. Безперечно, політика може мати деякі недоліки у вирішенні проблем, що постійно розвиваються навколо відкритого доступу та відкритої науки. Наприклад, один університет прийняв інституційну політику репозитарію, але слід зосередитися на ширшій концепції відкритого доступу. Крім того, немає національної політики щодо відкритого доступу, що робить зусилля університетів фрагментованими. Зусилля щодо створення національної політики щодо відкритої науки вже здійснюються в рамках програм адвокації Консорціуму університетських бібліотек Зімбабве. Консорціум бере на себе провідну роль у впливі на Міністерство вищої та третинної освіти, інновацій, науки та технологічного розвитку з метою впровадження політики чи структури відкритої науки. Очікується, що після впровадження надійної політики, буде спостерігатися більше розробок у відкритій науці. Очікується, що нова політична основа матиме вплив на забезпечення людськими ресурсами та інфраструктурою інформаційних технологій, необхідних для забезпечення відкритого доступу на національному рівні. Очікується також, що політика окреслить чіткий мандат для дослідників, спонсорів, бібліотекарів тощо щодо відкритого доступу.

Автори є важливим гравцем у книжковій індустрії. У Зімбабве більшість науковців стають авторами, тому що вони «публікують, щоб не загинути». Загалом дослідники не сумніваються у важливості публікації результатів своїх досліджень. Проте серед деяких авторів є багато побоювань щодо публікації у відкритому доступі. Деякі дослідники висловлюють занепокоєння щодо хижацького видання; це особливо стосується того, що хижі видавці скористалися публікацією у відкритому доступі та страхом науковців перед явищем «публікувати або згинути», щоб ввести в оману нічого не підозрюючих дослідників. Через прикрі випадки, коли вони стали жертвами хижих видавців, деякі дослідники вагаються публікувати на платформах відкритого доступу. Тим не менш, програми підвищення обізнаності та адвокації, запропоновані бібліотекарями, значно допомогли демістифікувати помилкове уявлення деяких дослідників про те, що публікації у відкритому доступі є грабіжницькими.

Читачі знаходяться в кінці видавничого циклу, але вони дуже важливі, тому що вони є споживачами досліджень. Відрадно відзначити, що вони першими прийняли відкритий доступ. Враховуючи непомірно високу вартість книг та інших матеріалів для читання, доступність наукового контенту через відкритий доступ була найбільш бажаною подією серед читачів. Бібліотечна мережа Зімбабве не досягла зрілості; кількість бібліотек залишається невеликою, а досить сформовані бібліотеки знаходяться при академічних

установах. Цих бібліотек занадто мало, щоб обслуговувати величезну кількість читачів, які можуть бути або не пов'язані з цими вищими навчальними закладами. У зв'язку з цим книжкові платформи відкритого доступу, такі як Каталог книг відкритого доступу (DOAB), Google Books, OAPEN, Open Textbook Library, OpenStax і Open Book Publishers, мають велику частку читачів у Зімбабве. Однією з переваг відкритих книг, яку часто згадують відвідувачі бібліотек, є повсюдна природа відкритих книг; книги можна читати будь-де, використовуючи будь-який пристрій на вибір. На відміну від друкованих книг, електронні книги «легко носити з собою», ними легко ділитися та доступні у вільному доступі. Таким чином, вони набули домінування, особливо серед студентів вищої та вищої освіти.

Можливо, бібліотекарі в Зімбабве є одними з найбільших поборників відкритого доступу. Бібліотекарі погоджуються, що їхня здатність забезпечити доступ до всієї інформації, необхідної їхнім відвідувачам, обмежена вартістю. Водночас ресурси відкритого доступу задовольняють деякі інформаційні потреби відвідувачів бібліотек... На сьогоднішній день наступні історії успіху досягнуто бібліотекарями:

i. Усім університетам країни вдалося створити інституційні репозитарії, хоча вони знаходяться на різних стадіях розвитку.

ii. Зараз майже всі університети мають політику відкритого доступу або відкритої науки.

iii. Відзначення Тижня відкритого доступу стало традицією з подіями, присвяченими цій події, включаючи пропаганду, підвищення обізнаності та навчання на інституційному рівні, на рівні консорціуму та в рамках Бібліотечної асоціації Зімбабве.

iv. Консорціум університетських бібліотек Зімбабве створив робочу групу з відкритого доступу, а також встановив посаду координатора відкритого доступу, щоб ініціювати програми відкритого доступу в університетських бібліотеках.

v. Тривають навчальні програми, щоб озброїти академічних бібліотекарів знаннями та навичками щодо управління дослідницькими даними та постійних ідентифікаторів. Тренінг спрямований на те, щоб наукова комунікація в країні відповідала світовим стандартам. Програми виконуються за підтримки Електронної інформації для бібліотек (EIFL), Міжнародної асоціації інформаційних послуг і технологій соціальних наук (IASSIST) і DataCite.

Незважаючи на перешкоди, пов'язані з неправильними уявленнями про відкритий доступ, обмеженою інфраструктурою інформаційно-комунікаційних технологій і недосконалою політикою, фіксується прогрес у застосуванні відкритого доступу. Як приклад, нещодавній звіт EIFL показує, що у 2023 році було зареєстровано 11% збільшення кількості опублікованих статей у відкритому доступі на 1746 порівняно з попереднім роком...» (*Blessing Chiparausha. Kuwanikwa kwezvinyorwa pasina mubhadharo muZimbabwe // Open Access Books Network*

(<https://openaccessbooksnetwork.hcommons.org/2024/09/12/around-the-world-with-the-oabn-zimbabwe/>). 12.09.2024).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Агенство досліджень та інновацій Великої Британії (UKRI) надає оновлену інформацію про політику відкритого доступу, включаючи моніторинг та оцінку, розділи монографій та видані збірники, а також технічні вимоги. Ця політика застосовується з квітня 2022 року для наукових статей і з січня 2024 року для монографій, розділів книг і збірників наукових праць.

UKRI опублікував замовлений ззовні звіт про розробку набору базових показників для наукових статей у відкритому доступі, за якими можна оцінювати майбутній прогрес. Робота була виконана компаніями Research Consulting та Sesame Open Science.

Базові показники демонструють постійне зростання відповідності вимогам політики UKRI впродовж років, що передували прийняттю цієї політики.

У 2022 році, коли почала діяти політика, 63% статей, які отримали фінансування від UKRI, повністю відповідали вимогам політики. Це означає, що вони були доступні одразу на момент публікації через журнал або репозитарій з ліцензією, що дозволяє повторне використання.

У Великій Британії цей показник був значно нижчим - 39%, що значною мірою зумовлено нижчим рівнем використання ліцензій з відкритим доступом.

Аналіз ґрунтувався виключно на відкритих джерелах даних, а дані та код були доступні для повторного використання, що відповідає зобов'язанням UKRI щодо відкритих досліджень.

У звіті викладено ключові спостереження та отримані уроки, які будуть використані в майбутньому моніторингу та оцінці.

UKRI врахує ці та інші результати цієї роботи у своїй поточній роботі з моніторингу та оцінювання, в тому числі під час "легкого дотику" до політики відкритого доступу до дослідницьких статей UKRI у 2024 році...» (*Update on UKRI's journey to open access // UKRI (<https://www.ukri.org/news/update-on-ukris-journey-to-open-access/>). 16.09.2024).*

Сполучені Штати Америки

«Якщо ви працюєте в динамічній, але невеликій компанії, що займається медико-біологічними науками, існує ймовірність того, що ваша організація ще не думала про політику авторського права (поки що). Це

може бути серйозним недоглядом. Без політики авторського права, яка описує випадки використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) з контентом, захищеним авторським правом, як використовувати матеріали, захищені авторським правом, у публікаціях в соціальних мережах, як курувати статті з дотриманням авторських прав або як ділитися інформацією з колегами, медичними працівниками, пацієнтами або зовнішніми організаціями, результат простий: хаос...

Щоб вирішити деякі з цих проблем, ми рекомендуємо впровадити політику авторського права, дотримуючись наступних кроків.

1. Зверніться до своєї організації за допомогою і спробуйте створити невелику команду.

Корисні пропозиції щодо питань, які слід розглянути у вашій політиці, можуть надходити з різних відділів. Окрім юридичного відділу, відділу комплаєнсу та бібліотечно-інформаційного відділу (якщо у вас є така функція), включіть до команди розробників політики IT-відділ, відділ маркетингу та корпоративних комунікацій.

2. Визначте мету вашої політики.

Чітко визначте, чому ваша організація впроваджує політику авторського права. Можливо, мета полягає в тому, щоб ваша компанія виконувала свої зобов'язання за законом про авторське право. Можливо, вона полягає в тому, щоб надати співробітникам єдиний підхід до вирішення питань авторського права, особливо в світлі все ширшого впровадження технологій штучного інтелекту і пов'язаних з цим додаткових складнощів. Сформулюйте причину стисло, оскільки це допоможе працівникам зрозуміти контекст.

3. Визначте ваші очікування щодо того, як працівники будуть працювати з матеріалами з дотриманням авторських прав.

Зробіть описи стислими та релевантними для вашої компанії та вашої галузі. Переконайтеся, що ваша політика містить приклади інформації, яка захищена авторським правом, та інформації, яка не захищена авторським правом, а також приклади видів діяльності, які викликають проблеми з авторським правом, і тих, які не викликають. А потім опишіть, як усі співробітники повинні поводитися з інформацією відповідно до авторського права. На початку в політиці можна просто сказати, що співробітники НЕ повинні завантажувати інформацію з сайтів обміну журналами або зі своїх академічних установ, і що така поведінка буде нетерпимою.

4. Поясніть, як авторське право поширюється на різні формати.

Коли йдеться про авторське право, пікселі захищені так само, як і папір. Переконайтеся, що ваша політика чітко пояснює, що авторське право поширюється на контент у різних форматах. Працівники часто дивуються, коли дізнаються, що контент захищений авторським правом незалежно від того, чи це газета, чи електронний бюлетень, чи веб-сайт або блог у вільному доступі.

5. Окресліть процедури комплаєнсу.

Визначте, хто у вашій компанії відповідає за відповіді на питання комплаєнсу. Поясніть, які кроки мають зробити працівники, щоб визначити, чи потрібен дозвіл на використання авторських прав, а також для того, щоб запросити або отримати такі дозволи.

Створіть інструкції щодо використання/обміну власними матеріалами вашої організації, захищеними авторським правом.

Як працівники повинні вирішувати питання щодо робіт для найму з підрядниками та іншими особами, які не є працівниками організації, але створюють роботи для неї? Коли можна поширювати власні матеріали вашої організації в рамках освітніх тренінгів, як внутрішніх, так і зовнішніх?

Існують також інші ключові питання, які необхідно вирішувати в міру зростання вашої компанії, особливо щодо розширення діяльності в країнах за межами США, а також щодо того, як ви надаєте інформацію зовнішнім зацікавленим сторонам, таким як пацієнти, зовнішні консультанти, медичні працівники та зовнішні агентства...» (*Beth Johnson. Working at a Life Science Startup? You Need a Copyright Policy (+ 6 Steps to Create One!) // Copyright Clearance Center, Inc. (<https://www.copyright.com/blog/life-science-startup-copyright-policy/>). 12.09.2024*).

«Президент Університету Меріленда Деррілл Пайнс, схоже, вчинив значний плагіат, скориставшись великими фрагментами двох академічних журнальних статей з навчального веб-сайту, створеного за кілька років до того австралійським студентом, як показало розслідування Daily Wire.

Частка на 1500 слів у статті на 5000 слів статті Пайнса та його співавтора, опублікованої в 2002 році, що становить майже третину статті, практично ідентичний навчальному веб-сайту під назвою "Surfing the Wavelets", опублікованому в 1996 році Джошуа Альтманом, який на момент публікації був студентом австралійського університету.

Пайнс не цитує і не згадує ні Альтмана, ні веб-сайт, який востаннє оновлювався в жовтні 1996 року. Пайнс і його співавтор, Лімінг Сальвіно, потім переробили значну частину цієї статті, в тому числі майже всю мову Альтмана, для іншої рецензованої статті в 2006 році.

Пайнс, вчений-ракетник і активіст руху за розмаїття, схоже, не вніс жодних змін у роботу Альтмана, окрім видалення деяких речень і американізації британського правопису австралійця - але Пайнс пропустив два таких слова, як "прагнення" і "моделювання", які залишилися в його роботі з написанням, що зазвичай використовується за кордоном.

Систематичне редагування Пайнсом британських слів свідчить про те, що він дійсно скопіював мову, але навмисно маніпулював текстом Альтмана, щоб він виглядав як його власний. Виявлення значного плагіату в минулому відбулося після того, як цього місяця Пайнс представив те, що, за його словами, було "дослідженням факультету" на захист пропалестинського мітингу,

запланованого на 7 жовтня, але насправді походило від ChatGPT...» (*Luke Rosiak. University of Maryland President Copied Rocket Science Paper From Aussie Student // The Daily Wire LLC (<https://www.dailywire.com/news/university-of-maryland-president-copied-rocket-science-paper-from-aussie-student>). 17.09.2024*).

«Sage - останнє академічне видавництво, яке підтвердило, що розглядає можливість ліцензування контенту своїх авторів для використання компаніями зі штучного інтелекту, заявивши, що це "кращий шлях", ніж незаконне "збирання" їхнього контенту.

Представник Sage заявив: "У нас є підстави вважати, що багато технологічних компаній вже використали значну частину нашого контенту для навчання великих мовних моделей (LLM)...

Ми вважаємо, що кращий шлях - запропонувати чіткі маршрути ліцензування нашого контенту, які захищають права і включають оплату за використання контенту LLM, яку ми можемо передати авторам і суспільствам..."

Sage також заявила, що "здійснює широкий спектр ліцензійної діяльності для нашого контенту відповідно до наших контрактів з авторами, редакторами та товариствами", підтвердивши, що "виплачуватиме роялті з будь-якого ліцензійного доходу відповідно до цих контрактів"...» (*Matilda Battersby. Sage confirms it is in talks to license content to AI firms // The Bookseller (<https://www.thebookseller.com/news/sage-confirms-it-is-in-talks-to-license-content-to-ai-firms>). 19.09.2024*).

«...Університет Каліфорнії (UC) і Taylor & Francis сьогодні оголосили про підписання меморандуму про чотирирічну угоду про читання та публікацію, яка спростить і стане доступнішою для дослідників UC публікувати статті відкритого доступу (OA) у майже 2500 журналів Taylor & Francis. Нове партнерство між Університетським університетом і одним із десяти найбільших видавців досліджень Університетського університету сприяє досягненню спільної мети – дати можливість більшій кількості авторів відкрито ділитися своєю наукою з читачами по всьому світу.

Згідно з угодою, бібліотеки Університетського університету автоматично покриватимуть гонорари за OA в повному обсязі для будь-якого автора-кореспондента Університетського університету, який вирішить опублікувати OA в журналах Taylor & Francis і Routledge. Автори статей, прийнятих до публікації під гібридною або повною назвою OA, матимуть можливість вибрати OA безкоштовно...

Щоб максимізувати кількість дослідників UC, які можуть отримати вигоду від новопідписаної угоди, автори кваліфікаційних статей, опублікованих

з 1 січня 2024 року, отримають можливість ретроспективно перетворити свої статті у відкритий доступ із повним покриттям гонорарів ОА. Авторам, які вже опублікували ОА з 1 січня, буде запропоновано відшкодування вже сплачених гонорарів за ОА.

На додаток до широкомасштабної підтримки публікування ОА, угода також забезпечує спільноті UC постійний доступ до майже 1300 журналів Taylor & Francis...» (*New Open Access Agreement Between the University of California and Taylor & Francis // Informa UK Limited* (<https://newsroom.taylorandfrancisgroup.com/university-of-california-and-taylor-and-francis-open-access-agreement/>). 19.09.2024).

«...найважливіші моменти, які засновники повинні враховувати під час навігації щодо ліцензування університетських технологій.

Взаємодія з відділом ліцензування технологій університету

Першим кроком для будь-якого засновника, зацікавленого в ліцензуванні університетських технологій, є встановлення відкритого та послідовного спілкування з відділом ліцензування технологій університету. Це гарантує, що університет знає про наміри засновника, що допомагає запобігти передачі ліцензії на технологію іншій стороні.

Передбачте фінансові компоненти ліцензії

Ліцензування університетської технології передбачає узгодження різних фінансових компонентів, включаючи роялті, авансові платежі та проміжні платежі. Ці терміни зазвичай відрізняються залежно від галузі.

- Етапні виплати та роялті можуть відрізнитися залежно від того, чи технологія призначена для медичного пристрою, фармацевтичного продукту, програмного забезпечення чи інших продуктів.
- Запропонованому ліцензіату університетської технології може бути корисно надати контекст ринку для запропонованого продукту. Обмін інформацією про потенційні продажі може вплинути на типи та суми виплат, які університет може очікувати отримати.

Для ексклюзивних ліцензій засновники повинні розраховувати на відшкодування університету витрат на патенти. Засновники повинні включити це як частину бюджету створення компанії.

Університети можуть вимагати плату за передачу на додаток до власного капіталу, якщо придбано компанію-ліцензіата. Мінімізація цих зборів може зробити компанію більш привабливою для потенційних покупців та інвесторів.

Акціонерний капітал для університетів

Університети все частіше вимагають акціонерного капіталу в компаніях, яким вони ліцензують технології, зазвичай у вигляді звичайних акцій. Університети іноді також шукають захисту від розведення, тобто вони отримують більше акцій, щоб зберегти свій відсоток власності, оскільки компанія збирає додаткові кошти. Цей захист від розведення відрізняється від

захисту на основі ціни, який зазвичай отримують інвестори, і дуже важливо розуміти вплив захисту від розведення на власність засновника. Університети також можуть просити про право брати участь у майбутніх раундах фінансування.

Участь у раді та права інвестора

Хоча членство в правлінні університетів зустрічається рідко, університети іноді можуть вимагати права спостерігача в раді, особливо на ранніх стадіях розвитку компанії. Це часто не викликає заперечень, особливо з вбудованим положенням про припинення права спостерігачів правління університету, хоча деякі засновники можуть мати занепокоєння.

Положення про роялті

Враховуючи ранню природу багатьох університетських технологій, патентні портфелі та ландшафти можуть змінюватися з часом. Щоб захистити свої інтереси, засновники повинні включити в угоду положення про сумму роялті. Це дозволяє компанії зменшити виплати роялті університету, якщо компанія також повинна платити роялті іншим сторонам. Це допомагає гарантувати, що якщо додаткові технології потребують ліцензування від інших сторін, загальний тягар роялті залишається керованим.

Старанність і віхи

Університети часто вимагають етапів перевірки, пов'язаних із розробкою продуктів, які включають ліцензовану технологію. Ці віхи гарантують, що технологія розвивається розумними темпами. Однак університети, як правило, більш гнучкі, ніж приватні організації, і зазвичай приймають розумні часові рамки. Засновники повинні бути готові до найгірших сценаріїв під час обговорення цих етапів, оскільки університети розуміють, що можуть виникнути технічні труднощі.

Права на субліцензування та плата за субліцензування

Засновники повинні переконатися, що вони мають можливість субліцензувати технологію іншим компаніям, дотримуючись вимог університету щодо затвердження та звітності. Університети, як правило, також просять скоротити будь-які доходи, які компанія отримує від субліцензування технології. Важливо ретельно формувати резерви, щоб виключити певні види платежів, такі як відшкодування витрат і придбання акцій. Також важливо виключити певних субліцензіатів, наприклад дистриб'юторів і оптовиків, від плати за субліцензування, щоб уникнути надмірних фінансових зобов'язань.

Ноу-хау

Ноу-хау відноситься до технічних знань, пов'язаних з ліцензованою технологією. Це може бути складним аспектом ліцензійних угод. Університети часто прагнуть включити ноу-хау в угоду, гарантуючи отримання роялті, навіть якщо патенти не видаються або не подаються заявки в певних юрисдикціях. Визначити, що саме є ноу-хау, може бути складно. У деяких випадках засновникам може бути вигідно виключити його з угоди...» (*Stephen Thau*,

David Sharrow. Navigating University Technology Licensing for Startups: Key Considerations // Orrick, Herrington & Sutcliffe LLP. (https://www.orrick.com/en/Insights/2024/09/Navigating-University-Technology-Licensing-for-Startups-Key-Considerations). 23.09.2024).

Федеративна Республіка Бразилія

«Національна рада з науково-технологічного розвитку (CNPQ) 20.09.2024 р. у Постанові CNPQ № 1935 (Постанова) визначила правила інтелектуальної власності, що застосовуються у відносинах між CNPQ та установами, які здійснюють фінансування проектів, що включає, але не обмежується установами, які виконують проекти, дослідниками, одержувачами грантів та іншими бенефіціарами...

Серед нових правил є визначення того, що виключно установа, відповідальна за дослідницький проект, буде визначати право власності на отримані в результаті інтелектуальні продукти, а також визначати правила і збори за адміністративні процедури захисту інтелектуальних продуктів в Бразилії і за кордоном.

У цьому сенсі Постанова чітко визначає, що CNPQ не братиме участі в економічних вигодах, що виникають в результаті комерційного використання інтелектуальних продуктів, отриманих в результаті проектів, що фінансуються. Лише організації, які отримують кошти, повинні перевірити, чи буде в результаті проекту створено об'єкт права інтелектуальної власності. Для того, щоб зробити таку оцінку, можна звернутися за підтримкою до Центру технологічних інновацій (NIT), органу, відповідального за інтелектуальну власність у науково-технологічній установі (ICT), або компанії, яка реалізує проект.

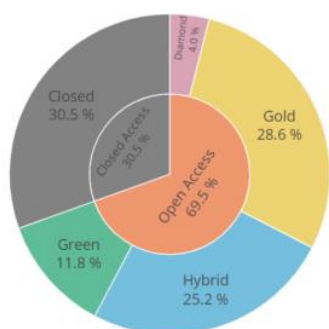
Нове правило також передбачає, що права та зобов'язання щодо інтелектуальної власності повинні бути включені в документи, підписані між CNPQ та установами і компаніями, які виконують фінансовані дослідницькі проекти. Крім того, Постанова встановлює, що установи та компанії, які виконують фінансовані дослідницькі проекти, повинні: (а) взяти на себе витрати на захист інтелектуальної власності в Бразилії та, якщо це можливо, в інших країнах; (б) забезпечити, щоб економічні вигоди від комерційного використання інтелектуальної власності розподілялися між дослідниками та творцями розроблених інтелектуальних творінь; і (в) уникати встановлення інтелектуального захисту, який породжує обмеження, що перешкоджають або запобігають розробці нових технологій...» (*Gabriel Francisco Leonardos, Felipe De Araujo Monteiro. CNPQ define as diretrizes de Propriedade Intelectual aplicáveis a invenções que financiou // Kasznar Leonardos (https://www.kasznarleonardos.com/cnpq-define-as-diretrizes-de-propriedade-intelectual-aplicaveis-a-invencoes-que-financiou/). 24.09.2024).*

Швейцарська Конфедерація

«...Швейцарські науково-дослідні установи вже досягли значного прогресу в переході на відкритий доступ, і частка публікацій у відкритому доступі зростає. Як показано на рисунку 1, майже дві третини журнальних статей, опублікованих за останні п'ять років, є у відкритому доступі (див. діаграму зліва). Більш уважний погляд на цей період також показує тенденцію до зменшення зеленого відкритого доступу, в той час як гібридний відкритий доступ подвоївся до 32% (діаграма праворуч).

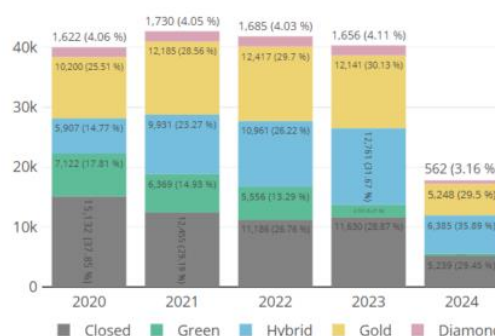
The Journal Monitor (OAM-CH) is part of the Swiss Open Access Monitor. It records the publication output of Swiss academic institutions in scientific journals.

Distribution of journal articles in Switzerland

The diagram shows the open/closed access ratio of journal articles (182,538) in Switzerland for the last five years (2020 - 2024).

Distribution of OA shares in Switzerland

The diagram shows the open access distribution of journal articles (182,538) in Switzerland per year for the last five years (2020 - 2024).

Такий розвиток подій не є беззаперечним: гібридний відкритий доступ означає, що опублікована версія рукопису стає доступною на веб-сайті журналу після сплати збору за обробку статті - або автором, або в рамках контракту установи з видавцем на читання та публікацію. Зелений відкритий доступ - з іншого боку - стосується безкоштовного самоархівування, яке здійснюють самі автори. Здебільшого шляхом завантаження прийнятого рукопису (але не версії видавництва) в інституційний або дисциплінарний репозитарій...» (*Monika Kriemler Fritsche. Green Open Access: Self-archive your manuscript! // Universität Zürich (<https://blog.geo.uzh.ch/green-open-access/>). 09.09.2024*).

Японська Держава

«...Нова цікава розробка у боротьбі з підробками належить дослідницькій групі японського національного дослідницького університету. Вони розробили інноваційні етикетки з холестеричними рідкими кристалами (CLC), які відбивають світло, створюючи унікальний візерунок або підпис.

Спочатку цей підпис можна було побачити лише через круговий поляризатор. Але коли на етикетку додають флуоресцентні барвники, для

перевірки автентичності потрібен як круговий поляризатор, так і ультрафіолетове світло, що ще більше ускладнює завдання підробників.

Створення флуоресцентних частинок CLC, які мають як циркулярно поляризований структурний колір, так і циркулярно поляризовану люмінесценцію, є великим стрибком у боротьбі з підробками, оскільки такі етикетки буде дуже складно відтворити.

Цей прорив має посилити захист брендів і захистити споживачів від небезпеки підроблених товарів...» (*Noëlle Pearson. Fake it until you...can't: How high-tech labels are shining a light on fakes // Marks & Clerk* (<https://reacts.marks-clerk.com/post/102jib0/fake-it-until-you-cant-how-high-tech-labels-are-shining-a-light-on-fakes#page=1>). 04.09.2024).

Законодавство з інтелектуальної власності

Україна

«Міністерство економіки адаптувало до вимог Європейського Союзу правила складання, подання заявки, проведення експертизи та міжнародної реєстрації торговельних марок з поширенням на Україну. Відповідний наказ Мінекономіки затвердило 6 серпня 2024 року, він набув чинності 18 вересня...

Правила регламентують:

- хто має право подати заявку;
- перелік документів для заявника;
- процедури подання міжнародних торговельних марок за Мадридською системою реєстрації;
- особливості проведення експертизи заявок, поданих за національною та міжнародною процедурами.

Правила також:

- врегульовують питання подання електронних заявок та проведення їх експертизи;
- передбачають реєстрацію таких видів торговельних марок — звукові, позиційні, орнаментні, рухові, голографічні, мультимедійні, а також особливості реєстрації кольору та комбінації кольорів;
- визначають порядок перевірки факту застосування щодо заявника або держави заявника санкцій, а також правові наслідки застосованих санкцій...» (*Мінекономіки адаптувало правила реєстрації торговельних марок до вимог ЄС // Видавничий Будинок "Володимир Дудник" (http://chp.com.ua/all-news/item/91440-minekonomiki-adaptuvalo-pravila-reestratsiji-torgovelnikh-marok-do-vimog-es)*). 24.09.2024).

Аргентинська Республіка

«28 серпня 2024 року в Патентному бюлетені було опубліковано резолюцію 364/2024, яка встановлює, що заявники патентних заявок, що знаходяться на розгляді, повинні підтверджувати, чи було надано пріоритет, заявлений відповідно до Паризької конвенції, в країні походження.

Заявники будуть повідомлені через Патентний бюлетень і повинні відповісти протягом 60 календарних днів. Якщо відповідь не буде отримана протягом зазначеного періоду, заявка буде вважатися відкликаною.

Наразі часто заявники втрачають інтерес до свого винаходу до моменту видачі першої офіційної дії, особливо в певних технічних галузях, через тривалий час розгляду заявки в INPI (Національний інститут промислової власності), який може тривати кілька років.

Основною мотивацією для прийняття INPI цієї постанови є необхідність ефективного управління великим обсягом заявок, що знаходяться на розгляді, що дозволить експертам зосередитися на тих, які все ще цікавлять заявників, і відкинути ті, які більше не є актуальними для заявників...» (*Rosario Mauro. New Resolution 364/2024 issued by the National Institute of Industrial Property (INPI) to Accelerate Patent Processes // Ojam Bullrich Flanzbaum (<https://www.ojambf.com/en/new-resolution-364-2024-issued-by-the-national-institute-of-industrial-property-inpi-to-accelerate-patent-processes/>). 16.09.2024*).

Бермудські Острови

«...довгоочікуваний новий Закон про торговельні марки 2023 року, набуде чинності 1 січня 2025 року, замінивши Закон про торгові марки 1974 року. Новий закон приносить із собою кілька суттєвих змін до способів управління та захисту торгових марок на Бермудських островах. Більшість ключових змін є довгоочікуваним переглядом застарілої системи та включають:

- Розширення типів знаків, які можна зареєструвати, які тепер включають знаки сертифікації та колективні знаки, а також нетрадиційні знаки, такі як звуки та кольори.
- Скасування вимог щодо асоціації ідентичних або подібних знаків, що належать одному власнику в ідентичному або подібному класі. Скасування цієї вимоги, у свою чергу, позбавляє власників пов'язаних марок необхідності розпускати асоціацію до того, як вони отримують свободу реєструвати транзакції проти своїх реєстрацій торгових марок на Бермудських островах.
- Видалення системи розділеного реєстру, що складається з двох частин, згідно з якою торговельні марки можна було реєструвати або в частині А, або в частині В, з різними правами, які надаються реєстрацією відповідно до кожної

частини. Усі існуючі торговельні марки мають бути перенесені до єдиного реєстру, а будь-які нові реєстрації з 1 січня 2025 року мають бути внесені до нещодавно об'єднаного єдиного реєстру.

- Чітко викладено процедури для офіційної реєстрації заставних інтересів проти реєстрації торгових марок і розширення положень, що регулюють ліцензії на торговельні марки...» (*Bermuda's Revamped Trade Marks Law to Take Effect on 1 January 2025 // Legal Benchmarking Group* (<https://www.ipstars.com/NewsAndAnalysis/Bermudas-Revamped-Trade-Marks-Law-to-Take-Effect-on-1-January-2025/Index/10149>). 12.09.2024).

Держава Лівія

«Чотирнадцять років тому в Лівії було прийнято реформаторський закон про торговельні марки - Закон № 23 від 2010 року про комерційну діяльність (далі - Закон про торговельні марки 2010 року). Протягом кількох років після цього Указ не застосовувався на практиці через відсутність відповідних підзаконних актів. Лише на початку 2024 року лівійська влада видала підзаконні акти щодо реалізації Закону про торговельні марки 2010 року. Очікується, що прийняття підзаконних актів заповнить багато практичних прогалин і матиме вирішальне значення для досягнення цілей закону...

По-перше, значення торговельних марок було розширено, щоб включити товарні знаки розміру, звуку та кольорові товарні знаки в межах сфери охорони, а колективні торгові марки та сертифікаційні знаки роз'яснено як допустимі типи торгових марок.

По-друге, він передбачає, що протягом 5 років з дати реєстрації торговельної марки будь-яка зацікавлена сторона, яка вважає, що торговельна марка порушує її попередні права, може подати заяву на анулювання торговельної марки. річний ліміт. Він також передбачає, що якщо товарний знак не використовувався ефективно протягом п'яти років поспіль, будь-яка зацікавлена сторона має право подати заяву на анулювання торговельного знака. Він забезпечує правову основу для очищення неналежним чином зареєстрованих і непрацюючих торгових марок.

Також було внесено багато змін до процесу, дозволяючи подавати претензії на пріоритет на основі попередніх заявок в інших країнах протягом 6 місяців, передбачаючи, що торговельні марки, які пройшли попередню перевірку, будуть опубліковані в оголошенні, і якщо протягом періоду оголошення не буде заперечень; буде опубліковано оголошення про реєстрацію; термін для відповіді на офіційні повідомлення про відмову становить 30 днів з дати отримання повідомлення; передбачено, що реєстрація торгової марки дійсна протягом 10 років з дати подання заявки, а термін дії подовжується на 10 років із кожним поновленням, а заявка на поновлення має 6-місячний пільговий період.

Крім того, додано захист відомих торгових марок. Закон визнає добре відомі торгові марки, які широко відомі в Лівії, і забезпечить їх захист, навіть якщо торгова марка не зареєстрована в Лівії...» (*Tang Wan. 从法律到实践: 利比亚出台《2010年商标法实施条例》 // CCPIT Patent & Trademark Law Office (https://cn.ccpit-patent.com.cn/news/Intellectual/Trademark/2024/0926/6015.html). 26.09.2024).*

Європейський Союз

«20 вересня після більш ніж 3-річної затримки набув чинності змінений Закон про авторське право Польщі, що імплементує Директиву DSM...»

Директива 2019/790 про авторське право на єдиному цифровому ринку (Директива DSM) була прийнята в квітні 2019 року. ...крайній термін для включення її в місцеві законодавчі порядки – 7 червня 2021 року...

У більшості випадків новий закон повністю повторює оригінальний текст. Проте процес не обійшовся без суперечок.

Перш за все, виникли суперечки щодо формулювання винятку для аналізу тексту та даних, який дозволяє використовувати набори даних, створені іншими в певних ситуаціях. Це положення має вирішальне значення, серед іншого, для навчання моделей ШІ.

Дивно, але перший проект нового закону викликав величезний резонанс, оскільки пропозиція прямо виключала... створення моделей генАІ зі сфери винятків. Уряд відмовився, і остаточний закон реалізує правила, які точно відповідають оригінальному тексту.

Іншим спірним питанням була реалізація права видавців преси (ст. 15 директиви). Початкова пропозиція уряду зустріла шалений спротив креативної індустрії. Після тривалих дебатів верхня палата польського парламенту (Сенат) суттєво змінила початковий текст і внесла поправки, які зміцнюють творців: зобов'язання ділитися даними, процедура посередництва та право регулятора встановлювати винагороду, якщо посередництво не вдається.

Інші значні поправки ближчі до оригінального тексту і тому не так багато обговорюються. Це не означає, що суперечки не виникнуть скоро. Що стосується реалізації ст. 17 DSM, поправка точно відповідає директиві. Проте є багато сумнівів щодо концепції «максимальних зусиль» та умов ліцензійних угод з колективними товариствами та індивідуальними правовласниками, які необхідно буде відпрацювати на практиці.

Іншим положенням є запровадження права авторів і виконавців отримувати винагороду за використання своїх творів в Інтернеті. Закон запроваджує процедуру посередництва щодо цього нового права, і було зроблено багато коментарів щодо того, як будуть проходити переговори з колективними товариствами щодо роялті за використання контенту» (*Pawel*

Lipski. Poland: The DSM Directive finally implemented // Bird & Bird (<https://www.twobirds.com/en/insights/2024/poland/the-dsm-directive-finally-implemented>). 19.09.2024).

«26 червня 2024 року, за кілька днів до завершення бельгійського головування, Рада ЄС ухвалила свою позицію щодо запропонованого регламенту щодо обов'язкового ліцензування для врегулювання кризових ситуацій (Регламент про обов'язкове ліцензування)...

Пропозиція Комісії щодо Регламенту про примусове ліцензування запровадить правовий режим загальноєвропейських примусових ліцензій, доступних під час криз (примусова ліцензія Союзу). У світлі чинних законів держав-членів ЄС і нещодавнього досвіду пандемії Covid-19 критики сумніваються, чи взагалі є потреба в законодавстві для всього ЄС. Однак і Європейський Парламент, і Рада підтримали основну ідею Комісії щодо встановлення додаткового правового режиму для примусових ліцензій, які не обмежуються територіально окремими державами-членами ЄС, а охоплюватимуть всю територію Європейського Союзу та підлягатимуть одному набір єдиних правил.

На відміну від примусових ліцензій, передбачених національним законодавством, примусові ліцензії Союзу надаватимуться не судами, а Європейською Комісією. Це викликало питання і критику, наприклад, з боку Європейського економічного і соціального комітету, який вказав на потенційний конфлікт інтересів. Європейський Парламент і Рада, однак, не продемонстрували жодних намірів оскаржувати роль і компетенцію Комісії згідно з проектом в принципі. Запропоновані Радою та Європейським Парламентом поправки до ст. 4 - 7 лише підкреслюють винятковий характер обов'язкового ліцензування в ЄС. 4 - 7 мають на меті лише підкреслити винятковий характер примусової ліцензії Союзу та її ultima ratio характер: Європейський Парламент та Рада пропонують, щоб добровільні ліцензії мали більший пріоритет, причому Європейський Парламент навіть виступає за встановлення чотиритижневого терміну для правовласників для досягнення дружньої угоди, перш ніж Комісія зможе надати будь-яку примусову ліцензію Союзу. Оскільки і Європейський Парламент, і Рада погоджуються з тим, що повноваження видавати примусові ліцензії Союзу повинні належати Комісії, обидва органи також погоджуються з тим, що роль консультативного органу, як впливає з назви, буде суто консультативною і що його висновки не будуть обов'язковими до виконання. Рада, однак, пропонує, щоб Комісія, принаймні, надавала обґрунтоване рішення кожного разу, коли вона відхиляється від думки компетентного консультативного органу і видає примусову ліцензію Союзу всупереч думці експерта.

Що стосується сфери дії Положення про примусове ліцензування, то існує згода, що воно має охоплювати патенти, опубліковані заявки на патенти,

корисні моделі та сертифікати додаткового захисту. Рада запропонувала включити опубліковані заявки на корисні моделі, в той час як критики ставлять під сумнів, чи є взагалі сенс включати заявки, формула яких може відрізнятись від наданих прав. Що, ймовірно, буде більш суперечливим, так це роль комерційної таємниці. У проекті Комісії не визначено, як поводитися з комерційною таємницею. Питання про те, чи потрібно їх розкривати, коли видається примусова ліцензія ЄС і знання відповідних комерційних таємниць необхідне для виробництва кризових продуктів, було одним з головних відкритих питань у проекті Єврокомісії. Європейський Парламент пропонує надати Комісії повноваження вимагати від правовласників розкриття комерційної таємниці або ноу-хау, якщо це "вкрай необхідно", включивши нове положення до проекту, що регулює заходи з компенсації та конфіденційності (ст. 13а). Рада, навпаки, прагне повністю виключити комерційну таємницю з Положення про обов'язкове ліцензування (ч. 3 ст. 2 компромісної пропозиції Ради). Це, ймовірно, буде одним з найбільш спірних питань у майбутніх трилогіях.

Що, ймовірно, буде однаково оскаржуватися, так це питання винагороди та штрафів. Комісія запропонувала, щоб компенсація правовласникам, які змушені надавати примусову ліцензію ЄС, була обмежена 4% валового доходу ліцензіата від відповідної діяльності (стаття 9, пункт 2). І Рада, і Європейський Парламент прагнуть скасувати будь-яке обмеження, враховуючи серйозне втручання в права інтелектуальної власності, яке спричиняє будь-яка примусова ліцензія. Натомість Рада виступає за більш відкрите положення про доцільність, яке просить Комісію визначити відповідну винагороду, беручи до уваги економічну цінність відповідної діяльності, обставини кожного конкретного випадку, а також думку компетентного консультативного органу та будь-які коментарі, які Комісія може отримати від правовласників та ліцензіатів. Що стосується штрафів, то тут позиції дещо змінюються. Пропозиція Комісії включала положення про великі штрафи у розмірі до 6% від загального обороту правовласника у випадку, якщо правовласник не виконує свої зобов'язання. Рада прагне знизити цю верхню межу штрафів, наполягаючи на тому, щоб вона становила не більше 300 000 євро...» (*Victor Garcia Lopez, Corin Gittinger. New era for European compulsory licensing on the horizon? // Freshfields Bruckhaus Deringer LLP (https://technologyquotient.freshfields.com/post/102jj5l/new-era-for-european-compulsory-licensing-on-the-horizon#page=1). 25.09.2024).*

Канада

«Уряд Канади опублікував довгоочікувані зміни до Положення про торговельні марки (Положення)...

Запропоновані зміни спрямовані на підвищення ефективності та рентабельності процедур Ради з питань оскарження торговельних марок (ТМОВ), а також на створення нового способу оскарження офіційних торговельних марок.

Основні зміни полягають у наступному:

На відміну від того, що робиться у справах про торговельні марки у Федеральному суді, ТМОВ не має повноважень присуджувати витрати стороні провадження з метою припинення неефективної поведінки, яка збільшує вартість провадження та перешкоджає своєчасному винесенню рішення.

Запропоновані зміни запроваджують режим, який передбачає присудження витрат у спосіб, спрямований на стримування та запобігання небажаних поведінці в провадженні, а також на стимулювання сторін до ефективного просування провадження...

ТМОВ наразі не має повноважень давати вказівки чи видавати накази для підвищення ефективності та економічності провадження. Наприклад, наразі ТМОВ не має можливості об'єднувати справи щодо дуже схожих торговельних марок, які стосуються тих самих сторін, або скорочувати терміни...

Запропоновані зміни створять простий та ефективний механізм, який дозволить Реєстратору за власною ініціативою або після отримання запиту та сплати встановленого збору від будь-якої особи публічно сповіщати про заборону прийняття або використання певного офіційного знака більше не застосовується за обставин, коли власник знака не є державним органом або припинив своє існування. Наразі це вимагає ініціювання провадження у Федеральному суді...» (*Catherine M. Dennis Brooks and Alissa Ricioppo. Significant changes to Canadian trademark proceedings and official marks coming soon // Miller Thomson LLP (https://www.millerthomson.com/en/insights/technology-ip-and-privacy-newsletter/significant-changes-to-canadian-trademark-proceedings-and-official-marks/). 19.09.2024*).

Королівство Камбоджа

«Головне управління митниці та акцизів (GDCE) Міністерства економіки та фінансів Камбоджі запустило пробну фазу своєї Системи реєстрації прав інтелектуальної власності (IPRSS) 1 вересня 2024 року.

Система збирає необхідну інформацію та документи, пов'язані з правами інтелектуальної власності в країні, дозволяючи митним органам швидко отримувати доступ до цих документів і покращувати їхню здатність ідентифікувати та перехоплювати потенційний паралельний імпорт і правопорушні товари на кордоні... Наразі система називається «випробувальною фазою» для підтримки подальших поправок або оновлень для усунення будь-яких потенційних технічних помилок, які можуть виникнути

в результаті публічного використання. Проте IPRSS вже працює на повну...»
(Chandavya Ing, Sovannara Khan. Cambodia Launches Trial of Intellectual Property Rights Recordation System // Tilleke & Gibbins International Ltd. (<https://www.tilleke.com/insights/cambodia-launches-trial-of-intellectual-property-rights-recordation-system/9/>). 23.09.2024).

Об'єднані Арабські Емірати

«Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) мають одне з найповніших законодавств щодо інтелектуальної власності (ІВ). Ці нормативні акти відображають прагнення ОАЕ посилити захист інтелектуальної власності та узгодити свою правову базу з найкращими світовими практиками, особливо в контексті швидкого технологічного прогресу...

Новий Закон про торговельні марки відображає значну кількість відгуків від власників брендів та фахівців у сфері торговельних марок і кодифікує багато практик, які раніше регулювалися судовими прецедентами. Він запроваджує кілька ключових змін, які полегшують для бізнесу захист своїх брендів, а також пропонують сильніший захист від порушень. Відповідно до законодавства про торговельні марки в ОАЕ, торговельні марки можуть охоплювати кілька класів в одній заявці, що робить процес швидшим та економічно ефективнішим. Раніше кожна заявка могла охоплювати лише один клас, що змушувало компанії подавати кілька заявок на торговельні марки, а це було дорого. Законодавство про торговельні марки також дозволяє переуступати права на торговельні марки під час процесу подання заявки, що забезпечує більшу гнучкість, особливо в угодах, пов'язаних з об'єктами ІВ. Рішення Міністерства економіки щодо торговельних марок тепер можуть бути оскаржені безпосередньо до Федерального апеляційного суду. Це дозволяє оминати суди нижчих інстанцій, які часто є повільними, та підвищує ефективність розгляду спорів щодо торговельних марок. Для боротьби з підробками було значно підвищено штрафи за порушення прав на торговельні марки, які тепер сягають 100 000 дирхамів і більше, порівняно з 5 000 дирхамів. Закон про авторське право відображає зростаючу важливість цифрових активів і захисту творчих творів у світі, що дедалі більше переходить в онлайн. Оновлений закон посилює захист творців контенту, водночас пропонуючи гнучкість для підприємств та установ, які працюють з матеріалами, захищеними авторським правом. Закон поширює захист авторських прав на інтелектуальні додатки та бази даних, гарантуючи, що цифрові активи отримують таке ж правове визнання, як і традиційні твори мистецтва, літератури та музики. Закон зберігає сильні моральні права авторів, дозволяючи їм зберігати право на атрибуцію, вирішувати, публікувати свою роботу чи ні, і вилучати її з обігу. Однак автори програмного забезпечення та інтелектуальних додатків виключені з цього права, що гарантує, що бізнес може з упевненістю

інвестувати в ці роботи. Твори, створені працівниками в рамках виконання ними трудових обов'язків, тепер автоматично належать роботодавцю, якщо не домовлено про інше. Твори, створені працівниками в межах їхніх трудових обов'язків, тепер автоматично належать роботодавцю, якщо не домовлено про інше. Це вирішує багато невизначеностей щодо права власності, особливо в креативних індустріях. Авторське право на архітектурні проекти передається власнику будівлі, а не архітектору, якщо в договорі не передбачено інше. Ця зміна краще відображає реалії будівництва та девелопменту. Особи, зображені на фотографіях чи записах, тепер мають право контролювати використання цих зображень, пропонуючи більш надійний захист приватного життя в епоху соціальних мереж. Розширені положення про добросовісне використання особливо корисні для користувачів з обмеженими можливостями. Наприклад, установи тепер можуть конвертувати твори в доступні формати, такі як шрифт Брайля, для людей з вадами зору, не порушуючи при цьому законів про авторське право. Так само, як і в новому Законі про торговельні марки, були збільшені штрафи за порушення авторських прав, що відображає серйозність цих порушень.

Закон про промислову власність регулює питання патентів, промислових зразків і комерційної таємниці, з низкою змін, які заохочують інновації та захищають винахідників. Патентний захист було посилено, що призвело до збільшення кількості заявок на 55% з моменту запровадження закону. Таке зростання підкреслює відданість ОАЕ стимулюванню інновацій. Закон спрощує процес подання заявок на промислові зразки, пропонуючи чіткіші визначення та підвищуючи доступність для підприємств, які прагнуть отримати охорону для унікальних зразків. Відтепер компанії користуються більш надійним захистом своїх комерційних таємниць, а за їх крадіжку передбачено суворіші покарання. Це надає бізнесу впевненості у впровадженні інновацій без страху втратити свою конкурентну перевагу...» (*Sanjeev Kandathil. Intellectual Property Law in the United Arab Emirates // Al Dhaheri International (<https://aldhaheriinternational.com/intellectual-property-law-in-the-united-arab-emirates/>). 17.09.2024*).

Південно-Африканська Республіка

«...Одним з найбільш прогресивних і сприятливих для трансформації законопроектів, який зараз лежить на столі у президента, є законопроект про внесення змін до авторського права, ухвалений обома палатами парламенту 29 лютого 2024 року...

Після ретельного і тривалого процесу в парламенті з 2017 року, підтриманого численними експертними висновками і дослідженнями, було

підтверджено, що законопроект відповідає конституційним стандартам і міжнародним угодам про інтелектуальну власність.

Крім того, у 2022 році Конституційний Суд визнав неконституційним чинний Закон про авторське право щодо осіб з інвалідністю, зобов'язавши внести зміни до закону до 21 вересня 2024 року...

Законопроект змінить життя мільйонів південноафриканців, які були позбавлені доступу до освітніх ресурсів, а також тих, хто потребує доступних форматів для отримання інформації.

Він не лише покращить ресурси та якість послуг, пропонує бібліотеками, архівами та іншими інформаційними службами, але й дозволить зберігати та курувати цифрові матеріали для захисту їхніх колекцій, а також документальних записів та культурної спадщини Південної Африки.

Творчі працівники отримають покращені моральні права та більше контролю над своїми творами, зможуть повернути права на подальшу експлуатацію своїх творів та матимуть гарантії від нечесних контрактів. Офіційне регулювання діяльності колекціонерських товариств також дасть змогу творчим працівникам отримувати справедливі роялті...» (**Denise Nicholson. Broad fair-use exceptions in transformative Copyright Bill are a feature, not a bug // Daily Maverick (<https://www.dailymaverick.co.za/article/2024-09-02-broad-fair-use-exceptions-in-transformative-copyright-bill-are-a-feature-not-a-bug/>). 02.09.2024**).

«Асоціація видавців Південної Африки (PASA) заявила, що підтримує надання доступу до літературних творів для незрячих людей.

Однак вважає, що законопроект про внесення змін до закону про авторське право має недоліки.

Законопроект, який був ухвалений обома палатами парламенту, спрямований, зокрема, на те, щоб дозволити незрячим або людям із вадами зору перетворювати опубліковані матеріали в доступні формати, такі як шрифт Брайля, без запиту згоди власників авторських прав.

Законопроект було прийнято в результаті рішення Конституційного суду у вересні 2022 року. Верховний суд постановив, що деякі пункти Закону про авторське право 1978 року є незаконними.

Суд зробив виняток з цих положень, термін дії яких закінчується в суботу (21 вересня).

PASA, яка представляє більшість видавництв Південної Африки, каже, що не має жодних проблем із забезпеченням доступу до своїх матеріалів для сліпих або людей із вадами зору.

...проблема полягає в інших 55 поправках до законопроекту про авторське право, які він містить, і це залишається дуже спірним питанням, яке в основному рівнозначне роздачі великим технологічним компаніям. Це фактично зробить південноафриканську культуру та твори доступними для

великих технічних компаній. прибуток без компенсації та винагороди для південноафриканських креативників.

В Офісі президента повідомили, що наразі законопроект опрацьовується. Однак, терміни, коли він буде підписаний як закон, не вказано» (*SA publishing houses cry foul over Copyright Amendment Bill // Eyewitness News* (<https://www.ewn.co.za/2024/09/21/sa-publishing-houses-cry-foul-over-copyright-amendment-bill>). 21.09.2024).

Республіка Індія

«...Закон про авторське право з'явився в Індії у 1847 році за часів правління Ост-Індійської компанії. Відповідно до закону 1847 року, термін дії авторського права становив період життя автора плюс сім років на розтин. Але в жодному разі загальний термін дії авторського права не міг перевищувати сорока двох років.

Уряд міг видати примусову ліцензію на розповсюдження книги, якщо власник авторських прав після смерті автора відмовлявся дозволити її публікацію. Порухення полягало у незаконному друкуванні особою твору, захищеного авторським правом, з метою (або в рамках спроби) "продажу, здачі в оренду або експорту", або "з метою продажу, публікації або виставлення для продажу або здачі в оренду". Позов або заява про порушення повинні були подаватися до "вищого місцевого суду, що здійснює первинну цивільну юрисдикцію".

Закон точно передбачав, що за договором про надання послуг авторське право на "будь-яку енциклопедію, аналіз, журнал, газету або твір, виданий у вигляді послідовності записів або частин" належить "власнику, проектору, видавцю або провайдеру". Вхідні копії обмежувалися копіями власника твору, захищеного авторським правом. Важливо, що на відміну від сьогодення, авторське право на твір не було спонтанним. Реєстрація авторських прав у Міністерстві внутрішніх справ була обов'язковою для застосування прав, передбачених Законом.

Однак Закон також точно зберігав авторське право за автором і його право подавати до суду за його порушення в обсязі, доступному в інших законах, окрім Закону 1847 року. У 1914 році тодішній індійський законодавчий орган прийняв новий Закон про авторське право, який просто переніс більшість положень Закону Великої Британії про авторське право 1911 року до Індії. Однак він зробив кілька незначних змін. По-перше, він запровадив кримінальну відповідальність за порушення авторських прав (розділи 7-12). По-друге, він змінив можливість терміну дії авторського права; відповідно до розділу 4, "виключне право" автора "виробляти, повторювати, досягати або розповсюджувати зміни твору існує лише протягом десяти років від дати першого випуску в світ твору". Автор, однак, зберігав свої "виключні

права", якщо протягом десяти років він опублікував або дозволив опублікування свого твору його версію будь-якою мовою стосовно цієї мови. Закон 1914 року продовжував діяти з незначними змінами та доповненнями до Закону 1957 року, який набув чинності 24 січня 1958 року...

Після 1957 року до Закону вносилися поправки у 1983, 1984, 1992, 1994 та 1999 роках. У травні 2012 року обидві палати індійського парламенту повністю ухвалили законопроект про внесення змін до Закону про авторське право 2012 року, який привів індійське законодавство про авторське право у відповідність до договорів Всесвітньої організації інтелектуальної власності - Договору ВОІВ про авторське право (WCT) і Договору ВОІВ про виконання і фонограми (WPPT)...» (*Utkarsh Ajmera. Comprehensive Guide to Copyright Law in India: Protection, Evolution, and Key Legal Precedents // Khurana And Khurana (<https://www.khuranaandkhurana.com/2024/09/10/comprehensive-guide-to-copyright-law-in-india-protection-evolution-and-key-legal-precedents/>). 10.09.2024*).

Республіка Індонезія

«...новий Омнібусний закон (Omnibus Law) 2023 року було запропоновано на заміну попередньому та ухвалено Радою народних представників 21 березня 2023 року. Він діє з 31 березня 2023 року...

Характер нового Омнібусного закону Індонезії 2023 можна визначити за його назвою. Слово omnibus походить від латинського, що означає «для всього» або «багатьох». У правовій сфері Омнібусний закон 2023 стосується єдиного нормативного акту, який стосується різних секторів на різних рівнях. Таким чином, як випливає з назви, Омнібусний закон 2023 року було прийнято для внесення численних змін у різноманітні сектори, включно з інтелектуальною власністю. Що стосується патентів, він вніс кілька змін до Закону № 13 від 2016 року...

Стаття 3 Закону № 13 від 2016 року про патенти визначає, який вид винаходу кваліфікується як патент або простий патент. Частиною 2 статті 3 Закону № 13 від 2016 року «Про патенти» передбачено, що прості патенти видаються на нові винаходи, удосконалення існуючої продукції чи процесів і винаходи, придатні для промислового застосування. З Омнібусним законом 2023 до статті додано параграф, що визначає «покращення наявного продукту чи процесу», ...що включає «прості продукти, прості процеси та прості методи»...

Стаття 20 Закону № 13 від 2016 року передбачає, що власник патенту зобов'язаний використовувати продукти або процеси, які він запатентував в Індонезії. Далі це пояснюється виробництвом або використанням, яке також має заохочувати передачу технологій, поглинання інвестицій або створення робочих місць. У Загальному законі 2023 року вимоги до власників патентів

зведені лише до виробництва, імпорту чи ліцензування запатентованих продуктів або процесів, створених із запатентованих процесів чи методів. Водночас усі чинні раніше соціальні застереження скасовано. Цю зміну різко критикують деякі спостерігачі, які вважають, що стаття 20 охоплює важливий і загальноприйнятий принцип, який називається «місцева робота», або компенсацію, яку вимагає держава для одержувача патенту за впровадження свого винаходу в країні, яка видала патент. Крім того, скасування вимоги щодо передачі технологій також було зустрінуте критикою...

Зміни в статті 20 торкнулися й інших статей. Стаття 82 Закону № 13 від 2016 року визначає вимоги для отримання примусової ліцензії. Параграф 1 зазначеного закону передбачає, що примусова ліцензія може бути видана, якщо власник патенту не виконав свого зобов'язання щодо виробництва продуктів або використання процесу в Індонезії, як зазначено в пункті 1 статті 19, протягом 36 місяців після надання патенту. У Омнібусному законі 2023 року параграф тепер посилається на нещодавно переглянута статтю 20 замість статті 19.

Нарешті, Омнібусний закон 2023 року вніс кілька змін до положень щодо простих патентів. Частиною 2 статті 122 Закону № 13 від 2016 року передбачено, що заява про проведення експертизи по суті щодо простого патенту може бути подана одночасно з поданням заявки на простий патент або не пізніше шести місяців з дати подання заявки на простий патент та підлягає зборам. Загальний закон 2023 року змінює цей параграф, видаляючи «не пізніше ніж через шість місяців від дати подання простої патентної заявки».

Омнібусний закон 2023 змінив час, необхідний для публікації простих патентів. Частина 1 статті 123 Закону № 13 від 2016 року спочатку передбачала, що публікації простих патентних заявок здійснюються не пізніше семи днів після закінчення трьох місяців з дати подання. Відповідно до загального закону цей строк подовжено до 14 днів. Крім того, додається параграф щодо заперечень проти патентних заявок. У новому доданому абзаці зазначено, що положення щодо заперечень щодо патентних заявок у статті 49, параграфи (3) і параграфи (4) не застосовуються до простих патентних заявок. Параграф (3) визначає тривалість, протягом якої міністр повідомить заперечення чи висновок, тоді як параграф (4) визначає подання та відповідь на зазначений висновок чи заперечення та необхідну максимальну тривалість.

Відповідно до початкових положень статті 124, міністр зобов'язаний вирішити, чи задовольнити або відхилити просту патентну заявку не пізніше ніж через 12 місяців з дати подання. Відповідно до Закону Омнібус 2023, цей термін тепер скорочено до шести місяців.

Індонезійський загальний закон 2023 року, масштабний і комплексний законодавчий акт, спрямований на стимулювання економічного зростання та залучення інвестицій, має на меті внести значні зміни в різні сектори, включно з патентною сферою. Ці зміни обіцяють сприяти інноваціям, спрощення бюрократичних процесів і узгодження патентної системи Індонезії з

міжнародними стандартами. Однак наразі вплив Омнібусного закону 2023 року не відчувається на практичному рівні, насамперед через те, що зміни внесені нещодавно та відсутність необхідного делегованого законодавства, яке б забезпечило практичну основу для їх імплементації...» (*Muhammad Helmi Hikmat, Nabil Argya Yusuf, Reihan Faiz, Putri Choirunnisa Budiman. Indonesia: Omnibus Law's patent regime overhaul raises questions about practical implementation // Law Business Research (https://www.iam-media.com/review/the-patent-prosecution-review/2025/article/indonesia-omnibus-laws-patent-regime-overhaul-raises-questions-about-practical-implementation). 23.09.2024*).

Республіка Кенія

«...Кенійський Закон про промислову власність № 3 від 2001 року, зокрема, частина XIV, в якій викладено положення про інновації - маловідомий захист ІВ для працівників у країнах, що розвиваються...»

Стаття 94 визначає інновацію як вирішення конкретної проблеми в галузі технології, запропоноване працівником підприємства в Кенії для використання цим підприємством, яке стосується діяльності підприємства, але яке на дату пропозиції не було використано або активно не розглядалося для використання підприємством.

Далі Закон визначає, коли виникає право на винагороду за інновацію. Стаття 95 надає винахіднику право на отримання винагороди за інновацію, якщо в його обов'язки не входило її створення. Розділи 96-99 визначають процес присудження винагороди за інновацію.

Для того, щоб отримати винагороду за неї, новатор повинен успішно відповідати вищезазначеним критеріям. Це є адаптацією Типового закону ВОІВ для країн, що розвиваються, про винаходи, який містить поглиблені положення, що стосуються технологічних інновацій. Основною метою політики у сфері технологічних інновацій є забезпечення стимулів для працівників у країнах, що розвиваються, та заохочення талановитих людей. Закон передбачає систему заохочень, коли кваліфікований працівник може бути нагороджений за інноваційність.

Технологічні інновації надаються лише у сфері технологій. Нетехнологічні рішення, такі як стратегічні та адміністративні рішення, не можуть претендувати на отримання гранту на технологічну інновацію. Закон не передбачає винагороди за ідеї, концепції та пропозиції, але винагороджує технологічні рішення...» (*Technovations & Labor Practices: Little Known IP Law For Developing Countries // INTERNATIONAL LAWYERS NETWORK (https://iln.com/technovations-labor-practices-little-known-ip-law-for-developing-countries/). 19.09.2024*).

Республіка Корея

«Поправки до Закону Кореї про запобігання недобросовісній конкуренції та захисту комерційної таємниці (Закон Кореї про запобігання недобросовісній конкуренції) і Закону Кореї про патенти набувають чинності з 21 серпня 2024 року. ...поправки передбачають суворіші кримінальні, цивільні, та адміністративні стягнення при підвищенні доступності доказів у цивільних справах.

Основні зміни в 2024 році до Закону Кореї про запобігання недобросовісній конкуренції та Закону про патенти

1. Збільшення кримінальних штрафів

Максимальний розмір кримінального штрафу збільшено до трьох разів від встановленого законодавством максимуму, який може бути накладено на особу за порушення законів Кореї про недобросовісну конкуренцію та за незаконне привласнення комерційної таємниці в Кореї.

2. Продовження строку давності у кримінальних справах

Термін давності за порушення законів Кореї про недобросовісну конкуренцію та за незаконне привласнення комерційної таємниці в Кореї було подовжено з п'яти до десяти років.

3. Відомство інтелектуальної власності Кореї збільшило адміністративні штрафи

Корейське відомство інтелектуальної власності (КІРО) має право накладати штраф у розмірі до 20 000 000 вон за невиконання наказу про виправлення, виданого Уповноваженим КІРО.

4. Збільшення розміру штрафних санкцій у цивільних справах за порушення прав інтелектуальної власності

Штрафні збитки збільшуються до п'ятикратного розміру фактичних збитків за умисне та умисне порушення патентів, комерційних таємниць та інших прав інтелектуальної власності.

5. Докази в цивільних справах від КІРО

Уповноважений КІРО повинен надати копії записів, пов'язаних з адміністративними розслідуваннями КІРО, якщо у Уповноваженого немає законної причини відмовити у запиті...» (*Sean Hayes. Korea Fighting Chinese Company Espionage through Revisions to Unfair Competition Prevention & Trade Secrets Protection Act of Korea // IPG Legal (https://www.thekoreanlawblog.com/2024/09/korean-espionage-crime-enforcement.html). 09.09.2024).*

Республіка Сінгапур

«З 1 серпня 2024 року до Положення про медичні вироби (терапевтичні препарати) були внесені зміни, які надають роз'яснення

щодо типів патентів, які необхідно декларувати при подачі заявки на реєстрацію терапевтичного препарату до Управління з медичних наук (HSA) Сінгапуру.

Відповідно до Положення 23, заявник на реєстрацію терапевтичного продукту (тобто маркетингове схвалення) на терапевтичний продукт повинен подати до HSA під час подання заявки патентну декларацію, в якій зазначається, чи є чинним будь-який патент щодо терапевтичного продукту і чи є заявник власником патенту.

Якщо заявник не є власником патенту, заявник повинен вказати, чи: i) власник патенту дав згоду або погодився на надання реєстрації; або ii) на думку заявника і наскільки він переконаний, що патент є недійсним або не буде порушений внаслідок вчинення дії, для якої подається заявка на реєстрацію.

Якщо заявник заявляє, що патент, на думку і переконання заявника, є недійсним або не буде порушений, HSA може вимагати від заявника надіслати повідомлення власнику патенту.

Отримавши повідомлення, власник патенту може втрутитися в процес подання заявки та запобігти реєстрації терапевтичного продукту. Для цього власник патенту повинен протягом 45 днів з моменту отримання повідомлення подати позов до суду з метою отримання судової заборони або визнання відповідного патенту дійсним або таким, що буде порушений, і повідомити про це HSA. Після цього на процес реєстрації буде накладено 30-місячний мораторій до завершення судового розгляду або закінчення 30-місячного мораторію, залежно від того, що настане раніше...

Поправки до Положення 23 забезпечують більшу ясність щодо типів патентів, які необхідно декларувати. Ці зміни приводять систему патентних зв'язків у Сінгапурі у більшу відповідність до системи Сполучених Штатів, де патенти, що стосуються процесів, упаковки, метаболітів і проміжних продуктів, не занесені до Помаранчевої книги Управління з контролю за продуктами і ліками (FDA)» (*Kian Hoe Khoo, Jie An Yang. Updates to the patent linkage system in Singapore // Davies Collison Cave (<https://dcc.com/news-and-insights/updates-to-the-patent-linkage-system-in-singapore/>). 11.09.2024*).

Республіка Чилі

«...21 травня 2024 року чилійський уряд запропонував законопроект про регулювання штучного інтелекту.

...це законодавство вносить зміни до Закону про авторське право (№ 17.336), що може призвести до потенційних конфліктів між розробниками програмного забезпечення ШІ, власниками прав інтелектуальної власності та політиками...

Запропонований Чилі законопроект про штучний інтелект вводить виняток із чилійського закону про авторське право, дозволяючи

використовувати великі набори даних для інтелектуального аналізу даних, якщо це не призводить до прямої комерційної експлуатації захищеного авторським правом матеріалу.

Цей виняток створено для підтримки інновацій, дозволяючи розробникам отримувати доступ до захищених авторським правом творів у некомерційних цілях, зокрема для навчання ШІ. Не можна ігнорувати практичні проблеми, з якими можуть зіткнутися розробники GenAI під час отримання ліцензій від кожного правовласника, чиї роботи включені у великі набори даних. Великий обсяг даних, необхідний для навчання моделей GenAI, робить майже неможливим отримання індивідуальних дозволів від усіх власників авторських прав, потенційно піддаючи розробникам ризик позовів про порушення.

Однак це може призвести до напруги з власниками авторських прав, які можуть відчувати, що їхні права порушуються без належної компенсації чи навіть контролю...

Хоча чилійський законопроект має на меті запобігти несанкціонованому комерційному використанню матеріалів, захищених авторським правом, розмежування між некомерційним і комерційним використанням може бути важким і складним. Розробники можуть стверджувати, що використання захищених авторським правом творів для навчання штучного інтелекту безпосередньо не призводить до комерційного продукту, але отримана модель штучного інтелекту може мати явну комерційну цінність.

Навіть якщо створений штучним інтелектом контент не є точною копією оригінального твору, захищеного авторським правом, він усе одно може зменшити цінність оригіналу, створюючи подібні результати. Наприклад, якщо модель штучного інтелекту створює твір мистецтва на основі зображень, захищених авторським правом, це може знизити попит на оригінальні твори, викликаючи питання щодо економічної шкоди для власника авторського права...» (*Diego Acuña Domínguez. GenAI: Balancing innovation and copyrights & the challenges of Chile's AI Bill // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/genai-balancing-innovation-and-copyrights-challenges-chiles-ai-bill-2024-09-09_en). 09.09.2024*).

Сполучені Штати Америки

«Конгрес розглядає законопроект, який політизує патентну систему, збільшує ймовірність помилок і підвищує витрати для всіх. Очікується, що Закон про доступність ліків та доброчесність патентів буде включений до розкладу засідань Комітету Сенату з питань охорони здоров'я, освіти, праці та пенсій у середині вересня.

Законопроект вимагатиме від фармацевтичних компаній подавати високотехнічну інформацію, таку як дані клінічних випробувань, до Відомства США з патентів і торгових марок (USPTO) і "засвідчувати", що така інформація

відповідає інформації, поданій до Управління з контролю за продуктами і ліками (FDA). Це звучить досить просто, але є кілька причин, чому законопроект може завдати шкоди, якщо його буде прийнято, і призведе до тих наслідків, яких намагаються уникнути його прихильники.

По-перше, законодавство дозволяє Міністерству торгівлі застосовувати закон "так, як міністр вважає за потрібне". Це привнесе політику в процес подання патентних заявок, оскільки на міністра торгівлі - політичного призначенця президента, який практично не бере участі у фактичній експертизі патентних заявок, - буде чинитися тиск, щоб він застосовував закон більш-менш ширше. Це означає, що сфера застосування закону може змінюватися від адміністрації до адміністрації.

По-друге, законопроект зробить і без того складні патентні спори дорожчими. Власникам патентів доведеться захищатися від звинувачень у тому, що вони не розкрили інформацію до USPTO або що вони були непослідовними в чомусь - навіть якщо інформація, подана до FDA, була подана з різних причин і відповідно до різних правових вимог. Судам і присяжним доведеться просіювати щільні наукові звіти і технічні дані, щоб визначити, чи виконав заявник свої зобов'язання за законом.

По-третє, це може перешкоджати розкриттю важливої інформації FDA, оскільки заявники будуть побоюватися, що певна інформація FDA якимось чином буде вважатися несумісною з іншою інформацією USPTO. Заявники також хвилюватимуться, що конфіденційна інформація FDA буде змішана з публічною інформацією USPTO, що може призвести до розкриття важливих комерційних таємниць.

По-четверте, це перевантажить процес патентної експертизи. Через надмірну обережність заявники подаватимуть до USPTO гору нових даних, що сповільнить розгляд нових винаходів, створить плутанину та призведе до помилок. Це призведе до затримки у видачі нових патентів на лікарські засоби, може подовжити терміни дії патентів, а також відкласти вихід на ринок генериків.

...більшість з того, що передбачено законопроектом, є частиною поточного процесу патентної експертизи. Наприклад, якщо компанія подає інформацію до FDA, яка є важливою для патентної заявки, вона також повинна подати її до USPTO...» (*Coke Morgan Stewart. Patent Reform Bill Risks Higher Drug Prices and Delayed Generics // Bloomberg Industry Group, Inc. (<https://news.bloomberglaw.com/us-law-week/patent-reform-bill-risks-higher-drug-prices-and-delayed-generics>). 03.09.2024*).

«Закон "Про реалізацію можливостей у сфері інженерії, науки та технологій шляхом відновлення виключних патентних прав" (RESTORE) від 2024 року має на меті вирішити зростаюче занепокоєння в інноваційній екосистемі: зменшення сили судової заборони у справах про порушення

патентів. Це чудова новина для патентних позивачів, але може викликати занепокоєння у тих, хто стикається з патентними позовами від непрактикуючих суб'єктів господарювання...

Представлений 30 липня 2024 року сенаторами Крісом Кунсом (штат Делавер) і Томом Коттоном (штат Арканзас), а також представниками Натаніелем Мораном (штат Техас) і Мадлен Дін (штат Пенсильванія), Закон про відновлення патентних прав RESTORE має на меті відновити спростовну презумпцію того, що судова заборона є виправданою після винесення судом остаточного рішення про порушення патентних прав.

Ключові аспекти законопроекту включають

- Відновлення виключного права власників патентів, що відповідає наміру Конституції "сприяти прогресу науки і корисних мистецтв".
- Покладення тягаря на порушника, щоб показати, чому не слід надавати постійну судову заборону...

Оскільки Закон про патентні права RESTORE проходить через законодавчий процес, він, ймовірно, викличе жваві дебати. Результат може мати далекосяжні наслідки для інноваційного ландшафту США, потенційно переосмисливши баланс між правами власників патентів і суспільним інтересом до технологічного прогресу...» (*Bijal Vakil, Trey Hebert. Patent litigation defendants beware: RESTORE Patent Rights Act // A&O Shearman (https://www.aoshearman.com/en/insights/ao-shearman-on-tech/patent-litigation-defendants-beware--restore-patent-rights-act). 10.09.2024).*

«Палата представників США ухвалила законопроект "Обмеження щодо інститутів Конфуція та китайських організацій, що викликають занепокоєння" (DHS Restrictions on Confucius Institutes and Chinese Entities of Concern Act), спрямований на зменшення китайського впливу в американських університетах, 10 вересня.

Законопроект був представлений Августом Пфлюгером, головою підкомітету з питань боротьби з тероризмом, правоохоронних органів та розвідки Палати представників Конгресу США, йдеться у повідомленні Міністерства внутрішньої безпеки США.

"Комуністична партія Китаю (ССР) використовує Інститути Конфуція для проникнення в кампуси американських університетів, шпигунства, крадіжки інтелектуальної власності, залякування китайських дисидентів, просування комуністичної пропаганди та передачі конфіденційної інформації Народно-визвольній армії Китаю. Цей законопроект захищає студентів та університети, одночасно гарантуючи, що американські долари не дозволять іноземному зловмисному впливу", - сказав Пфлюгер.

Згідно з офіційною версією закону, опублікованою у вівторок Міністерством внутрішньої безпеки (DHS) США, цей закон обмежує фінансування DHS вищих навчальних закладів (ІНЕ), які мають зв'язки з

"китайською організацією, що викликає занепокоєння" або "Інститутом Конфуція".

Відповідно до закону, ухваленого Палатою представників Конгресу США, "китайською організацією, що викликає занепокоєння" є будь-який університет або коледж у Китаї, який бере участь у реалізації військово-цивільного синтезу, бере участь у китайській оборонній промисловій базі, пов'язаний з Державною адміністрацією науки, технологій і промисловості Китаю з питань національної оборони, отримує фінансування від будь-якої організації, підпорядкованої Центральній військовій комісії ССР, та/або надає підтримку будь-якій безпековій, оборонній, поліцейській чи розвідувальній організації уряду Китаю або ССР.

Аналогічно, "Інститут Конфуція" - це культурний інститут, який прямо чи опосередковано фінансується китайським урядом. У заяві DHS стверджується, що " ССР використовує Інститути Конфуція для поширення своєї програми, крадіжки інтелектуальної власності та досліджень з університетів, вербування шпигунів і ведення стеження всередині країни, а також для переслідування дисидентів ССР і переслідування їх"...» (*US Congress passes bill to reduce Chinese influence on its campuses // Printline Media Pvt. Ltd. (<https://theprint.in/world/us-congress-passes-bill-to-reduce-chinese-influence-on-its-campus/2265053/>). 12.09.2024*).

«...Представники Кевін Кайлі (республіканець) та Скотт Пітерс (демократ) внесли на розгляд Палати представників Конгресу США 6 вересня 2024 року законопроект, відомий як "Закон про відновлення патентної правоздатності 2024 року" (PERA). Восьмисторінковий законопроект має на меті внести зміни до розділу 35 Кодексу Сполучених Штатів, "щоб вирішити питання, пов'язані з правомочністю об'єкта патентування", тобто усунути неоднозначність судових винятків з 35 U.S.C. § 101. На думку законодавців, незацікавленість Верховного Суду у вирішенні судової невизначеності призводить до того, що все більше винаходів не можуть бути запатентовані і ставить Сполучені Штати у не вигідне становище в конкурентній боротьбі.

...законодавці підтримали PERA на тій підставі, що він збереже існуючі законодавчі категорії прийнятності, які "добре працювали протягом більше двох століть", одночасно вирішуючи "занепокоєння щодо невідповідних обмежень прийнятності шляхом перерахування конкретного, але широкого переліку виключених об'єктів".

У резюме законодавців стверджувалося, що PERA прояснить прийнятність об'єктів патентного права:

- Заміни судових винятків на більш чітко визначені винятки;
- Кодифікації винятків (наприклад, математичних формул) як єдиних винятків;

- Уточнення вузьких умов, за яких процеси, що не підлягають патентуванню (наприклад, гени, процеси, які не можуть бути виконані без машини або комп'ютера), можуть мати право на отримання патенту;

У резюме законодавців також стверджується, що PERA відмовиться від "розпливчастих" факторів, таких як те, чи містять частини формули винаходу "звичайні" або "рутинні" елементи, щоб відновити ясність у визначенні прийнятності патенту. Такі міркування нібито "розмивають межу між розділом 101 та іншими законодавчими вимогами до патенту, такими як новизна і неочевидність відповідно до розділів 102 і 103". Нарешті, відповідно до запропонованого PERA § 101(c)(1)(A), формула винаходу повинна "читатися як єдине ціле", без урахування факторів патентоспроможності, таких як новизна або неочевидність, "гарантуючи, що розділ 101 зосереджується виключно на відповідності об'єкта патенту"...» (*Justin Marcus Smith. Reps. Kiley, Peters spearhead Patent Eligibility Restoration Act in U.S. House // CCH Incorporated (<https://www.vitallaw.com/news/patent-news-reps-kiley-peters-spearhead-patent-eligibility-restoration-act-in-u-s-house/ipm01ec4689bca88a48d88d2672489a05ac54>). 11.09.2024*).

«Відомство США з питань інтелектуальної власності (USPTO) опублікувало оновлене Керівництво щодо патентоспроможності об'єктів, зокрема, винаходів у сфері штучного інтелекту (ШІ) згідно з розділом 35 USC 101. Ці оновлення, узгоджені з Виконавчим наказом 14110, роз'яснюють процес оцінки інновацій у сфері ШІ, гарантуючи, що вони отримають належний захист, не вступаючи в протиріччя з усталеними правовими прецедентами... Ключові елементи...

Винаходи у сфері ШІ повинні відповідати чотирьом категоріям, визначеним у розділі USC 101: процеси, машини, продукти та композиції речовин. Технології штучного інтелекту, що розглядаються як винаходи, реалізовані за допомогою комп'ютера, застосовують ту саму аналітичну структуру, але з додатковим контекстом, що враховує їхні унікальні аспекти.

Керівництво розглядає юридичні винятки - абстрактні ідеї, закони природи та природні явища - і пропонує конкретні приклади та прецедентне право, які допомагають відрізнити абстрактні ідеї від практичних застосувань, що має вирішальне значення для винаходів у сфері ШІ, пов'язаних зі складними алгоритмами та обробкою даних.

Акцент робиться на технологічному вдосконаленні як факторі патентоспроможності. Винаходи ШІ, що покращують функції комп'ютера або інші технології, мають більше шансів на отримання патенту, що відповідає ширшим цілям сприяння інноваціям.

Нові приклади, пов'язані зі штучним інтелектом, і нещодавня інтеграція прецедентного права допомагають з'ясувати, коли формула винаходу,

пов'язаного зі штучним інтелектом, є патентоспроможною, і пропонують практичні сценарії для експертів і практиків.

...це керівництво відображає різні точки зору, і очікується, що воно постійно оновлюватиметься в міру розвитку ШІ та патентного права.

Керівництво суттєво впливає на патентування ШІ. У ньому наведено приклади, що стосуються ШІ, а також детально розглянуто судові винятки та технологічні вдосконалення, що дає цінну інформацію для фахівців, які розробляють патенти, пов'язані зі штучним інтелектом, та здійснюють їх захист...» (*Mark G. Bloom. USPTO updates on AI patent eligibility: key takeaways for practitioners // Trademark Lawyer Magazine (https://patentlawyermagazine.com/uspto-updates-on-ai-patent-eligibility-key-takeaways-for-practitioners/). 03.09.2024).*

«Зважаючи на зростаючу здатність штучного інтелекту (ШІ) відтворювати голос і зовнішність реальних людей, Сенат штату Каліфорнія 31 серпня прийняв Законопроект (АВ) 1836 року про регулювання використання образів померлих без згоди їхніх сімей. Зараз законопроект очікує на підпис губернатора Каліфорнії Гевіна Ньюсома, після чого він набуде чинності...

Відповідно до АВ 1836, "померла особа означає будь-яку фізичну особу, чие ім'я, голос, підпис, фотографія або схожість мають комерційну цінність на момент смерті цієї особи або внаслідок смерті цієї особи". У законодавстві США "схожість" особи зазвичай означає зображення або представлення її обличчя, тіла або інших відмінних рис, таких як жести і манери поведінки.

У законопроекті зазначається, що до померлих осіб належать усі особи, які померли з 1 січня 1915 року - за 70 років до того, як Каліфорнія вперше запровадила законодавство, що передбачає посмертне "право на публічність" у 1985 році. Це право забороняє будь-кому використовувати "ім'я, голос, підпис, фотографію чи зображення" померлої особи без згоди її сім'ї протягом 70 років з моменту її смерті.

АВ 1836 говорить, що права на зображення померлої особи є "майновими правами", які можна вільно передавати за договором. Після смерті особи ці права переходять до її чоловіка/дружини та/або дітей чи онуків, які пережили її. Якщо їх немає, то права переходять до їхніх батьків або, за їхньої відсутності та відсутності договору про передачу прав іншій особі, права припиняються.

На початку АВ 1836 зазначає, що кожен, хто використовує "ім'я, голос, підпис, фотографію або зображення" померлої особи без попередньої згоди її спадкоємців "у будь-який спосіб, на продуктах, товарах або в них, або з метою реклами чи продажу", буде зобов'язаний відшкодувати завдані збитки.

Ці збитки можуть бути у вигляді штрафу в розмірі 750 доларів США або на основі "фактичних збитків", які розраховуються на основі економічних збитків, завданих спадкоємцям, а також будь-яких неекономічних збитків,

таких як фізичний біль, емоційні страждання тощо - залежно від того, яка сума є більшою. Крім того, за рішенням суду спадкоємцям можуть бути присуджені штрафні санкції.

Крім того, будь-хто, хто виробляє або поширює цифрову копію голосу або подоби померлої особи, або використовує таку копію в аудіовізуальному творі чи звукозаписі без попередньої згоди спадкоємців, буде зобов'язаний сплатити штраф у розмірі 10 000 доларів США або присудити компенсацію на основі "фактичних збитків", залежно від того, яка сума буде вищою...» (*Ajoy Sinha Karpuram. What California's new law regulating use of deceased personalities' likeness says // The Indian Express [P] Ltd. (https://indianexpress.com/article/explained/explained-law/california-law-regulating-use-deceased-personalities-likeness-9551745/lite/). 05.09.2024*).

«17 вересня 2024 року губернатор Гевін Ньюсом підписав закон Каліфорнії АВ 2602... Закон стосується використання "цифрових реплік" виконавців. За визначенням закону, цифрова репліка (копія) - це: «створене комп'ютером високореалістичне електронне представлення, яке можна легко ідентифікувати як голос або візуальну подоби особи, втілену в звукозаписі, зображенні, аудіовізуальному творі або передачі, в яких реальна особа або не виступала чи не з'являлася, або виступала чи з'являлася, але фундаментальний характер виконання чи появи був суттєво змінений».

Закон вимагає від сторони дотримання певних договірних протоколів щодо договору про надання особистих чи професійних послуг, якщо договір передбачає створення або використання "цифрової репліки" виконавця у виконанні, зафіксованому 1 січня 2025 року або після цієї дати...

АВ 2602 стверджує, що положення в договорі між фізичною особою та будь-якою іншою особою щодо надання послуг є недійсним щодо нових виконання, зафіксованих 1 січня 2025 року або після цієї дати, цифровою реплікою особи, якщо положення відповідає певним умовам:

- Положення дозволяє створювати та використовувати цифрову репліку голосу або зображення особи замість роботи, яку б ця особа виконувала особисто;
- Положення не містить «достатньо конкретного опису передбачуваного використання цифрової репліки». Закон вважає цей фактор дотриманим, якщо «використання відповідає умовам договору про надання особистих або професійних послуг і фундаментальному характеру фотографії або звукового супроводу, записаного або виконаного»; і
- Особа не була представлена: (а) юридичним радником, який веде переговори щодо прав особи на цифрову копію, і якщо комерційні умови не викладені «чітко та помітно в контракті чи іншому письмовому вигляді», підписаному особою; або (б) профспілки, умови колективного договору яких «прямо» передбачають використання цифрових реплік.

Хоча визначення «цифрової репліки» було розроблено з урахуванням генеративного штучного інтелекту, насправді воно є ширшим і може бути прочитано як охоплююче інші технології, які відтворюють цифрове представлення голосу чи подоби виконавця. Таким чином, за певних обставин можна стверджувати, що цей новий закон впливає на контракти щодо «цифрових реплік» у різноманітних додатках, таких як відеоігри, фільми та телебачення, звукозаписи, аудіо- та відеореклама, послуги синтезу мовлення з тексту ШІ, Інтернет властивості та інші подібні програми.

Підприємства, які мають існуючі контракти з виконавцями на основі законодавства Каліфорнії, які стосуються цифрових реплік або прав на створення штучного інтелекту, повинні оцінити можливість виконання цих угод відповідно до цього закону. Звичайно, майбутнє укладання контрактів на ці права також має здійснюватися з урахуванням цих міркувань...» (*Jeffrey D. Neuburger. California Enacts Generative AI Law Addressing “Digital Replicas” of Performers // National Law Forum LLC (https://natlawreview.com/article/california-enacts-generative-ai-law-addressing-digital-replicas-performers). 19.09.2024*).

«Після того, як у липні двопартійна група американських сенаторів представила "Закон без фейків" (NO FAKES Act of 2024), представники США Адам Шифф (D-CA), Марія Ельвіра Салазар (R-FL), Мадлен Дін (D-PA), Натаніель Моран (R-TX), Роб Вітман (R-VA) та Джо Морелле (D-NY) представили 12 вересня 2024 року в Палаті представників США однойменний супутній законопроект "Про підтримку оригіналів, розвиток мистецтва та безпеку розваг (NO FAKES)". Формулювання обох законопроектів по суті ідентичні і мають на меті створити федеральний захист "...прав інтелектуальної власності на голос і візуальну схожість фізичних осіб, а також для інших цілей".

Як описано в прес-релізі офісу конгресмена Шиффа, що анонсує законопроект, NO FAKES має на меті:

- Визнати, що кожна людина має федеральне право інтелектуальної власності на власний голос і зовнішність, включаючи продовження цього права після смерті.
- Надати особам можливість вживати заходів проти сторін, які свідомо створюють, розміщують або отримують прибуток від несанкціонованих цифрових копій їхніх зображень
- Забезпечити безпечну гавань для платформ, якщо вони видаляють образливі матеріали, коли вони їх виявляють або після отримання належних повідомлень про видалення
- Підтримувати захист інновацій та свободи слова
- Забезпечити федеральне рішення для розрізнених законів і правил штатів до 2 січня 2025 року - принаймні в частині, що стосується цифрових копій фізичних

осіб...» (*Sarah Bro. House Backs Senate With Its Own Proposed NO FAKES Act to Control Digital Replicas // McDermott Will & Emery* (<https://www.ipupdate.com/2024/09/house-backs-senate-with-its-own-proposed-no-fakes-act-to-control-digital-replicas/>). 19.09.2024).

«9 вересня 2024 року Палата представників Конгресу США ухвалила закон, який розширює сферу дії Закону про реформу експортного контролю від 2018 року (ECRA), включивши до неї захист комерційної таємниці. Законопроект з одного речення, який одногolosно ухвалив Комітет у закордонних справах Палати представників та голосуванням у повному складі Палати представників, додає до ECRA положення про те, що закони США з експортного контролю призначені для захисту комерційної таємниці, пов'язаної з контрольованими товарами або коли вони є об'єктом економічного шпигунства.

Якщо цей закон буде підписаний, він може мати кілька помітних впливів на американські компанії, які ведуть бізнес за кордоном. По-перше, законопроект розширить охоплення законів США про експортний контроль. Наразі ECRA головним чином зосереджується на контролі за експортом технологій, програмного забезпечення та інших предметів, які мають наслідки для національної безпеки. Розширення його для включення комерційної таємниці може призвести до ширшого нагляду, включаючи такі сфери, як крадіжка інтелектуальної власності (ІВ) і несанкціонована передача конфіденційної бізнес-інформації. Як наслідок, американським компаніям може знадобитися отримати схвалення уряду, перш ніж ділитися комерційною таємницею, навіть у транзакціях, які не передбачають традиційного експорту. Це може ускладнити міжнародне партнерство та співпрацю, особливо в галузях, які залежать від конфіденційної інтелектуальної власності.

По-друге, американські компанії також можуть зіткнутися зі збільшенням витрат на відповідність вимогам, оскільки компаніям доведеться запровадити більш суворий контроль для захисту комерційної таємниці. Ймовірно, це призведе до збільшення інвестицій у заходи безпеки, юридичні консультації та системи моніторингу. Крім того, цей посилений регулятивний нагляд може призвести до затримок у бізнес-операціях, особливо для компаній, яким потрібно ділитися комерційною таємницею через кордон.

По-третє, включення комерційних таємниць до ECRA може допомогти захистити американський бізнес від іноземних конкурентів, які можуть спробувати викрасти цінну інтелектуальну власність...

Зараз законопроект очікує на розгляд у Сенаті США...» (*Christopher B. Monahan, Thatcher A. Rahmeier, Andy Taylor. Trade Secrets to Be Subject to Export Controls Under House-Passed Bill // Faegre Drinker Biddle & Reath LLP* (<https://www.faegredrinker.com/en/insights/publications/2024/9/trade-secrets-to-be-subject-to-export-controls-under-house-passed-bill>). 18.09.2024).

«Два законопроекти Сенату, які зараз знаходяться на розгляді, "відкриють шлюзи" для неякісних патентів і залишать розробникам технологій та кінцевим користувачам менше можливостей для оскарження легітимності цих патентів, заявила минулого тижня Коаліція за якісні патенти в коментарях для Юридичного комітету Сенату...

Закон PREVAIL (S. 2220) змінить те, як Патентна судова та апеляційна рада приймає рішення щодо доступності патенту. Закон про відновлення відповідності вимогам патенту (S. 2140) розширив би сферу патентування, встановивши, що тільки певний об'єкт — тобто природний процес, повністю незалежний від людської діяльності — не має права на патентування. У своїх коментарях коаліція заявила, що обидва законопроекти скасують реформи Закону про винаходи Америки, або AIA, закону 2011 року, який, серед іншого, намагався придушити зловживання патентним законодавством «патентними троями», які використовували сумнівні патенти. претензії на отримання великих платежів від законних власників патентів...» (*ABA, associations: Proposed Senate bills would empower patent trolls // ABA Banking Journal (https://bankingjournal.aba.com/2024/09/aba-associations-proposed-senate-bills-would-empower-patent-trolls/). 23.09.2024).*

Східна Республіка Уругвай

«У червні цього року законопроект "Авторське право - Зміна деяких положень Закону № 9.739" був одногосно схвалений Палатою депутатів і наразі перебуває на розгляді в Комітеті з питань освіти та культури Сенату. Цей законопроект спрямований на подолання труднощів, які наразі мають культурні, дослідницькі та освітні установи щодо дотримання законодавства про авторське право і основною проблемою яких є відсутність адаптації винятків до потреб 21 століття...

Деякі зміни, включені в законопроект:

- Розширено право цитування, тобто можливість цитування не лише фрагментів текстів, а й фрагментів аудіовізуальних творів або зображень, наприклад, і завжди з метою аналізу, коментаря чи критичного судження та дотримання інших обмежень. накладається на право призначення.
- Певні винятки передбачені для прав на повідомлення, розповсюдження та відтворення на користь навчальних закладів. З огляду на найпоширеніші освітні практики 21 століття, наприклад, відтворення коротких статей або фрагментів тексту можливе, якщо вони не перевищують 30 сторінок.
- Вчителям надається можливість легально включати ілюстративні зображення (наприклад, у презентації чи іспити) або можливість проєціювати відео у фізичному класі або включати його за допомогою гіперпосилання чи кадру у віртуальному класі. Усе це за умови, що воно некомерційне та з освітньою, дослідницькою чи розширеною метою.

- Бібліотекам, архівам і музеям дозволяється робити репродукції з метою збереження або заміни копій у разі погіршення чи втрати. Цим установам також дозволено надавати доступ до творів через комп'ютери чи інші пристрої, розташовані в самих бібліотеках, архівах чи музеях.
- Публічна пропозиція творів легалізована та передбачено інший виняток, який дозволяє цим культурним установам (а також освітнім і науково-дослідним установам) надавати послуги перекладу за умови дотримання певних правил і для суворих дослідницьких або навчальних цілей.
- Також планується створення режиму для сирітських творів (ті твори, автор яких невідомий або не може бути знайдений для отримання дозволу на використання), що має важливе значення для забезпечення можливості оцифрування та порятунку документальної спадщини...» (*Reforma al derecho de autor paralizada por debate sobre análisis computacional // DATA Uruguay* (<https://datysoc.org/2024/09/16/reforma-al-derecho-de-autor-paralizada-por-debate-sobre-analisis-computacional/>). 16.09.2024).

Ямайка

«Ямайка зробила значний крок до інклюзивності з нещодавньою поправкою до Закону про авторське право до приєднання країни до Марракеської угоди 28 серпня.

Договір, розроблений для полегшення доступу до опублікованих творів для людей із вадами зору чи іншими проблемами читання, знаменує важливий прогрес у вирішенні давньої проблеми «книжкового голоду», з якою стикаються ці спільноти...

На Ямаїці попередній закон вимагав від авторів чіткого дозволу на перетворення друкованих книг у доступні формати.

...одним із найважливіших компонентів внесених поправок є спрощення транскордонного обміну.

Завдяки цьому положенню Ямайка тепер може імпортувати книги в доступному форматі з інших країн, які також є учасниками Марракеської угоди, наприклад Канади та Сполучених Штатів, без будь-яких порушень авторських прав.

Це означає, що книжковий голод можна значно зменшити, оскільки ямаїці тепер можуть легально отримати доступ до багатства доступних творів, доступних у всьому світі...

...щоб гарантувати, що законодавство буде повністю інклюзивним, Ямайка пішла «вище та далі», щоб забезпечити «включення положень для людей з вадами слуху», що зробило це однією з найповніших поправок до Закону про авторське право...

Поправки до Закону про авторське право уможливають як винятки з авторських прав на національному рівні, так і міжнародний обмін,

забезпечуючи правову базу, яка гарантує, що ті, кому потрібен доступ до доступних творів, зможуть отримати їх безпечно.

Для управління транскордонним обміном і забезпечення цілісності системи Закон про авторське право призначив спеціальні уповноважені органи, такі як Міністерство освіти, Товариство сліпих Ямайки, Національна бібліотека Ямайки та Рада Ямайки для людей з обмеженими можливостями.

Це гарантує, що система не буде відкритою для зловживання, але залишиться безпечним і контрольованим процесом, гарантуючи, що ті, кому потрібен доступ до цих робіт, зможуть їх отримати...» (*Copyright Act amended to facilitate individuals who are blind, visually impaired // The Gleaner Company (Media) Limited (https://jamaica-gleaner.com/article/news/20240905/copyright-act-amended-facilitate-individuals-who-are-blind-visually-impaired?utm_source=flipboard&utm_content=other). 05.09.2024*).

Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності

Україна

«Детективи завершили досудове розслідування щодо жителя Луцька, який нелегально виготовляв засоби для прання...»

Чоловік облаштував підпільний цех з виробництва побутової хімії у гаражному приміщенні на території Луцького району. Готову продукцію розфасовував у тару, що містила маркування відомих торговельних марок, права інтелектуальної власності на які належать іноземним компаніям. Під виглядом оригіналу підроблений товар продавали по всій території України... Орієнтовні збитки, завдані компаніям-правовласникам торгових марок, становлять 2,3 млн грн.

Чоловіку повідомили про підозру за ч.1, 3 ст. 229 Кримінального кодексу України (незаконне використання знака для товарів і послуг, що завдало матеріальної шкоди в особливо великому розмірі). Справу скеровано до суду» (*Артур Филатов. Волинянин розливав у гаражі засоби для прання відомих брендів // Новини N (<https://novosti-n.org/ua/news/Volynyanyn-rozlyvav-u-garazhi-zasoby-dlya-prannya-vidomyh-brendiv-299430>). 11.09.2024*).

«...Верховний Суд поділився оглядом актуальної судової практики КГС ВС за липень 2024 року, де висвітлено низку правових позицій в окремих категоріях спорів, що належать до господарської юрисдикції...»

У постановках у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством наведено висновки щодо:

- застосування способів захисту порушеного авторського права;
- визнання дій, зокрема, органів місцевого самоврядування антиконкурентними діями...» (*Справи про банкрутство та захист прав інтелектуальної власності: огляд судової практики КГС ВС // Судово-юридична газета (<https://sud.ua/uk/news/sudebnaya-praktika/310070-dela-o-bankrotstve-i-zaschite-prav-intellektualnoy-sobstvennosti-obzor-sudebnoy-praktiki-kkhs-vs>). 08.09.2024*).

«Детективи Територіального управління БЕБ в Одеській області викрили та припинили підпільне виробництво та продаж одягу під виглядом всесвітньо відомих брендів...»

Детективи БЕБ провели 9 обшуків у м. Одесі, під час яких виявили 2 цехи з виробництва одягу, складське приміщення, де зберігалась контрафактна продукція та 2 магазини з продажу підробки.

Окрім одягу, взуття та аксесуарів також вилучено мобільну й оргтехніку, промислове обладнання, документи. Орієнтовна вартість вилученого майна становить понад 20 млн грн.

Наразі призначено проведення низки експертиз. Досудове розслідування за ч. 3 ст. 229 Кримінального кодексу України (незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару) здійснюють детективи ТУ БЕБ в Одеській області...» (*БЕБ на Одещині припинило підпільне виробництво одягу відомих брендів. Вилучено товар на 20 млн грн // Бюро економічної безпеки України (<https://esbu.gov.ua/news/beb-na-odeshchyni-prypynylo-pidpilne-vyrobnytstvo-odiyahu-vidomykh-brendiv-vylucheno-tovar-na-20-mln-hrn>). 06.09.2024*).

«Детективи Територіального управління БЕБ у Волинській області завершили досудове розслідування щодо жителя Луцька, який нелегально виготовляв засоби для прання.»

Встановлено, що підозрюваний облаштував підпільний цех з виробництва побутової хімії у гаражному приміщенні на території Луцького району. Готову продукцію розфасовував у тару, що містила маркування відомих торговельних марок, права інтелектуальної власності на які належать іноземним компаніям. Під виглядом оригіналу підроблений товар продавали по всій території України.

Під час обшуків у складському приміщенні співробітники БЕБ виявили та вилучили близько 17 тонн готової продукції, обладнання та сировину для

виготовлення пральних засобів, пакувальну тару, етикетки відомих торговельних марок.

Орієнтовні збитки, завдані компаніям правовласникам торгових марок, становлять 2,3 млн грн.

Чоловіку повідомлено про підозру за ч.1, 3 ст. 229 Кримінального кодексу України (незаконне використання знака для товарів і послуг, що завдало матеріальної шкоди в особливо великому розмірі). Справу скеровано до суду...» (*За матеріалами БЕБ судитимуть волинянина, який організував підпільне виробництво побутової хімії // Бюро економічної безпеки України (<https://esbu.gov.ua/news/za-materialamy-beb-sudytymut-volynianyina-iauki-orhanizuvav-pidpilne-vyrobnytstvo-pobutovoi-khimii>). 09.09.2024*).

Європейський Союз

«Французький суд наказав видалити піратський сайт Z Library... Рішення суду прийнято у відповідь на справу, порушену Французькою асоціацією видавців, Syndicat national de l'édition або SNE, яка стверджувала, що Z Library використовувала несправедливі засоби для розповсюдження електронних книг, які порушували авторські права відповідних авторів.

Дюжина найвідоміших видавництв Франції допомогли SNE у судовому розгляді... Згідно з рішенням Паризького судового суду, інтернет-провайдери повинні будуть заблокувати доступ до 98 доменних імен разом із будь-якими розширеннями до дзеркальних сайтів, які можуть існувати.

«Це вже дозволило дуже суттєво обмежити можливості доступу до Z Library з Франції», — сказав SNE. Це забезпечило захист «мільйонам книг і статей, захищених авторським правом, піратським шляхом на цьому сайті — усіх видавничих секторів разом»...» (*Sovan Mandal. French Court Orders Blocking Access to Z Library // Good e-Reader Inc (<https://goodereader.com/blog/e-book-news/french-court-orders-blocking-access-to-z-library>). 15.09.2024*).

«...Особливий інтерес викликає нещодавнє рішення № 5365/2024 Міланського суду, згідно з яким "прості" фотографії (тобто "зображення осіб або аспектів, елементів чи фактів природного або соціального життя", які позбавлені творчого характеру), знайдені в Інтернеті без водяного знаку, тобто "цифрового ідентифікатора", можуть бути використані без дозволу, якщо тільки немає доказів недобросовісності.

Таке тлумачення покладає на автора фотографій обов'язок довести не тільки те, що він є законним власником зображень, але й те, що він зробив їх доступними для громадськості з усією інформацією, передбаченою статтею 90 італійського Закону про авторське право, тобто ім'я автора і дату, коли було

зроблено зображення, використовуючи засоби, які роблять цю інформацію незнищеною.

Вищезазначене рішення Міланського суду стосується справи, порушеної компанією, яка володіє базою даних фотографій з обмеженим доступом, яка містить всю інформацію, передбачену вищезгаданим законом про авторське право.

Однак ця інформація містилася лише в приватній частині бази даних, а не на доступних у вільному доступі зразках фотографій. Деякі з цих фотографій фактично були використані без дозволу іншою компанією, яка знайшла їх у головних пошукових системах без будь-якої ідентифікаційної інформації, оскільки газети, які отримали ліцензію на ці зображення, опублікували їх онлайн без водяних знаків.

Суд повторив, що автор простої фотографії повинен відповідати вимогам статті 90 Закону про авторське право, повідомляючи кожному, хто бажає відтворити фотографію, ім'я особи, чю згоду необхідно запитати, і тривалість виключних прав (двадцять років з дати, коли фотографія була зроблена для простих фотографій) За відсутності зазначених ознак виключні права автора не можуть бути використані проти третіх осіб, якщо не буде доведено недобросовісність тих, хто використав або відтворив фотографії.

Згідно з рішенням Міланського суду, відповідальність за впровадження всіх необхідних технологічних заходів, щоб інформація, надана під час першого доступу до фотографій, не могла бути видалена згодом і завжди залишалася пов'язаною з фотографіями або файлом, що їх містить, лежить на власнику прав на фотографії. Цього можна досягти, наприклад, за допомогою використання вищезгаданого цифрового водяного знака, системи маркування, яка дозволяє розміщувати інформацію про їх походження та походження в медіафайлах.

Міланський суд також постановив, що відображення інформації, яка вимагається статтею 90 Закону про авторське право, лише при доступі до фотографічної бази даних та надання зазначеної інформації окремо від фотографій та цифрових файлів не є достатнім для виконання вимог вищезгаданого законодавства.

Таким чином, поведінка компанії, яка збрала фотографії через найбільші пошукові системи, була визнана такою, що відповідає вимогам законодавства і не викликає нарікань...» (*Francesco Venturoli. Use of online images: is this the beginning of the end of “Copyright Trolls”? // Bugnion S.p.A. (<https://www.bugnion.eu/en/use-of-online-images-is-this-the-beginning-of-the-end-of-copyright-trolls/>). 04.09.2024*).

«6 вересня 2024 року місцеве відділення UPC в Дюссельдорфі відхилило заяву Novartis/Genentech про попередню судову заборону проти

Celltrion за "неминуче порушення" патенту EP3805248, що стосується препарату омалізумабу.

Провадження в UPC (номери справ: АСТ_18492/2024 та АСТ_18551/2024) було розпочато 9 квітня 2024 року, а слухання відбулися 31 липня 2024 року. Вони стосуються препарату Omlyclo® (СТ-P39) компанії Celltrion, біологічно подібного до препарату Xolair® (омалізумаб) компанії Novartis/Genentech.

У рішенні, прийнятому цього тижня, четверо суддів постановили, що немає "конкретних ознак" "неминучого порушення" патенту компанією Celltrion. Згідно з рішенням UPC UPC, для того, щоб порушення було неминучим у даному випадку, вся підготовка до запуску повинна була бути завершена таким чином, щоб пропозиція про постачання могла бути зроблена в будь-який час. Хоча компанія Celltrion отримала європейський дозвіл на продаж препарату Omlyclo® у травні 2024 року, Суд визнав недостатніми докази того, що були проведені переговори щодо ціни або що були подані заявки на відшкодування. Також не було жодних доказів того, що будь-які зразки були фактично надані потенційним клієнтам. За таких обставин у задоволенні заяви Novartis/Genentech про вжиття тимчасових заходів було відмовлено...» (*UPC Denies Novartis/Genentech Preliminary Injunction Against Celltrion in Omalizumab Patent Dispute // Pearce IP* (<https://www.pearceip.law/2024/09/06/upc-denies-novartis-genentech-preliminary-injunction-against-celltrion-in-omalizumab-patent-dispute/>). 06.09.2024).

«Підсумки серпня в UPC...

Наразі на розгляді перебуває 476 справ...

У суді першої інстанції ситуація залишається стабільною з постійним збільшенням кількості справ, причому місцеві відділення в Німеччині продовжують залучати лівову частку нових поданих справ...

В Апеляційному суді на 133% збільшилася кількість запитів на дискреційний перегляд відповідно до R. 220.3 RoP (порівняно з 50% зростанням у червні-липні).

У перегонах процесуальних мов англійська мова розширила своє лідерство до 54%...» (*Tobias Wuttke. UPC monthly report 08/2024 // BARDEHLE PAGENBERG* (<https://upc.law/knowledge-base/upc-monthly-report-08-2024/#key-decisions-in-a-nutshell>). 04.09.2024).

«Європейський суд зобов'язав Apple повернути Ірландії податок на суму 13 мільярдів євро (14,4 мільярда доларів). Дві її дочірні компанії незаконно отримували податкові пільги в період з 1991 по 2014 роки, оскільки ці пільги не були доступні для інших компаній.

Ірландія видала податкові рішення на користь Apple Sales International (ASI) і Apple Operations Europe (AOE) у 1991 і 2007 роках відповідно. Обидві

компанії були зареєстровані в Ірландії, але не були податковими резидентами. Рішення дозволили їм розраховувати свій оподатковуваний прибуток у країні лише на основі діяльності ірландських філій.

Однак, оскільки їхні головні офіси були за межами Ірландії, а рішення щодо ліцензій на інтелектуальну власність ухвалювалися в США, рішення означали, що прибутки, отримані компаніями від ліцензій на інтелектуальну власність, виключалися з їх податкової бази.

Інші ірландські компанії не могли скористатися тими самими рішеннями. У 2014 році Apple сплатила корпоративний податок за ставкою 0,0005% , а в Ірландії з 2003 року загальна ставка становить 12,5%.

«Ірландія надала Apple незаконну допомогу, яку Ірландія повинна повернути», — йдеться в прес-релізі суддів.

Європейський комісар з питань конкуренції Маргрете Вестагер ще в 2016 році наказала Apple повернути податки, пов'язані з їхніми ліцензіями на інтелектуальну власність, оскільки податкові рішення були незаконними. У той час генеральний директор Тім Кук назвав ці заяви «повним політичним лайном».

Однак у 2020 році Загальний суд Європейського Союзу — суд нижчого рівня, ніж Суд Європейського Союзу — скасував постанову, оскільки «Комісія недостатньо встановила, що ці компанії мали вибірккову перевагу».

У вівторок Суд ЄС скасував рішення Суду загальної юрисдикції. Він заявив, що Комісія достатньою мірою довела Загальному суду, що Apple отримала перевагу, і що він не витлумачив ірландське законодавство невірно. Суд ЄС також заявив, що Загальний суд неправомірно задовольнив скарги Ірландії, ASI та AOE щодо оцінки Комісії...» (**Fiona Jackson. Apple Must Pay Back €13 Billion in Unpaid Taxes to Ireland, E.U. Court Rules // TechnologyAdvice (<https://www.techrepublic.com/article/apple-ruling-ireland-tax/>). 11.09.2024**).

«Загальний суд (ГС) підтверджує, що справжнє використання знака "BELFE" було доведено для одягу жіночого, включаючи верхній одяг, тканий та трикотажний; сорочки, жакети (малі), спідниці, штани, куртки, водонепроникний одяг, шарфи у 25 класі.

Власник знака EUTM повинен був довести дійсне використання оспорюваного знака в період з 2013 по 2018 рік. Він надав рахунки-фактури, датовані цим періодом, та недатовані фотографії ярликів одягу з торговельною маркою "BELFE". Група експертів зазначає, що ці фотографії є доречними, оскільки на них зображені коди товарів, що відповідають кодам, зазначеним у рахунках-фактурах, датованих відповідним періодом. Не обов'язково, щоб кожен доказ містив інформацію про всі чотири елементи, яких має стосуватися доказ справжнього використання (місце, час, характер та обсяг використання).

Недатовані докази можуть, поряд з датованими документами, сприяти обґрунтуванню використання оспорюваного знака (§ 32-37).

Щодо місця використання, то в інвойсах зазначалося, що товари були виготовлені в Італії та експортувалися до Китаю. Група експертів нагадує, що згідно зі статтею 18(1)(b) Договору про використання торговельних марок ЄС [Використання торговельної марки ЄС], нанесення торговельної марки ЄС на товари або їх упаковку в ЄС виключно з метою експорту є використанням у розумінні цього положення. Докази того, що товари продавалися в країні призначення, не вимагаються (§ 43).

Зрештою, GC дійшов висновку, що "BELFE" був використаний в достатній мірі. Десять поданих рахунків-фактур свідчать про значну кількість жіночого одягу (кілька тисяч одиниць), а отже, ступінь використання є достатньо суттєвим, щоб вважатися реальною і справжньою комерційною діяльністю (§ 74-75)» (*Genuine use: Can undated photos of clothing tags have probative value? // European Union Intellectual Property Office (https://www.euipo.europa.eu/en/law/recent-case-law/genuine-use-can-undated-photos-of-clothing-tags-have-probative-value). 04.09.2024).*

«На підтримку свого клопотання про визнання недійсним оскаржуваного RCD (заресстрований дизайн спільноти), поданого 27 червня 2005 року, заявник надав три прайс-листи, датовані квітнем 2004 року, із зображенням попереднього дизайну. Апеляційна рада (BoA) встановила, що розкриття попереднього дизайну було доведено (стаття 7 CDR) і що оскаржуваний дизайн не мав індивідуального характеру (стаття 6 CDR).

У Загальному суді (GC) власник RCD стверджував, що прейскуранти не містили точної інформації щодо дати, коли вони були фактично оприлюднені. GC підтверджує рішення BoA та виявляє, що попередній проект було розкрито до дати подання оскаржуваного RCD. Зазначається, що прайс-листи були видані третьою стороною, яка не має стосунку до фігурантів. Ці прейскуранти були доступні на ринку після того, як заявник про визнання інвалідності отримав їх у володіння (§ 30).

GC нагадує, що достатньо, щоб розкриття відбулося в час, який можна з достатньою впевненістю визначити як до дати подання або пріоритету оскаржуваного зразка Співтовариства, навіть якщо точна дата розкриття невідома (§ 31).

GC вважає, що, враховуючи призначення прейскурантів, «швидкопсувний» характер інформації, що міститься в них, і те, що між видачею документів і датою подання оскаржуваного RCD пройшов більше року, попередній дизайн слід вважати як про те, що було розкрито до дати подання оскаржуваного дизайну (§ 32).

Оскільки власник RCD не надав доказів того, що обставини справи могли обґрунтовано перешкоджати тому, щоб попередній дизайн став відомим колам,

що спеціалізуються у відповідній галузі, надані прайс-листи є достатніми, щоб довести, що його розкриття відбулося до подання заяви оскаржуваний проект без необхідності підтвердження іншими доказами (§ 33-35).

Нарешті, GC підтверджує, що оскаржуваному RCD бракує індивідуального характеру (§ 61)» (*Price lists and disclosure of prior design // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/law/recent-case-law/price-lists-and-disclosure-of-prior-design>). 04.09.2024).

«Спир між німецькою компанією BSH Hausgeräte та шведською компанією Electrolux зараз перебуває на другому етапі розгляду в Суді Європейського Союзу (СЈЕU). Ключове питання полягає в тому, чи може шведський суд винести рішення щодо частин європейського патенту, які не були визнані дійсними для Швеції, коли мова йде про аргументи недійсності. Ст. 24 Брюссельського регламенту Ibis є центральною для тлумачення, але не застосовується, коли йдеться про патенти, видані за межами ЄС.

Генеральний адвокат Великої палати Суду Європейського Союзу Ніколас Еміліу вважає, що позов про порушення патентних прав, що впливає з усіх патентів позивача у світі, може бути поданий за місцем знаходження відповідача з ЄС (ідентифікатор справи: C-339/22), і цей висновок є успіхом для BSH.

Водночас Генеральний прокурор вважає, що національний європейський суд може відмовити в юрисдикції за позовом про визнання недійсним неєвропейського патенту. Останнє є рішенням для уникнення зловживань європейськими судами з боку позивачів.

...спостерігачі за процесом висловили занепокоєння, що рішення СЈЕU, яке впливає з висновку Генерального адвоката, не надасть судам чітких вказівок щодо того, як вони повинні діяти.

BSH і Electrolux ведуть боротьбу в Німеччині та Швеції з 2007 року. Позов про порушення BSH у Швеції охоплює німецьку, австрійську, іспанську, французьку, британську, італійську, голландську, грецьку та турецьку частини EP 1 434 512 . Патент охоплює технологію вакуумного очищення. Electrolux також подала позов про недійсність проти EP 512 у Німеччині, серед інших країн.

У шведській справі BSH вимагає відшкодування збитків за минулі порушення у Швеції та дев'яти інших країнах, у яких патент був дійсним. BSH посилається на ст. 4(1) Брюссельського регламенту Ibis. Electrolux стверджував, що суд повинен відхилити цей позов у тій мірі, в якій він стосується іноземних частин EP 512, і поставив під сумнів їх дійсність.

Шведський суд відмовив у своїй юрисдикції щодо нешведських частин EP 512. Тоді BSH оскаржив це в Апеляційному суді Швеції. У травні 2022 року апеляційний суд передав до СЈЕU питання щодо юрисдикції шведських судів

для винесення рішень щодо порушення прав, пов'язаних із нешведськими частинами патентів (ідентифікатор справи: С-339/22).

Після того, як 22 лютого 2024 року генеральний адвокат CJEU Ніколас Еміліу виніс висновок, CJEU вирішив розглянути справу у Великій палаті. Суд робить це лише у виняткових випадках.

У Німеччині Федеральний суд визнав EP 512 повністю дійсним (ідентифікатор справи: X ZR 19/21), таким чином скасувавши рішення першої інстанції Федерального патентного суду Німеччини, яке анулювало патент у 2019 році. Дюссельдорфський регіональний і вищий регіональний суд суди призупинили провадження щодо порушення до ухвалення рішення про дійсність патенту. А поки що суд продовжує розгляд справ про порушення.

У 2018 році Технічні апеляційні комісії підтвердили дійсність EP 512 у провадженні проти EPO (ідентифікатор справи: T 0621/15)...

З початку вересня Суд з питань патентів і торговельних марок у Стокгольмі розглядає справу про порушення патенту BSH проти Electrolux. Суд призначив дев'ять судових днів для розгляду справи. Однак суд виключив ті дев'ять частин патентного позову, що залишилися, з розгляду справи в Суді Європейського Союзу. Очікується, що Суд з патентів і торговельних марок проведе слухання щодо них наступного року» (*Christina Schulze. BSH case could lead to greater competition among patent courts // Juve Patent (https://www.juve-patent.com/cases/bsh-case-could-lead-to-greater-competition-among-patent-courts/). 09.09.2024*).

«...11 вересня Загальний суд Європейського Союзу виніс рішення у справі T-603/23 щодо спору між торговою маркою ЕС KINGSBURY та більш ранньою словесною маркою FINSBURY.

У 2021 році кіпрська компанія Belles Marks LTD подала заявку до Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) на реєстрацію знака KINGSBURY як словесного знака ЕС для алкогольних напоїв (крім пива), препаратів для виготовлення алкогольних напоїв, препаратів для виготовлення алкогольних напоїв. напої та сидр, усе в класі 33 Ніццької класифікації. Проте німецька компанія Vorco-Marken-Import Matthiesen GmbH & Co. KG виступила проти реєстрації на основі свого попереднього словесного знака FINSBURY, який охоплює товари 33-го класу та відповідає наступному опису «джин».

У першій інстанції відділ розгляду спорів частково задовольнив заперечення та відмовив у реєстрації заявленого знака щодо наступних товарів «алкогольні напої (крім пива); сидр». Проте, після апеляції заявника, апеляційна рада дійшла висновку, що, незважаючи на ідентичність товарів, існував низький ступінь візуальної схожості та середній ступінь фонетичної подібності між знаками, а тому ймовірність плутанини відсутня.

Німецька компанія оскаржила рішення EUIPO до Загального суду Європейського Союзу, який мав вирішити, чи існує ймовірність змішування

між спірними знаками. Суд зазначив, що EUIPO неправильно оцінила візуальну та фонетичну схожість, а також ймовірність плутанини.

Стосовно візуального порівняння Суд дійшов висновку, що марки «KINGSBURY» і «FINSBURY» мають принаймні середній ступінь візуальної схожості. Хоча EUIPO стверджувала, що подібність була низькою через відмінності в початкових частинах знаків, Суд підкреслив, що обидва мали значну кількість літер у тій самій послідовності, зокрема в кінцевій частині «sbury». Ця візуальна подібність разом із однаковою довжиною знаків змусила Суд вважати, що пересічний споживач може встановити зв'язок між двома знаками, тим самим збільшуючи ймовірність плутанини. У цьому випадку відповідною громадськістю вважався пересічний споживач алкогольної продукції, який, як правило, не аналізує деталі знаків, а сприймає їх як єдине ціле.

Що стосується фонетичного порівняння, хоча EUIPO заявило, що початкові приголосні «f» і «k» явно відрізняються, Суд зазначив, що обидва знаки мали три склади і що останні два склади були ідентичними. Цієї схожості у вимові разом із тим фактом, що слово «king» можна було сприймати як відмінний елемент, було недостатньо, щоб виключити ймовірність плутанини.

...Загальний суд Європейського Союзу дійшов висновку, що візуальна та фонетична схожість у поєднанні з нормальною відмінністю попередньої марки «FINSBURY» вказують на ймовірність змішання між двома марками. Тому він задовольнив апеляцію, подану Borco-Marken-Import Matthiesen, і зобов'язав EUIPO сплатити судові витрати» (*Spotify wins copyright case over Eminem songs - EU trade mark disputes: KINGSBURY v FINSBURY // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/spotify-wins-copyright-case-over-eminem-songs-eu-trade-mark-disputes-kingsbury-v-finsbury-2024-09-13_en). 13.09.2024*).

«Американський модний бренд Thom Browne виграв суперечку щодо торгової марки з гігантом спортивного одягу Adidas у Німеччині. У своєму рішенні від 6 вересня Регіональний суд Нюрнберга-Фюрта постановив, що звинувачення Adidas проти Тома Брауна в порушенні прав на товарний знак і недобросовісній конкуренції є необґрунтованими. Рішення ще не остаточне і може бути оскаржене.

Зокрема, це стосується елемента дизайну з чотирьох смуг, який неодноразово використовується в жіночих і чоловічих колекціях Thom Browne. Тепер суд встановив, що дизайн із чотирма смугами Thom Browne не порушує торгову марку Adidas із трьома смугами. Було також встановлено, що Adidas не зміг довести, що горизонтальний дизайн із чотирма смугами використовувався таким чином, який міг би викликати ймовірність плутанини.

Крім того, суд підкреслив відмінності між дизайном із чотирма смугами Thom Browne та товарними знаками Adidas із трьома смугами. Ці відмінності

включають не тільки кількість смуг, але і їх ширину. Крім того, немає ризику ввести в оману з боку клієнтів, враховуючи помітне брендування на веб-сайті Thom Browne та на продукті, про який йдеться...

Бренд розпочав свою діяльність у 2001 році з невеликого магазину «за попереднім записом» у нью-йоркському районі Вест-Віллідж і розширив свій бізнес у наступні роки, включивши повні колекції прет-а-порте та аксесуарів для чоловіків (2003) та жінок (2011). Зараз бренд продається в 40 країнах. З 2018 року Thom Browne є частиною Zegna Group, яка наразі володіє 90 відсотками акцій» (*Regina Henkel. Three stripes or four? Thom Browne wins German trademark dispute against Adidas // FashionUnited* (<https://fashionunited.in/news/business/three-stripes-or-four-thom-browne-wins-german-trademark-dispute-against-adidas/2024091346613>). 13.09.2024).

«...В одному з перших телекомунікаційних позовів UPC компанія Philips винесла спір, який раніше вела проти компанії Belkin у Німеччині, на європейський рівень...»

Патент Philips EP 2 867 997 B1 захищає технологію бездротової індуктивної передачі енергії для зарядки акумуляторів портативних пристроїв, таких як мобільні телефони або планшети. Місцеве відділення UPC в Мюнхені вирішило, що компанія Belkin порушила патент, і суд підтримав патент у повному обсязі (ідентифікатор справи: UPC_CFI_390/2023, АСТ_583273/2023, СС_584891/2023).

Водночас суд присудив Philips право на відшкодування збитків, а також судових витрат на слухання щодо визначення розміру збитків. Однак головуючий суддя Маттіас Зіганн, судді Едгер Брінкман і Тобіас Піхльмайер, а також технічний суддя Андерс Ханссон виключили можливість відкриття продукції.

Компанія Philips отримала судову заборону для низки європейських країн, включаючи Бельгію, Францію, Фінляндію, Італію, Нідерланди, Австрію та Швецію. Судді також прямо згадали Німеччину, але неясно, що саме це означає на практиці.

Щодо Німеччини вже існує юридично обов'язкове національне рішення, в якому суд постановив, що патент не був порушений. У процесі розгляду справи про недійсність Федеральний патентний суд підтримав патент; очікується апеляція.

Тепер Philips має вирішити, як виконати судову заборону. У рішенні суду не вказано жодних термінів. Згідно з рішенням суду, компанія Philips не повинна сплачувати заставу. Однак суд встановив штрафні санкції у разі подальшого порушення з боку Belkin.

Крім того, два паралельні провадження за номерами EP 2 372 863 (судовий ідентифікатор: 459762/2023) та EP 2 628 233 (судовий ідентифікатор: 463961/2023) все ще перебувають на розгляді в UPC...» (*Christina Schulze.*

Philips succeeds at UPC in suit against Belkin // Juve Patent (<https://www.juve-patent.com/cases/philips-succeeds-at-upc-in-suit-against-belkin/>). 16.09.2024).

«Лісабонський суд з питань інтелектуальної власності виніс рішення проти Google Portugal за надання доступу до веб-сайту, який поширював піратський контент, включаючи фільми, серіали, газети та книги...

Суд зобов'язав Google заблокувати веб-сайт eztv разом із понад 500 пов'язаними субдоменами, наклавши щоденний штраф у розмірі 1000 євро за кожен день невиконання компанією після остаточного рішення...

Ця судова суперечка почалася в серпні 2020 року, коли Асоціація колективного управління авторським правом виробників фільмів і аудіовізуальних матеріалів повідомила Google Portugal про незаконну діяльність на eztv. Незважаючи на спроби Генеральної інспекції культурної діяльності заблокувати веб-сайт через інтернет-провайдерів, користувачі продовжували доступ до нього за допомогою загальнодоступного DNS-сервісу Google, який обходив блокування.

У своєму рішенні від 9 вересня суд встановив, що Google Portugal діяла як посередник, надаючи альтернативний DNS, що дозволяло користувачам обходити блокування...

Суд дійшов висновку, що ця послуга дозволяла користувачам продовжувати доступ до забороненого сайту та його субдоменів. Невиконання наказу може призвести до значних фінансових санкцій для Google.

Представник Google Portugal заявив, що компанія оскаржить це рішення, стверджуючи, що у неї немає технічних можливостей заблокувати домени, оскільки загальнодоступною службою DNS керує Google Ireland. Компанія також зазначила, що блокування DNS не видаляє незаконний контент, а лише ускладнює доступ до нього.

Суд відхилив ці аргументи, зазначивши, що Google Portugal не змогла продемонструвати свою нездатність забезпечити блокування. У рішенні підкреслюється, що альтернативний DNS Google обходить існуючі обмеження, полегшуючи доступ до незаконного контенту...» (*Portuguese court fines Google Portugal for enabling access to pirated content // Shanghai Daily (<https://www.shine.cn/biz/company/2409186481/>). 18.09.2024).*

«...Рішення Т 1762/21, прийняте Апеляційною палатою Європейського патентного відомства (ЕРО), стосується прийнятності зміненої формули винаходу, з якої вилючено певні ознаки, що були присутні на початку, та підстав для внесення цих змін у подану заявку. Рішення містить роз'яснення з питання, яке добре відоме заявникам та їхнім представникам, а саме "проміжного узагальнення", яке стосується об'єкта, що знаходиться між конкретним варіантом реалізації та визначенням винаходу в

загальних рисах, обидва з яких наведені в поданій заявці. Це часто трапляється, коли незалежний пункт формули уточнюється за допомогою ознаки, вилученої з варіанта здійснення, навіть якщо цей варіант містить інші ознаки...

Рішення стосується апеляції на рішення Опозиційної палати. Як Опозиційна палата, так і Апеляційна палата вирішили залишити патент чинним.

Патент стосується системи томографії молочної залози, технології тривимірної медичної візуалізації, в якій рентгенівські зображення молочної залози отримуються детектором під кількома кутами огляду, при цьому рентгенівська трубка переміщується між кожним кутом огляду. Анод, катод і порт визначають фокусну точку рентгенівської трубки. Рентгенівські зображення можуть бути оброблені для отримання зрізів з високою роздільною здатністю. Винахід спрямований на синхронізацію руху рентгенівської трубки з рухом "статичної" фокусної точки цих променів, щоб підтримувати суттєво фіксовану "ефективну" фокусну точку протягом часу експозиції. Це дозволяє зменшити як тривалість періоду експозиції, так і розмиття на знімках.

Під час процедури експертизи заявник кілька разів змінював формулу винаходу, вводячи ознаки, взяті з опису. Опонент стверджував, що вилучення цих ознак з опису є проміжним узагальненням, оскільки інші ознаки опису були б пропущені...

Палата відхилила аргументи опонента. Палата повторює загальновідомі правила, викладені у вступі, але у пункті 2.5 свого рішення зазначає наступне: "Ознаки опису, що стосуються інших аспектів системи [ніж оптимізація зображень шляхом впливу на фокальну точку], такі як спосіб генерування рентгенівських променів або спосіб утримання молочної залози на детекторі, можуть бути виключені з пункту формули, якщо вони не мають відношення до оптимізації, навіть якщо вони сприяють загальній роботі томографічної системи"...

Згідно з рішенням Апеляційної колегії, це було б можливо, за умови:

- доповнити формулу винаходу певними характеристиками зразкового втілення, опустивши ті, які не сприяють досягненню результату;
- для характеристик, які не сприяють досягненню результату, щоб інтегрувати їх у формулу винаходу без додавання, однак, кваліфікаторів, з якими ці характеристики пов'язані в зразковому варіанті здійснення...» (*Martin Kohrs. Du nouveau concernant la généralisation intermédiaire devant l'Office Européen des Brevets? // Novagraaf (<https://www.novagraaf.com/fr/vision/du-nouveau-concernant-la-generalisation-intermediaire-devant-loffice-europeen-des-brevets>). 11.09.2024*).

«5 вересня 2024 року генеральний прокурор (AG) Емілію надав новий висновок у справі BSH Hausgeräte/Electrolux (C-339/22), який виступає як «додаток» до його першого висновку у цій справі, винесеного 22 лютого 2024 року. AG опублікував свій перший висновок, справу було передано до

Великої палати Суду Європейського Союзу (CJEU) для слухання, яке відбулося 14 травня 2024 року. Під час цього слухання АГ попросили надати новий висновок ...щодо юрисдикції судів держав-членів ЄС стосовно дійсності патентів третіх держав (тобто патентів, зареєстрованих у країнах, що не входять до ЄС, таких як Великобританія та Туреччина).

...йдеться про шведський позов, у якому власник патенту BSH подав позов про відшкодування збитків за порушення патенту проти Electrolux не лише на основі частин європейського патенту, валідованого в державах-членах ЄС, а й на основі частини, валідованої в держава, що не є членом ЄС (Туреччина). Electrolux оскаржує в шведському суді дійсність усіх цих іноземних частин. Шведський суд, серед іншого, запитав Суд ЄС, чи "стаття 24(4) [Брюссельського регламенту I bis] [повинна] тлумачитися як така, що застосовується до суду третьої [держави], тобто, в даній справі, як така, що також надає виключну юрисдикцію суду в [Туреччині] щодо частини європейського патенту, яка була визнана там дійсною"...

У своєму новому Висновку АГ вважає, що стаття 24(4) не застосовується щодо дійсності патентів третіх країн, але суди, якщо вони мають юрисдикцію згідно з іншим правилом Брюссельського регламенту I bis, "мають право не виносити рішення" з цього питання, якщо воно стосується позову про недійсність. Це свідчить про те, що вирішення питання про дійсність патентів третіх країн залишається на розсуд судів. Обставиною, яка може відігравати певну роль у контексті розсуду суду, є "відмова у правосудді" у відповідній третій державі. У зв'язку з цим АГ зазначає, що суди мають "певний ступінь гнучкості для врахування обставин кожної окремої справи і, за необхідності, для здійснення юрисдикції, якщо сторони не отримають справедливого судового розгляду в судах третьої держави з метою уникнення відмови у правосудді". Однак, навіть не зважаючи на "відмову в правосудді", АГ залишає відкритою можливість для судів вирішувати питання дійсності патентів третіх держав, коли суди вважають це за доцільне...» (*Gertjan Kuipers, Ruud van der Velden, Stefan Dusault. CJEU: Cross-border relief on the basis of Third State patents? // Hogan Lovells (https://www.engage.hoganlovells.com/knowledgeservices/news/cjeu-cross-border-relief-on-the-basis-of-third-state-patents). 20.09.2024).*

«Німецький суд постановив, що Amazon (AMZN.O) використовує запатентовані відеотехнології Nokia (NOKIA.HE).

...у своїх пристроях для потокового передавання даних для кінцевих користувачів і незаконно продає їх без ліцензії.

Amazon заявила, що не згодна з рішенням суду і очікує, що ситуація буде вирішена найближчим часом, не уточнюючи при цьому, як саме.

"Це рішення не вплине на існуючих клієнтів, і широкий вибір пристроїв Fire TV і надалі буде доступний на Amazon", - йдеться в заяві Amazon...

Amazon заявила, що працювала з низкою компаній над ліцензуванням відеопатентів.

"Nokia вимагає більше, ніж всі ці компанії разом узяті, і відхилила нашу пропозицію, яка була справедливою і відповідала ринковим ставкам", - заявили в Amazon.

У липні Amazon подав позов проти Nokia до федерального суду штату Делавер, звинувативши фінську компанію в порушенні десятки патентів Amazon, пов'язаних з технологією хмарних обчислень.

Nokia ініціювала судовий процес проти Amazon через використання запатентованих мультимедійних винаходів Nokia у 2023 році в Німеччині, Індії, Великій Британії та США, а також в Європейському об'єднаному патентному суді...» (*Nokia says German court rules in its favour in Amazon patent dispute // Reuters* (<https://www.reuters.com/business/media-telecom/nokia-says-german-court-rules-its-favour-patent-dispute-with-amazon-2024-09-20/>). 20.09.2024).

«Апеляційна рада EUIPO підтримала попереднє рішення Департаменту експлуатації EUIPO про відмову в заявці Porsche на реєстрацію звукового знака, що складається з прискорюючого шуму двигуна. У першій інстанції знак було відхилено як недостатньо розрізняльний. Щоб досягти необхідного рівня розрізняльності, звуковий знак сам по собі повинен бути індикатором походження товару, а не певною ознакою функції чи характеристики продукту.

Після початкової відмови EUIPO у наданні знаку компанія Porsche подала апеляцію на кількох підставах, включаючи той факт, що;

- Звуковий ряд запам'ятовувався і служив показником комерційного походження;
- Послідовність звуків не була шумом; природним чином вироблений товарами, що використовуються для або під час надання послуг, але був створений штучно та спеціально складався з торгової марки;
- Розрізняльний характер не є вимогою для цільової аудиторії, щоб розпізнати точну звукову послідовність; і
- Громадськість звикла до використання звуків як торговельної марки для електромобілів і, в свою чергу, сприйматиме заявлену торговельну марку з самого початку як штучно створене звукове позначення для надання ідентичності.

Апеляційна рада (BoA) EUIPO відхилила апеляцію та підтвердила свою початкову відмову у своєму рішенні від 20 червня 2024 року на підставі відсутності відмінності відповідно до статті 7(1)(b) EUTMR.

Апеляційна рада стверджує, що для того, щоб звуковий знак був успішно зареєстрований, він повинен мати певний резонанс, за яким цільовий споживач зможе розпізнати його як конкретну торгову марку, а не просто як функціональний компонент. Споживач повинен розуміти знак як ідентифікатор

комерційного походження товару. У цьому випадку ВоА постановив, що знак був позбавлений розрізняльного характеру, оскільки відповідна громадськість щонайбільше припустила б, що звук стосується аспекту прискорення або підвищення продуктивності транспортних засобів і автомобілів...» (**Anna-Maria Poku. Sound check: EUIPO dismiss Porsche appeal on accelerating engine sound mark // Herbert Smith Freehills LLP 2024** (<https://www.herbertsmithfreehills.com/notes/ip/2024-09/Sound-check--EUIPO-dismiss-Porsche-appeal-on-accelerating-engine-sound-mark-->). 19.09.2024).

«...Федеральний патентний суд під головуванням судді Моніки Хартліб повністю анулював патент **InterDigital EP 2 485 558 B1** (номер справи: **2 Ni 11/22**). Патент захищає технологію способу та пристрою для забезпечення та використання каналу безперервного зв'язку в системі бездротового зв'язку.

Оppo оскаржила німецьку частину патенту в рамках суперечки з NPE щодо глобальної ліцензійної угоди. Після того, як суд у своєму попередньому висновку поставив під сумнів дійсність патенту, регіональний суд Мангейма призупинив позов про порушення InterDigital (ідентифікатор справи: 7 O 155/21 і 7 O 46/22).

Це є ще однією невдачею для InterDigital. Проте NPE може оскаржити рішення Федерального патентного суду. Якщо дві компанії не домовляться про ліцензію заздалегідь, InterDigital, ймовірно, подасть апеляцію.

Протягом багатьох років InterDigital боровся з різними виробниками мобільних телефонів у різних країнах через SEP, що стосується стандартів 3G, 4G і 5G. У Німеччині NPE подала позови проти Oppo, OnePlus і Realme — усі вони належать китайській групі BBK Electronics — за трьома різними патентами в судах у Мангеймі та Мюнхені.

У UPC немає жодного судового розгляду, але обидва опоненти зіткнулися у Великій Британії. Є також паралельні провадження в Китаї, Індії та Іспанії.

Наприкінці 2023 року InterDigital досягла перших успіхів у боротьбі проти Oppo, OnePlus і Realme. У позові про недійсність, поданому Oppo, Федеральний патентний суд підтвердив німецьку частину патенту InterDigital EP 2 127 420 B1 з обмеженнями. Потім, незадовго до Різдва, 7-ма цивільна палата регіонального суду Мюнхена визнала, що продукти Oppo та OnePlus порушують раніше обмежений патент, і зобов'язала відповідачів припинити та утриматися (ідентифікатор справи: 7 O 17302/21). Згодом Oppo оскаржила обидва рішення.

Регіональний суд Мюнхена призупинив третє провадження у справі про порушення після того, як Федеральний патентний суд скасував EP 2 421 318 у листопаді 2023 року. InterDigital оскаржив це рішення (ідентифікатор справи: X ZR 28/24).

Тому наразі суд у першій інстанції скасував два патенти InterDigital...» (*Mathieu Klos. Federal Patent Court revokes InterDigital patent in dispute with Oppo // Juve Patent (<https://www.juve-patent.com/cases/federal-patent-court-revokes-interdigital-patent-in-dispute-with-oppo/>). 23.09.2024*).

«...У трьох рішеннях від 11 вересня 2024 року Верховний суд Німеччини виніс рішення, коли позивач і власник авторських прав, активно розповсюджуючи свої фотографії у вигляді фотошпалер, подав до суду на двох своїх клієнтів і, в одній справі, на бізнес-партнера іншого клієнта за публікацію фотографії та відео, зроблені перед шпалерами, які вони придбали (справи I ZR 139/23; I ZR 140/23; I ZR 141/23)...

У всіх трьох випадках позови щодо авторських прав були ініційовані компанією, яка розповсюджує фотошпалери з фотографіями, зробленими її генеральним директором. Відповідно до німецького законодавства, фотографії захищені авторським правом незалежно від того, чи відповідають вони порогу «власних інтелектуальних творінь» (див. статті 2 (2) і 72 Закону про авторське право Німеччини). Відповідачі як у приватних, так і в комерційних цілях публікували власні фотографії, відео та скріншоти, на фоні яких з'являлися шпалери позивача:

- Справа I ZR 139/23: Відповідач встановив шпалери у своєму приватному домі, а потім опублікував відео у Facebook, де шпалери було видно на задньому плані.
- Справа I ZR 140/23: позов був спрямований проти власника веб- та медіа-агентства, яке показало знімок екрана на своєму веб-сайті, демонструючи макет веб-сайту, розроблений агентством для тенісного центру. Макет, показаний на зразковому скріншоті, включав вигляд обідньої зони центру, де були встановлені шпалери.
- Справа I ZR 141/23: Відповідач, власник готелю, показав на веб-сайтах готелю рекламне зображення гостьової кімнати, де були встановлені шпалери, щоб рекламувати номер.

У першій і третій справах відповідачі купували шпалери безпосередньо у позивача або через авторизованого продавця. У другому випадку закупівлю здійснив оператор тенісного центру. Жоден з договорів купівлі-продажу не накладав жодних обмежень на використання шпалер.

У всіх трьох справах Верховний суд Німеччини став на бік відповідачів, підтвердивши, що використання ними фотошпалер було законним за принципом неявної згоди. Суд постановив, що для того, щоб оцінити, чи можна вважати поведінку правовласника неявною згодою, особливо важливо визначити: «чи є використання [відповідачами] передбачуваною формою використання, яку має очікувати правовласник, і чи, незважаючи на це, правовласник робить свою роботу вільно доступною для користувачів без обмежень». (Справа I ZR 140/23, пункт 21)

Суд дійшов висновку, що, продаючи фотошпалери без будь-яких явних обмежень щодо їх використання, позивач дав безпосередню згоду на звичайне та передбачуване використання шпалер, наприклад, їхнє включення у фотографії чи відео, зняті для цілей, подібних до цілей відповідачів. У справі I ZR 140/23 Суд також пояснив, що неявну згоду не потрібно оголошувати стороні, яка на неї посилається. Таким чином, власниця веб-агентства могла покладатися на згоду, хоча й не брала участі в закупівлі фотошпалер...» (*Jan Hendrik Schmidt, Johannes Großkettler. German Supreme Court paves the way for broader application of implied consent in copyright law // Hogan Lovells International LLP* (<https://www.engage.hoganlovells.com/knowledgeservices/viewContent.action?key=Ec8teaJ9VarXRBJJAozY317eOOGbnAEFKCLORG72fHz0%2BNbpi2jDfaB8lgiEyY1JAvAvaah9lF3dzoxprWhI6w%3D%3D&nav=FRbANEucS95NMLRN47z%2BeOgEFct8EGQ0qFfoEM4UR4%3D&emailtofriendview=true&freeviewlink=true>). 24.09.2024).

«... У роки, що передували створенню UPC, від 50 до 60 відсотків усіх позовів про порушення патентних прав, що подавалися в Європі, постійно подавалися в Німеччині. Із запровадженням UPC цей загальний розподіл у Європі практично не змінився. Тим не менш, кількість справ у національних німецьких судах з питань порушення патентних прав у 2023 році скоротилася приблизно на 23,6 відсотка. У 2023 році до національних судів Німеччини з питань порушення патентних прав було подано загалом 601 новий позов про порушення патентів, що на 23,6 відсотка менше, ніж у попередньому році (2022). Було подано приблизно на 181 позов про порушення патентних прав менше. Незважаючи на те, що аналогічний період для UPC був зміщений на шість місяців, загалом можна зробити висновок, що зменшення кількості національних судів з питань порушення прав у Німеччині пішло на користь німецьким місцевим підрозділам ВПС (Дюссельдорф, Мангейм та Мюнхен). Незважаючи на те, що UPC відкрився 1 червня 2023 року, період "сходу сонця" розпочався 1 березня 2023 року. Отже, на початку 2023 року власники патентів вже знали, що у 2023 році вони матимуть вибір між національною судовою системою та UPC. Тому кількість справ в UPC з червня 2023 року по червень 2024 року і в німецьких судах з січня 2023 року по грудень 2023 року є порівнянними, оскільки в 2023 році вже існувала взаємодія між обома (конкуруючими) судовими системами. Це не змінює силу німецької патентної юрисдикції. Навпаки, в патентній юрисдикції UPC спостерігається сильне домінування Німеччини (частка приблизно 78%). Зокрема, Регіональний суд Дюссельдорфа віддав найбільшу частку на користь UPC.

Однак, маючи річний обсяг справ у 237 позовів про порушення патентних прав, Регіональний суд Дюссельдорфа залишається найважливішим патентним судом у Німеччині. Це пояснюється тим, що всі німецькі місцеві відділення

UPC (Дюссельдорф, Мангейм і Мюнхен) розглянули загалом 121 справу за перший рік своєї діяльності (з червня 2023 року по червень 2024 року).

Якщо порівняти всі національні провадження у справах про порушення патентів у Німеччині з провадженнями UPC, що перебувають на розгляді в Німеччині, то національна патентна юрисдикція Німеччини значно випереджає юрисдикцію UPC Німеччини. Це пов'язано з тим, що у 2023 році на розгляді всіх німецьких національних судів у справах про порушення патентів перебувала 601 справа, тоді як за перші 12 місяців (з червня 2023 року по червень 2024 року) до всіх німецьких місцевих відділень Апеляційного суду Німеччини було подано 121 справу.

Аналізуючи позови про порушення патентів, подані до UPC, можна також стверджувати, що майже всі позивачі UPC - особливо у більш значних справах - паралельно з позовами до UPC подають позови про порушення патентів зі свого патентного портфеля до німецьких судів з питань порушення патентів, тому наразі можна зробити обережний висновок, що багато позивачів покладаються як на UPC, так і на національну патентну юрисдикцію Німеччини паралельно. Як наслідок, протягом наступних кількох років кількість справ у Німеччині може зрівнятися в національній патентній юрисдикції та в німецьких місцевих відділеннях UPC...» (*Axel Verhauwen. Germany: how national patent courts are interacting with the UPC // Law Business Research (<https://www.iam-media.com/index.php/review/the-patent-litigation-review/2025/article/germany-how-national-patent-courts-are-interacting-the-upc>). 23.09.2024*).

«Своїм рішенням від 26 вересня 2024 року Конституційний суд направив до Суду Європейського Союзу (CJEU) 13 запитань для попереднього рішення за позовом, поданим Meta (Facebook), Google та іншими, які оскаржують бельгійський закон про транспонування Директива (ЄС) 2019/790 від 17 квітня 2019 року про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку.

...Директива вимагає, щоб правовласники отримували відповідну та пропорційну винагороду, а також своєчасну та зрозумілу інформацію щодо використання їхніх творів.

Бельгійський законодавець пішов далі, зобов'язавши онлайн-платформи укладати ліцензійні угоди з видавцями преси. Закон також уповноважує адміністративний орган, Бельгійський інститут поштових послуг і телекомунікацій (ВІРТ), накладати винагороду, якщо платформи та видавці преси не досягають згоди. Крім того, Закон встановлює обов'язкове право на винагороду для авторів і виконавців, якими колективно керують через товариства колективного управління (наприклад, Sabam), які мають виплачувати платформи, що розповсюджують їхні твори в Інтернеті, включаючи потокові послуги.

Питання, передані до CJEU для попереднього рішення, стосуються сумісності цього режиму з Директивою. Головним у цьому є зобов'язання винагороджувати видавців преси та надавати їм інформацію, незалежно від того, чи завантажуються публікації преси самими видавцями, чи захищені такі публікації авторським правом чи доступні повністю чи частково, чи видавці вже отримують доходи... Платформи стверджують, що на них поширюється незаконне «зобов'язання щодо моніторингу».

Виникають додаткові важливі питання щодо того, чи сумісне обов'язкове право на винагороду для авторів і виконавців із Хартією основних прав і процедурами повідомлення Європейської комісії, особливо якщо платформи вже отримали дозвіл від інших правовласників (наприклад, продюсерів) на використання їхніх творів...» (*Tanguy de Haan, Maxime (M.) Vanderstraeten and Nathan Azizollahoff. Belgium's Copyright Act faces CJEU examination after Meta and Google contest // NautaDutilh* (<https://www.nautadutilh.com/en/insights/belgiums-copyright-act-faces-cjeu-examination-after-meta-and-google-contest/>). 30.09.2024).

Канада

«Нещодавно Федеральний суд виніс рішення у справі "Ольковський проти Коледжу патентних агентів та агентів з питань торговельних марок" (Olkowski v. College of Patent Agents and Trademark Agents).

Пан Ендрю Ольковскі звернувся до Федерального суду із заявою про перегляд у судовому порядку рішення Слідчого комітету Коледжу патентних агентів та агентів з торговельних марок (СРАТА). Пан Ольковський подав скаргу на юриста та патентного повіреного з Альберти до Слідчого комітету СРАТА. Пан Ольковський стверджував, що він втратив контроль над канадською патентною заявкою, одним із співавторів якої він був, через недбалість патентного агента та порушення ним довірчих обов'язків. Однак після розслідування Слідчий комітет дійшов висновку, що докази не підтверджують, що пан Ольковський був клієнтом патентного повіреного, або що патентний повірений мав обов'язки перед паном Ольковським, як якщо б він був його клієнтом.

Під час судового розгляду Федеральний суд не був переконаний аргументами пана Ольковського і постановив, що рішення, прийняте Слідчим комітетом, було обґрунтованим. Ця справа підкреслює важливість встановлення чіткого розуміння відносин між патентним повіреним і клієнтом» (*Federal Court Decision Highlights Importance of Establishing Clear Understanding of Patent Agent-Client Relationship // Oyen Wiggs* (<https://patentable.com/federal-court-decision-highlights-importance-of-establishing-clear-understanding-of-patent-agent-client-relationship/>). 09.09.2024).

Китайська Народна Республіка

«...Pokémon Co. виграла позов про порушення авторських прав і крадіжку інтелектуальної власності, який спочатку був поданий ще в 2021 році, і він стосувався 6 китайських компаній, які розробляли мобільні ігри, які викрадали різних персонажів Pokémon тощо. Будь-хто, хто дивився ззовні, міг бачити, що це був явний випадок крадіжки, і хоча колеса правосуддя обертаються повільно, суд дійшов такої ж думки.

Народний суд проміжної інстанції Шеньчженя виніс рішення на користь Pokémon Co., і залучені компанії мають виплатити загальну суму 107 мільйонів китайських юанів (понад 15 мільйонів доларів США, виходячи з останніх курсів конвертації) як компенсацію» (*Pokémon Co. wins lawsuit over mobile game IP theft // GoNintendo (https://gonintendo.com/contents/40355-pokemon-co-wins-lawsuit-over-mobile-game-ip-theft?utm_source=flipboard&utm_content=other). 17.09.2024).*

«Верховний народний суд (SPC) нещодавно підтвердив рішення на користь Schneider Electric (China) Co., Ltd. (Schneider China) у справі про серйозне порушення прав на торговельну марку та недобросовісну конкуренцію проти Zhenjiang Schneider Electric Co., Ltd. (Zhenjiang Schneider). та інші, як було оголошено 15 вересня.

SPC відхилив апеляцію Zhenjiang Schneider та інших і залишив у силі оригінальне рішення Вищого народного суду Чжецзяна.

Компанія Schneider China звинуватила Zhenjiang Schneider та інших у зловмисній реєстрації подібної назви компанії та використанні її для отримання несправедливої переваги, що є порушенням прав на товарний знак і недобросовісною конкуренцією.

Вищий народний суд Чжецзяна спочатку виніс рішення на користь Schneider China, зобов'язавши Zhenjiang Schneider припинити порушувати права на торговельні марки Schneider China «Schneider» і «Schneider Electric», припинити використання назви своєї компанії та скасувати домен «zj-schneider.com». Zhenjiang Schneider та інші зобов'язали компенсувати Schneider China 106 180 819 юанів за економічні збитки та 500 000 юанів за судові витрати.

Відповідачі стверджували, що Schneider China перевищила строк позовної давності, але суд визнав, що порушення триває, оскільки Zhenjiang Schneider використовував правопорушну назву з 1999 року. Суд також визначив, що дії Zhenjiang Schneider спричинили плутанину громадськості та являли собою порушення торгової марки та недобросовісну конкуренцію.

Крім того, суд підкреслив явний злий намір Zhenjiang Schneider використовувати репутацію бренду Schneider China.

Тому було застосовано штрафні збитки. Суму було розраховано на основі прибутку Zhenjiang Schneider з червня 2017 року по березень 2022 року. Враховуючи серйозність і тривалість порушення, суд застосував множник три до базової суми прибутку, в результаті чого загальна сума збитків склала 106 180 819 юанів.

Незважаючи на апеляцію Zhenjiang Schneider, SPC не знайшов обґрунтованості їхніх аргументів і залишив у силі початкове рішення, підтверджуючи як рішення, так і присуджену компенсацію...» (*SPC upholds Schneider China's 106 million RMB victory in trademark infringement case // China IP (<http://www.chinaiptoday.com/post.html?id=2161>). 19.09.2024*).

Королівство Нової Зеландії

«...У справі NXT Building System Pty Ltd проти Комісара з патентів 2024 NZHC 2141 суддя Високого суду задовольнив апеляцію NXT на рішення Комісара, який відхилив прохання NXT виправити помилку їхніх австралійських адвокатів, які не подали клопотання про відстрочку прийняття заявки на національну фазу РСТ Нової Зеландії, що призвело до неможливості подати виділені заявки...»

7 квітня 2015 року компанія NXT подала заявку РСТ, в якій заявлявся пріоритет шести австралійських попередніх заявок, поданих за 12 місяців до цього. Компанія NXT завжди мала намір після переходу на національну фазу РСТ у вибраних юрисдикціях захистити всі шість винаходів шляхом подання п'яти виділених заявок у кожній юрисдикції. Заявка перейшла на національну фазу в Новій Зеландії як патентна заявка 726018, але клопотання про відстрочку прийняття не було подано. П'ятирічний строк для подання клопотання про проведення експертизи заявки 726018 та будь-яких виділених заявок закінчився 7 квітня 2020 року. Клопотання про проведення експертизи за заявкою 726018 було подано 13 лютого 2020 року, але на той час також не було подано клопотання про відкладення прийняття. Коли 15 березня 2022 року заявку 726018 було прийнято, жодних виділених заявок подано не було, і можливість подати будь-які виділені заявки більше не була доступною, оскільки було надіслано повідомлення про прийняття і раніше не було подано жодного клопотання про відкладення прийняття.

Лише після прийняття заявки 726018 відповідальний адвокат усвідомив проблему і 30 березня 2022 року подав п'ять виділених заяв та клопотання про продовження строку подання клопотань про проведення експертизи на підставі виняткових обставин... IPONZ відхилив клопотання про продовження строку. Тоді було подано клопотання про виправлення помилки відповідно до розділу 202 на підставі того, що була допущена помилка або упущення в тому, що не було подано клопотання про 12-місячну відстрочку прийняття...

Суддя задовольнив апеляцію, підкресливши, що основна увага повинна бути зосереджена на наслідках прийняття рішення з огляду на цілі Закону, включаючи вплив на інтереси власника патенту, будь-який вплив на інтереси третіх осіб, а також потенційний вплив на підтримку ефективної та дієвої патентної системи.

Суддя дійшов висновку, що баланс конкуруючих інтересів свідчить на користь виправлення, а саме тому, що чіткі наміри компанії NXT не були реалізовані її адвокатами, в результаті чого, якщо помилка не буде виправлена, вони втрачать цінні майнові права; компанія NXT і її адвокат діяли швидко, коли виявили помилку; виправлення не завдало шкоди третім особам, і в будь-якому випадку, будь-яка потенційна шкода третім особам може бути усунена шляхом вимоги публікації запропонованого виправлення відповідно до розділу 202(3); не було інших порушень вимог законодавства; хоча ступінь недотримання вимог законодавства може бути важливим фактором, він не є суттєвим або вирішальним у цій справі, якщо розглядати його ізольовано від поведінки, що призвела до помилок.

Суддя не погодився з висновком Комісара про те, що ступінь вини заявника або його агентів не має значення, оскільки занадто швидке виправлення помилок, коли повірені не мають розумних систем або діють некомпетентно, може підірвати статутну мету створення ефективної та дієвої патентної системи. Суддя зазначив, що заявники та їхні повірені повинні бути зацікавлені в тому, щоб інвестувати в розумні системи і підтримувати їх у належному стані, а також навчати і наймати на роботу компетентних спеціалістів. Однак у цій справі існували надзвичайні особисті обставини, які призвели до помилки повіреного, тому цей фактор не переважав над іншими факторами, які сприяли виправленню помилки...» (*Quinn Miller and Sally Paterson. Judge Allows Patent Divisional Deadline Reprieve But Legislative Change Preferable // PIPERS (<https://www.piperpat.com/news/article/judge-allows-patent-divisional-deadline-reprieve-but-legislative-change-pre>). 09.09.2024*).

Республіка Індія

«У знаковому рішенні, винесеному 17 вересня 2024 року, Високий суд штату Карнатака визнав системні проблеми доступності, з якими стикаються люди з інвалідністю в Індійському відомстві інтелектуальної власності (ІРО). Рішення, прийняте на підставі судового наказу, поданого д-ром Кальяном К. Канканалюю...

Особи з інвалідністю постійно стикалися з перешкодами при взаємодії з онлайн-системами ІРО. Системи, які повинні використовуватися виключно для подачі заявок, пошуку та слухань, не були доступними для тих, хто користується пристроями для читання з екрану або подібними допоміжними технологіями. Перехід до обов'язкових онлайн-транзакцій, спричинений

змінами до законодавства про патенти та торговельні марки у 2016 та 2017 роках, мав на меті впорядкувати процеси управління ІВ. Однак цей цифровий перехід не передбачав необхідних заходів для полегшення доступності для повірених та агентів з інвалідністю, що створило значні бар'єри для їхньої практичної діяльності.

Незважаючи на неодноразові звернення до ІРО та подання численних скарг, у тому числі до Головного уповноваженого з питань осіб з інвалідністю (CCPD), відповіді були або запізненими, або відмовними, не вирішуючи ключових питань доступності та розумних пристосувань.

...до Високого суду штату Карнатака було подано письмову заяву з проханням наказати ІРО дотримуватися рекомендацій щодо доступності, викладених у Керівництві для урядових веб-сайтів від 2019 року, які передбачають такі заходи доступності, як оптичне розпізнавання символів (OCR) для читання документів, аудіозаписи та доступні віртуальні слухові платформи...

Рішення суду, що зобов'язує ІРО вжити необхідних заходів для забезпечення доступності, сподіваємося, створить прецедент доступності урядових цифрових інтерфейсів...

Вимагаючи конкретних технологічних змін, суд зміцнив принцип, згідно з яким доступність має бути основним фактором при розробці та функціонуванні всіх державних систем. Це рішення є кроком вперед у забезпеченні рівного доступу професіоналів, незалежно від інвалідності, до необхідних інструментів і засобів, підкреслюючи ширші наслідки для інклюзивності та рівності у професійній та суспільній сферах...» (*Karnataka High Court breaks barriers on accessibility at Intellectual Property office in landmark ruling // BananaIP Counsels. (<https://www.bananaip.com/karnataka-high-court-breaks-barriers-on-accessibility-at-intellectual-property-office-in-landmark-ruling/>). 21.09.2024*).

Республіка Філіппіни

«Після 20 років судових суперечок, які дійшли до Верховного суду, Lacoste програла справу щодо торгової марки Crocodile через використання, як вона стверджувала, «дуже схожого» логотипу.

З 2004 року боротьба між двома модними брендами зосередилася навколо реєстрації торгової марки Crocodile на Філіппінах, яка, за словами Lacoste, була «до плутанини схожою або ідентичною» її власному знаковому логотипу з крокодилем. Однак Верховний суд (SC) припинив ці дебати, ухваливши рішення на користь Crocodile і дозволивши йому зареєструвати та використовувати свій логотип на Філіппінах.

«Суд вважає, що між марками Lacoste і Crocodile є помітні відмінності, які, як наслідок, роблять їх відмінними один від одного», — йдеться в рішенні SC від 6 листопада 2023 року, але оприлюдненому 10 вересня 2024 року.

Компанія Lacoste, яка використовує свій правосторонній логотип із зображенням крокодила на Філіппінах з 1963 року, стверджувала, що лівосторонній логотип Crocodile зі словом «Крокодил» (Crocodile) спричинить плутанину серед споживачів і «значно зашкодить» висококласному французькому модному бренду. У 2004 році Lacoste подала заяву про заперечення до Бюро інтелектуальної власності (IPO), намагаючись заблокувати заявку на торговельну марку Crocodile.

Компанія Crocodile, яка почала експорт на Філіппіни в 2002 році, заперечила, що її логотип істотно відрізняється від логотипу Lacoste. Було зазначено, що хоча на марці Lacoste зображено лише крокодила, який дивиться праворуч, логотип Crocodile містить слово «Crocodile» стилізованим шрифтом над крокодилом, який дивиться вліво.

Сінгапурська компанія також повідомила, що ці два бренди співіснували на кількох інших ринках, включаючи Японію, Китай, Південну Корею та Малайзію. Пізніше SC заявив, що таке «співіснування» в інших країнах свідчить про те, що Crocodile не має наміру «покладатися на добру волю Lacoste».

Виходячи з власного аналізу, Вищий суд також дійшов висновку, що існували «чіткі візуальні відмінності як у зовнішньому вигляді, так і в загальному комерційному враженні між марками Lacoste та Crocodile, що звело ймовірність плутанини між ними»...

Рішення SC, написане помічником судді Антоніо Хо, залишає в силі попередні рішення Управління інтелектуальної власності – Бюро з юридичних питань, Генерального директора Управління інтелектуальної власності та Апеляційного суду у цій справі» (*Lance Spencer Yu. Lacoste loses trademark fight vs Crocodile in the Philippines // Rappler* (https://www.rappler.com/business/lacoste-loses-trademark-fight-crocodile-philippines/?utm_source=flipboard&utm_content=ChrisCarreo2024%2Fmagazine%2FFilCan+Online). 16.09.2024).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Офіс інтелектуальної власності Великої Британії (UKIPO) сьогодні випустив нові вказівки, які нагадують професіоналам у галузі права про їхній обов'язок відповідно до Правил цивільного процесу (CPR) повідомляти UKIPO про нові судові справи, розпочаті в судах Великої Британії, які стосуються зареєстрованих прав інтелектуальної власності (ІВ).

Підрахунки UKIPO свідчать про те, що з 200-250 таких випадків щороку зазвичай повідомляється лише про 20%.

Вкрай важливо, щоб ці повідомлення надсилалися негайно, щоб гарантувати, що будь-які потенційні зміни в реєстрі ІВ будуть точно відображені, і UKIPO може брати участь у відповідних випадках...

UKIPO закликає всіх юристів і представників, залучених до судових процесів щодо інтелектуальної власності, ознайомитися з цими інструкціями та вжити заходів для забезпечення їх дотримання надалі...» (*UKIPO issues new Civil Procedure Rules guidance // Trademark Lawyer Magazine* (<https://patentlawyermagazine.com/ukipo-issues-new-civil-procedure-rules-guidance/>). 03.09.2024).

«Високий суд Великобританії відхилив апеляцію виробників сиру халлумі (halloumi) на рішення Офісу інтелектуальної власності Великої Британії (UK IPO) про включення двох торгових марок, Grilloumi і Grilloumaki, до реєстру торгових марок Великобританії.

Позивачем є Фонд захисту традиційного сиру Кіпру під назвою «Halloumi», власник колективного знака Великобританії для слова «halloumi» в класі 29 для «сиру».

Заява про визнання реєстрації недійсною була подана на підставі розділу 5(2)(b) Закону Великобританії про торговельні марки на тій підставі, що знак Grilloumi шведської компанії Fontana Food був схожий на попередній знак фонду halloumi, а також для «ідентичних або подібних товарів чи послуг, що й рання позначка». Fontana подав заявку на Grilloumi в торговельній марці класу 43, яка включає послуги з надання «їжі та напоїв», «послуги кав'ярні» та «ресторани».

Фонд розкритикував порівняння, зроблене спеціалістом зі слухань UK IPO Хізер Харрісон, між залученими товарами та послугами та її підходом до оцінки непрямой плутанини.

Однак у рішенні Високого суду, винесеному заступником судді Томом Мітчесоном 9 вересня, він погодився з спеціалістом зі слухання справи Grilloumi, що існує низький ступінь подібності між послугами з надання «їжі та напоїв», «послугами кав'ярні», «ресторани» та «сир»... Мітчесон підкреслив важливість «відокремити» описове використання халлумі від будь-якого відповідного використання торгової марки.

Хоча Grilloumi може нагадувати халлумі в описовому сенсі, будь-яке посилення на халлумі в сенсі торгової марки було «надто слабким, щоб зробити висновок, що послуги, які пропонуються під першою, надаються членом фонду», постановив він.

Він додав, що не вважає, що існує «будь-яка невідповідність висновку спеціаліста зі слухання», що Grilloumi, ймовірно, згадав про халлумі.

«Нагадування про інший знак недостатньо для висновку про ймовірність непрямої плутанини», — сказав він.

Він також заперечив проти Grilloumaki у класі 29, який включає, серед іншого, яйця, молоко та молочні продукти, і класі 30, який включає каву та чай. Для Grilloumaki головна увага була зосереджена на порівнянні знаків і неврахуванні того факту, що «aki» в грецькій мові вважалося б зменшувальним словом. У фонді заявили, що службовець із слухання повинен був погодитися з тим, що «(m)aki» сприйматиметься середнім споживачем як зменшувальне слово, і, отже, між цими знаками буде набагато вищий ступінь концептуальної подібності.

У своєму судженні Мітчесон сказав, що навіть якщо представлених доказів було достатньо, щоб встановити, що «aki» позначає зменшувальне слово в грецькій мові, було недостатньо доказів, щоб продемонструвати, що пересічний споживач у Великобританії це зрозуміє. «Тому я відкидаю критику спеціаліста із слухання щодо її порівняння оцінок», — сказав він.

Халлумі має статус захищеного зазначення походження (PDO), що означає, що тільки затверджені виробники з Кіпру можуть продавати сир під цією назвою. Але Мітчесон зазначив, що ця справа стосувалася колективної торговельної марки, і її слід відрізнити від географічного зазначення чи PDO, які призначені для захисту назви продукту, який походить із певного регіону або слідує певному традиційному процесу виробництва.

Fontana має діючу реєстрацію у Великобританії для Grilloumi у класі 29 для сиру, який наразі не є предметом процедури визнання недійсною...» (*Maura O'Malley. Halloumi cheese makers endure grilling at UK High Court // The Global Legal Post (<https://www.globallegalpost.com/news/halloumi-cheese-makers-endure-grilling-at-uk-high-court-282609747>). 12.09.2024*).

«Власник бренду EasyJet програв спір щодо торговельної марки проти веб-сайту для збору коштів, який містить слово "easy" у своїй назві.

EasyGroup подала позов проти Easyfundraising, його засновника Яна Вудроффа (Ian Woodroffe OBE) та інвесторів Support Group (Великобританія), стверджуючи, що вони порушили кілька торговельних марок.

Однак відповідачі стверджували, що немає жодних доказів того, що клієнт може сплутати ці два бренди.

У своєму рішенні, винесеному в середу, суддя Фанкорт відхилив позовні вимоги easyGroup, заявивши, що "малоймовірно, що хтось, окрім небагатьох, буде асоціювати і плутати" ці два бренди.

Він додав: "Користувачі рекламних послуг Easyfundraising з найменшою ймовірністю будуть заплутані, оскільки вони є відносно досвідченими і обережними бізнесменами або професіоналами, і тому навряд чи вважатимуть, що Easyfundraising або Easysearch є брендом "easy+" або якимось чином пов'язані з easyGroup".

EasyGroup була заснована в 1998 році підприємцем греко-кіпрського походження Стеліосом Хаджі-Іоанну і станом на травень 2024 року налічувала в своєму портфоліо понад 200 бізнес-підприємств та веб-сайтів під брендом easy+, включаючи easyJet, easyBus та easyHotel.

EasyGroup стверджувала, що у 2005 році ці торговельні марки були порушені, коли був запущений Easyfundraising, і що торговельна марка була знову порушена у 2007 році, коли Easyfundraising створив бренд easysearch.

EasyGroup також стверджувала, що "погана репутація" інтернет-магазину матиме негативний вплив на бренд easy+.

Однак у 81-сторінковому рішенні Фанкорт визначив, що оскільки "не існує тотожності або схожості послуг, що надаються Easyfundraising, і зазначених послуг, вимога позивача про порушення прав у 2005 і 2007 роках не може бути задоволена"...» (*Rachel Hall. EasyJet brand owner loses trademark dispute with fundraising website // Guardian News & Media Limited (https://www.theguardian.com/business/2024/sep/11/easyjet-parent-company-loses-trademark-dispute-with-charity-shopping-website). 11.09.2024*).

Сполучені Штати Америки

«Більш ніж через рік після того, як студія Bungie, розробник Destiny 2, виграла справу проти виробника читів AimJunkies на суму 4,4 мільйона доларів, два американські суди фактично закріпили перемогу: Одне рішення підтвердило суму компенсації, яку AimJunkies оскаржила, а інше - відхилило прохання компанії про новий судовий розгляд.

Справа Bungie проти AimJunkies була однією з кількох, які вона порушила проти виробників читів, зокрема PerfectAim, GatorCheats і Ring-1... У травні 2022 року суддя відхилив частину позову Bungie, пов'язану з порушенням авторських прав, що стало невеликою, але несподіваною перемогою для AimJunkies. ...Більшу частину позову було передано до арбітражу, який ухвалив рішення на користь Bungie на суму трохи менше 4,4 мільйона доларів, більша частина з яких стосувалася порушень DMCA.

...AimJunkies подали клопотання про скасування рішення присяжних з юридичної точки зору, оскільки Bungie фактично не довела порушення авторських прав - по суті, стверджуючи, що присяжні явно прийняли неправильне рішення - і вимагаючи або іншого вердикту, або нового судового розгляду. Однак у рішенні, винесеному 30 серпня, суд відхилив позов, заявивши, що "суттєві" прямі та непрямі докази підтверджують висновки присяжних...» (*Andy Chalk. Court locks in Bungie's \$4.4 million win against Destiny 2 cheat maker, refuses request for a new trial // Future Publishing Limited Quay House (https://www.pcgamer.com/games/fps/court-locks-in-bungies-dollar44-million-win-against-destiny-2-cheat-maker-refuses-request-for-a-new-*

trial/?utm_source=flipboard&utm_content=PC_Gamer_%2Fmagazine%2FPC+Gaming+News). 03.09.2024).

«Сьогодні Апеляційний суд другого округу США виніс рішення проти Інтернет-архіву, підтримавши попереднє рішення у довготривалій справі про авторське право Hachette проти Інтернет-архіву (Internet Archive – IA).

Протягом багатьох років IA сканувала фізичні копії бібліотечних книг і надавала людям можливість ознайомитися з цифровими версіями через свій проект "Відкрита бібліотека". Це відбувалося за принципом "один до одного". Це означало, що перевірка цифрової копії знімала її з "полиці" доти, доки хтось не поверне її назад. У 2020 році, коли пандемія закрила бібліотеки по всій планеті, бібліотека розширила свої зусилля за допомогою програми "Національна надзвичайна бібліотека" (National Emergency Library – NEL). За програмою NEL книжки можна було брати напрокат безстроково.

Видавничий світ не дуже добре відреагував на NEL, і IA закрила програму через два місяці після її запуску. Тоді видавці, серед яких Hachette, HarperCollins, Penguin Random House і Wiley, подали до суду. У 2023 році суд виніс рішення на користь видавців, а IA подала апеляцію.

"Це звернення ставить наступне питання: Чи є "добросовісним використанням" для некомерційної організації сканування друкованих книг, захищених авторським правом, у повному обсязі та розповсюдження цих цифрових копій в Інтернеті, повністю, безкоштовно, за умови, що співвідношення між її друкованими копіями та цифровими копіями, які вона надає у тимчасове користування, буде один до одного...

копіями, які вона робить доступними в будь-який момент часу, і все це без дозволу видавців або авторів, що володіють авторськими правами", - написали судді в рішенні.

Суд вирішив, що це не підпадає під захист добросовісного використання...

"Ринок бібліотечного прокату електронних книг процвітає", - йдеться в судових матеріалах. "Кількість видач електронних книг на OverDrive відвідувачами бібліотек різко зросла між 2010 і 2020 роками. Цей сплеск позичок призводить до збільшення прибутків видавців, деякі з яких вважають, що ліцензії на бібліотечні електронні книги займають все більший відсоток їхніх загальних доходів від електронних книг. Оскільки понад 93% публічних бібліотек беруть участь у видачі електронних книг, видавці та їхні автори отримали доступ до прибуткового, зростаючого ринку".

Інша справа бібліотеки, яким доводиться постійно торгуватися за цифрові права на видачу книг. "Результатом є регулярне переукладання ліцензій на електронні книги, які часто коштують дорожче і на коротший термін, ніж на друковані копії тих самих книг", - йдеться у рішенні суду.

Основний аргумент ІА полягав у тому, що спосіб розповсюдження його творів був трансформаційним. Суд не знайшов це переконливим... "Цифрові копії не містять критики, коментарів або інформації про оригінали... Натомість, цифрові книги ІА слугують тій самій меті, що й оригінали: зробити твори авторів доступними для читання. Вільна цифрова бібліотека ІА має на меті - і замінює - оригінали творів".

У судовому рішенні суд звинуватив видавничу індустрію в тому, що вона надуває бібліотеки. "З одного боку, ліцензійні платежі за електронні книги можуть стати тягарем для бібліотек і зменшити доступ до творчих робіт, - йдеться в рішенні. "З іншого боку, автори мають право на компенсацію у зв'язку з копіюванням і розповсюдженням їхніх оригінальних творів"» (Matthew Gault. In a Big Blow to Internet Archive, Appeals Court Says Online Lending Library Is Not Fair Use // GIZMODO USA LLC. (https://gizmodo.com/in-a-big-blow-to-internet-archive-appeals-court-says-online-lending-library-is-not-fair-use-2000494847?utm_source=flipboard&utm_content=rubertus%2Fmagazine%2FInnovation%2C+Business%2C+Tech+and+Creativity+%7C+Innovaci%C3%B3n+y+Creatividad). 04.09.2024).

«Апеляційний суд федерального округу США підтримав відхилення федеральним окружним судом справи про порушення патентних прав, порушеної компанією Angel Technologies Group, LLC проти Meta Platforms, Inc. і Instagram, LLC (разом «Meta»)... (Angel Technologies Group, LLC проти Meta Platforms, Inc. 17 вересня 2024 р.).

Позивач/апелянт, компанія Angel Technologies Group, LLC, має патенти, пов'язані з технологіями обробки цифрових зображень і тегування. Відповідач/позивач, Meta Platforms, Inc., є материнською компанією Facebook і Instagram, керує платформами соціальних мереж і надає послуги, які дозволяють користувачам ділитися та позначати зображення онлайн.

Позов стосувався чотирьох патентів, якими володіє Ангел: патенти США № 9 959 291 (патент '291), 8 954 432 (патент '432), 10 417 275 (патент '275) і 10 628 480 (патент '480). Ці патенти мають загальну специфікацію та стверджують різні методи та системи для асоціювання користувачів із цифровими носіями, зокрема цифрове позначення користувачів на зображеннях...

Angel подав позов, стверджуючи, що Meta порушила патенти, включивши аналогічну функцію цифрового тегування на свої платформи. Meta відповіла клопотанням про відхилення скарги згідно з правилом 12(b)(6), стверджуючи, що претензії в заявлених патентах були спрямовані на абстрактні ідеї і, отже, не підлягали патентному захисту згідно з § 101. Окружний суд погодився з Meta і відхилив справу, встановивши, що патенти були спрямовані на абстрактну ідею пов'язування описової інформації з ідентифікаторами користувача, добре встановленої людської діяльності, яку можна виконувати подумки або за

допомогою ручки та паперу. Суд також встановив, що позовні вимоги не містять будь-якої винахідницької концепції, яка могла б перетворити абстрактну ідею на патентоздатний винахід. Angel подав апеляцію..

Федеральний округ, переглядаючи рішення окружного суду, застосував двоступеневу перевірку, встановлену Верховним судом у справі Alice Corp. проти CLS Bank International, 573 US 208 (2014). На першому етапі суд перевіряв, чи були претензії спрямовані на концепцію, яка не відповідає вимогам патенту, таку як абстрактна ідея. Суд встановив, що пункт 15 патенту '291, як і інші пункти цього патенту, спрямований на абстрактну ідею позначення користувачів на цифрових носіях, що вже давно використовується у фізичному світі...

На другому етапі тесту Alice суд проаналізував, чи включав позов «винахідницьку концепцію», достатню для перетворення абстрактної ідеї на винахід, придатний для патентування. Angel стверджував, що його заяви були винахідливими, оскільки вони покращили функціональність комп'ютерної мережі та були новинкою в галузі. Федеральний округ не погодився, зазначивши, що заявлені кроки були звичайними та добре зрозумілими функціями комп'ютера...

Таким чином, Федеральний округ підтвердив рішення окружного суду про те, що пункт 15 патенту '291 не підпадає під патентний захист відповідно до § 101. Він також відхилив решту апеляції як спірну через визнання недійсними інших претензій у паралельному провадженні щодо прав інтелектуальної власності» (*Saurabh Kashyap. Digital technology patent holder's infringement suit against Meta properly dismissed // CCH Incorporated and its affiliates and licensors (https://www.vitallaw.com/news/patent-fed-cir-digital-technology-patent-holder-s-infringement-suit-against-meta-properly-dismissed/ipm012659eb4821c14be381df358b26696e43). 17.09.2024*).

«Федеральний суддя в Атланті постановив, що Дональд Трамп і його кампанія повинні припинити використання пісні Hold On, I'm Coming, поки спадкоємці одного зі співавторів пісні подають позов проти колишнього президента США за її використання.

Спадкоємці Айзека Хейса-молодшого подали позов минулого місяця, стверджуючи, що республіканський кандидат у президенти, його кампанія та кілька його союзників порушили її авторські права і повинні відшкодувати збитки.

Після слухань за клопотанням спадкоємців про термінову попередню судову заборону окружний суддя США Томас Треш постановив, що пан Трамп повинен припинити використання пісні, але він відхилив прохання змусити кампанію видалити всі існуючі відеоролики, які містять цю пісню...» (*Trump campaign must stop using song Hold On, I'm Coming after lawsuit // National World Publishing Ltd. (https://www.newschainonline.com/news/trump-campaign-*

must-stop-using-song-hold-on-im-coming-after-lawsuit-418803?utm_source=flipboard&utm_content=newschain%2Fmagazine%2FNews). 03.09.2024).

«Федеральний суддя в штаті Теннессі постановив, що Spotify не зобов'язаний виплачувати видавцеві Емінема величезну суму роялті - близько 40 мільйонів доларів, незважаючи на те, що він не отримав належної ліцензії на розміщення його пісень. Завершуючи гучну справу про порушення авторських прав, яка могла дійти до Верховного суду, суддя прийняв вимогу Spotify про те, що збирач роялті Kobalt Music Group, а не стрімінговий сервіс, мав би нести відповідальність за виплату будь-яких роялті, які суд визнав несплаченими.

Суддя припустив, що Eight Mile Style LLC, видавець, який подав позов у 2019 році, замовчував ліцензійні права у "стратегічній" спробі отримати виплату за порушення авторських прав від Spotify, замість того, щоб вирішити питання, коли розбіжності стали очевидними...

У висновку судді, опублікованому 15 серпня, зазначається, що компанія Bridgeport Music, афілійована з Eight Mile Style, отримала відповідну ліцензію у 2009 році, а це означає, що, незважаючи на обов'язок Kobalt збирати роялті, агентство не мало законного права ліцензувати пісні у США та Канаді...» (*Jazz Monroe. Spotify Dodges Huge Copyright Infringement Lawsuit Over Eminem Songs // Condé Nast (<https://pitchfork.com/news/spotify-dodges-huge-copyright-infringement-lawsuit-over-eminem-songs/>). 06.09.2024).*

«...Нещодавній звіт про патентні спори, підготовлений компанією Marcum, ...визначає, що постійні судові заборони присуджуються набагато рідше. У період з 2008 по 2012 рік... суди винесли 80 судових заборон на користь власників патентів. У період з 2018 по 2022 рік суди винесли судові заборони лише у 36 випадках.

Крім того, ...зменшився розмір відшкодування збитків у справах про порушення патентів. Сьогодні суди присуджують середню суму відшкодування збитків у патентних спорах у розмірі 3,7 мільйона доларів. А у випадках, коли суди присуджують відшкодування збитків, вони стягують підвищену компенсацію за умисне порушення лише у 22% випадків.

Крім того, Marcum повідомляє, що непрактикуючі суб'єкти (NPE), інноватори, які не виробляють власну винахідницьку продукцію (включаючи університети та науково-дослідні фірми, які ліцензують свої патенти виробникам), отримали 23% засобів правового захисту, присуджених у період між 2013 та 2022 роками. Це включає лише 12 судових заборон, винесених на користь NPE.

Кількість патентних справ зменшилася з 6 497 у 2013 році до 3 639 у 2022 році. Це скорочення відбулося, незважаючи на положення Закону "Про винаходи в Америці" від 2011 року, що забороняє об'єднання справ, яке вимагає переслідувати відповідачів в окремих справах про порушення.

Порівняно з кількістю виданих патентів, в середньому 1,7% патентів були задіяні в судових процесах щодо їх порушення з 2013 по 2017 рік. Marcum повідомляє, що цей відсоток знизився до 1%...» (*James Edwards. eBay, Its Effects, and the RESTORE Patent Rights Act // IPWatchdog, Inc. (https://ipwatchdog.com/2024/09/04/eBay-effects-restore-patent-rights-act/id=180731/). 04.09.2024).*

«Джек і Мег Уайт подали в суд проти колишнього президента Дональда Трампа через звинувачення в несанкціонованому використанні хіта The White Stripes Seven Nation Army. Джек і Мег Уайт ...стверджують про порушення авторських прав, пов'язаних із відео Трампа, вимагаючи відшкодування значних збитків.

Позов містить шість пунктів про порушення авторських прав. Звинувачення зосереджені не лише на несанкціонованому використанні, але й на фінансовій вигоді, яку Трамп нібито отримав від використання пісні.

The White Stripes звинуватили Трампа в «явному незаконному привласненні» їхньої пісні в передвиборному відео, назвавши це одним із «найбезсоромніших узурпацій» їхньої роботи...» (*White Stripes duo sues Donald Trump for copyright infringement over Seven Nation Army use // ynetnews (https://www.ynetnews.com/article/sy4zyaa30). 10.09.2024).*

«Федеральний суддя в Мангеттені визнав колишнього президента Дональда Трампа відповідальним за збитки в гарячій боротьбі за авторські права на танцювальний хіт 80-х Едді Гранта "Electric Avenue".

У 30-сторінковому рішенні суддя в п'ятницю завдав одного-двох ударів, які, по суті, закінчили досудовий розгляд справи, і тепер не залишилося нічого визначити, крім збитків.

У першому судовому розгляді суддя визнав, що пісня належним чином захищена авторським правом. І під час другого удару суддя відкинув єдиний захист, запропонований у справі: твердження, що Трамп «добросовісно використовував» пісню...

У п'ятницю ввечері залишалось незрозумілим, чи домовляться сторони про відшкодування збитків між собою...

Позов Гранта вимагав від Трампа виплатити йому 300 000 доларів, хоча сума може зрости, якщо колишній президент також повинен буде сплатити тисячі доларів судових витрат, які артист витратив протягом чотирьох років судового розгляду...

Грант подав до суду на Трампа у 2020 році через передвиборчий твіт - грубо намальований 55-секундний анімаційний ролик, який показував тодішнього кандидата в президенти Джо Байдена, який кволо їхав залізничною колією на візку, поки повз нього проїжджав швидкісний потяг "Трам-Пенс".

Близько 40 секунд "Electric Avenue" грає як частина саундтреку.

Підсумовуючи історію справи у своєму рішенні, окружний суддя США Джон Г. Келтл з'ясував, що саме Ден Скавіно - на той час директор соціальних мереж Трампа та заступник голови адміністрації з комунікацій - завантажив відео на особистий акаунт Трампа у Twitter 12 серпня 2020 року...

Відео переглянули понад 13,7 мільйона разів, поставили «лайк» понад 350 000 разів і ретвітнули понад 139 000 разів, написав суддя.

Адвокати Гранта негайно надіслали юристам Трампа лист про припинення та відмову, але лише після того, як 1 вересня 2020 року Грант подав до суду, відео було видалено.

Відкидаючи твердження Трампа про те, що Грант ніколи належним чином не забезпечував авторські права на звукозапис Electric Avenue, суддя сказав, що достатньо того, що Грант володів авторськими правами на збірку, яка включала цю пісню.

...відхиляючи претензію Трампа про те, що анімація була «добросовісним використанням» пісні, суддя методично пішов у своєму рішенні через чотирифакторний стандарт для винятків щодо добросовісного використання авторського права.

Перший фактор розглядає те, як було використано твір, захищений авторським правом. У випадку Трампа Electric Avenue використовувалася з комерційною метою, а не для неприбуткових, дослідницьких або освітніх цілей, написав суддя.

Другий фактор розглядає, чи була захищена авторським правом робота «творчою» чи «фактичною». «Очевидно, що «Electric Avenue — це творчий твір і тому ближче до суті захисту авторських прав», — написав суддя.

Третій фактор зважає, скільки захищеної авторським правом роботи було використано для несанкціонованого використання. Тут суддя виявив, що «пісня грає більшу частину анімації; уривок має центральне значення».

Останній фактор запитує, «чи, якщо оскаржуване використання стане широко поширеним, це негативно вплине на потенційний ринок захищеного авторським правом твору», написав суддя.

«У цій справі відсутня суспільна вигода в результаті використання відповідачами «Electric Avenue», — написав суддя.

«Як слушно стверджують позивачі, відповідачі «могли використати будь-яку пісню, створити нову пісню або не використати жодної пісні, щоб передати те саме політичне повідомлення у відео, що порушує авторські права».

Але шкода для Гранта може бути значною, якщо авторські права на його пісні не будуть суворо дотримуватись, зазначив суддя...» (*Laura Italiano. Trump loses 'Electric Avenue' lawsuit as judge finds he has zero defense for*

tweeting the song // Insider Inc. (<https://www.businessinsider.com/trump-loses-electric-avenue-copyright-lawsuit-2024-9>). 14.09.2024).

«IBM (IBM.N) переконав федеральний суд присяжних в Делавері, що виробник мобільних ігор Zynga має відшкодувати 44,9 мільйона доларів за порушення патентних прав IBM на те, що технологічний гігант назвав «основоположною» інтернет-технологією.

Суд присяжних визначив в п'ятницю, що ігри Zynga, включно з записами з серії «Farmville», порушили два патенти IBM, пов'язані з веб-комунікаціями. Zynga заперечувала звинувачення IBM і стверджувала, що патенти недійсні. Речник Zynga Алан Льюїс заявив у понеділок, що компанія розчарована вердиктом, але вірить, що виграє апеляцію...

Компанія IBM, що базується в Армонку, штат Нью-Йорк, подала до суду на Zynga у 2022 році. IBM також націлилася на інші інтернет-компанії з позовами про порушення прав на відповідні технології, деякі з яких вона розробила для свого інтернет-сервісу Prodigy наприкінці 1980-х років...» (*Blake Brittain. IBM wins \$45 mln verdict against Zynga in internet tech patent trial // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/litigation/ibm-wins-45-mln-verdict-against-zynga-internet-tech-patent-trial-2024-09-16/>). 16.09.2024).*

«Samsung Electronics винен компанії винахідника понад 192,1 мільйона доларів за порушення п'яти патентів, пов'язаних із заряджанням бездротових пристроїв, визначив суд присяжних федерального суду Техасу.

Суд присяжних в п'ятницю погодився з власником патенту Mojo Mobility, що зарядні пристрої для смартфонів Samsung, розумних годинників та інших пристроїв порушують патентні права Mojo на технологію бездротової зарядки, розроблену інженером-електриком Афшином Партові.

Присяжні також встановили, що порушення Samsung було навмисним, що могло призвести до того, що суддя збільшив винагороду до трьох разів...

Mojo подав до суду на Samsung у 2022 році. У позові сказано, що Партові та інші співробітники Mojo кілька разів літали в штаб-квартиру Samsung у Кореї в 2013 році, щоб обговорити можливу угоду щодо технологій Mojo.

Згідно з Mojo, Samsung пізніше використовувала винаходи Mojo в бездротових зарядних пристроях для сотень продуктів, включаючи смартфони Galaxy, розумні годинники та навушники без ліцензії після того, як їхні переговори зірвалися.

Samsung заперечував звинувачення та стверджував, що патенти недійсні...» (*Blake Brittain. Samsung hit with \$192 mln US patent verdict over wireless chargers // Reuters (<https://www.reuters.com/legal/litigation/samsung-hit-with-192-mln-us-patent-verdict-over-wireless-chargers-2024-09-16/>). 16.09.2024).*

«Oracle (ORCL.N) має право на більш ніж \$58,5 млн гонорарів адвокатів і витрат від конкурента Rimini Street (RMNI.O) у їхній тривалій суперечці про авторські права щодо передбачуваної крадіжки Rimini програмного забезпечення Oracle, заявив у понеділок федеральний суд штату Невада.

Окружний суддя США Міранда Ду постановила, що рішення суду було обґрунтованим зважаючи на успіх Oracle у судовому процесі та неодноразові порушення та неправомірну поведінку Ріміні Rimini...

Компанія Rimini, що базується в Лас-Вегасі, надавала технічну підтримку клієнтам корпоративного програмного забезпечення Oracle, починаючи з 2008 року. У 2010 році Oracle звинуватила Rimini у незаконному завантаженні та неправомірному використанні її програмного забезпечення та матеріалів підтримки для клієнтів Rimini.

У 2015 році суд присяжних виніс вердикт на користь Oracle і зобов'язав Rimini виплатити компанії 90 мільйонів доларів, включаючи 58,1 мільйона доларів відшкодування збитків і 31,9 мільйона доларів гонорарів та витрат на адвокатів.

У 2014 році Rimini подала окремий позов проти Oracle, вимагаючи судового рішення про припинення порушення авторських прав Oracle. Oracle подала зустрічний позов з додатковими претензіями щодо порушення авторських прав, неправдивої реклами та іншими звинуваченнями.

Ду видала постійну судову заборону, яка блокує подальше порушення Rimini в минулому році. У понеділок суддя зобов'язала Rimini виплатити більшу частину адвокатських гонорарів, які вимагала компанія Oracle...» (*Blake Brittain. Oracle wins \$58.5 mln in attorneys' fees in Rimini copyright case // Reuters (https://www.reuters.com/legal/litigation/oracle-wins-585-mln-attorneys-fees-rimini-copyright-case-2024-09-23/). 24.09.2024).*

«...репер і продюсер Т.І. та його дружина Тамека «Tiny» Гарріс виграли судовий процес на суму 71 мільйон доларів проти компанії MGA Entertainment, що займається виробництвом іграшок, через лінію популярних ляльок...

Пара подала позов, стверджуючи, що лінія *LOL Surprise* від *MGA! Girlz OMG* порушили різні права, які вони мали в підлітковій поп-групі *OMG Girlz*. Під час третього розгляду спору присяжні встановили, що 15 із 30 ляльок порушили одне або кілька прав, які вони мали в групі...

Суд присяжних присудив 17,9 мільйона доларів реальних збитків і 53,6 мільйона доларів штрафних збитків. Перший судовий процес завершився помилковим розглядом, а другий судовий розгляд було скасовано після рішення Верховного суду в іншій справі. Невідомо, чи планує MGA оскаржувати цей вирок...» (*T.I., Tiny Win Whopping \$71 Million Award at OMG Girlz Trial // Rolling Stone, LLC. (https://www.rollingstone.com/music/music-*

[news/ti-tiny-win-omg-girlz-mga-infringement-lawsuit-jury-verdict-1235109498/](https://www.foxnews.com/entertainment/news/ti-tiny-win-omg-girlz-mga-infringement-lawsuit-jury-verdict-1235109498/)).
23.09.2024).

«...Мистецький центр, який продавав «художні набори» для використання дітьми, добросовісно використовував шість робіт художниці, які він повністю включив у свої набори, оскільки він спирався на роботи художниці «не через їхню невід'ємну виразну цінність, а через те, що вони, разом із матеріалами та інструкціями з теорії та історії мистецтва, можуть навчити учнів», – постановив Апеляційний суд п'ятого округу США... (Кек проти Mix Creative Learning Center, LLC 18 вересня 2024).

Позов подала Мішель Кек, мультимедійна художниця, яка володіє онлайн-галереєю мистецтв і видавничою компанією образотворчого мистецтва. Одна з найпопулярніших колекцій Кек — згідно з її скаргами — це її серія Dog Art, що включає шість картин у змішаному стилі колажів із зображеннями різних порід собак...

Позов художниці був направлений проти Artmix Studio, студії в Х'юстоні, яка викладає образотворче мистецтво для учнів віком від п'яти років. Під час пандемії студія почала продавати художні набори онлайн для навчання вдома. Ці набори включали роздруковані слайди PowerPoint із біографією художника та зразками творів мистецтва, а також план уроку та приладдя для учнів, щоб створити власне мистецтво в стилі художника. Один із цих наборів під назвою «Набір шедеврів для собак, натхненний Мішель Кек» включав роздруковані слайди з повними зображеннями робіт Кек, такі матеріали, як фарба, пензлі та колажний папір; та план уроку з посиланням на Zoom.

Позов стверджував про порушення авторських прав, а також про порушення прав на товарний знак у зв'язку з використанням імені виконавиці. Окружний суд ухвалив рішення на користь художньої студії в порядку спрощеного судочинства і окремим рішенням присудив їй гонорар адвоката. Художниця подала апеляцію...

Суд залишив без змін спрощене судове рішення. Суд зазначив, що твір був комерційним, оскільки його продавали через Інтернет. Таким чином, центральним питанням судового розслідування було питання про те, чи була робота трансформаційною. Суд встановив, що так. Художні набори мали «освітню мету, яка суттєво відрізнялася від початкової, декоративної мети творів мистецтва Кек на тему собак», зазначив суд. Дійсно, разом із друкованими зображеннями мистецьких робіт, набори включали плани уроків, слайди PowerPoint із біографічною інформацією Кек та матеріали, за допомогою яких учні могли створювати власне мистецтво, натхненне Кек. Таким чином, як зазначив суд, студія «використовувала мистецтво позивача не для його внутрішньої виразної цінності, а для того, чого воно, супроводжуване матеріалами та інструкціями з теорії та історії мистецтва, могло навчити студентів». Цього було достатньо, щоб трансформувати його.

Жоден з інших факторів добросовісного використання не вплинув на результат, встановив суд...

Суд також підтвердив ухвалу окружного суду про спрощене судове рішення... Проте, як зазначив суд, ...адвокат автора визнав на слуханні, що претензії щодо торгової марки та авторського права по суті були одним і тим же, «оскільки, на його думку, торгова марка була «вбудована» в мистецтво, захищене авторським правом». Адвокат не міг відмовитися від цієї поступки зараз...» (*Matthew Hersh. Teaching kit 'inspired' by an artist's works are fair use because of their educational purpose // CCH Incorporated and its affiliates and licensors* (<https://www.vitallaw.com/news/copyright-5th-cir-teaching-kit-inspired-by-an-artist-s-works-are-fair-use-because-of-their-educational-purpose/ipm012af7aec0d1e0407ebfecf3c257559165>). 19.09.2024).

«Генеральний директор Meta Марк Цукерберг буде допитаний в рамках судового позову, поданого авторами, включаючи коміка Сару Сільверман, які звинувачують компанію в порушенні авторських прав при навчанні технології штучного інтелекту.

Окружний суддя США Томас Хіксон у вівторок відхилив клопотання Meta про заборону допиту Цукерберга, заявивши, що є достатньо доказів того, що він є "головною особою, яка приймає рішення" щодо платформ ШІ компанії.

Meta стверджувала, що Цукерберг не володіє унікальними знаннями про ШІ-операції компанії і що таку ж інформацію можна отримати зі свідчень інших співробітників.

Автори "представили докази його конкретної участі в ШІ-ініціативах компанії", а також його "безпосереднього нагляду за ШІ-продуктами Meta", - написав Хіксон у своєму рішенні у вівторок.

Колективний позов був поданий в минулому році до федерального суду Каліфорнії.

Автори звинувачують Meta в незаконному завантаженні цифрових копій їхніх книг і використанні їх - без згоди або компенсації - для навчання своїх ШІ-платформ...» (*Mark Zuckerberg Faces Deposition in AI Copyright Lawsuit From Sarah Silverman and Other Authors // U.S. News & World Report L.P.* (<https://www.usnews.com/news/best-states/california/articles/2024-09-27/mark-zuckerberg-faces-deposition-in-ai-copyright-lawsuit-from-sarah-silverman-and-other-authors>). 27.09.2024).

«У четвер деякі посилання на сумнозвісну тіньову бібліотеку Library Genesis (Libgen) були недоступні після того, як суддя окружного суду США Колін МакМахон (Colleen McMahon) ...стала на бік видавців підручників,

які звинуватили Libgen у навмисному порушенні авторських прав, після того, як бібліотека повністю проігнорувала їхню скаргу.

Щоб компенсувати збитки правовласникам, МакМахон зобов'язала Libgen виплатити 30 мільйонів доларів, але оскільки ніхто не знає, хто керує тіньовою бібліотекою, видається малоімовірним, що видавці отримають гроші найближчим часом, якщо взагалі отримають їх.

Оскільки адміністратори Libgen залишаються анонімними і невловимими - а раніше вони ухилилися від виплати 15 мільйонів доларів іншим видавцям у 2017 році - МакМахон задовольнила прохання видавців про надзвичайно широку судову заборону, яка може дати видавцям можливість піти далі, ніж будь-коли раніше, і знищити тіньову бібліотеку.

Відповідно до судової заборони, не лише Libgen заборонено ділитися захищеним авторським правом контентом, але й "усім тим, хто активно співпрацює або бере участь" з будь-ким, хто пов'язаний з Libgen. Наказ забороняє будь-кому розміщувати Libgen на хостингу, реєструвати домени Libgen, надавати хмарні сховища, послуги з обміну файлами чи реклами, серед інших обмежень. Навіть використання інструментів для відображення посилань або увімкнення браузерних розширень, що посилаються на Libgen, заборонено наказом. Але навіть за такої широкої судової заборони залишається питання, чи зможуть видавці домогтися успіху у видаленні Libgen, який відкрито інформує користувачів про те, що використання його платформи порушує закони про авторське право, і все одно заохочує їх до піратських книжок...» (*Ashley Belanger. Pirate library must pay publishers \$30M, but no one knows who runs it // Condé Nast (https://arstechnica.com/tech-policy/2024/09/pirate-library-must-pay-publishers-30m-but-no-one-knows-who-runs-it/?utm_source=flipboard&utm_content=user%2FArsTechnica). 26.09.2024*).

Сучасний стан авторського права в Україні та світі

«...За останні два десятиліття бібліотекознавці розпочали масштабну дискусію навколо знань про авторське право в бібліотеках і, зокрема, ідеї бібліотекаря-спеціаліста з авторського права. У 2007 році Сюзанна Араас Веселий опублікувала роздуми на тему "Чи потрібен бібліотекар з авторського права?", відреагувавши на це явище як на нову кар'єрну перспективу. Майже через десять років есе Леслі Еллен Гарріс "Юрист чи бібліотекар? Хто відповідь на ваше запитання про авторське право?" все ще вважала бібліотекаря з авторського права новаторською ідеєю.

На противагу цьому, дослідження канадських фахівців з авторського права, опубліковане роком пізніше Ерін Паттерсон, стверджує, що бібліотекарі завжди займалися питаннями, пов'язаними з авторським правом, але сьогодні

вони роблять це з більшою наочністю через потік запитань у зв'язку з появою нових технологій. Для кількісного дослідження цієї передбачуваної нової посади Дік Кавуа, Ембер Веверка і Томаш Ліпінські провели дослідження оголошень про вакансії за 2006-2011 рр. і виявили незначне збільшення кількості оголошень про роботу, пов'язану з інтелектуальною власністю (ІВ). Прикметно, однак, що це зростання не стосувалося посад, у яких безпосередньо згадується "авторське право", а лише суміжних посад у таких галузях, як наукова комунікація. Це підтверджує твердження Паттерсона про те, що відродження зазнала не стільки сама робота, скільки розмова навколо неї.

У другій половині 2010-х років з'явилася низка робіт, присвячених дослідженню поширеності таких фахівців з авторського права в різних країнах. Ці дослідження зосереджувалися на академічних бібліотеках і великих установах, але все ж варто зазначити, що більшість установ у США, Канаді та Великій Британії повідомили, що мають у своєму штаті фахівця з авторського права. Результати можуть відрізнятися залежно від регіону: наприклад, у дослідженні бібліотек Нігерії, проведеному в 2021 році, лише 27,06% бібліотекарів повідомили, що в них є фахівець з авторського права, тоді як 37,65% не знали про це.

Хоча зростання ролі бібліотекаря з авторського права може бути не таким драматичним, як дехто вважає, очевидно, що розуміння права ІВ є цінною навичкою для бібліотеки 21-го століття...» (*Rebecca Regan. The Past, Present, and Future of the Copyright Specialist // Library Futures* (<https://www.libraryfutures.net/post/the-past-present-and-future-of-the-copyright-specialist>). 10.09.2024).

«Міжгалузевий проєкт з гармонізації міток для використання музики в аудіовізуальному (AV) виробництві було розширено, щоб вперше включити метадані запису. Це продовження розпочатої у 2020 році роботи над гармонізацією музичних позначок і полегшить усім сторонам ідентифікацію музичних творів, звукозаписів та обробку виплат авторам і правовласникам.

Новий Global Cue Sheet Standard 2.0 розроблено для використання всіма сторонами, які створюють і використовують позначки для музики в аудіовізуальному продакшині. Він містить відповідні елементи метаданих, які допомагають ідентифікувати музичні твори та звукозаписи, а також забезпечити правильний розподіл отриманих доходів від прав...

Стандарт Global Cue Sheet Standard 2.0 описує відповідні елементи метаданих виробництва, в якому були використані твори та записи. Він також включає контекст і тривалість використання музики, включаючи багато існуючих міжнародно визнаних ідентифікаторів...

Основні переваги гармонізованої таблиці реквізитів включають:

- Підвищення ефективності при обробці таблиці реквізитів і внесенні змін до деталей музичного твору і звукозапису.
- Більш спрощений процес реєстрації музичних творів і звукозаписів.
- Записи про платежі можуть бути пов'язані з документацією музичних творів і звукозаписів, щоб видавці та лейбли могли ефективно відстежувати виплати роялті.
- Більша узгодженість між реєстраціями видавців та платежами товариств за використання кіно- і телепродукції.

Гармонізація покликана принести користь усім зацікавленим сторонам у всьому світі. Для досягнення цих переваг важливо, щоб проект був прокомунікований і впроваджений на глобальному рівні, комплексно і ефективно...» (*CISAC, publishers and recording industry come together to upgrade harmonised music cue sheets // CISAC (https://www.cisac.org/Newsroom/news-releases/cisac-publishers-and-recording-industry-come-together-upgrade-harmonised). 17.09.2024).*

«Для фотографа наявність міцного контракту має вирішальне значення для захисту вашого бізнесу та забезпечення безперервних відносин з клієнтами...»

Одним із найважливіших аспектів угоди з фотографом є чітке окреслення прав використання та умов ліцензування. Багато фотографів припускають, що клієнти розуміють, як можна використовувати зображення, але часто це не так. Ось що вам потрібно враховувати:

Визначте сферу використання

У вашій угоді має бути зазначено, як клієнти можуть використовувати зображення. Ці фотографії призначені лише для особистого користування чи їх можна використовувати в комерційних цілях? Уточніть, чи можуть клієнти ділитися зображеннями в соціальних мережах, використовувати їх у рекламі чи друкувати для перепродажу.

Виключні та невиключні права

Інша важлива відмінність полягає в тому, надаєте ви виключні чи невиключні права. Виключні права означають, що лише клієнт має право використовувати зображення, тоді як невиключні права дозволяють продавати або ліцензувати ті самі зображення іншим клієнтам. Чітко вказавши це в угоді, можна запобігти майбутнім конфліктам.

Термін дії ліцензії

Також важливо вказати, як довго клієнти можуть використовувати зображення. Чи надаються права безстроково, чи вони обмежені певним часовим проміжком? Встановлення тривалості допомагає контролювати роботу.

Хоча це може здатися простим, умови оплати часто можуть бути джерелом плутанини. Ось деякі аспекти, які слід уточнити у вашій угоді:

Графік платежів

Укажіть терміни платежу — депозит, остаточний платіж або розстрочку. Встановлення термінів виконання допомагає керувати очікуваннями клієнтів і забезпечує своєчасні платежі.

Способи оплати

Укажіть прийнятні способи оплати (наприклад, кредитна картка, банківський переказ, чеки), щоб уникнути будь-яких непорозумінь. Якщо ви приймаєте онлайн-платежі, подумайте про включення пункту про комісії за транзакції.

Плата за прострочення

Розгляньте можливість включення пункту щодо прострочення платежів. Чітка політика щодо простроченої комісії може спонукати клієнтів платити вчасно та надати вам регрес, якщо вони цього не зроблять.

Життя може бути непередбачуваним, і клієнтам може знадобитися скасувати або перенести свої сеанси. Щоб захистити свій бізнес, важливо окреслити політику скасування та відшкодування:

Повідомлення про скасування

Визначте, за скільки часу клієнт повинен повідомити про скасування або перепланування. Наприклад, вам може знадобитися сповіщення за 48 годин щодо депозитів, що не повертаються. Така ясність може допомогти мінімізувати потенційні втрати.

Умови повернення коштів

Чітко вкажіть, чи підлягають відшкодуванню депозити або комісії у разі скасування. Якщо у вас політика невідшкодування, чітко вкажіть це, щоб уникнути суперечок пізніше.

Застереження про форс-мажор

Подумайте про те, щоб включити положення про форс-мажор, яке окреслює обставини поза вашим контролем, такі як стихійні лиха чи пандемії. Цей пункт може захистити обидві сторони, якщо непередбачені події порушать угоду.

У разі аварії чи нещасного випадку наявність чітких умов відповідальності має вирішальне значення. Ось що потрібно включити в угоду:

Застереження про компенсацію

Застереження про компенсацію може захистити вас від судових позовів, пов'язаних із використанням ваших зображень або під час фотосесії. Переконайтеся, що клієнти погоджуються захистити вас від будь-яких травм або збитків, які можуть виникнути.

Вимоги до страхування

Якщо ви вимагаєте від клієнтів страхування на певні події (наприклад, весілля), чітко вкажіть це в угоді. Вкажіть необхідний тип покриття та будь-яку документацію, яку вам потрібно переглянути.

Обмеження відповідальності

Розгляньте можливість включити положення про обмеження відповідальності, яке обмежує вашу фінансову відповідальність у разі спору. Це положення може допомогти захистити вас від значних збитків, якщо щось піде не так.

Релізи моделей мають вирішальне значення при роботі з суб'єктами, особливо якщо ви маєте намір використовувати їхні зображення в комерційних цілях. Ось на чому варто зосередитися:

Обсяг випуску

Чітко окресліть, що охоплює модельний реліз. Це тільки для конкретного проекту, чи він надає вам право використовувати зображення для майбутнього маркетингу? Вказівка на сферу застосування допомагає уникнути плутанини.

Вік моделі

Якщо ви працюєте з неповнолітніми, включіть пункт, який вимагає, щоб батьки або опікуни підписали дозвіл на використання. Це захистить вас юридично і забезпечить дотримання законів щодо використання зображень неповнолітніх.

Відкликання звільнення

Вкажіть, чи можуть моделі відкликати дозвіл у будь-який час і за яких умов. Чітке формулювання умов відкликання допомагає керувати очікуваннями...» (*Giselle Ayala Mateus. Commonly Ignored Points in Photographer Agreements // Divi (<https://gamlawoffice.com/commonly-ignored-points-in-photographer-agreements/>). 19.09.2024*).

Україна

«...В Україні є проблема контрафактних книг. Пірати крадуть книги в легальних видавництвах, друкують ледь не на принтерах і продають на маркетплейсах. Описана механіка подібна до діяльності піратських сайтів із фільмами та серіалами...

Ситуація з сайтами, що показують піратські фільми та серіали, в Україні покращилася 2023 року. 9 листопада минулого року Нацрада з питань телебачення і радіомовлення внесла 16 відеосервісів до переліку сервісів держави-агресора (Росії). Зокрема було заблоковано сайти Hdrezka, Kinogo та інші. Щомісяця їх відвідували десятки мільйонів разів.

А книжковий ринок України — в іншому стані. Тут маємо дві проблеми: піратство друкованих книг і піратство електронних книг.

За даними Українського інституту книги, піратство — найперша проблема в Україні для електронних книг. Через можливість завантажувати електронні книги (з торентів, Телеграм-каналів тощо) держава щорічно втрачає близько 30 млн дол. У масштабах макроекономіки це невеликі гроші. У масштабах ринку — чималі. За моїми оцінками, книжковий ринок України (друковані та електронні книги) становить 50–150 млн дол. Електронних книг на ринку — близько 5%, а решта — це друковані примірники.

Точного показника вам ніхто не назве, але ця сума дає розуміння загрози від піратів.

Піратство друкованих книг також існує. Загалом легальний книжковий ринок втрачає від 10 до 30% у грошах через піратство. Тобто коли людина купує на маркетплейсі вкрадений та надрукований на поганому папері текст, вона віддає свої гроші представникам криміналітету.

Ні автор, ні власник авторських прав, ні легальне видавництво не отримують цих грошей. Держава не отримує податків...

Пірати крадуть або вже видані книги (роблять їх скан-копії), або тексти електронних книг (і перекладають ледь не в безкоштовних програмах). Друкують на найдешевшому папері, роблять примітивні обкладинки. Це такий собі «самвидав». А продають на маркетплейсах!

Якщо книгу вже легально видали та продають в Україні, то пірати роблять її скан-копію, роздруковують на поганому папері та продають — також на маркетплейсах. Тобто видавництво все зробило, сформувало попит, книга добре продається. А пірат украв.

Якщо книгу ще не видали, її електронну версію перекладають і друкують як можуть...

Нижче я напишу про законодавчу базу, але навіть із нею потрібна підтримка маркетплейсів...

Маркетплейси мають співпрацювати лише зі справжніми видавництвами, які надаватимуть відповідні документи, що видана ними книга є легальною. Це сповільнює взаємодію між майданчиком і продавцем, але допомагає книжковому ринку розвиватися. Можливо, потрібні системи автоматичного моніторингу, які можуть виявляти нелегальний контент у реальному часі...

Наприкінці 2022 року Верховна Рада ухвалила Закон України №5552-1 «Про авторське право і суміжні права».

...навіть поточної законодавчої бази достатньо для викорінення значної кількості контрафактної продукції в Україні. Але правоохоронці обмежуються публічними заявами про підтримку легальних видавців. Практичних дій мало...» (Олександр Кірнічов. *Як книжки стають жертвами піратів в Україні // Дзеркало тижня* (<https://zn.ua/ukr/CULTURE/jak-knizhki-stajut-zhertvami-pirativ-v-ukrajini.html>). 18.09.2024).

«Євген та Наталія Синельникови звинуватили російський телеканал у безсоромному копіюванні їхнього авторського проєкту. Українське подружжя заявляє, що російські телевізійники повністю скопіювали концепцію їхнього тревел-шоу «Як звучить світ... Україна».

...схожість між проєктами видно як у назві, так і в самій ідеї. Обидві програми присвячені дослідженню унікальних звуків різних регіонів, але, за словами Синельникових, російська версія – це відвертий плагіат...

Українські автори підкреслюють, що їхній проєкт вирізняється творчим підходом та оригінальністю. Кожен епізод завершується унікальною музичною композицією, створеною зі зібраних звуків, чого, на їхню думку, у російській версії немає...

Цей інцидент викликав резонанс в Україні, ставши черговим прикладом російської культурної експансії та привласнення чужих досягнень» *(Олена Северина. Як звучить плагіат: російський телеканал вкрав формат відомого українського шоу // Plitkar (<https://plitkar.com.ua/yak-zvuchit-plagiat-rosiiskii-telekanal-vkrav-format-vidomogo-ukrainskogo-shou/>). 16.09.2024).*

Європейський Союз

«...GEMA представила модель ліцензування для постачальників ШІ. Німецьке товариство з прав на музичне виконання та механічне відтворення має на меті надати авторам музики справедливу частку, коли їхні твори використовуються для навчання ШІ та створення нових пісень для штучного інтелекту.

...Генеративний ШІ в музиці перетворюється на мільярдний ринок. Відповідно до дослідження Goldmedia, проведеного на замовлення GEMA та французької компанії SACEM, очікується, що до 2028 року його вартість перевищить три мільярди доларів. Дослідження, опубліковане в січні, проливає світло на величезний вплив, який це матиме на музику, промисловості та креативних індустрій загалом.

Наразі GEMA є першою організацією авторського права в усьому світі, яка розробила підхід до ліцензування, що має на меті збалансувати технологічний прогрес і захист творчої праці: відповідно до поточної правової ситуації, цей підхід базується на використанні музики для навчання моделей штучного інтелекту, але виходить за рамки первинного використання. Це також означає, що автори повинні бути адекватно залучені до подальшого створення ШІ-контенту, заснованого на їхній творчій праці. Чистої винагороди через викуп, тобто одноразової виплати за навчальні дані, недостатньо для компенсації авторам з огляду на доходи, які можуть бути згенеровані. Модель передбачає справедливу винагороду на високому рівні, не забуваючи при цьому, що ринок і його технічний розвиток можуть кардинально і швидко змінюватися...

У Німеччині GEMA представляє авторські права для понад 95 000 членів (композиторів, авторів текстів і музичних видавців) і понад двох мільйонів власників авторських прав з усього світу. Це одне з найбільших товариств творців музичних творів у світі...» (*AI and music: GEMA calls for music creators to share in AI providers' revenues and presents first licensing model // CISAC* (<https://www.cisac.org/Newsroom/society-news/ai-and-music-gema-calls-music-creators-share-ai-providers-revenues-and>). 27.09.2024).

Республіка Індія

«...У 2001 році уряд штату Тамілнад заснував Тамільську віртуальну академію (TVA) для надання онлайн-освіти тамільською мовою. TVA співпрацює з законними спадкоємцями оригінальних авторських прав, щоб змусити їх передати права на конкретні твори уряду штату.

Згідно з TVA, всі книги, націоналізовані урядом Тамілнаду, будуть випущені в суспільне надбання під ліцензією CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication. Згідно з веб-сайтом Creative Commons, це означає, що "Ви можете копіювати, модифікувати, поширювати і виконувати твір, навіть у комерційних цілях, не питаючи дозволу".

Уряд штату Тамілнад на сьогоднішній день націоналізував твори 179 тамільських вчених і виплатив їхнім спадкоємцям 14,42 тис. рупій роялті, повідомляє уряд. Твори тамільського поета Субраманії Бхараті були першими індійськими літературними творами, які були націоналізовані в 1949 році, пише професор А. Р. Венкатачалапаті у книзі "Хто написав цю пісню" (2018)...» (*Ajoy Sinha Karpuram. Tamil Nadu govt to nationalise Karunanidhi's works: what does this mean // The Indian Express [P] Ltd.* (<https://indianexpress.com/article/explained/explained-law/nationalise-karunanidhi-works-9543042/>). 01.09.2024).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Понад 4 000 митців та професіоналів у сфері мистецтва підписали лист до Міністерства культури, медіа та спорту, в якому підтримали рекомендації щодо підтримки сектору візуального мистецтва, розроблені 24 організаціями візуального мистецтва...

- запровадження Smart Fund - схеми приватного копіювання, яка може приносити близько 300 мільйонів фунтів стерлінгів на рік доходів від авторських прав для креативних та візуальних митців.

- призначення Уповноваженого з питань фрілансерів, який відстоюватиме трудові права фрілансерів у секторі візуального мистецтва та в інших креативних індустріях.

У довгостроковій перспективі закликали до продовження податкових пільг для музеїв та галерей, укладення нової Угоди про креативність та культуру з ЄС, а також планування реформ для стимулювання створення студій та креативних просторів...» (*Over 4,000 artists and arts professionals sign a letter to DCMS, calling for policy changes to support the visual arts // CISAC – the International Confederation of Societies of Authors and Composers (<https://www.cisac.org/Newsroom/society-news/over-4000-artists-and-arts-professionals-sign-letter-dcms-calling-policy>). 13.09.2024*).

«...Міністерство внутрішніх справ Великої Британії спочатку відмовило семирічному хлопчику у видачі паспорта через побоювання щодо порушення авторських прав на його ім'я.

Дивний інцидент розпочався, коли Крістіан Моубрей, 48-річний солдат, який служить у Королівському інженерному корпусі в казармах Рок у Суффолку, та його дружина Беккі подали заяву на отримання паспорта для їхньої наймолодшої дитини...

Однак Міністерство внутрішніх справ ледь ...повідомило родині, що їм потрібно або отримати дозвіл від Disney, або змінити ім'я сина, щоб продовжити подачу заяви. Те, що Моубрей вважали відносно легким процесом, перетворилося на бюрократичний кошмар через їхню любов до "Зоряних воєн".

Їхньому синові, Локі Скайуокеру Моубрей, відхилили заявку через його друге ім'я, яке асоціюється з кінофраншизою, захищеною авторським правом Disney.

Хлопчик народився 4 травня - особливий день для будь-якого фаната "Зоряних воєн", тож батьки вирішили вшанувати фільми, назвавши його на честь Люка Скайуокера, персонажа, якого зіграв Марк Хемілл.

Однак у Міністерства внутрішніх справ були інші плани: згідно з британськими паспортними правилами, посвідчення особи не може бути видане "на ім'я, яке може бути об'єктом обмеження торгової марки або авторських прав".

Заявник повинен надати письмові докази від власника торгової марки або авторського права, в яких зазначено, що він дає згоду на використання імені, а також підтвердити, що ім'я не підпадає під обмеження авторського права або торгової марки.

Якщо дозвіл від власника імені, захищеного авторським правом, не буде отримано, заяву на отримання паспорта буде відхилено. "Ми не знали, що це може стати потенційною проблемою, - сказав Моубрей. - Ми розуміємо, що друге ім'я Локі захищене авторським правом, але ми не маємо наміру використовувати його для особистої вигоди"...

"Я розумію позицію і аргументацію Міністерства внутрішніх справ, але я вважаю, що вони повинні визнати, що сучасні імена еволюціонують, - сказав він...

На щастя, Міністерство внутрішніх справ врешті-решт скасувало своє рішення, дозволивши Локі Скайуокеру отримати свій паспорт...» (*Stefania Sarrubba. British boy denied passport by the Home Office over his 'copyrighted' name // LADbible Group* (https://www.ladbible.com/news/uk-news/boy-passport-application-denied-skywalker-name-187022-20240925?utm_source=flipboard&utm_content=LADbible%2Fmagazine%2FLADbible). 25.09.2024).

Сполучені Штати Америки

«Сьогодні Бюро захисту авторських прав США публікує звіт «Географія реєстрацій авторських прав». Дослідження вивчає географічний розподіл претензій щодо авторських прав, зареєстрованих окремими особами та організаціями в Сполучених Штатах...

Звіт показує:

- Більшість реєстрацій авторських прав походять із кількох великих мегаполісів. Приблизно 40 відсотків усіх реєстрацій авторських прав походять лише з п'яти: Нью-Йорка, Лос-Анджелеса, Філадельфії, Вашингтона та Чикаго.
- У Сполучених Штатах певні географічні регіони спеціалізуються на різних типах творчих робіт. Наприклад, реєстранти на Півдні реєструють багато авторських прав на музичні твори, реєстранти в штатах Північного Сходу та Середньої Атлантики реєструють багато літературних творів, а реєстранти в Каліфорнії спеціалізуються на кіно та драматичних творах.
- Деякі регіони мають велику кількість реєстрацій просто через велику кількість населення. При контролі за чисельністю населення виявляються численні місця на рівні міста, де окремі особи, компанії чи університети реєструють високу концентрацію творчих робіт.

У цьому звіті використовуються дані про претензії щодо авторських прав, зареєстровані між 2009 і 2022 роками. Майбутній звіт буде зосереджений на демографії реєстрацій авторських прав у Сполучених Штатах» (*Copyright Office Releases Report on the Geography of Copyright Registrations // U.S. Copyright Office* (<https://www.copyright.gov/newsnet/2024/1053.html>). 11.09.2024).

«Юридичний комітет Палати представників Конгресу США, орган, що складається з членів Конгресу США, надіслав листа до Бюро авторських прав з проханням проаналізувати діяльність організацій прав виконавців (PRO) і те, як вони розподіляють авторську винагороду.

У листі... піднімаються два основні питання. Перше стосується відсутності прозорості з боку PRO щодо того, як вони розподіляють роялті, що потенційно може призвести до нерівномірних "розбіжностей"...

З цією метою в листі міститься заклик до Бюро авторських прав вивчити, "як різні PRO в даний час збирають інформацію від концертних майданчиків, музичних сервісів та інших загальних ліцензіатів про публічне виконання", щоб з'ясувати, чи існують "будь-які прогалини або розбіжності" в "розподілі роялті" і "які технологічні та ділові практики існують або можуть бути розроблені для вдосконалення існуючої системи"...

Друге питання, порушене в листі, стосується "проліферації" PRO. У той час як в інших країнах зазвичай є одна неприбуткова організація, що представляє виконавські права авторів пісень та музичних видавців, у США їх декілька. ASCAP та BMI (яка нещодавно перейшла з некомерційної на комерційну основу минулого року) - це дві найбільші організації, проте останнім часом на сцену виходять менші приватні компанії, такі як SESAC, Global Music Rights та AllTracks.

Поява більшої кількості PRO підвищує ризик позовів про порушення авторських прав і дорогих судових розглядів, а також збільшує витрати на ліцензування...

Члени Конгресу просять Відомство "вивчити збільшення витрат і тягаря, що накладаються на ліцензіатів у зв'язку з оплатою все більшої кількості PRO, фактори, які можуть сприяти поширенню нових PRO, і рекомендації щодо того, як поліпшити ясність і визначеність для ліцензіатів".

Хоча Бюро авторських прав не може вносити будь-які негайні або прямі зміни в роботу PRO, лист був написаний з наміром привернути увагу до цих питань і, можливо, закласти основу для майбутнього законопроекту...» (*Meena Sears. US Congress expresses "concerns" about distribution of music licensing royalties // Mixmag (<https://mixmag.net/read/us-congress-concerns-performing-rights-organisations-distribute-royalties-news/>). 18.09.2024*).

«...Коли артисти звертаються до суду через політизацію їхньої музики, стає все більш очевидним, що правовий ландшафт законів про авторське право є складним, і музикант не завжди може контролювати вибір місця, де буде виконуватися його музика.

Деякі політики можуть шукати лазівки, наприклад, намагаючись заявити про права на музику на основі ліцензії закладу або посилаючись на доктрину добросовісного використання. Ці аргументи, як правило, ґрунтуються на фактах і вирішуються в кожному конкретному випадку, а для музикантів судовий процес може бути дорогим і складним.

Однак артисти не повинні покладатися лише на закони про авторське право. Існує низка додаткових законів, серед яких право на публічність, яке в багатьох штатах забезпечує захист іміджу відомих людей або артистів, Закон

Ленхема, який стосується плутанини або розмивання торгової марки (наприклад, назви гурту або виконавця) через її несанкціоноване використання, а також фальшиве схвалення, яке стосується зв'язку особистості людини з продуктом у спосіб, що вводить в оману споживачів.

Зіткнувшись із законодавчою невизначеністю, багато організацій прав виконавців (PRO) взяли на себе зобов'язання створити політичні ліцензії, які не залежать від їхніх стандартних загальних авторських прав. По суті, PRO займаються збором роялті від імені та захистом прав творців музики, зокрема авторів пісень, композиторів і видавців.

Приблизно у 2010 році ВМІ (одна з трьох американських організацій захисту авторських прав) створила ліцензію для політичних організацій, яка діє як загальна ліцензія, необхідна на додаток до ліцензування місця проведення заходів для політичних груп, що проводять заходи. Ця ліцензія пропонує політикам права на понад 20 мільйонів пісень для виконання їхніх функцій, і технічно ліцензіати не повинні безпосередньо звертатися до артистів за дозволом на відтворення. Тим не менш, згідно з цією ліцензією, артисти мають свободу виключати твори з угоди, "якщо автор пісні або видавець заперечує проти її використання в кампанії"... ВМІ також заявляє, що використання пісні після такого повідомлення "буде вважатися суттєвим порушенням цієї угоди". Гурт The Rolling Stones за підтримки ВМІ посилався на цей пункт у позові проти Трампа у 2020 році, але зрештою його було відкликано.

ASCAP (Американське товариство композиторів, авторів і видавців) вимагає від кандидатів отримати ліцензію на "публічне виконання" (також на додаток до ліцензії на місце проведення заходу), щоб грати захищену авторським правом музику на заходах. Ліцензія дійсна лише до моменту, коли політик склав присягу на посаді. Як і у випадку з ВМІ, ліцензія ASCAP на публічне виконання надає повну ліцензію на мільйони пісень у бібліотеці, але передбачає, що члени ASCAP можуть попросити виключити їхні твори з ліцензії. На своєму веб-сайті ASCAP заохочує кампанії отримувати попередній дозвіл від артистів на використання пісень, зазначаючи, що "може знадобитися окрема договірна ліцензія від видавця музичного твору, а якщо використовується майстер-запис, то від лейблу, який контролює цей запис".

RIAA (Американська асоціація звукозаписних компаній), хоча й не зазначає, що існує спеціальна ліцензія для політичних організацій, займає схожу позицію, заявляючи: "Суть полягає в тому, що найкраще для кампанії отримати дозвіл від автора пісні, виконавця та власників авторських прав, перш ніж використовувати пісню для згуртування натовпу, як вступ або перед промовою, як пісню-візитівку кампанії або в рекламі."

Менші ліцензійні групи також втрутилися в політичну боротьбу. У 2016 році Audiosocket, компанія PRO із Сіетла, успішно подала до суду на Теда Круза та його рекламне агентство від імені двох своїх артистів. У позові щодо порушення контракту та порушення контракту Audiosocket стверджувала, що рекламне агентство Круза уклало контракт із «малим бізнесом» і не

розголошувало, що музика буде використана в політичних цілях. Помилка коштувала сенатору та його рекламній компанії 55 000 доларів збитків.

Орієнтуватися в складній системі правил політичного ліцензування може бути важко як політикам, так і музикантам. У деяких випадках музиканти роблять достатньо публічного галасу, щоб переконати політиків припинити використання їхньої роботи, і їхні позови ніколи не доходять до суду. Однак музиканти все більше дотримуються умов своїх політичних ліцензійних угод і звертаються до своїх PRO за підтримкою, коли подають позови...» (*Carolyn S. Toto, Emily B. Erlingsson. Strange Bedfellows on the Campaign Trail: The Tension between Music, Copyright and Political Licensing Agreements // Pillsbury Winthrop Shaw Pittman LLP (<https://www.internetandtechnologylaw.com/music-licensing-copyright-politics/>). 19.09.2024*).

«Звинувачення у крадіжці пісень можуть здатися дисонуючим акордом. Однак розуміння законодавства про авторське право та історії музичних творів, захищених авторським правом, може допомогти вам зорієнтуватися в таких звинуваченнях.

...коріння закону про авторське право в музиці сягає корінням у перші дні Сполучених Штатів. Закон про авторське право 1790 року поклав початок формальному захисту авторських прав на музичні композиції, які є письмовими елементами пісні, створеної автором пісень. Закон про авторське право розширив Закон про модернізацію музики від 2018 року, який надав федеральний захист звукозаписам на додачу до музичних композицій, щоб ще більше розширити спектр захищених авторським правом творів. Звукозапис, який часто називають «майстер», — це матеріальний запис музичної композиції. Це означає, що власник авторського права на композицію не завжди є тим самим виконавцем, що й власник авторського права на звукозапис. Наприклад, Отіс Реддінг написав композицію до «Respect», а пізніше Арета Франклін записала версію його композиції. Це означає, що Реддінг володіє композицією, тоді як Франклін володіє її звукозаписом його пісні. Якщо вас звинувачують у порушенні авторських прав на музичну композицію, звукозапис або обидва, ось кілька порад щодо того, як рухатися далі:

1. *Дослідіть захист авторських прав*

○ Визначте, чи музичні елементи, які ви використали, захищені авторським правом. Наприклад, знакова справа *Грей проти Перрі* роз'яснила, що хоча мелодії захищені авторським правом, остинато (постійно повторювані музичні фрази чи ритми), акорди, ідеї, назви пісень, будівельні блоки в різних гаммах, інструментальні соло, звук і відчуття є ні.

2. *Розгляньте принцип добросовісного використання*

○ Оцініть, чи підпадає використання пісні вами під юридичну доктрину добросовісного використання, яка є позитивним захистом від

звинувачень у порушенні авторських прав. Наприклад, використання чужої пісні для створення кількох копій для навчальних цілей, новин чи досліджень не вважається порушенням.

3. *Оцініть використання суспільного надбання*

○ Визначте, чи звинувачували вас у порушенні авторських прав на пісню, опубліковану в 1928 році чи раніше. Ці пісні існують у так званому суспільному надбанні, тому ніхто не може претендувати на право власності на них. Наприклад, пісня «Happy Birthday» є загальнодоступною, тому будь-хто може використовувати її, не побоюючись звинувачень у порушенні.

4. *Оцініть використання De Minimis*

○ Визначте, чи використовували ви пісню de minimis, що є захистом, застосовним у справах про порушення авторських прав, зокрема у випадках цифрового семплювання. Наприклад, якщо ви використовуєте лише невелику частину пісні, щоб включити її у свій новий твір, суди часто застосовують принцип de minimis, щоб уникнути зайвих судових процесів щодо незначних питань.

5. *Зробіть запит на підтвердження права власності*

○ Попросіть обвинувача надати докази володіння авторськими правами. Авторське право існує, коли оригінальний твір розміщено на матеріальному носії фіксованого вираження. Однак ви також можете вимагати, щоб обвинувач показав вам свою реєстрацію авторських прав, яку він отримав від бюро авторських прав під час реєстрації своєї роботи...» (*Jari Wilson. Defending Against Copyright Infringement Claims in Music // ROMANO LAW PLLC (https://www.romanolaw.com/defending-against-copyright-infringement-claims-in-music/). 24.09.2024*).

«Закон про авторське право надає різні виключні права творцям, але інколи обмежує контроль або права спільного використання для інших. Це може здатися грубим, але має комерційний сенс. Передача або ліцензування певних авторських прав за контрактом надає фінансові можливості, водночас дозволяючи власнику авторського права зберігати вплив...

Ліцензія дозволяє суб'єкту використовувати або застосовувати деякі або всі авторські права. Ліцензія може передбачати копіювання, відображення, публічне виконання або створення похідних робіт із твору, захищеного авторським правом, з попереднього дозволу власника. Ліцензії можуть бути обмежені за часом, географією, способом розповсюдження, тематикою тощо. Ліцензії дозволяють іншій організації використовувати ваш твір у вузьких межах без втрати власником усіх авторських прав назавжди...

Ліцензії надають чітко визначені дозволи, дозволяючи іншим отримати доступ до захищених творів на суворих умовах. Важливо те, що ліцензіари, які видають дозволи, залишаються власниками прав, контролюючи майбутні авторизації та збираючи роялті. Ліцензування лише тимчасово дозволяє певне

використання, зберігаючи основні авторські права в довгостроковій перспективі.

Крім того, повний продаж авторських прав (передача) офіційно передає всі авторські права іншій організації. Переуступки зазвичай виникають, коли менші автори продають права на фільми великим студіям. Хоча це потенційно прибутково спочатку, втрата майбутнього впливу на ваші творчі роботи є зворотною стороною. Нові власники (правонаступники) користуються повними повноваженнями у вирішенні термінів публікації, похідних проектів, рекламних партнерств тощо без участі оригінальних авторів. Деякі угоди дійсно дозволяють оригінальним творцям постійно заохочувати участь у сиквелах, франшизах або суміжних проектах. Але прямий продаж (призначення) втрачає основний контроль, який зберігає ліцензування.

Безліч пісень, зображень, книг і фільмів залишаються комерційно актуальними через десятиліття після першої публікації. Але що відбувається з пов'язаними авторськими правами, коли творці помирають?

Закон Сполучених Штатів дозволяє успадкувати конкретне майно у разі смерті. Права інтелектуальної власності, включно з активними авторськими правами, передаються відповідно до заповіту або правових норм, що регулюють правонаступництво, як і будь-яка інша власність, наприклад автомобіль. Як правило, права переходять до тих, хто пережив подружжя, перед дітьми в рівній мірі. (Авторське право окремого автора діє протягом усього життя Автора плюс 70 років. Анонімний твір або твір, що належить компанії, діє 95 років з моменту його першої публікації або 120 років з моменту створення.)

Суди можуть втручатися у вирішення спорів між потенційними спадкоємцями.

Отже, на відміну від фізичних активів, активні авторські права зберігаються протягом будь-якого окремого терміну дії, дозволяючи нащадкам успадковувати авторські права та продовжувати отримувати ліцензійні доходи, як визначено в початковій ліцензійній угоді. Однак успадковані авторські права все одно закінчуються, як зазначено вище.

Роботодавці зазвичай зберігають права на авторські твори, створені працівниками під час виконання службових обов'язків. Ці творчі продукти, юридично відомі як «роботи, створені за наймом», створені для компаній або клієнтів протягом оплачуваного робочого часу, автоматично передають авторство стороні, яка їх наймає, а не особистим наділенням правами справжніх письменників чи дизайнерів.

Це не стосується незалежних підрядників і фрілансерів. За відсутності чіткої договірної передачі авторських прав ці творці зберігали б права за замовчуванням на замовлені картини, мелодії, маркетингові матеріали, веб-сторінки, рекламу та іншу продукцію навіть за компенсацію від компаній. Таким чином, підприємства, які прагнуть володіти авторськими правами на

повні твори, виготовлені за наймом, зазвичай укладають офіційні угоди, що передбачають передачу авторських прав, щоб уникнути плутанини...

Творці передають або діляться авторськими правами, шукаючи потенційну цінність, яку важко розблокувати самостійно, як-от:

- Більші канали розповсюдження розширюють охоплення аудиторії
- Партнерство з монетизації та ліцензування з використанням більш широких мереж
- Диверсифікація ризиків, зберігаючи одні права, продаючи інші
- Фінансування великих виробничих витрат на комплексні адаптації
- Повністю відмовитися від адміністративних клопотів і зосередитися лише на створенні вмісту

Отримання значних потоків доходу від творчих робіт вимагає відмови принаймні від деяких повноважень щодо розповсюдження та ліцензій на похідні продукти. Більш досвідчені творці тісно співпрацюють з адвокатами, щоб структурувати угоди, які максимально сприяють оригінальним виконавцям, одночасно розширюючи можливості партнерів, необхідних для розширення комерційного успіху...» (*Can Copyrights be Transferred? // Zale Patent Law Inc. (<https://zalelaw.com/can-copyrights-be-transferred/>). 28.09.2024*).

Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів

«12 і 13 вересня 2024 року в Національній бібліотеці Швеції пройшла конференція «Цифрові знання – Бібліотека та авторське право в глобальній цифровій економіці»... Захід об'єднав ключові зацікавлені сторони для вивчення перетину авторського права, інтелектуальної власності та доступу до знань у цифровому середовищі, що швидко розвивається...

Конференція ...продемонструвала свою відданість вирішенню нових проблем авторського права, залишаючись на передньому краї балансу між потребами авторів і видавців і вимогами технологічних інновацій...» (*IFRRO participates in the "Digital Knowledge - The Library and Copyright in a Global Digital Economy" conference // International Federation of Reproduction Rights Organisations (IFRRO) (<https://ifrro.org/page/article-detail/ifrro-participates-in-the-digital-knowledge-the-library-and-copyright-in-a-global-digital-economy-conference/?k=e202409131604394461>). 13.09.2024*).

Анонси наукових заходів з проблем інтелектуальної власності, запланованих у 2024 році

«Тема Міжнародного тижня відкритого доступу у 2024 році продовжить торішній фокус «Спільнота над комерціалізацією». Ця тема сприяла зростаючому визнанню необхідності пріоритетності підходів до відкритих наукових стипендій, які найкраще служать інтересам громадськості та академічної спільноти. Здійснення безпрецедентного кроку щодо розвитку цієї теми протягом другого року підкреслює важливість цієї розмови та дає можливість перетворити більше цих обговорень у колективні дії.

Багато запитань, які виникли на цю тему минулого року, стають ще більш актуальними у 2024 році, враховуючи останні події, такі як поспішна інтеграція штучного інтелекту в комерційні академічні системи без консультацій із спільнотою. Постійні критичні питання включають: які наслідки, коли невелика кількість корпорацій контролює виробництво знань, а не самі дослідники? Які приховані витрати бізнес-моделей, які закріплюють надзвичайно високий рівень прибутку, посилюючи несправедливість? Коли непрозорий збір і використання персональних даних комерційними платформами починає підривати академічну свободу? Коли і як комерціалізація може відповідати суспільним інтересам? Які керовані спільнотою інфраструктури вже існують, що краще відповідають інтересам дослідницької спільноти та громадськості (такі як сервери препринтів, репозиторії та платформи відкритого видання)? Як ми можемо змінити параметри за умовчанням у бік використання цих опцій, орієнтованих на спільноту?

Тиждень відкритого доступу 2024 проходить з 21 по 27 жовтня...»
(Community over Commercialization // International Open Access Week (https://www.openaccessweek.org/theme). 09.2024).
